T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 6., 7. VE 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN CÜMLELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

YRD. DOÇ. DR. ERCAN ALKAYA

HAZIRLAYAN

GÜLŞAH YALÇIN

ELAZIĞ- 2009

T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 6., 7. ve 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN CÜMLELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Bu tez 16/09/ 2009 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Ercan ALKAYA	Yrd. Doç. Dr. A. Turan SİNAN	Yrd. Doç. Dr. Çimen ÖZÇAM
Danışman Üye	Üye (Jüri Başkanı)	Üye

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../ .../.....tarih ve ..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Yukarıdaki jüri üyelerinin imzaları tasdik olunur.

Prof. Dr. Erdal AÇIKSES

Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÖĞRETİM 6., 7. ve 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN CÜMLELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

GÜLŞAH YALÇIN

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

2009; Sayfa:VIII + 946

Milletler gibi insanların da varlıklarını sürdürebilmeleri, düşünebilmeleri, düşündüklerini, hissettiklerini başkalarına aktarabilmeleri için ana dillerini iyi bilmeleri gerekir.

İşlenmiş her dilde olduğu gibi Türk dilinin de kendine mahsus özellikleri, dil bilgisi kuralları vardır. Önemli olan bu kuralları iyi bilmek ve aktarabilmektir. Bu kuralların öğretildiği yerler olan okullarda kuşkusuz en önemli araç Türkçe ders kitaplarıdır. Günümüze kadar bu kitaplar üzerinde farklı konularda pek çok çalışma yapılmıştır ancak Türkçe ders kitaplarının söz dizimsel olarak cümle açısından daha önce incelenmediği gözlemlenmektedir. Bu çalışma, Türkçe ders kitaplarında yer alan cümlelerin yapı, çeşit ve kullanım özelliklerini belirlemek amacıyla hazırlandı. Türkçede cümle tanımı, çeşit ve sınıflandırma farklılıklarıyla başlayan çalışmada, 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki cümle yapılarının tespitine sayısal veriler eşliğinde yer verildi. Sonuç olarak ise, sayısal veriler üzerinden kitaplar hakkında değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ana dil, söz dizimi, cümle, Türkçe ders kitapları

ABSTRACT

MASTER THESIS

ON THE SENTENCES USED IN THE SIXTH, SEVENTH AND EIGHTH GRADE TURKISH LANGUAGE TEXTBOOKS

GÜLŞAH YALÇIN

FIRAT UNIVERSITY

INSTITUDE OF SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE EDUCATION

2009; Page: VIII+946

Humanbeings, like notions, should know well their notive languages in order to sustain their presences, to think and to transfer their thoughts and feelings to others.

Like every processed language, Turkish language has peculiar properties, grammar rules. It is important to know and transfer these rules. Certainly, Turkish language textbooks is tha most important tool in tha schools there this rules are thought. Many studies have been made in the different subjects about these books until today but it is observed that Turkish language textbooks weren't examined before as syntactical in term of sentences. This study is prepared to define structure, kind and usage of sentences in the Turkish language textbooks. The study begins with the definition, the kinds and the categorization differences of Turkish sentences; includes fixing of sentence structures in the sixth, seventh, and eighth grade Turkish language textbooks. And as a conclusion, the books are evaluated along with the numerical results that have been obtained.

Key Words: Notive language, syntax, sentence, Turkish language textbooks.

İÇİNDEKİLER

ONAY I
ÖZET II
ABSTRACT III
İÇİNDEKİLER IV
ŞEKİLLER VI
ÖN SÖZ VII
KISALTMALAR VIII
GİRİŞ 1
DİL BİLİMİ VE DİL BİLGİSİ 3
SÖZ DİZİMİ İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR 4
BİRİNCİ BÖLÜM 6
1.1. CÜMLE 6
1.2. CÜMLE KAVRAMI 6
1.3. CÜMLENİN ÖZELLİKLERİ 12
1.4. CÜMLENİN SINIFLANDIRILMASI 15
1.5. CÜMLEDE YAPI 24
İKİNCİ BÖLÜM 31
2.1. TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ 31
2.1.1. 6.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ 35
2.1.2. 7.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ 36
2.1.3. 8.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ 37
2.2. CÜMLE ÇEŞİTLERİ 38
2.2.1. YAPISINA GÖRE CÜMLELER 38
2.2.1.1. Basit Cümle 38
2.2.1.2. Birleşik cümle 41
2.2.1.2.1. Şartlı Birleşik Cümle 42

2.2.1.2.2. İç İçe Birleşik Cümle....44
2.2.1.3. Bağlı Cümle....45
2.2.1.3.1. Ki Edatı İle Kurulan Bağlı Cümleler....46
2.2.1.3.2. Diğer Bağlama Edatlarıyla Kurulan Bağlı Cümleler....48
2.2.1.4. Sıralı Cümleler....49
2.2.2. YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER....51
2.2.2.1. Fiil Cümlesi....51
2.2.2.2. İsim Cümlesi....53
2.2.3. YÜKLEMİN YERİNE GÖRE CÜMLELER....55
2.2.3.1. Kurallı Cümle (Düz Cümle)....55
2.2.3.2. Devrik Cümle....55
2.2.4. ANLAMINA GÖRE CÜMLELER....55
2.2.4.1. Olumlu Cümle....55
2.2.4.2. Olumsuz Cümle....61
2.4.4.3 Soru Cümlesi....62
2.2.5. KESİK CÜMLE....64
SONUÇ....65
KAYNAKÇA....68
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM....71
3.1. 6. SINIF DERS KİTABI CÜMLE TAHLİLLERİ....71
3.2. 7. SINIF DERS KİTABI CÜMLE TAHLİLLERİ....368
3.3 8. SINIF DERS KİTABI CÜMLE TAHLİLLERİ....641
ÖZ GEÇMİŞ....946

ŞEKİLLER

Şekil 1: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Cümleleri Dağılım Tablosu 34
Şekil 2: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu 35
Şekil 3: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu 36
Şekil 4: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu 37
Şekil 5: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Basit Cümle Grafiği..... 40
Şekil 6: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Birleşik Cümle Grafiği 42
Şekil 7: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Şartlı Birleşik Cümle Grafiği..... 43
Şekil 8: 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan İç İçe Birleşik Cümle Grafiği..... 45
Şekil 9: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Bağlı Cümle Grafiği 46
Şekil 10: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan "ki" Edatı İle Kurulan Bağlı Cümle Grafiği 47
Şekil 11: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Diğer Bağlama Edatları İle Kurulan Bağlı Cümle Grafiği..... 49
Şekil 12: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sıralı Cümle Grafiği 51
Şekil 13: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Fiil Cümleleri Grafiği 52
Şekil 14: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan İsim Cümleleri Grafiği..... 54
Şekil 15: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kurallı Cümle Grafiği..... 56
Şekil 16: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Devrik Cümle Grafiği 58
Şekil 17: Anlamlarına Göre Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu 59
Şekil 18: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Olumlu Cümle Grafiği..... 60
Şekil 19: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Olumsuz Cümle Grafiği..... 62
Şekil 20: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Soru Cümleleri Grafiği 63
Şekil 21: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kesik Cümle Grafiği..... 64

ÖN SÖZ

Sosyal bir varlık olan insanlar arasındaki en büyük ve en güçlü iletişim aracı dildir. Dil; duygu, düşünce ve hayalin yansıtıldığı güzel bir aynadır. Maddi ve manevi değerlerin kuşaktan kuşağa taşıyıcısıdır.

Milletler gibi insanların da varlıklarını sürdürebilmeleri, düşünebilmeleri, düşündüklerini, hissettiklerini başkalarına aktarabilmeleri için ana dillerini iyi bilmeleri gerekir.

İşlenmiş her dilde olduğu gibi geçmişi, tarihi bilinen en eski dönemlere kadar uzanan, binlerce yıllık maziye sahip Türk dilinin de kendine mahsus özellikleri, dil bilgisi kuralları vardır. Önemli olan bu kuralları iyi bilmek ve aktarabilmektir. Bu kuralların öğretildiği yerler olan okullarda kuşkusuz en önemli araç Türkçe ders kitaplarıdır. Günümüze kadar bu kitaplar üzerinde farklı konularda pek çok çalışma yapılmıştır; ancak Türkçe ders kitaplarının söz dizimsel olarak cümle açısından daha önce incelenmediği gözlemlenmektedir. "İlköğretim 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Cümleler Üzerine Bir Değerlendirme" adlı bu çalışma söz diziminin bir parçası olan cümle araştırmalarına bir katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır. Söz dizimsel açıdan Türkçe ders kitaplarının içerik ve yapısı konusunda da bir bakıma açıklayıcı olacağı sanılmaktadır. Böyle bir çalışmanın Türkçenin cümle bilgisi ile ilgili olarak yapılacak çalışmalarda faydalı olması umulmaktadır.

Çalışma boyunca bilgi ve tecrübesiyle yol gösteren, desteğini esirgemeyen, değerli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Ercan ALKAYA' ya teşekkürü bir borç bilirim. Çalışma süresince her başvurumda tavsiyelerde bulunan, beni yönlendiren hocalarım Sayın Yrd. Doç. Dr. Nesrin Sis ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Sinan'a çok teşekkür ederim. Ayrıca, varlığı ve yaptıklarıyla desteğini hiç eksiltmeyen sevgili eşim Muzaffer METE'ye teşekkürlerimi sunuyorum.

KISALTMALAR

age.	:	adı geçen eser
agm.	:	adı geçen makale
bk.	:	bakınız
bsn	:	belirtisiz nesne
C	:	cilt
c	:	cümle
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
ö	:	özne
S	:	sayı
s.	:	sayfa
TDK	:	Türk Dil Kurumu
vb.	:	ve benzeri
Yay.	:	Yayınları
y	:	yüklem
yt	:	yer tamlayıcısı
zf.	:	zarf

GİRİŞ

Çalışmanın Önemi ve Amacı

Cümle dilin çok önemli ve ayrıcalıklı bir parçasıdır. Sesler ve dildeki bütün şekiller cümle dediğimiz potada bir araya gelir, güzelleşir ve dil zevkini alır. Cümleler birtakım dil kuralları üzerine kurulur. Eğer bu kurallara uyulmazsa ait olduğu dilin güzelliğini ve zevkini yansıtamaz.

Türk dili üzerine yapılan çalışmalar, bilhassa dil bilgisi çalışmaları, "cümle bilgisi" ağırlıklı yapılmamaktadır. "Ses ve yapı bilgisi" üzerine yoğunlaşan bu çalışmaların son bölümünde cümle bilgisi konusuna kısaca değinilmektedir. "Cümle bilgisi" ni ön plana çıkaran fakat sayıca az olan bu araştırmalara yenilerinin eklenmesi gereklidir.

Bu çalışma, yukarıda belirtilen hususlar dahilinde, 6., 7. ve 8.sınıflarda okutulan Türkçe ders kitaplarında yer alan bütün metinlerdeki cümle yapısı ve kullanımları konusunda bir fikir vermesi amacıyla yapılmıştır. Bu kitaplarda yer alan metinlerdeki tüm cümlelerin çıkarılıp kullanımlarının tasnif edilmiş olması ve yoğunluklarına dair sayısal verilerinin incelenmiş olması ve Türkçe ders kitaplarına yönelik cümleler açısından daha önce böyle bir çalışma yapılmamış olması nedeniyle önem arz etmektedir.

Çalışmanın Metodu

Cümle, yapılarına göre cümle çeşitleri ve özellikleri hakkında birçok dil bilimcinin araştırma ve görüşlerinden yararlanılan bu çalışmada metinlerdeki cümle ve cümle çeşitleri incelenirken, "Leylâ Karahan, Türkçede Söz Dizimi" adlı eserindeki metot uygulanmıştır. Karahan'ın tasnifine göre cümle çeşitleri "yapısına göre cümleler, yüklemin türüne göre cümleler, yüklemin yerine göre cümleler, anlamına göre cümleler" ana başlıkları altında tarama yöntemi uygulanarak her bir kitap için ayrı ayrı incelenmiş ve bu gruplar arasında karşılaştırma yapma imkânını sağlamak amacıyla cümle çeşitlerine ilişkin dağılımların gösterildiği tablolar da düzenlenmiş ve istatistiksel bilgiler verilmiştir. Çalışmanın aşamalarını maddeler halinde özetleyecek olursak:

1) 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinler Word'e yazılarak cümleler numaralandırılmıştır.

2) 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki cümle çeşitleri dört ana başlıkta incelenmiştir.

3) Devrik cümleler kurallı hale getirilip parantez içinde gösterilmiştir.

4) Tiyatro metinlerinde yer alan parantez içindeki cümleler de incelenmiştir.

5) Cümle çeşitleri ayrı başlıklar halinde incelenmiş olup konuyla ilgili örnekler incelenen metinlerden alınmıştır ve yoğunluklarını gösteren tablolar konunun ardına eklenmiştir. Örneklerin kaynağı; hangi sınıf, kaçıncı metin ve cümle olduğu belirtilerek parantez içinde yanlarına yazılmıştır.

Çalışmanın Sınırlılıkları

"İlköğretim 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Cümleler Üzerine Bir Değerlendirme" adlı bu çalışma 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında okutulmuş olan Türkçe ders kitaplarıyla sınırlandırılmıştır. İncelemeye konu olan ders kitaplarındaki metin sayısı 6. sınıf için 19, 7. sınıf için 19, 8. sınıf için 20 olmak üzere toplam 58'dir.

DİL

İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan iletişim aracı olan dil bugüne kadar pek çok dilci tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Tahsin Banguoğlu "Türkçenin Grameri" adlı eserinde dili: "İnsanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemidir." şeklinde tanımlar.[1] Türkçe Sözlük'te dil: "İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban." diye tanımlanmıştır.[2] Süer Eker dili: "Toplumsal yaşamın bir parçası olarak, sonsuz anlam boyutları taşıyan ve bunları ileten; fiziksel, ruh bilimsel, fizyolojik, zihinsel, toplumsal vb. pek çok olgularla kesişimleri bulunan bir işaretler dizgesi" olarak ifade eder. " Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri" adlı eserde dil kavramını geniş bir şekilde ele alan Zeynep Korkmaz dili: "Bir toplumu oluşturan kişilerin düşünce ve duygularının o toplumda ses ve anlam bakımından geçerli ortak

[1] Tahsin Banguoğlu, **Türkçenin Grameri**, TDK Yay., Ankara, 2004, s. 9.
[2] **Türkçe Sözlük**, TDK Yay., Ankara, 2005, s. 526.

öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü ve gelişmiş bir sistem" olarak tanımlar.[3]

Daha genel tanımı Muharrem Ergin şöyle yapmıştır: "Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir."[4]

Bu tanımların birleştikleri ortak bir nokta vardır ki o da dilin, o dili konuşanların, aralarındaki anlaşmayı sağlamak üzere seslerden örülmüş sistemli bir işaretler birliği oluşudur.

DİL BİLİMİ VE DİL BİLGİSİ

Dil bilimi Türkçe Sözlük'te "Dillerin yapısını, gelişmesini, dünyada yayılmasını ve aralarındaki ilişkileri ses, biçim, anlam ve cümle bilgisi bakımından genel veya karşılaştırmalı olarak inceleyen bilim, lisaniyat, lengüistik." diye tanımlanmıştır.[5]

Dil bilimin en kısa tanımını "dili inceleyen bilim, dilin bilimi" [6] şeklinde yapan Doğan Aksan Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim) adlı eserinde dil bilimi geniş bir şekilde ele almıştır. Yüzyılımızda, özellikle yüzyılımızın ikinci yarısına doğru dil bilim dallanmış, budaklanmış, yeni akımlar, yeni buluşlar, yeni inceleme alanlarıyla büyük bir aşama geçirerek bilimler arasında seçkin bir yer kazanmıştır.[7]

Dil bilgisi (gramer) ve filoloji araştırmalarıyla geçirilen yüzyıllar sonunda, insanın iç ve dış dünyasıyla ilgili, çok çeşitli sorunları içine alan, dil denen kurum büyük bir önem kazanmış, bazı görüşlere göre, insanın edindiği bütün bilgileri, her alanda ortaya koyduğu yapıtları, anıları kapsayan ve birçok bilimleri çerçeveleyen bir varlık olarak ortaya çıkmıştır.[8]

Dillerin incelenmesi, Eski Yunan ve Hintlilerden itibaren başlamıştır. Dillerin bağlı olduğu kurallar tespit edilmeye çalışılmış ve bu kuralların ortaya çıkardığı bilgiyle birlikte yeni bir kavram oluşmuştur. Dil bilgisi (grammar) denilen bu kavram, "genel

---

[3] Zeynep Korkmaz, **Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri**, Yargı Yayınevi, Ankara, 2001, s. 2.
[4] Muharrem Ergin, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay., İstanbul, 2002, s. 3.
[5] **Türkçe Sözlük**, s. 529.
[6] Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)**, TDK Yay., 1. C, Ankara, 2000, s. 14.
[7] Dilbilimin günümüzdeki önemi konusunda bk. D. Aksan, Bugünkü Dünyada Dilbilimi ve Bize Düşen Görevler, **Türk Dili**, XXVIII (1973), Nr. 259, s. 1-5.
[8] Doğan Aksan, **age**., s. 16-17.

anlamıyla, öğretim kurumlarının çeşitli aşamalarında dilin seslerini, sözcük yapılarını, sözcük anlamlarını, sözcük kökenlerini, tümce kuruluşlarını ve bütün bunlarla ilgili kuralları inceleyen bilgi" olarak tanımlanır.[9]

Dil bilgisi kendi içinde bölümlere ayrılır: Ses bilgisi (fonetik), şekil bilgisi (morfoloji), anlam bilgisi (semantik) ve söz dizimi (sentaks).

Söz dizimi terimini şu şekilde ele alabiliriz:

SÖZ DİZİMİ İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR

Söz dizimi terimi, Türkçe dil bilgisi ile ilgili eserlerin bazılarında hiç kullanılmazken bir kısmında da değişik anlamlarda yer almıştır. Söz dizimi kavramı, belli başlı dilcilerce şu terimlerle karşılanmıştır: Karahan, söz dizimi; Banguoğlu, sözdizimi; Aksan, dizimbilim (sözdizimi); Hatipoğlu, sözdizimi; Ergin, cümle bilgisi; Vardar, tümcebilim; Dizdaroğlu, tümcebilgisi; Şimşek, sözdizimi; Korkmaz, cümle bilgisi…

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı gibi, söz dizimi terimi, genel kabul görmüştür ve yaygınlaşmıştır; ancak terimin anlamıyla ilgili olarak henüz tam bir fikir birliğinden söz etmek zordur. Söz dizimi terimiyle kastedilen tek başına cümle midir; yoksa cümle ve onunla birlikte kelime grupları mıdır? Yani hem cümleyi oluşturan kelime gruplarını hem de cümlenin kendisini içine alan bütünlüğe mi söz dizimi diyeceğiz?

Geçmişi çok eskilere giden dizim bilim ya da söz dizimi (syntaxe, syntax, Syntax, Satzlehre), sözcüklerin cümle içinde sıralanış biçimlerini, görevlerini ve cümlenin yapısını inceleyen dil bilgisine denmektedir.[10]

Yan yana dizilen kelimeler, ya yargı bildirerek cümleyi ya da varlık, kavram ve hareketleri karşılayarak kelime gruplarını meydana getirir. Bu diziliş, belirli kurallara dayalı bir diziliştir. Kurallar dillerine göre farklılık gösterse de diller arasında söz dizimi yapıları bakımından bazı ortaklıklar ve benzerlikler bulunabilir. Bunların oranı, o diller arasındaki köken ilişkilerinin derecesine göre değişmektedir. Hatta aralarında hiç ilişki

[9]Süer Eker, **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., 3. Baskı, Ankara, 2005, s. 4.
[10]Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)**, TDK Yay., 2.C, Ankara, 2000, s. 121.

olmadığı kabul edilen diller arasında bile birtakım evrensel ortaklıklar (universal grammar) görülebilir. Bütün bunlara rağmen her dil az veya çok farklı bir söz dizimi yapısına sahiptir.[11]

"Söz dizimi terimi, hem cümle hem de onun her türlü oluşum ve unsurlarını kapsayan bir terimdir. O halde "cümle bilgisi" teriminin söz dizimi anlamıyla kullanılması doğru değildir. Bu düşünceden hareketle söz dizimi terimini şu şekilde tanımlayabiliriz: Her biri dilde kullanılan birtakım kelimelerin çeşitli yollarla bir araya getirilerek kelime grupları oluşturulması; yine kelime veya kelime gruplarının belirli kurallarla yan yana dizilmesiyle bilgi, duygu, düşünce, hayal, hareket ve olayların ifade edilmesi düzenidir. Demek ki kelime veya kelime gruplarının kendi aralarında ekli yahut eksiz bağlanmaları sonucunda, belirli bir düzende sıralanarak yargılı veyahut yargısız birlikler meydana getirmeleri söz diziminin konusunu teşkil etmektedir.

Dilde asıl maksadın anlamlı birlikler oluşturmak suretiyle insanlar arasında iletişimi sağlamak olduğu düşünülürse, bu maksadın ancak cümle seviyesinde gerçekleştiği görülecektir. Hatta, başını N. Chomsky'nin çektiği bazı dil bilimciler, dilin, cümlenin de üzerinde yani, metin seviyesinde ele alınması gerektiği düşüncesindedirler. Ne yazık ki dilimiz, henüz bu tür geniş kapsamlı incelemelere konu olmamıştır."[12]

"Türkçede söz diziminin en belirgin özelliği, kelime gruplarında ve cümlede ana unsurun genellikle sonda bulunmasıdır. Bu özellik, Türkçeyi diğer birçok dilden, mesela Hint-Avrupa dillerinden ve Arapçadan ayırır, Moğolca, Mançu- Tunguzca gibi köken birliği tartışılan bazı dillere yaklaştırır.

Söz diziminin konusu, yargısız bir anlatım birimi olan kelime grupları ile yargılı bir anlatım birimi olan cümlenin yapısı, işleyişi, görevleri ve anlam özellikleridir. Cümlelerin bağlanma şekilleri ile bağlanan cümleler arasındaki şekil ve anlam ilişkileri de söz diziminin konusudur."[13]

---

[11] Leylâ Karahan, **Türkçede Söz Dizimi**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2005, s. 9.
[12] Ertuğrul Yaman, **Türkiye Türkçesi ve Özbek Türkçesinin Karşılaştırılması**, TDK Yay., Ankara, 2000, s. 27-28.
[13] Leylâ Karahan, **age**., 2005, s. 9.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. CÜMLE

"Cümle, herhangi bir duygu, düşünce veya olayın bir yargı biçiminde ifade edilmesi demektir. Bu ifade ediş, dilden dile az çok farklılık arz etmekte; kendilerine has özellikler göstermektedir; ancak, dünya dillerini birbirinden ayıran en temel belirleyici, cümle kavramından çok, cümlenin işleyiş düzenidir.

Dünyada kullanılmış veya kullanılmakta olan 3000'e yakın sayıdaki canlı ve ölü diller, cümlenin dizilişi bakımından bazı dil bilimcilere göre, genellikle şu üç büyük gruba ayrılmaktadır:

1. Özne + Tümleçler + Yüklem (Türkçe)
2. Özne + Yüklem + Tümleçler (İngilizce)
3. Yüklem + Özne + Tümleçler (Arapça)"[14]

Cümlenin kuruluşu, türleri, işleyiş düzeni ve diğer anlatım yolları ise, büyük oranda, o dili kullanan milletin hayat tarzı ve mantığıyla ilgilidir. Bu düşünceyi M. Metin Karaörs, özlü bir şekilde şöyle ifade etmektedir: "İnsan zekâsının meydana getirdiği en büyük hakikatlerden biri olan dil, en gelişmiş şekilde cümleler halinde ortaya çıkmaktadır. Dilin cümle yapısının incelenmesi, o dili konuşan milletin düşünce örgüsünün, hayat felsefesinin araştırılması demektir.

Türk dünya nizamının mantık ve düzeni, Türk dilinin mantık ve düzeninde görülür. Türk cümle yapısı üzerinde yapılacak araştırmalar Türk milletinin hayat felsefesini ve dünya görüşünü daha çok ortaya çıkaracaktır."[15]

1.2. CÜMLE KAVRAMI

Türkiye Türkçesi ile ilgili araştırmalarda ses bilgisi, yapı bilgisi ve ağız araştırmaları belli oranda yer almasına rağmen, cümle kısmı nispeten ihmal edilmiş görünmektedir. Hâlbuki cümle konusu açıklığa kavuşturulmadan dille ilgili sağlam

[14] Ertuğrul Yaman, **age**., s. 177.
[15] M. Metin Karaörs, **Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri**, Erciyes Ü. Yay., No: 58, Kayseri, 1993, (Ön Söz).

yargılara varmak kolay olmamaktadır. Hatta modern dil biliminde, cümlenin de üzerinde paragraf ve neredeyse metin seviyesinde incelemeler yapılmaktadır.

Ortada henüz herkesçe kabul edilmiş bir Türkiye Türkçesi söz dizimi bulunmadığı için cümle için bu konudaki çalışmalardan birisi olan Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eser esas alınacaktır.

Doğrudan doğruya Türkiye Türkçesinde cümleyle ilgili mevcut bilgi ve tanımlamaları şöyle sıralayabiliriz:

Zeynep Korkmaz, "cümle" kavramını şu şekilde tanımlıyor: "Cümle (Alm. Satz; Fr. phrase; İng.sentence) bir fikri, bir duygu ve düşünceyi, bir oluş ve kılışı tam olarak bir hüküm halinde anlatan kelime grubu. Cümlenin varlığı için asgari şart bir çekimli fiildir…"[16]

Muharrem Ergin, cümleyle ilgili şöyle bir tanım veriyor: "Cümle bir fikri, bir düşünceyi, bir hareketi, bir duyguyu, bir hadiseyi tam olarak bir hüküm halinde ifade eden kelime gurubudur. Kelime grupları belirtme guruplarıdır. Cümle ise bir hüküm grubudur. Cümlenin temel fonksiyonu hüküm ifade etmektir. Onun için cümle en tam, en geniş kelime grubudur.

Cümlenin varlığı için asgari şart bir çekimli fiildir. Çekimli fiil cümlenin varlığı için lazım ve kâfidir. Demek ki çekimli fiil olmak şartıyla tek kelime de bir cümle olabilmektedir…"[17]

Doğan Aksan, cümleyle ilgili olarak "Hangi dilde olursa olsun, birden çok düşünce, duygu ve yargıyı içeren, birden çok hareketi içeren karmaşık tümcelere rastlandığı gibi, tek sözcükten oluşan ve yine bir düşünce, duygu ve yargıyı anlatan tümcelere rastlanır." dedikten sonra, diğer eserlerde rastlanmayan " bağımsız tümce" den söz ediyor.[18]

Tahsin Banguoğlu, cümle konusunu "yargı öbekleri" başlığı altında inceliyor ve şu bilgileri veriyor: "Bir başına yargı bir cümledir. Buna göre bir tek üyeli yargı da bir cümle sayılır. Ancak, cümle adını biz daha çok tamlayıcı (complement) üyelerle

[16] Zeynep Korkmaz, **Gramer Terimleri Sözlüğü**, TDK Yay., Ankara, 1992, s. 32.
[17] Muharrem Ergin, **Üniversiteler İçin Türk Dili**, 3. Baskı, Bayrak Yay. İstanbul, 1987, s. 405.
[18] Doğan Aksan, **Anlambilimi ve Türk Anlambilimi**, 3. Basım, DTCF Yay., Ankara, 1987, s. 124- 125.

genişletilmiş bir yargı öbeği için kullanıyoruz. Başkaca bir cümle birden fazla, iki, üç, beş yargıyı kapsayan büyük bir yargı öbeği de olabilir."[19]

Banguoğlu, "Türkçenin Grameri" adlı bir başka eserinde de cümleyle ilgili aşağıdaki tanımlamayı yaparken kullandığı Türkçe ve değişik terimlerle dikkat çekiyor: "Kendi kendine yeten bir yargı bir cümle sayılır. Demek ki cümlenin temeli bir bağıntısız yargıdır. Aynı zamanda yükalanı içinde saklayan ve yüklem olan çekimli bir fiil 1. ve 2. kişiler için tek başına bir başına yargı, dolayısıyla bir cümle sayılabilir…"[20]

Ahmet Topaloğlu, " Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü" adlı eserinde "cümle"nin tanımı yanında, türlerini ve 1934'ten günümüze kadar yayımlanan dille ilgili eserlerde cümleye dair terimleri de vermektedir. " Cümle (Osm. Cümle; Fr. Phrase): Bir hüküm, bir düşünce, bir duygu vb. ifade etmek üzere çekimli bir fiille veya sonuna cevher fiili getirilen bir isimle kullanılan kelimeler dizisi. Çekimli bir fiil tek başına da cümle olabilir. Ör. Niçin böyle davrandığını anlayamadım. Yarın yola çıkacağı için bazı işleri bugünden halletmek zorunda kalacak. Üç günden beri okuldayım. Gel.[21]

M. Kaya Bilgegil, hemen hemen bütün dilci ve dil bilimcilerin aksine, Türkçe Dilbilgisi adlı eserinin ilk bölümünü "söz dizimi"ne ayırmış ve cümleleri yapılarına göre çok daha ayrıntılı olarak ele alarak şu tanımı vermiştir: "İki unsur arasındaki olumlu (=sübuti) veya olumsuz (=selbi) ilgiyi – sözü dinliyende (=muhatapta) soruya yer bırakmayacak şekilde tam olarak haber veya dilek (=inşa) yoluyla ifade eden kelimeler dizisine cümle denir. İşte, tam fikir veren birleşik sözler, cümlelerdir. Bu tanımdaki ilgi sözü, eski kitaplarda rastlanacak nispet sözünün karşılığı olarak kullanılıyor…"[22]

Vecihe Hatipoğlu, "cümle" konusunu, Türkçenin Sözdizimi adlı eserinde şöyle ele alıyor: Hatipoğlu, söz dizimini "yargısız anlatımlar" ve "yargılı anlatımlar" olarak ikiye ayırır ve cümle konusunu "yargılı anlatımlar" bölümünde inceliyor: "Yargılı anlatımların en önemli bölümü tümcelerdir. Bir yargı bildirmek üzere tek başına

[19] Tahsin Banguoğlu, "**Ana Hatlarıyla Türk Grameri**" "Kılavuz Kitap" Dergâh Yay., 2. Baskı, İstanbul, 1979, s. 251.
[20] Tahsin Banguoğlu, **age**., s. 522.
[21] Ahmet Topaloğlu, **Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü**, Birinci Basım, Ötüken Yay., İstanbul, 1989, s. 48.
[22] M. Kaya Bilgegil, **Türkçe Dilbilgisi**, Dergâh Yay., 3. Baskı, İstanbul, 1984 s. 12.

kullanılan çekimli bir eyleme veya çekimli bir eylemle birlikte kullanılan sözcükler dizisine tümce (Osm. Cümle; Fr. Phrase; İng. Sentence; Alm. Satz) denir…[23]

Hatipoğlu, "cümle" kavramını bir başka eserinde aynı şekilde tanımlamaktadır.[24]

Hamza Zülfikar ise, cümle konusunu iki ayrı eserinde farklı şekillerde ele almıştır. Zülfikar, "Yüksek Öğretimde Türkçe Yazım ve Anlatım" adlı eserinde cümle için "Kelimelerin bir yargıyı bildirmek için uygun ve uyumlu biçimde sıralanışı cümleyi (tümce) oluşturur. Cümle bütün özellikleriyle dilbilgisinin sözdizimi (syntax) bölümünde incelenir."[25] demektedir.

Hamza Zülfikar, "Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri" adlı eserin cümle bölümünde ise, cümleyi şöyle anlatır: "Cümle, çeşitli duyguların, düşüncelerin dönüştürüldüğü anlamlı söz birimlerinin bir yargı bildirecek biçimde birtakım kurallara bağlı olarak bir araya getirildiği dizidir…

Anlamlı dil birlikleri olan kelimelerin, kelime gruplarının, çeşitli yardımcı öğelerin ve çekim eklerinin bir düzen içinde belli kurallara göre bir raya gelerek meydana getirdikleri karmaşık dizi cümleyi oluşturur. Böyle uyumlu bir dizinin kurulmasındaki amaç ise, karşılıklı haberleşmeyi sağlayacak anlaşılır bir ifade elde etmek, karşısındakine bir bilgiyi, bir düşünceyi aktarmaktır.[26]

Cümle konusunda, oldukça geniş bir taramaya bağlı olarak bir eser ortaya koyan ve ayrıntılı cümle tahlilleri yapan Leylâ Karahan'ın eserini kendi çalışmamıza esas kabul ettiğimiz için, Karahan'ın yalnızca cümleyle ilgili tanımını vermekle yetineceğiz: "Bir düşünceyi, bir duyguyu, bir durumu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine cümle denir.[27]

Rasim Şimşek, "Türkçe Anlatım" adlı eserinde de cümleyle ilgili olmak üzere daha derin ve biraz da felsefi şu bilgileri veriyor: " Düşünce, oldukça karmaşık bir süreç sonucunda, yargı biçiminde oluşur. Yargı ise, ancak tümcede gerçekleşir. Tümcesiz yargı bildirilemez. Öyleyse, düşünmek, bir yargıda bulunmak; bu da tümce kurmak demektir. Düşünme, yargı ve tümce, böylesine iç içe kavramlardır.

---

[23] Vecihe Hatipoğlu, **Türkçenin Sözdizimi**, Ankara Ü. DTCF Yay., Ankara, 1982 s. 99.
[24] Vecihe Hatipoğlu, **Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**, Geliştirilmiş Üçüncü Baskı, Ankara Ü. DTCF Yay., No:276, Ankara, 1978, s. 119.
[25] Hamza Zülfikar, **Yüksek Öğretimde Türkçe Yazım ve Anlatım**, 4. Baskı, Ankara, 1985, s. 92- 94.
[26] Hamza Zülfikar, **Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri** , YÖK Yay., Ankara, 1990, s. 114,141-144.
[27] Leylâ Karahan, **Türkçede Söz Dizimi**, Akçağ Yay. Ankara, 1999, s. 44.

…Dil ortamında yapılan bu açıklamaya göre, bir yargının oluşmasını sağlayan ana kavramlar yanında, ona bütünsellik kazandıran yardımcı kavramlar da vardır. Özü bakımından "düşünce" demek olan "yargı", ancak bu yardımcı kavramlarla bütünleşerek kendine yetecek duruma gelebilir. İşte bir düşüncenin yargısal bütünlüğe kavuşarak dil ortamına yansımasına tümce denir."[28]

Türkçenin söz dizimi ile ilgili olarak Muharrem Ergin'in sınıflamalarına hemen hemen sadık kalınan ancak bol örnekleri ve geniş tahlilleri bulunan diğer bir çalışma da M. Metin Karaörs'ün "Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri" adlı eseridir. Cümlenin kendisiyle ilgili bilgilerden çok, örneklerin verildiği eserde cümleler, yapılarına göre klasik bir şekilde ele alınmıştır.[29]

Türkiye Türkçesinin söz dizimiyle ilgili incelemeler yapan Rasim Şimşek, "Örneklerle Türkçe Sözdizimi" adlı eserinde şu bilgileri veriyor: "Sözdiziminin konusu dizimsel yapılar'dır. Dizimsel yapı iki ya da daha çok sözcüğün belli kurallara göre dizilip öbeklenmesiyle oluşan dilsel yapı'dır. Genelde birer sözcük öbeği olan bu dilsel yapılar, işleyiş yönünden anlatım diye adlandırılırlar.

… Yargılı anlatım, bir yüklem çevresinde oluşur ve genellikle özneyi de kapsar. Yüklem ve özne, "tümce" kavramına bağlı öğelerdir. Bundan ötürü bu yapıtta, her tür yargılı anlatımın " tümceler" başlığı altında ele alınıp incelenmesi uygun görülmüştür."[30]

Tahir Nejat Gencan, "Dilbilgisi" adlı eserinde cümle için şu tanımı veriyor: "Tümce, bir duyguyu, bir düşünceyi, bir yargıyı, bir olayı anlatmak için kurulan söz dizisine tümce denir."[31]

Eserin tamamını "cümle" konusuna ayıran, bol örnekli ve ayrıntılı bilgiler veren Hikmet Dizdaroğlu da cümleyle ilgili olarak şöyle bir yol çizmiştir: " Bir dili oluşturan çeşitli birlikler vardır: Ses (fonem), hece, sözcük, tamlama, sözcük öbeği. Dilin kuruluşunda yer alan bu öğeler, bir bildirişim (communication) aracı olarak kesin bir anlam taşımazlar. Dilin bildirme, belirtme, yaptırma görevlerinin gerçekleşmesi için, bunların üstünde bir başka birime gerekseme vardır. Bu birim tümce'dir.

---

[28] Rasim Şimşek, **Türkçe Anlatım**, T.C. Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayın., Nr. 4, Trabzon, 1981. s. 39.
[29] M. Metin Karaörs, **age**., 15-20.
[30] Rasim Şimşek, **Örneklerle Türkçe Sözdizimi**, Birinci Basım, Trabzon, 1987, s. 13.
[31] Tahir Nejat Gencan, **Dilbilgisi**, TDK Yay. Gözden Geçirilmiş 4. Baskı, Ankara, 1979, s. 76- 121.

… Tümce, bildirişim aracı olması bakımından, dilin en üst basamağıdır. Bu özellik, tümcenin, aynı zamanda, yargı bildiren anlamlı en küçük birim olmasından gelmektedir. Sözcükler de anlamlıdırlar ama bu anlam, bir düşünceyi iletme ve aktarma gücünde değildir. Tümce kalıbında bütünleşmeyen dil öğeleri, bildirişim gücünden yoksundur."[32]

Neşe Atabay ve arkadaşlarının hazırladığı "Türkiye Türkçesinin Sözdizimi" isimli çalışmada da şöyle denilmektedir: "Bir ya da birçok sözcükten oluşan yargılı anlatım birimi tümcedir…

Bir yargı bildirmek üzere bir araya gelmiş sözcükler arasında birden çok ilgi söz konusudur. Sözcükler arasındaki görevsel sesbilim (İng. phonological) ilgi yanında, biçimbilimsel (İng. morfhological) ilgi de önemlidir. Gerçekte, söz diziminin temel sorunu da bu ilgileri açıklığa kavuşturmaktır. Bu nedenle, sözdizimi dili incelemeye, genel olarak tümceden başlar."[33]

Haydar Ediskun, "Türk Dilbilgisi" adlı eserinin "Sözdizimi: Cümlebilgisi" bölümünde cümle ve söz dizimiyle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri aktardıktan sonra, yapılarına göre cümleleri genel eğilime yakın bir şekilde tasnif ederek ince ayrıntılara kadar inmektedir: "Bir dilin cümlelerini inceleyen dilbilgisi bölümüne sözdizimi (=cümle bilgisi-syntaxe) adı verilir. Sözdizimi, dilbilgisinin ana bölümlerinden biridir; konusu cümle'dir. Cümle ya bir tek bağımsız yargı ya da yeteri kadar yan yargıyla bir tek temel yargı bulunan kelime dizisidir."

Necip Üçok[34]da hemen hemen aynı tanımı vermiştir: "Bir ya da birden çok sözcükten oluşan yargılı anlatım birimi tümcedir."

Agop Dilaçar'a göre tümce, görev ve anlam ilgisiyle bir araya getirilmiş sözcükler dizisi ya da yargı taşıyan tek bir sözcüktür. İçinde özne ya da yüklem bulunmayan bir anlatım sözcük takımıdır.[35]

Türkiye gramerciliğinde, cümleyle ilgili en önemli problemlerden birisi, yaşanan terim kargaşasıdır. Doğrudan doğruya cümle kavramı için "cümle" ve "tümce" terimleri kullanırken cümleyi konu alan saha için "cümle bilgisi", "söz dizimi", "sentaks", "tümcebilim", "dizimbilim" gibi değişik terimler kullanılmaktadır.

---

[32] Hikmet Dizdaroğlu**, Tümcebilgisi**, TDK Yay., Ankara, 1976, s. 7.
[33]Neşe Atabay-Sevgi, Özel-Ayfer, Çam,, **Türkiye Türkçesinin Sözdizimi**, TDK Yay., Ankara, 1981 s. 17.
[34] Necip Üçok, **Genel Dilbilim**, Ankara, 1947, s. 104 ve ötesi.
[35] Agop Dilaçar, **Dil, Diller ve Dilcilik**, TDK Yay., Ankara, 1968, s. 99.

Türkiye gramerciliğinde cümleyle ilgili en temel yaklaşım, cümle adı verilen birliğin bir yargı bildirmesidir. Herhangi bir kelimenin belirli bir zamana ve şahsa bağlanarak yargılı hale gelmesi cümlenin kuruluşu için yeter şarttır. Bir başka söyleyişle cümle, dildeki tam yargılı en küçük birimdir.

Bu konuda farklı bir yaklaşım ortaya koyan M. Kaya Bilgegil, cümle için "hüküm" nitelemesini yetersiz buluyor: "Cümleyi bir hükmü ifade eden sözdür diye tanımlamak yetersizdir. Hüküm, ancak "bu böyledir", yahut "değildir" kavramını taşır ki, haber yüklemesinde (= isnâd-ı haberi) kendini gösterebilir. Bunun dışında; bir de istek, dilek, niyaz, dua, emir… gibi çeşitli duyguları ifade eden sözler vardır" dedikten sonra "Bu yüzden "hüküm grupları" terimini kullanmadık." [36] şeklinde bir açıklama da getiriyor. Bilgegil, cümlenin tanımında "olumlu" ve "olumsuzluk" kavramını da göz önünde bulundurmaktadır.

1.3. CÜMLENİN ÖZELLİKLERİ

a. Cümle, yargı bildiren kelime ve kelime grupları ile kurulur. Cümlenin kurulabilmesi için yargı bildiren çekimli bir fiil veya isim yeterlidir. En küçük cümle, bu özelliğe sahip tek kelimelik cümledir. Bu cümlelerin anlamları, metin içinde önceki ve sonraki cümlelerin yardımıyla tamamlanmaktadır.[37]

▫ *Titredi.*

▫ *Güzeldi.*

▫ *Zordur.*

▫ *Yorgunum.*

b. Karşılıklı konuşmalarda sorulara verilen "evet, hayır, peki vb." yanıtları da birer cümle değerindedir.[38]

− *Gelince kalkarız, gideriz.*

 Peki. (Gelince kalkıp gideriz.)

 Tiyatro için bilet var mı?

[36] M. Kaya Bilgegil, **age**., s. 12-13.
[37] Leylâ Karahan, **age**., 2005, s. 10.
[38] Hikmet Dizdaroğlu, **age**., s. 8- 9.

 Evet. (Tiyatro için bilet var.)

 Arkadaşınız beni tanıyor mu?
Hayır. (Arkadaşım seni tanımıyor.)

c. Ünlemler ve seslenmeler de cümle değerindedir.
 Eyvah!

 Ne güzel!

 Hey!.. Çocuk!..

d. Cümlede yargı bildiren öğe, yüklemdir. Cümle yüklem üzerine kurulur. Bu öğe başka öğelerle desteklenir.[39]
▫ *Saadettir.*
▫ *Bir saadettir.*
▫ *Anadolu toprağını terk etmek bir saadettir.*
▫ *Canları vücutlarında iken Anadolu toprağını terk etmek bir saadettir.*
▫ *Yunan neferleri inandılar ki canları vücutlarında iken Anadolu toprağını terk etmek bir saadettir.*

e. Bir metin içinde geçen bazı cümlelerle karşılıklı konuşmalarda kullanılan soru ve cevap cümleleri, bazen sadece yüklemden meydana gelebilir. Böyle bir cümlenin anlamı, yanındaki veya yakınındaki bir cümle ile tamamlanır.[40]
 Sen çok güzel Türkçe biliyorsun.
 Biliyorum. (Ben çok güzel Türkçe biliyorum.)
 Bugün o doktorun annesi gelmedi mi?
 Geldi. (Bugün o doktorun annesi geldi.)

f. Cümlenin ikinci derecede önemli öğesi öznedir. Öznenin varlığı, tek kelimelik bir cümlede dahi yüklemin taşıdığı şahıs ifadesinden anlaşılabilir. Örneğin

[39] Leylâ, Karahan, **age**., 1999, s. 44.
[40] Leylâ, Karahan, **age**., 2005, s. 11.

"Yaptık." cümlesinde "-k" şahıs eki "biz" öznesini; "Yap." cümlesinde teklik 2. şahıs emir kipindeki yüklem de "sen" öznesini işaret eder. Ancak cümleler öznesiz de kurulabilmektedir.

- *Kış uzun sürünce bütün odunlar yakıldı.*
- *İkinci kata yayvan ve geniş merdivenlerle çıkılır.*

g. Yüklemin anlamı, "özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf" adı verilen öğelerle tamamlanır. Geçişli fiil cümleleri, bütün öğeleri alabilir.[41]

- *Türklük (ö),/ beş yüz seneden beri (z) / İstanbul'u ve Boğaziçi'ni (n) / bütün beşeriyetin hayaline (yt) / böyle (z) /nakşetti (y).*

ğ. Nesne, geçişli fiil cümlelerinde bulunur ve bu cümlelerin zorunlu öğesi veya öğelerinden biridir. İsim cümlelerinde ve geçişsiz fiil cümlelerinde nesne bulunmaz.

- *Ben de (ö) / bir varisin olmakla (z) / bugün (z) / mağrurum (y).*
- *Bütün ova (ö) / billur döşenmiş gibi (z) / parlıyordu (y).*

h. *Yer tamlayıcısı ve zarf, cümlede yüklemin niteliğine göre, zorunlu veya yardımcı öğe olarak yer alır.*

- *Birden (z) / yanında (yt) / Türkçe bir lakırdı (n) / işitti (y). RHK*

ı. Yüklem, bazı özel durumlar dışında cümlenin sonunda yer alır. Diğer unsurların yeri sabit değildir. Bu unsurların dizilişindeki değişkenlik, Türkçenin anlatım imkânlarını genişleten önemli bir özelliktir. Genellikle vurgulanmak istenen unsur, yüklemin önünde bulunur.[42]

- *Alpaslan, ihtiyarın yanına biraz daha sokuldu.*
- *Geceler toprağa benimle inmiş.*
- *Gürültü bahçeden geliyordu.*
- *Bu akşam tiyatroya Ali gidecek.*

[41] Leylâ, Karahan, **age**., 2005 s. 11.
[42] Leylâ, Karahan, **age**., 2005 s. 11.

i. Belirtisiz nesne, yüklemin önünde yer alır. Bu unsurla yüklem arasına bazı edatlar dışında başka bir unsur giremez.

- *Ahmet her gün kitap, dergi ve gazete okur.*

j. Cümle vurgusu, yüklem üzerinde bulunur. Vurgu, gerektiğinde belirtilmek istenen unsur üzerine çekilebilir.

- *Kemal bu romanı okudu (Başka romanı değil, bu romanı okudu.).*
- *Bu romanı Kemal okudu (Başkası değil, Kemal okudu.).*

Türkiye gramerciliğinde cümlenin yapı bakımından sınıflandırılması da başlı başına bir sorundur. Cümlenin yapı bakımından öncelikle "basit" ve "birleşik" olmak üzere ikiye ayrılması konusunda birliğe varıldığını söylemek zordur. Bu konudaki yaklaşımlar, ilgili bölümlerde verilecektir.

1.4. CÜMLENİN SINIFLANDIRILMASI

Söz diziminde cümlenin sınıflandırılması oldukça önemlidir; çünkü cümleyle ilgili olarak yapılacak her türlü tahlil bu sınıflandırma çerçevesinde gerçekleşmektedir.

Türk gramerciliğinde cümlenin sınıflandırılması hâlâ tartışmalı bir konudur. Pek çok dilci ve dil bilimci farklı sınıflandırma yapmıştır.

Neşe Atabay, Sevgi Özel, Ayfer Çam'ın ortak hazırladığı "Türkiye Türkçesinin Sözdizimi" adlı eserde cümle şu şekilde sınıflanmıştır:

A. Yüklemlerine Göre Tümceler

1. Eylem Tümcesi
2. Ad Tümcesi

B. Yapılarına Göre Tümce Türleri

B.I. Yargı Sayısına Göre Tümceler

1. Yalın Tümce
2. Bileşik Tümce

Temel Tümce

Yantümce

1. Dilek ve Koşul Bildiren Yantümceler

Temel Tümceye ki Bağlacıyla Bağlanan Yantümceler

3. Soru Ekiyle Temel Tümceye Bağlanan Yantümceler

4. İlgeçli Yantümce

5. Değil Olumsuzluk Koşacıyla Temel Tümceye Bağlanan Yantümceler

3. Aratümce

4. Sıralı Tümceler

a. Bağımsız Sıralı Tümceler

b. Bağımlı Sıralı Tümceler

5. Girişik Tümce

B.II. Öğelerinin Dizilişine Göre Tümceler

1. Kurallı ya da Düz Tümce

2. Devrik Tümce

3. Kesik Tümce

Ünlem Tümcesi[43]

Tahsin Banguoğlu, "Türkçenin Grameri" adlı eserinde cümleyi oldukça geniş bir şekilde değişik terimlerle sınıflandırmıştır:

" 1. Dilim: Basit Cümle

a. Fiil Cümlesi

b. Sıra Değişmeleri

c. İsim Cümlesi

d. Saplama Cümlesi

2. Dilim: Birleşik Cümle

I. Tümleme Birleşik Cümle

A. Şart Cümlesi

1. Olağan Şart Cümlesi

2. Olmayası Şart Cümlesi

B. İlinti Zamiri Cümlesi

1. Ki İlinti Cümlesi

2. Hani İlinti Cümlesi

C. Bağlam Cümlesi

[43] Neşe Atabay-Sevgi Özel-Ayfer Çam, **age**., s. 69-122.

1. (Yanyana)

a. Ulama Cümlesi

b. Ayırtlama Cümlesi

c. Karşılaştırma Cümlesi

d. Almaşma Cümlesi

e. Üsteleme Cümlesi

f. Açıklama Cümlesi

2. (altalta)

a. Salt Bağlam Cümlesi

b. Yerverme Cümlesi

c. Sebep Cümlesi

d. Sonuç Cümlesi

e. Amaç Cümlesi

f. Şart Bağlam C ümlesi

II. Karmaşık Birleşik Cümle

A. Ad

1. Adfiil Kimse Cümlesi

2. Adfiil Yüklem Cümlesi

3. Adfiil İsimleme Cümlesi

4. Adfiil Belirtme Cümlesi

B. Sıfat-fiil Cümlesi

1. Sıfatsı Sıfat-fiil Cümlesi

2. Zamirsi Sıfat-fiil Cümlesi

C. Zarf-fiil Cümlesi

1. Yanyana Zarffiil Cümlesi

a. Ulama Cümlesi

b. Karşıtlama Cümlesi

c. Üsteleme Cümlesi

2. Altalta Zarffiil Cümlesi

a. Hal Cümlesi

b. Zaman Cümlesi

c. Karşılaştırma Cümlesi

d. Sebep Cümlesi

e. Sonuç Cümlesi

f. Amaç Cümlesi

e. Şart Cümlesi"[44]

Vecihe Hatipoğlu, cümleyi çok daha ayrıntılı bir şekilde sınıflandırmıştır:

" I. Yapı Bakımından Tümce Türleri

A. Yalın Tümce

B. Birleşik Tümce

C. Girişik Tümce

Ç. Sıralı Tümce

1. Bağımlı Sıralı Tümce

2. Bağımsız Sıralı Tümce

II. Yargı Bakımından Tümce Türleri

A. Olumlu Tümce

B. Olumsuz Tümce

C. Sorulu Tümce

1. Sorulu eylem tümcesi

2. Sorulu ad tümcesi

III. Yüklem Bakımından Tümce Türleri

A. Ad Tümcesi

B. Eylem Tümcesi

1. Bildirme Tümceleri

2. İsteme Tümceleri

a. İstek tümcesi

b. Emir tümcesi

c. Gereklik tümcesi

d. Ünlem tümcesi"[45]

Tahir Nejat Gencan, cümle konusunda oldukça karmaşık bir sınıflandırma yapmıştır:

[44] Tahsin, Banguoğlu, **age**., s. 520-575.
[45] Vecihe, Hatipoğlu, **age**., s. 143-178.

“ Yüklemlerine Göre Tümceler İkiye Ayrılır:

1. Eylem Tümcesi
2. Ad Tümcesi

Tümceler, Anlam Özelliklerine Göre de Türlere Ayrılır:

1. Olumlu Tümce
2. Olumsuz Tümce
3. Soru Tümcesi
4. Ünlem Tümcesi

Dizilişlerine Göre Tümceler İkiye Ayrılır:

1. Kurallı Tümce
2. Devrik Tümce

Yapılarına Göre Tümceler Üçe Ayrılır:

1. Yalınç Tümce
2. Bağımsız Önermelerden Birleşmiş Tümce
3. Bileşik Tümce”[46]

Hikmet Dizdaroğlu, eserinde cümleyi şu şekilde sınıflandırmıştır:

“ I. Yüklemin Cinsine Göre Tümce Türleri

Ad Tümcesi

Eylem Tümcesi

II. Yapılarına Göre Tümce Türleri

Yalın Tümce

Birleşik Tümce

1. Girişik Tümce
2. Kaynaşık Tümce
3. Koşul Tümcesi
4. İlgi Tümcesi
5. Katmerli Birleşik Tümce

III. Bağlanışlarına Göre Tümce Türleri

Sıralı Tümce

1. Bağımsız Sıralı Tümce

[46] Tahir Nejat, Gencan, **age**., s. 86-135.

2. Bağımlı Sıralı Tümce
3. Açıklamalı Sıralı Tümce
4. Karma Sıralı Tümce

IV. Kuruluşlarına Göre Tümce Türleri

Düz Tümce

Devrik Tümce

Ayraç Tümcesi

Kesik Tümce

V. Anlamlarına Göre Tümce Türleri

Olumlu Tümce

Olumsuz Tümce

Soru Tümcesi

Buyruk Tümcesi

Ünlem Tümcesi

Dilek Tümcesi"[47]

M. Kaya Bilgegil, cümleyi değişik açılardan şu şekilde sınıflamıştır:

"I. Öğelerin Dizilişine Göre Cümle Çeşitleri

1. Kurallı Cümle
2. Devrik Cümle

II. Yüklemlerine Göre Cümle Çeşitleri

1. İsim Cümleleri
2. Fiil Cümleleri

III. Anlamlarına Göre Cümle Çeşitleri

1. Haber Cümleleri
2. İnşa Cümleleri

Dilek (temenni) Cümleleri

Soru Cümleleri

Emir Cümleleri

Umma (terecci) Cümleleri

Korku (eşfak) Cümleleri

[47] Hikmet Dizdaroğlu, **age**., s. 164-360.

IV. Yapılarına Göre Cümle Çeşitleri

1. Basit Cümleler
2. Bileşik Cümleler

a. Girişik-bitişik cümleler

b. Şartlı bileşik cümleler

c. Sıralı cümleleri

ç. Bağlı cümleler

d. Ki bağlacıyla kurulan cümleler

e. Ara cümleciği

f. Karmaşık cümle"[48]

Haydar Ediskun "Türk Dilbilgisi" adlı eserinde cümleyi şu şekilde sınıflandırmıştır:

" Anlamlarına Göre Tümceler

1. Olumlu-Olumsuz cümleler
2. Soru cümleleri
3. Ünlem cümleleri

Yapılarına Göre Tümceler

1. Basit cümleler
2. Bileşik cümleler
3. Şart Bileşik cümleler

Biçimlerine Göre Cümleler

1. Sıra cümleler
2. Bağlı cümleler"[49]

Hamza Zülfikar "Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri" adlı eserde cümleyi şu şekilde sınıflandırmıştır:

A. Yapılarına Göre Cümleler

a. Basit Cümle

b. Birleşik Cümle

1. -sa (-se) Şart Ekiyle Kurulmuş Birleşik Cümle

[48] M. Kaya, Bilgegil, **age**., s. 54-73.
[49] Haydar, Ediskun, **age**., s. 370-387.

2. ki Bağlacıyla Kurulan Birleşik Cümleler

c. Sıra Cümleler

B. Anlamlarına Göre Cümleler

a. Olumlu Cümle

b. Olumsuz Cümle

c. Olumsuz Soru Cümleleri

C . Dizilişlerine Göre Cümleler

a. Kurallı Cümle

b. Devrik Cümle

D. Yüklemlerine Göre Cümleler

a. Fiil Cümlesi

b. İsim Cümlesi[50]

Rasih Erkul ”Cümle ve Metin Bilgisi” adlı eserinde cümleyi şu şekilde sınıflandırmıştır:

A. Yüklemin Cinsine Göre Cümleler

a. İsim Cümlesi

b. Fiil Cümlesi

B. Yapılarına Göre Cümleler

a. Basit Cümle (yalın cümle)

b. Birleşik Cümle

- Şart cümlesi
- İç içe (girişik) cümle
- “Ki” birleşik cümle

C. Biçimlerine (dizilişlerine) Göre Cümleler

a. Sıralı Cümleler

- Basit Cümlelerden Oluşan Sıralı Cümleler
- Birleşik Cümlelerden Oluşan Sıralı Cümleler
- Basit- Birleşik Cümlelerden Oluşan Sıralı Cümleler

b. Bağlı Cümleler

c. Karmaşık Cümle[51]

[50] Hamza Zülfikar, **age**., s. 190-200.

Muharrem Ergin, "Türk Dil Bilgisi" adlı eserinde cümleyi şu şekilde sınıflandırır:

" 1. Yüklemin türüne göre cümleler:

a) Fiil Cümlesi

b) İsim Cümlesi

2. Yapı bakımından cümleler

a) Basit Cümle

b) Birleşik Cümle

Şartlı Birleşik Cümle

Ki'li Birleşik Cümle

İç İçe Birleşik Cümle"[52]

Leylâ Karahan'ın cümle ile ilgili sınıflandırması şöyledir:

"A. Yapısına Göre Cümleler

1. Basit Cümle

2. Birleşik Cümle

a. Şartlı Birleşik Cümle

b. İç İçe Birleşik Cümle

3. Bağlı Cümleler

a. Ki'li Bağlı Cümleler

b. Diğer Bağlama Edatlarıyla Kurulan Bağlı Cümleler

4. Sıralı Cümleler

B. Yüklemin Türüne Göre Cümleler

1. Fiil Cümlesi

2. İsim Cümlesi

C. Yüklemin Yerine Göre Cümleler

1. Kurallı Cümle

2. Devrik Cümle

D. Anlamına Göre Cümleler

1. Olumlu Cümle

[51] Rasih Erkul, **age**., s. 47-65.
[52] Muharrem Ergin, **age**., s. 694- 704.

2. Olumsuz Cümle

3. Soru Cümlesi”[53]

1.5. CÜMLEDE YAPI

Cümlenin yapısı üzerinde yapılan çalışmalardaki yaygın görüş, cümlelerin basit, birleşik, sıralı, bağlı cümle şeklinde dört ana başlıkta olduğu yönündedir. Bazı kitaplarda birleşik cümle bahsinde; girişik cümle, iç içe girişik cümle, karmaşık cümle, ki'li birleşik cümle alt başlıkları da bulunmaktadır.

Mecdud Mansuroğlu'na göre, “ki”, ana cümlenin; özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf gibi unsurları durumunda olan yardımcı cümleleri ana cümleye bağlamaktadır.[54]

Türkçede en eski kaynaklarımızdan bu yana kullanılan “ki (kim)” sözcüğü, Farsçadan gelen “ki” bağlacı ile kullanım açısından karışmıştır. Bu nedenle Türkçede çeviri niteliği taşıyan, Türk söz dizimine aykırı tümceler kullanılır olmuştur.

Bu bağlaç, dilimizde, başka dillerde ilgi adılı (Fr. pronom relatif) olarak nitelenen sözcük türünün yerini almakta, ancak Türkçede doğrudan doğruya tümceleri bağlama görevi ile kullanılmaktadır.[55]

Son dönemlerde özellikle birleşik cümlenin Türkçe cümle yapısı çerçevesinde yeniden gözden geçirilmesi ve Türkçede birleşik cümlenin varlığı üzerinde yeni görüşler ileri sürülmüştür. Bu görüşlerden bazıları “ki” li birleşik cümlelerin aslında bağlı cümle olduğunu, Türkçede “ki” ile birleşik cümle olmadığını belirtmek yönündedir.

Bu görüş, bağlı cümle olarak ifade edilen cümlenin aslında tek bir cümle olarak telakki edilmemesi “ve, ki vb.” edatlarla birbirine bağlı yapıların “cümle” değil “cümle topluluğu” olarak bilinmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Leylâ Karahan, “Yapı Bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine” adlı makalesinde 2. grup olarak nitelediği cümleleri vererek görüşlerini ifade etmektedir:

“1. ‘Ayşe çok çalıştı ve sınıfını geçti.’

2. ‘Ayşe öyle çalıştı ki sınıfını geçti.’

[53] Leylâ Karahan, **age**., 1999, s. 61-72.
[54] Mecdud Mansuroğlu, **Sultan Veled' in Türkçe Manzumeleri**, İstanbul, 1958.
[55] Neşe Atabay-Sevgi Özel-Ayfer Çam, **age**., s. 101.

Bu iki söz dizisinin ortak özelliği ‘ve’ ve ‘ki’ bağlama edatlarıyla birbirine bağlanmış iki cümleden oluşmalarıdır.

Ve, fakat, ama vb. bağlama edatlarıyla bağlanmış cümleler gramer kitaplarında ‘bağlı cümleler, bağlı tümce, bağlam cümlesi’ gibi isimlerle anılır. ‘Ki’ ile bağlanan cümleler ise bazı gramer kitaplarında bağlı cümleler içinde yer alarak ‘ki’li bağlı cümle; bazılarında ise birleşik cümle içinde değerlendirilerek ‘ki’li birleşik cümle, ilgi tümcesi, ilinti zamiri cümlesi’ şeklinde isimlendirilir.

Sözlü veya yazılı ifadelerde birbirini takip eden cümleler arasında tabiî olarak anlam bağlantısı vardır. Cümlelerin arka arkaya gelmesi bazen bu bağlantıyı göstermek için yeterli olmayabilir. Bağlantıyı pekiştirmek ve yönlendirmek için çeşitli edatlara başvurulabilir Böylece karşımıza ‘Ayşe çok çalıştı ve sınıfını geçti’ ve ‘Ayşe öyle çalıştı ki sınıfını geçti.’ gibi ‘ve, ki’ vb. edatlarla birbirine bağlı yapılar çıkar ki bunlar ‘cümle’ değil ‘cümleler topluluğu’dur. Aralarında gramatikal hiçbir bağlantı olmasaydı birbirini takip eden cümleler söz diziminin değil, sadece metin dil biliminin sınırları içine girebilirdi. Ancak bağlantıya gramatikal unsurlar müdahale ettiği için, bu yapılar söz diziminin de konusu olmalıdır.”[56]

Bir cümle içinde ikinci bir cümlenin, cümlenin bir öğesi olarak görev yaptığını söylemelerine rağmen iç içe girişik cümle, karmaşık cümle başlıklarını veren düşünceye tepki olarak da yeni görüşler ortaya atılmıştır. Bu yeni görüş “Ali ‘Okula gideceğim.’ dedi.” cümlesinin kaynaşık cümle, girişik cümle şeklindeki isimlendirmeyi kabul etmeyip ‘Okula gideceğim’ kısmının başka bir cümle içine girmiş bir cümle olarak kabul edilemeyeceğini, bu kısmı basit bir cümlenin “nesne”si olarak kabul edilmesi gerektiğini belirtiyor.

Bünyesinde zarf-fiil, sıfat-fiil, isim-fiil veya bu tür kelimelerden yapılmış bir kelime grubu bulunduran cümleler de “basit cümle”dir. Çünkü bu tür kelime ve kelime grupları tam bir yargı bildirmezler.

Genel olarak tek yargılı cümleler basit cümle olarak kabul edilmektedir; ancak bu tek yargı anlayışı araştırıcılarca farklı değerlendirilmektedir. Birer basit cümle olan zarf-fiil, sıfat-fiil, isim-fiillerle kurulan cümleler; Kaya Bilgegil, Vecihe Hatipoğlu, Hikmet Dizdaroğlu, Haydar Ediskun ve Tahir Nejat Gencan gibi dilcilerce birleşik cümlenin bir alt türü kabul edilerek “girişik cümle” diye adlandırılmıştır. Tahsin

[56] Leylâ Karahan, “Yapı bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine”, **Türk Dili**, S. 583, s. 21.

Banguoğlu ise, aynı cümleler için "karmaşık birleşik cümle" terimini kullanmıştır. Muharrem Ergin ve onu takip eden araştırıcılar, bu tür cümleleri basit cümle sayarlar.

Türkiye Türkçesinde yan cümlenin varlığını kabul eden dilcilere göre yan cümle, herhangi bir yüklem veya fiilimsiye bağlı olarak ana cümleden ayrı bir yargı bildiren cümleciklerdir.

Karahan, aynı makalede birleşik cümle olarak addedilen cümleler "Ayşe koşarak okula gitti.", "Ayşe iyileşirse okula gidecek.", "Ayşe 'okula gideceğim' dedi." ile "Ayşe okula gitti." örneklerini vererek ifade ettiği düşünceleri şöyle toparlamaktadır:

"… Söz dizilerinin hepsi birer cümledir ve tek yargı bildiren bir unsur ile onu tamamlayan unsurlardan oluşmaktadır. Tamlayıcıların sayısı ve niteliği cümlenin yapısını etkilememektedir. Bu cümleler arasında yapı bakımından kategorik bir fark yoktur."[57]

Sıfat-fiil, isim-fiil, zarf-fiil eklerinin bulunduğu kelimelerin yan cümle kabul edilip birleşik cümle içinde anılmasının Türkçenin yapısıyla bağdaştırılamayan bir durum olduğu görüşü Hamza Zülfikar tarafından savunulmaktadır. Leylâ Karahan da zarf-fiil ile desteklenmiş bir cümle ile zarf-fiilsiz kullanılan bir cümle arasında fark olmadığı yönündeki görüşleri ile benzer bir görüş ileri sürmektedir.

Karahan, "Ayşe okula gitti.", "Ayşe koşarak okula gitti.", cümlelerini değerlendirirken ikisi arasında hiçbir fark olmadığını belirtmiştir. Karahan'a göre "Ayşe koşarak okula gitti." cümlesi ile "Ayşe telaşla okula gitti." cümlesi arasındaki fark zarf-fiil eklerinden ve yapılarından kaynaklanır. Hem "koşarak" hem de "telaşla" zarf görevindedir ve tarz bildirmektedir. Aynı görev ve tarzda olan iki aynı cümleden birisinin cümlenin yapısını değiştirecek özellik taşımadığı Karahan tarafından ileri sürülmektedir.

Karahan'ın bu görüşüne Ahmet Bican Ercilasun, Hamza Zülfikar, Metin Karaörs, Zeynep Korkmaz da katılmaktadırlar.[58]

Hamza Zülfikar, yüklem olmayan, çekimli fiil tanımına uymayan, yargı bildirmeyen bu biçimlerin yan cümle olup olmadığı konusunda şunları söylemektedir:

"Bu durum karşısında yüklem olmayan, çekimli fiil tanımına uymayan, yargı bildirmeyen bu biçimlerin bir birleşik cümlenin yan cümlesi olması mümkün değildir. Tamamen isim soyundan kelimeler haline gelen, zarf olan, isim veya sıfat olan bu

[57] Leylâ Karahan, **agm**., s. 21.
[58] **Türk Gramerinin Sorunları Toplantısı,** (22-23 Ekim), TDK Yay., Ankara, 1995, s. 36-42.

yapılar artık fiillikten çıkmış, bunlarla kurulan gruplar yalın cümlenin tamamlayıcıları, niteleyicileri olmuşlardır."[59]

"Cümlede fiilden yapılmış isim, zarf ve sıfat görevindeki şekillerin bir yargı taşımadığı ve bir zamana bağlı bulunmadığı göz önüne alınırsa, bunlarla kurulan gruplara yan cümle denemez dolayısıyla bu yapılar birleşik bir cümle diye gösterilemez."[60]

Cümlenin tanımı verilirken yapılan açıklamaların tümü yargı'yı barındırmaktadır. Bu durumda öncelikle yargının tanımının yapılması gerekmektedir. "Yargı vurgu veya ekle sağlanan bir 'bitmişlik' ifadesidir."[61] Yukarıda belirtildiği gibi "yan cümle, yan yargı kavramları" ile "bitmişlik" çelişmektedir. Karahan bu konuda kesin bir hüküm vererek şöyle demektedir:

"Hâlbuki yargı ve yargısızlığın, yani bitmişlik ve bitmemişliğin 'yan'ı, 'yarım'ı olamaz. Bir söz veya söz dizisi ya yargı bildirir ya da bildirmez. Bildirirse cümledir; bildirmezse cümle değildir. Ancak birbirini takip eden cümleler ve o cümlelerin yargıları hakkında anlam ilişkilerine göre 'temel'lik, 'yan'lık, 'yardımcı'lık ayırımı yapmak mümkündür. Böyle bir ayırım, tek bir yargıya dayanan 'cümle' için geçerli değildir."[62]

Mecdud Mansuroğlu, "Türkçe Cümle Çeşitleri ve Bağlayıcıları" adlı makalesinde, cümle çeşitleri ile ilgili olarak şunları söylüyor: " Bilindiği gibi Türkçede, aslında, şart cümlesi dışında yardımcı cümle yoktur. (Bkz: A. Von Gabain, Die Natur des Predikats in den Türksprachen, KCsA, III., 1940, s. 90) Başka dillerin yardımcı cümle ile bildirdiklerini, Türkçe, zengin isim-fiilleri (participium) ve zarf-fiilleri (gerundium) ile yani çekimli fiil (verbum finitum) veya bildirici (praedicatum) sayılamayacak unsurlarla karşılar. Ancak, yabancı dillerle kültür alış verişine girdiği zamanlardan yani Uygur devresinden itibaren, birinci derecede, dini metinlerde aslına uygunluk isteği ile sözü sözüne tercüme sonunda, Türkçeye sıra (paralel) söz ve cümle bağlama edatları (conjunctio) ile çeşitli yardımcı cümleler ve bunları baş cümleye

[59] Hamza Zülfikar, "Girişik Cümle Sorunu", **Türk Dili**, S. 522, s. 646.
[60] Hamza Zülfikar, **agm**., s. 648.
[61] Leylâ Karahan, **agm**., s. 17.
[62] Leylâ Karahan, **agm**., s. 17.

bağlayan edatların girdiği görülür. Bundan da Türkçenin aslında bağlama edatı tanımayan bir dil olduğunu anlamak gerekir."[63]

Karahan, yapısında -sA ekli bir kelime bulunan bir cümlenin gramer kitaplarımızda "şartlı birleşik cümle, şart bileşik cümleleri, koşullu tümce" gibi isimlerle anılmasının yanlış olduğu değerlendirmesini, -sA ekli bir kelime veya kelime grubunun, şart, zaman gibi ifadelerle yüklemin anlamını tamamladığını yoksa yeni bir cümle oluşturmak için orada bulunmadığını, yargı bildirmeye kadir olmadığını belirterek yapmaktadır. Çünkü -sA bir bitmişliği ifade etmez; aksine bitmemişliği ifade eder.

Gürer Gülsevin'in " Türkçede -sA Şart Gerundiumu Hakkında" adlı makalesinde; "-sA şart ekinin istek ifade etmediği sürece bir kip eki değil de bir zarf-fiil eki işlevinde kullanıldığını" belirtmesine değinen Karahan,[64] -sA ekinin zarf-fiil ekleri kategorisinde yer alması gerektiğini, bundan dolayı da "şartlı birleşik cümle" anlayışının yeniden gözden geçerilmeye muhtaç olduğunu ifade etmektedir.

Bilim adamlarının bir bölümü yazdıkları eserlerde sıralı cümle konusu üzerinde hiç durmamışlar ve bu kavramı tanıtmamışlardır. Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi kitabında cümleyi basit ve birleşik olmak üzere iki ana bölüme ayırır.[65] Yaptığı cümle çözümlemelerinde de aynı görüşe uyduğu görülür.

Anlam bilimi alanındaki çalışmaları ile tanıdığımız Doğan Aksan da, Her Yönüyle Dil adlı üç ciltlik çalışmasında konuya genel dil bilimi çerçevesinde yaklaşmış, detaylara fazlaca inmemiştir.[66]

Bununla birlikte sıralı cümleyi ele alıp işleyen bilim adamlarının sayısı az değildir. Bunlardan bazısı, sıralı cümleyi birleşik cümlenin bir türü olarak değerlendirmişlerdir. Tuncer Gülensoy, Türkçe Ders Notları adlı iki ciltlik eserde, sıralı cümleyi "Mana yakınlığı ile bağlanan cümlelere denir." şeklinde tanımlayarak ve yapı bakımından ayrı bir cümle türü sayarak değerlendirmiştir.[67]

---

[63] Mecdud Mansuroğlu "Türkçede Cümle Çeşitleri ve Bağlayıcıları" **TDAY- Belleten,** Ankara, 1955, s. 59- 71.
[64] Leylâ Karahan, "-sa/se Eki Hakkında" **Türk Dili**, S. 516, TDK Yay., Ankara, 1994, s. 471- 474.
[65] Muharrem Ergin, **age**., s. 376-384.
[66] Doğan Aksan, **age**., 2. C, s. 123-132.
[67] Tuncer Gülensoy, **Türkçe Ders Notları II**., Şifabağ-Kemaliye, 1986, s. 60.

Cahit Kavcar ile Enise Kantemir ön lisans programı için birlikte hazırladıkları çalışmada cümleleri yapısı bakımından basit, birleşik, bağlı ve sıralı olmak üzere dört gruba ayırmıştır.[68]

Cümle konusundaki çalışmalar elbette adından söz ettiğimiz bu kaynaklarla sınırlı değildir. Kısaca özetlemeye çalıştığımız, cümle konusunda birlik olmadığı gibi sıralı cümlede de birlik olmamıştır.

Kaya Türkay "Bağlı Cümle" konusunda dilcilerin nasıl farklı görüşler içinde olduklarını, dolayısıyla meselenin biraz daha karmaşık hale getirildiğini belli başlı gramer kitaplarından ve dil bilgisiyle ilgili sözcüklerden örnekler vererek açıklamaya çalışmıştır.[69]

K. Mehmet Gece "Türkiye Türkçesinde Bağlı Cümle" adlı makalesinde şu bilgileri verir: "Bağlı cümleyi meydana getiren cümleler arasında iki ilişki vardır:

1. Anlam İlişkisi,
2. Şekil İlişkisi.

Bunlardan anlam ilişkisi, cümlelerin bağlanma sebebini ve mecburiyetini ifade eder şekil ilişkisi ise bu mecburiyetin yerine getirilmesini sağlayan ve bağlanmayı şekle yansıtan gramatikal yapıdır.

Aşağıda aralarındaki çeşitli ilişkilerden dolayı bağlı cümle şeklinde teşkil edilmiş örnek cümleler verilmiştir.

1. Zaman İlişkisine Göre:

a. Aynı zamanlılık:

"Leylek Nevruzla birlikte gelir ve kuşların hepsinden önce çevremizde yerleşir." (C.Şehabettin)

b. Ardışıklık:

"Yaşlar kurur, iniltiler durur, çukurlar dolar, yangınlar söner, mezarlar çöker, viraneler şenlenir; her şey bitti sanılır." (A. H. Müftüoğlu)

2. Açıklama İlişkisine Göre:

"Döğüş istemedi; barış kurdu, düşmanlık istemedi; dostluk kurdu, düşkünlük sevmezdi; güçlü oldu, haksızlık sevmezdi; hak gözetti." (R.E. Ünaydın)

---

[68]Cahit Kavcar-Enise Kantemir, **Eğitim Önlisans Programı Türk Dili IV**, Anadolu Ü., Yay., Ankara 1986, s. 31.

[69] Kaya Türkay, "Türkiye Türkçesinde Sıralı Cümleler Sorunu Üzerine", **Türk Bilimi Araştırmaları**, S.1, Sivas 1995, s. 71.

3. Sebep- Sonuç İlişkisine Göre:

   “ Bize bol bol ziya kucakla getir;

   Düşmek etrafı görmemektendir.” (T. Fikret)

4. Bölüştürme İlişkisine Göre:

   “Ne kız verir, ne dünürü küstürür.”

5. Karşılaştırma İlişkisine Göre:

   “Ali kitabı karaladı, Ahmet sildi.”

6. Zıddıyet İlişkisine Göre:

   “Akıl yaşta değil, baştadır fakat aklı başa yaş getirir.” (C. Şehabettin)”[70]

[70] K. Mehmet Gece “Türkiye Türkçesinde Bağlı Cümle” **Türk Dili**, S. 562, Ekim 1988, s. 333- 339.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Bu çalışmada, 2008–2009 eğitim-öğretim yılında kullanılan 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitapları cümleler açısından incelendi. 6., 7., 8. sınıf Türkçe ders kitapları MEB yayınları tarafından hazırlanmıştır. Cümlelerin tespitinde Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eseri esas alınmıştır. Karahan'ın tasnifine göre cümle çeşitleri "**yapısına göre cümleler, yüklemin türüne göre cümleler, yüklemin yerine göre cümleler, anlamına göre cümleler**" başlıkları altında incelemeye konu olmuştur. İncelenen kitaplardan 6., 7. ve 8. sınıf ders kitapları yeni Türkçe öğretim programına göre hazırlanmıştır.

6., 7. ve 8. sınıf ders kitaplarında cümleler açısından incelemesi yapılan metinler sırasıyla aşağıdaki gibidir:

6. Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

1) ÇOCUK KİTAPLIĞINDA SABAH TARTIŞMASI (Mehmet GÜLER)
2) OKUMA ÜSTÜNE (BACON)
3) EN İYİ ARKADAŞ (Hadi BESLEYİCİ)
4) ATATÜRK VE ONUN BÜYÜK ESERİ (KOMİSYON)
5) ATATÜRK'TEN ANILAR (Şükrü TEZER)
6) KADININ SOSYAL VE SİYASİ HAKLARINI KAZANMASI (MEB)
7) ATATÜRK VE TARİHİMİZ (KOMİSYON)
8) ÖMÜR BOYU MUTLULUK (Fadime ÇETİN)
9) MEŞE İLE SAZ (La FONTAİNE)
10) ÇOCUK VE RESİM (Dilaver CEBECİ)
11) BİR MEKTUP (Atalay YÖRÜKOĞLU)
12) İSTANBUL LİSELİ KÜÇÜK HASAN (İsmail BİLGİN)
13) BAYRAK (Arif Nihat ASYA)
14) BEYPAZARI (Ülkü Özel AKAGÜNDÜZ)
15) ANADOLU'DA BAHAR (Abdurrahim KARAKOÇ)
16) ZAMANI KAZANMAK VE KAYBETMEK (Şevket RADO)

17) MAVİSİNİ YİTİRMİŞ YAŞAMAK (Ali ÇOLAK)

18) KIRKİKİNDİLER (Hikmet BİRAND)

19) CENNET GÖLLER TEK TEK YOK OLUYOR (Milliyet Gazetesi)

7. Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

1) TATLI DİL (Şevket RADO)

2) YOLCU KONMAZ OTELİ (Cemil MİROĞLU)

3) BİR İLETİŞİM BİÇİMİ OLARAK KARİKATÜR (Hakkı USLU)

4) ATATÜRK (Rasim KÖROĞLU)

5) ATATÜRK VE SANAT (Haldun TANER)

6) ATATÜRK VE TÜRK TİYATROSU (Lütfi AY)

7) TÜRK DİLİ (KOMİSYON)

8) BİLMECE (Ünver ORAL)

9) HAYATA AÇILAN KAPILAR (Oya BERK)

10) İYİMSERLİK KÖTÜMSERLİK (Şevket RADO)

11) ANADOLU'NUN CİRİT OYUNLARI (Mehmet ÖNDER)

12) KARADA YÜZEN DONANMA(Yavuz BAHADIROĞLU)

13) BOZKIRIN TEZENESİ (Bayram Bilge TOKEL)

14) SUSAYAN KONYA (Aysin TEKTAŞ)

15) DENİZ HASRETİ (Ömer Bedrettin UŞAKLI)

16) SON KUŞLAR(Sait Faik ABASIYANIK)

17) KOMŞUSUZLUK (Ali ÇOLAK)

18) MUSTAFA KEMAL'İN KAĞNISI (Fazıl Hüsnü DAĞLARCA)

19) ANADOLU'DA KONUKSEVERLİK(Mehmet ÖNDER)

8. Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

1) KIZ KALESİ (Saim SAKAOĞLU)

2) GEÇMİŞ ZAMAN ŞİİRLERİ (Bayram Bilge TOKEL)

3) ESKİ ANKARA EVLERİ (Pınar YETİMOĞLU)

4) İSTANBUL'U DİNLİYORUM (Orhan Veli KANIK)

5) ATATÜRK'TEN ANILAR (KOMİSYON)

6) ONUNCU YIL NUTKU (NUTUK)

7) ATATÜRK VE BİLİM (Aydın SAYILI)

8) İHTİYAR ÇİLİNGİR (Memduh Şevket ESENDAL)

9) GÖNÜL MİMARLARIMIZ (KOMİSYON)

10) NEVRUZ VE BİRLİK (Sevinç ÇOKUM)

11) ERGENEKON DESTANI (ANONİM)

12) ÇİĞDEM DER Kİ…(Miyase SERTBARUT)

13) AŞİNASIZ (Ali ÇOLAK)

14) BASINDAN TEKNOLOJİ HABERLERİ (KOMİSYON)

15) ANADOLU'NUN BAHTI AÇIK KARA TRENİ (Mehmet ÖNDER)

16) BİLGİSAYAR YALNIZLIĞI (Ali ÇOLAK)

17) HAYATTA BAŞARININ YOLLARI(Selim SIRRI TARCAN)

18) İKİ İYİ İNSAN (Enver Naci GÖKŞEN)

19) MARTI (Richard BACH)

20) BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ (Nuray BARTOSCHEK)

Yukarıda adı geçen metinler incelenmiş ve 6.sınıf ders kitabında **1146**, 7.sınıf ders kitabında **1070** ve 8.sınıf ders kitabında **1135** olmak üzere toplam **3351** cümle tespit edilmiştir. Bu cümlelerin sayıları, yüzdelikleri ve toplam oranları **Şekil 1**'deki gibidir:

Şekil 1: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Cümleleri Dağılım Tablosu

CÜMLETÜRÜ	CÜMLELERİN SAYISI			TOPLAM CÜMLELERE ORANI %		
	6.SINIF	7.SINIF	8.SINIF	6.SINIF	7.SINIF	8.SINIF
BASİT CÜMLE	785	732	818	23,4	21,8	24,4
BİRLEŞİK CÜMLE	107	72	81	3,1	2,1	2,4
BAĞLI CÜMLE	85	59	89	2,5	1,7	2,6
SIRALI CÜMLE	144	161	149	4,2	4,8	4,4
FİİL CÜMLESİ	907	775	886	27,0	23,1	26,4
İSİM CÜMLESİ	209	247	212	6,2	7,37	6,3
KURALLI CÜMLE	938	875	926	27,9	26,1	27,6
DEVRİK CÜMLE	179	157	172	5,3	4,6	5,1
OLUMLU CÜMLE	955	830	937	28,4	24,7	27,9
OLUMSUZ CÜMLE	121	129	126	3,6	3,8	3,7
SORU CÜMLESİ	44	71	31	1,3	2,1	0,9
KESİK CÜMLE	30	48	37	0,8	1,4	1,1
TOPLAM: 3351	1146	1070	1135	34,19	31,93	33,87

Şekil 1'e göre;

- 6., 7. ve 8. sınıflarda, yapısına göre cümleler içinde en fazla kullanılan **basit cümle**dir. Basit cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 23,4, 7. sınıf için % 21,8 ve 8. sınıf için % 24,4'dür ki bu da **basit cümleler**in üç kitapta en çok geçen cümle olduğunu gösterir. Kitaplarda en az kullanılan cümle türü ise bağlı cümledir.
- 6., 7. ve 8. sınıflarda yüklemin türüne göre en fazla kullanılan **fiil cümlesi**dir. Fiil cümlelerinin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,0, 7. sınıf için % 23,1 ve 8. sınıf için % 26,4'dür.
- 6., 7. ve 8. sınıflarda yüklemin yerine göre en fazla kullanılan **kurallı cümle**dir. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,9, 7. sınıf için % 26,1 ve 8. sınıf için % 27,6'dır ki bu da **kurallı cümleler**in üç kitapta en çok geçen cümle olduğunu gösterir.
- 6., 7. ve 8. sınıflarda anlamına göre en fazla kullanılan olumlu cümledir. **Olumlu cümleler**in toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 28,4, 7. sınıf için % 24,7 ve 8. sınıf

için % 27,9'dur ki bu da **olumlu cümleler**in üç kitapta en çok geçen cümle olduğunu gösterir.

6., 7. ve 8. sınıf kitaplarında yer alan metinler üzerine yapılan analiz sonuçları, her sınıf için ayrı ayrı ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçları ifade eden grafikler aşağıdaki başlıklar altında verilmiştir.

2.1.1 6.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

2008–2009 eğitim-öğretim yılında kullanılan yeni programa göre hazırlanmış olan 6. sınıf Türkçe ders kitabında 6 tema başlığı altında verilmiş olan toplam 19 okuma metni vardır. Bu metinlerdeki cümlelerin tespitinde Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eseri esas alınmıştır. Karahan'ın tasnifine göre cümle çeşitleri "**yapısına göre cümleler, yüklemin türüne göre cümleler, yüklemin yerine göre cümleler, anlamına göre cümleler**" başlıkları altında incelenmiştir. Bu cümlelerin grafiği **Şekil 2**'deki gibidir:

Şekil 2: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu

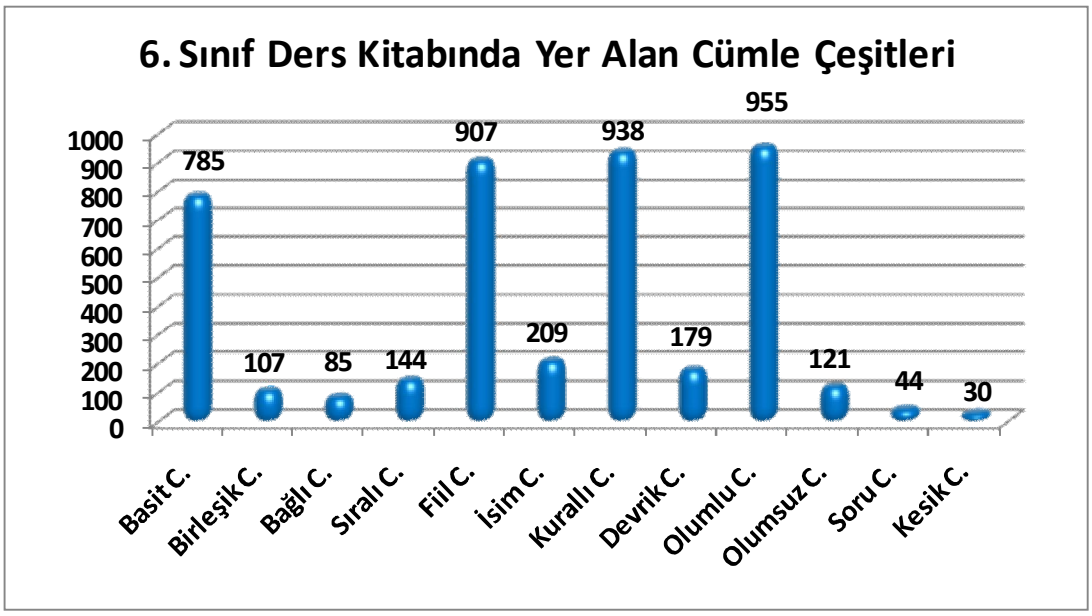

Yapılan analizler sonucunda, 6.sınıf ders kitabında toplam 1146 cümle tespit edilmiştir ve bu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 34,19'dur. Bu oranla 6. sınıf ders kitabının diğer kitaplar arasında(7. ve 8. sınıf kitapları) ikinci sırada olduğu görülür.

Şekil 2'ye göre, 6. sınıfta yapısına göre cümle olarak en fazla kullanılan basit cümledir. Basit cümlelerin toplam cümlelere oranı % 23,4'tür. Basit cümlelerin fazlalığı anlatımın sade olmasındandır.

Yüklemin türüne göre en fazla kullanılan cümle fiil cümlesidir. Fiil cümlelerinin toplam cümlelere oranı % 27,0'dır.

Yüklemin yerine göre en fazla kullanılan kurallı cümledir. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı % 27,9'dur.

Anlamına göre en fazla kullanılan olumlu cümledir. Olumlu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 28,4'dür.

2.1.2. 7.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 3: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu

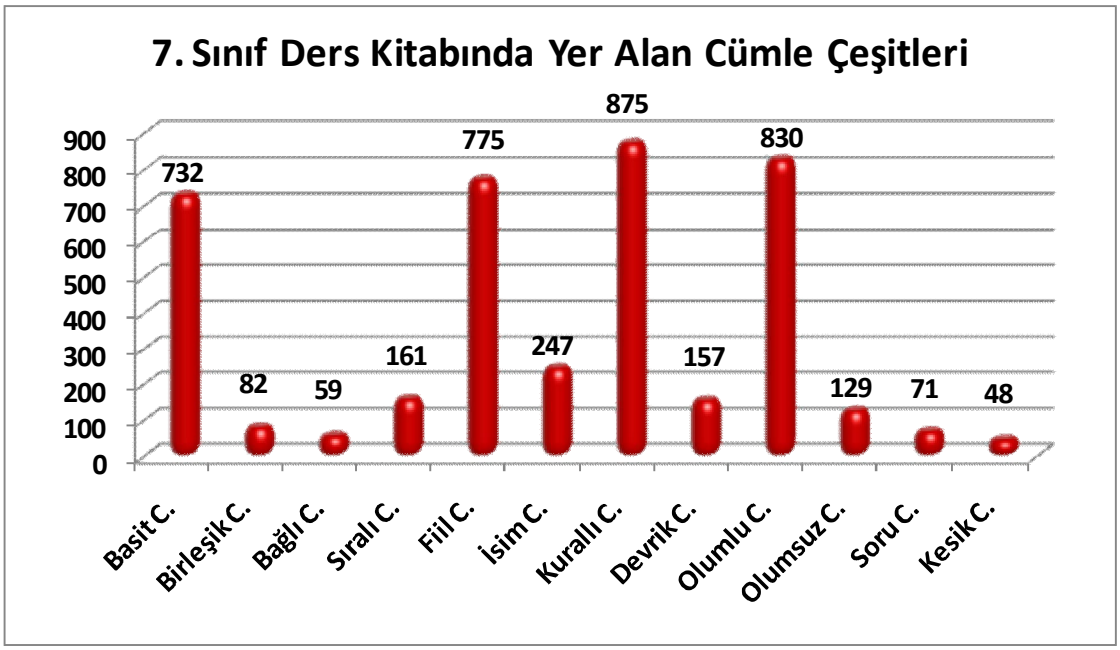

2008–2009 eğitim-öğretim yılında kullanılan yeni programa göre hazırlanmış olan 7. sınıf Türkçe ders kitabında 6 tema başlığı altında verilmiş olan toplam 19 okuma metni cümle çeşitleri açısından incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, 7. sınıf ders kitabında toplam 1070 cümle tespit edilmiştir ve bu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 31,93'dür. Basit cümlelerin fazlalığı anlatımın sade, kitabın yeni Türkçe programına göre düzenlenmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Yüklemin türüne göre en fazla kullanılan cümle fiil cümlesidir. Fiil cümlelerinin toplam cümlelere oranı % 21,8'dir.

Yüklemin yerine göre en fazla kullanılan cümle kurallı cümledir. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı % 26,1'dir.

Anlamına göre en fazla kullanılan cümle olumlu cümledir. Olumlu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 24,'7dir.

2.1.3. 8.SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN CÜMLELERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 4: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu

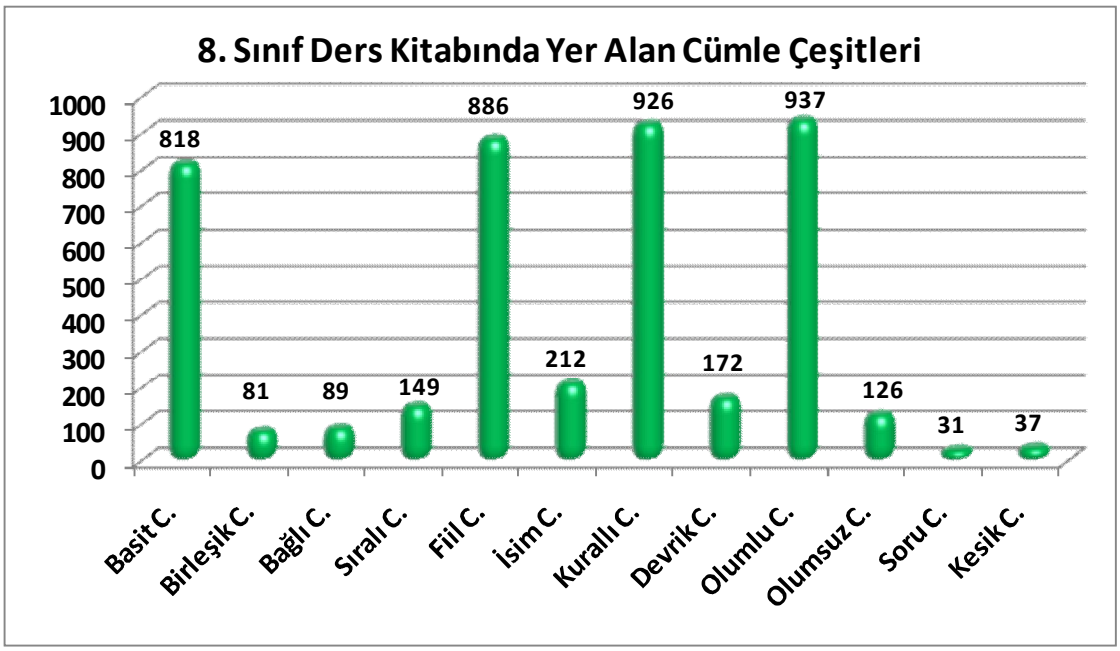

2008–2009 eğitim-öğretim yılında kullanılan yeni programa göre hazırlanmış olan 8. sınıf Türkçe ders kitabında toplam 20 okuma metni cümle çeşitleri bakımından incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, 8. sınıf ders kitabında toplam 1135 cümle tespit edilmiştir ve bu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 33,87'dir. Bu oranla 8. sınıf ders kitabının diğer kitaplar arasında(6. ve 7. sınıf kitapları) birinci sırada olduğu görülür. 8. sınıf ders kitabında yer alan metin sayısı diğerlerinden fazladır ve metinler genellikle uzundur.

Şekil 4'e bakıldığında, 8. sınıfta yapısına göre en fazla kullanılan cümlenin basit cümle olduğu görülür. Basit cümlelerin toplam cümlelere oranı % 24,4'tür. Basit cümlelerin fazlalığı anlatımın sade, kitabın yeni Türkçe programına göre düzenlenmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Yüklemin türüne göre en fazla kullanılan cümlenin fiil cümlesi olduğu görülür. Fiil cümlelerinin toplam cümlelere oranı % 26,4'tür.

Yüklemin yerine göre en fazla kullanılan cümlenin kurallı cümle olduğu görülür. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı % 27,6'dur. Okuma metinlerinin düz yazı olmasından dolayı devrik cümle sayısı azdır çünkü devrik cümleler genellikle şiir türündeki metinlerde yer almaktadır.

Anlamına göre en fazla kullanılan cümlenin olumlu cümle olduğu görülür. Olumlu cümlelerin toplam cümlelere oranı % 27,9'dur. En az kullanılan ise soru cümlesidir.

2.2. CÜMLE ÇEŞİTLERİ

2.2.1. YAPISINA GÖRE CÜMLELER

2.2.1.1. Basit Cümle

Yapısında isim veya fiil cinsinden bir yüklem, dolayısıyla tek bir yargı bulunan cümlelere "basit cümle" denir. Herhangi bir cümlenin basit cümle kabul edilmesindeki ölçü, cümlenin tek bir yargı bildirmesidir.

Yapısında zarf-fiil, sıfat-fiil, isim-fiil bulunmayan cümleler için "basit cümle" terimi yanında Vecihe Hatipoğlu ve Hikmet Dizdaroğlu: " yalın tümce"; Tahir Nejat Gencan " yalınç tümce" gibi farklı terimler de kullanmışlardır.

Basit cümleler ne bir başka yan cümleyi tamamlarlar ne de başka yan cümlelerce tamamlanırlar. İçlerinde tek bir yargı, dolayısıyla tek bir yüklem bulunan tam bağımsız cümlelerdir.

Okuyor. (6/1/41)

Demir yolları, Türk milletinin refah ve medeniyet yollarıdır. (8/15/43)

Don Kişot yine atının üstündeydi.(6/1/6)Gözlerindeki mana kelimelere yansıdı. (8/5/18)

Türk kadını, 1934'te yapılan anayasa değişikliği ile Avrupa ülkelerinin birçoğundan önce, milletvekili seçme ve seçilme hakkını kazandı.(6/6/10)

Yapısında zarf fiil, sıfat fiil, isim fiil veya bu tür kelimelerden yapılmış bir kelime grubu bulunan cümleler de "basit cümle" dir. Çünkü bu kelime ve kelime grupları yargı bildirmezler.

Para çalmak, hile yapmak, adam dolandırmak, birinin ayağını kaydırıp yerini kapmaktan, kundura boyacılığı yaparak namusu ile hayatını kazanmak daha iyidir. (8/17/2)

Öğütler vermek, planlar yapmak, kurallar koymak, özellikle bilgi sahibi kimselerin elinden gelir. (6/2/5)

Bebeklikten çocukluğa geçiş döneminde çevresinde olan biteni çok az anlaması, ele avuca sığmazlığı, asiliği bu inanışın onaylandığının göstergesiydi. (8/20/6)

Bayram yeli çardakları yıhanda
Nevruz gülü, kar çiçeği çıkanda
Ağ bulutlar köynekleri sıhanda
Bizden de bir yâd eyliyen sağ olsun."(8/10/27)

Basit cümleyi belirleyen, yüklem dışındaki unsurların varlığı ve sayısı değildir. İçinde birçok kelimenin yer aldığı cümleler, tek yüklem taşıdıkları için basit cümlelerdir.

Perkins (Pörkins) Görme Engelliler Okulundan yeni mezun olan 20 yaşındaki genç öğretmen Anne Mansfield Sullivan (En Mensfild Sallıvın), Hellen Keller'a

öğretmenlik yapmak üzere Tuscumbia şehrine geldiğinde, karşısında duran konuşma, görme ve işitme engelli küçük kızın insan beyninin doğru kullanıldığında olağanüstü bir kapasitesi olduğunu tüm dünyaya göstereceğini bilmiyordu.(8/20/9)

Bilimsiz endüstrinin, sınai faaliyetin ve daha genel olarak bilime dayanmayan uygarlığın Batı ile yarışmada etkili olamayacağı, Batı'ya ayak uydurma çabalarını başarıya ulaştırmaktan uzak kalacağı, şüphe götürmez bir gerçektir.8/7/27)

Beş on dakikayı tesadüfen hoş geçirmek; keyfi söylenmiş bir şarkıyı dinlemiş olmak; güzel bir tablo seyretmek; gerçekten layık olanlara ufak bir yardımda bulunmak; tabiatın harikuladeliklerine hayran kalmak, bir çocuğun masum üzüntüsünü gidermek; her şey, bir kötümserin gözünde hiç değeri olmayan her şeyi, iyimserin hayatını zenginleştirir. (7/10/35)

Şekil 5: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Basit Cümle Grafiği

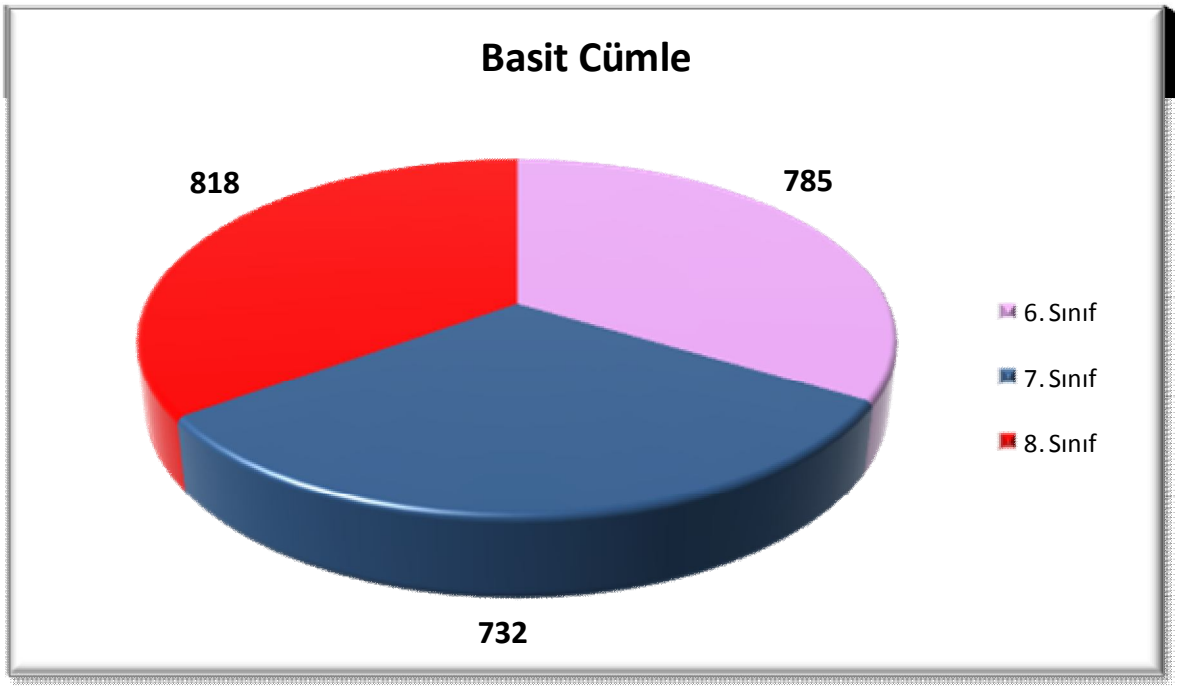

6.sınıf ders kitabında toplam 785, 7.sınıf ders kitabında 732, 8. Sınıf ders kitabında 818 **basit cümle** tespit edilmiştir. Basit cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 23,4, 7. sınıf için % 21,8 ve 8. sınıf için % 24,4'dür ki bu da **basit cümleler**in üç kitapta en çok geçen cümle olduğunu gösterir.

2.2.1.2. Birleşik cümle

Bir ana cümle ve bu cümlenin anlamını tamamlayan bir veya daha fazla yardımcı cümleden oluşan cümlelere "birleşik cümle" denilmektedir. Türk dilinin genel yapısına uygun olarak, esasen, ana cümle sonda; yardımcı cümleler ise başta bulunur.

Birleşik cümleler içinde, bir ana cümle etrafında öbekleşen birden çok yardımcı cümle (iç cümle, ara cümle veya yan cümle) bulunabilir. Demek ki birleşik cümle, esas itibariyle, ana cümle ve ona bağlı yan cümleler olmak üzere iki kısımdan ibarettir.

Türkiye gramerciliğinde birleşik cümlelerle ilgili en temel yaklaşım, cümle bünyesinde bir ana cümle, dolayısıyla bir ana yargı ve bu ana cümleyi tamamlayan, açıklayan veya niteleyen yan cümlelerin yani, yan yargıların bulunmasıdır

Türkiye gramerciliğinde "birleşik cümle" (Ergin, Banguoğlu, Topaloğlu, Karahan) terimi yanında "bileşik tümce" (Gencan, Hatipoğlu, Dizdaroğlu) terimleri de kullanılmaktadır. Birleşik cümleyi oluşturan unsurlardan "ana cümle" (Ergin,Topaloğlu, Karahan) kavramı için "baş cümle" (Banguoğlu), "temel önerme" (Gencan), "temel tümce" (Dizdaroğlu, Hatipoğlu, Gencan) terimleri de kullanılmaktadır. Yine, "yardımcı cümle" (Ergin, Topaloğlu, Dizdaroğlu), "yan cümlecik (bağımlı cümlecik)" (Ediskun), "yan önerme" (Gencan), "ikinci cümle" (Banguoğlu) gibi terimler de kullanılır.

Muharrem Ergin'e göre, Türkiye Türkçesinde, üç tip birleşik cümle mevcuttur: "Şartlı birleşik cümle, İç içe birleşik cümle ve Ki'li birleşik cümle" dir.[71] Leyla Karahan'a göre ise, iki tip birleşik cümle mevcuttur: "Şartlı birleşik cümle ve iç içe birleşik cümle."

[71] Muharrem Ergin, **a.g.e**., s. 376-384.

Şekil 6: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Birleşik Cümle Grafiği

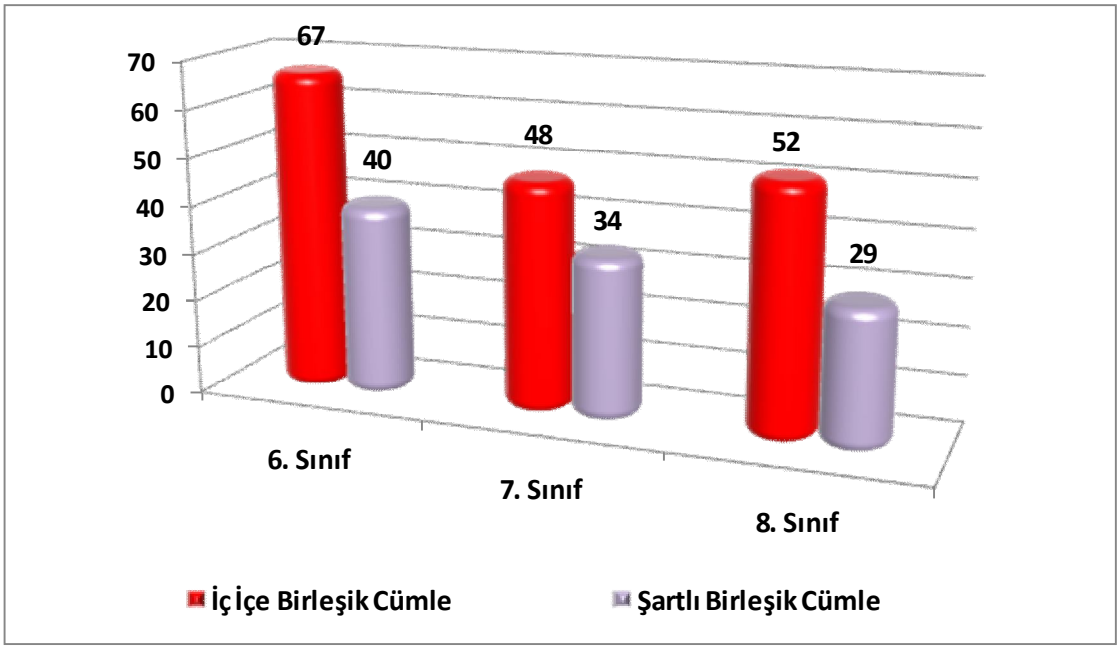

2.2.1.2.1. Şartlı Birleşik Cümle

Herhangi bir cümlenin, şart ifadesi taşıyan bir yan cümleyle tamamlanması sonucu oluşan cümlelere " şartlı birleşik cümle" denilmektedir. Yüklemin bildirdiği hükmü şarta bağlayan yan cümleye şart cümlesi denir. Şart cümlesi tek başına yargı bildirmez; bir başka cümleyi zaman, şart, sebep ve benzetme anlamlarıyla tamamlar.

Şart cümlesi ana cümlenin başında veya içinde bulunur. Genellikle şart cümlesi ana cümlenin yüklemine zarf görevi ile bağlanır.

Sabahleyin işine kısa kısa adımlarla koşarken, akşam filesini doldurmuş vapurdan çıkarken görseniz; iriliğine, sallapatiliğine, Karamanlı ağzı konuşuşuna, basit ama hesaplı fikirlerine, sevimli şakalarına karşı hakkında kötü bir hüküm de veremezdiniz. (7/16/22)

Her kim bana ağyar ise
Hak Tanrı yâr olsun ona. (8/9/27)

Her kancaru varır ise
Bağ u bahar olsun ona. (8/9/28)

İnsanları, bir kısmı gayet çalışkan, bir kısmı da son derece tembel olmak üzere iki zümreye ayırsak şansın, çalışkanlar tarafından olacağına şüphe etmemek lazımdır.(8/17/5)

Gerçi insanın dili ağzının içinde kolay dönmüyorsa düşüncelerini çabucak, güzel cümleler hâlinde ağzından dökemiyorsa bu gibi hâllerde susmak en emin çaredir. (8/1/37)

Türkçe konuşmayan bir insan Türk kültürüne, topluluğuna bağlılığını iddia ederse buna inanmak doğru olmaz.(7/7/16)

İstek bildiren şart eki, müstakil cümle kurar. Ancak "istek" ifadesinde dahi yargının kuvvetli olmadığı sezilmektedir.

Bir anneye çocuğunu bağışlayan kan, keşke kendi kanı olsaydı. (6/8/44)

Keşke herkes en büyük servetin bu olduğunu bilseydi… (6/8/59)

Şekil 7: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Şartlı Birleşik Cümle Grafiği

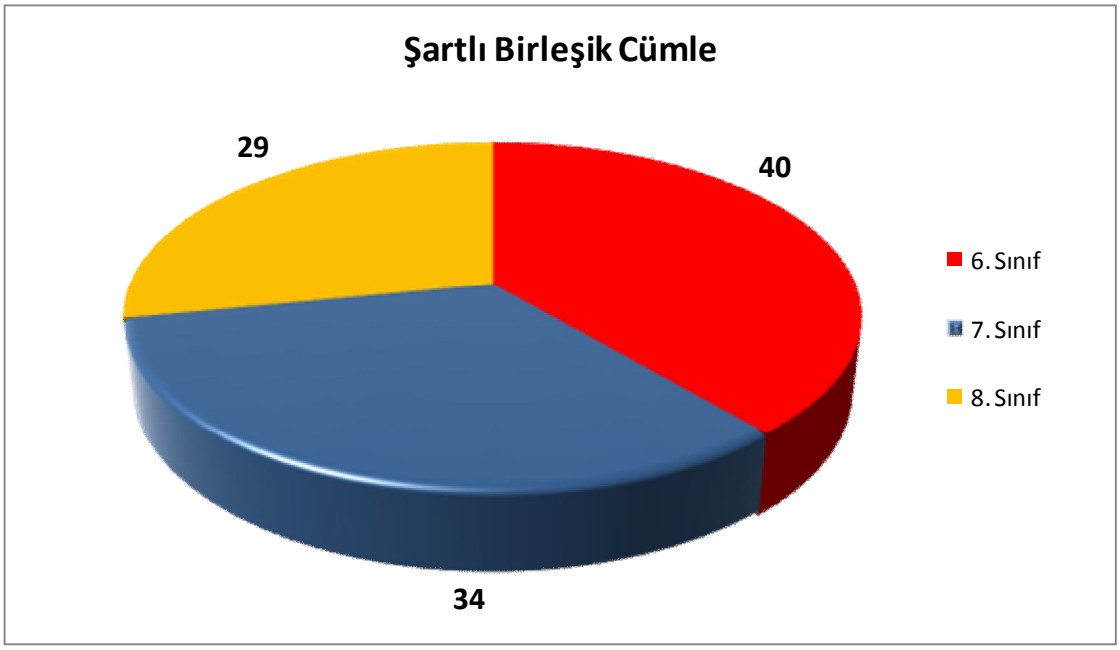

6.sınıf ders kitabında toplam 40, 7.sınıf ders kitabında 34, 8. sınıf ders kitabında 29 **şartlı birleşik cümle** tespit edilmiştir. Şartlı birleşik cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 1,1, 7. sınıf için % 1,0 ve 8. sınıf için % 0,8'dir ki bu da **şartlı birleşik cümleler**in tüm üç kitapta en az geçen cümlelerden olduğunu gösterir.

2.2.1.2.2. İç İçe Birleşik Cümle

Bir cümlenin herhangi bir görevde başka bir cümle içinde yer almasıyla oluşan cümlelerdir. Ana cümlenin içindeki yardımcı cümle, o cümlenin bir unsuru veya o unsurun bir parçasıdır. Bu yapıda ana cümlenin yüklemi genellikle "de-, zannet-, san-,bil-,gör-,görün-, farzet-, düşün-" fiillerinin çekimli şeklidir. Ana cümlenin yüklemi sonda bulunduğu için, bu sıralanış Türk cümle yapısına uygundur.

İç içe birleşik cümle tipi, Türk dilinin en önemli cümle yapılarından birisi olmasına rağmen, Türkiye gramerciliğinde pek fazla ele alınamamıştır. Söz konusu cümle tipi Hikmet Dizdaroğlu tarafından "kaynaşık tümce" terimiyle adlandırılmıştır.

"Ben New York (Nivyork)'un müzelerinde dolaşırken dokunduğum eşyaları keşfetmekten inanılmaz bir heyecan duyuyor, sözcüklerle anlatılamayacak kadar büyük bir mutluluk yaşıyordum." dedi. (8/20/51)

"Bizim milletimizin esas hayatını düşünelim. Bu düşünce bizi, elbette altı yedi asırlık Osmanlı Türklerinden, Selçuklu Türklerine ve ondan evvel bu devirlerin her birine eş değer olan, büyük Türk devrine ulaştırır." diyen Atatürk, Osmanlı ve Selçuklu Devletleri'nden önce Orta Asya'da yaşamış Türk devletlerinin de varlığına dikkat çekmiştir.(6/7/32)

Coşkulu şiirlerinin birinde "Severim ben seni candan içeri" diyen Yunus Emre, bütün insanlara gösterdiği iyi niyetle, dinler ve uluslar arasında barış ve dayanışma uğrundaki çağrılarıyla da her zaman anılacaktır. (8/9/40)

Ahmet Haşim, bir yazısında "Zamanımızın kölesi makinedir." der. (8/16/11)

Yurdumuzun en bayındır, en göz alıcı, en güzel yerlerini üç buçuk yıl kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı mağlup eden zaferin sırrı nedir, bilir misiniz? (8/7/3)

Siz olmasaydınız, siz göğüslerinizi çelik kalelere karşı siper etmeseydiniz, boğaz elden gider, İstanbul elden giderdi diyeceksin.(8/5/17)

Şekil 8: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan İç İçe Birleşik Cümle Grafiği

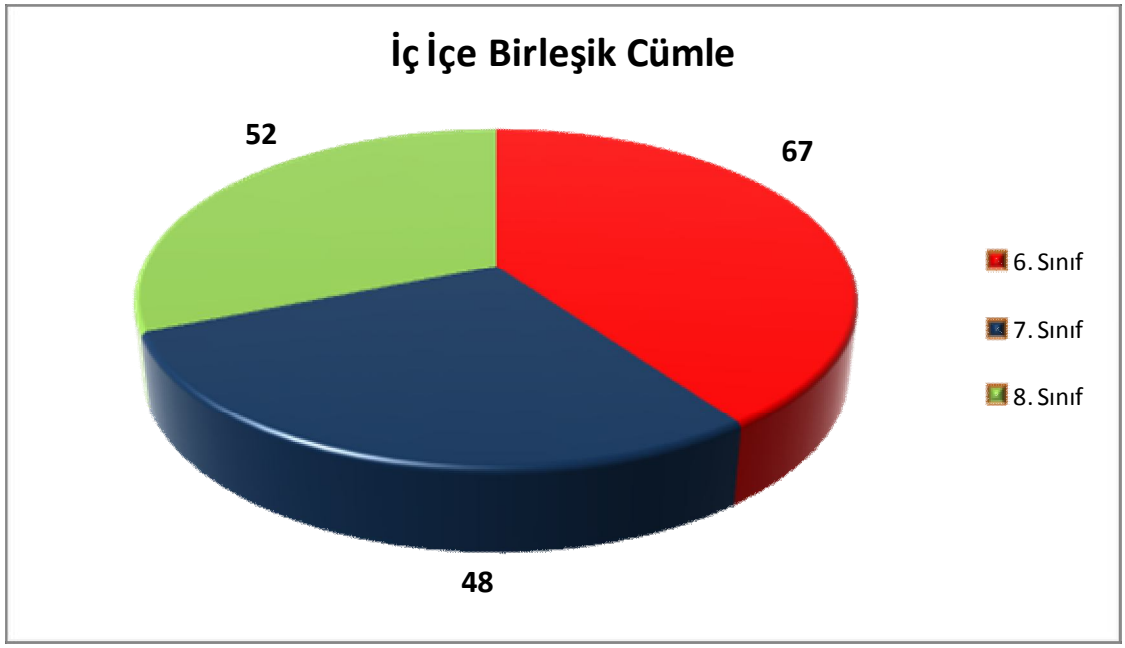

6.sınıf ders kitabında toplam 67, 7.sınıf ders kitabında 48, 8. Sınıf ders kitabında 52 **iç içe birleşik cümle** tespit edilmiştir. İç içe birleşik cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 1,9, 7. sınıf için % 1,4 ve 8. sınıf için % 1,5'dir ki bu da **iç içe birleşik** cümlelerin tüm üç kitapta en az geçen cümlelerden olduğunu gösterir.

2.2.1.3. Bağlı Cümle

İki bağımsız cümlenin birisi ana cümle, diğeri yardımcı cümle olmak üzere Farsça " ki" bağlama edatıyla veya diğer bağlama edatlarıyla birbirlerine bağlanan cümlelere "bağlı cümleler" adı verilir. Bağlı cümleler bazı dilcilerce farklı sınıflandırılmış ve şöyle adlandırılmıştır: Banguoğlu, "bağlam cümlesi"; Bilgegil, "bağlı cümle" (Bilgegil, bu tür cümlelerin gerçekte birer sıralı cümle olduğunu belirtiyor.); Ediskun, "bağlı cümleler"; Gencan, "bağlı önermeler".

Bağlı cümleleri Karahan iki ana başlıkta inceler:

Ki'li Bağlı Cümleler,

Diğer Bağlama Edatlarıyla Kurulan Bağlı Cümleler.[72]

[72] Leylâ Karahan, **age**, s.64.

Şekil 9: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Bağlı Cümle Grafiği

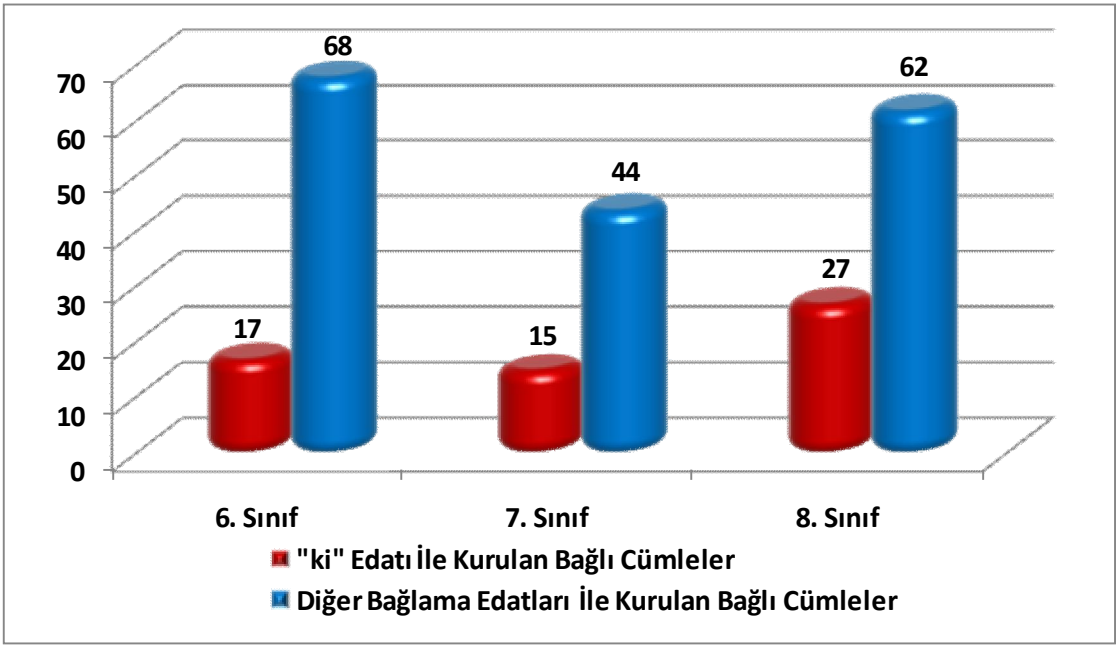

2.2.1.3.1. Ki Edatı İle Kurulan Bağlı Cümleler

İki bağımsız cümlenin "ki" bağlama edatıyla birbirine bağlanması sonucu oluşan cümlelere "ki'li bağlı cümleler" adı verilir.

Bu tür cümleler bazı dilcilerce farklı adlandırılmıştır: Dizdaroğlu, "ilgi tümcesi"; Gencan, "ki ile bağlanan önermeler"; Banguoğlu, "ilinti zamiri tümcesi" gibi.

Ki bir cümleyi bir cümleye/cümle topluluğuna, bir cümle topluluğunu da bir başka cümleye/cümle topluluğuna bağlayarak bunlar arasında açıklama, sıralama, karşılaştırma, sebep, sonuç, amaç gibi anlamlar çerçevesinde ilişkiler kurar.

Asla şüphem yoktur / ki / Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti, bundan sonraki inkişafıyla, atinin yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır.(8/6/26)

Herkese uzanan, tüm insanlığı kapsayan sevgisiyle, iyi niyetiyle Yunus diyor /ki:/
"Hakk'ı gerçek sevenlere
Cümle âlem kardeş gelir"(8/9/23)

Çadırlarını, mallarını öyle aldılar / ki / bir ev kurtulmadı. (8/11/17)

Genellikle, ana cümle başta; yardımcı cümle sonda bulunur. Ana cümleyi nesne veya zarf göreviyle niteleyen yardımcı cümlenin sonda bulunması Türk dilinin cümle yapısına aykırıdır.

Seneler var / ki / kuşlar gelmiyor. (7/16/37)

Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar / ki / sığmadılar.(8/11/46)

Ana cümle / cümlelerin başta, yardımcı cümle / cümlelerin sonda bulunduğu yapılar, Türkçenin söz dizimi kurallarına uygun değildir. Bu sıralanışta Farsçanın etkisi görülmektedir. Bilindiği gibi Türkçede ana unsur sonda bulunur.

Bahtiyarım / ki / bu sözlerimin hiçbirinde, milletimin hakkımdaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe uğramadım. (8/6/24)

O da öyle bir yoldu / ki / bir deve, bir at bin güçlükle yürürdü, / eğer ayağını yanlış bassa parça parça olurdu.(8/11/32)

Şekil 10: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan "ki" Edatı İle Kurulan Bağlı Cümle Grafiği

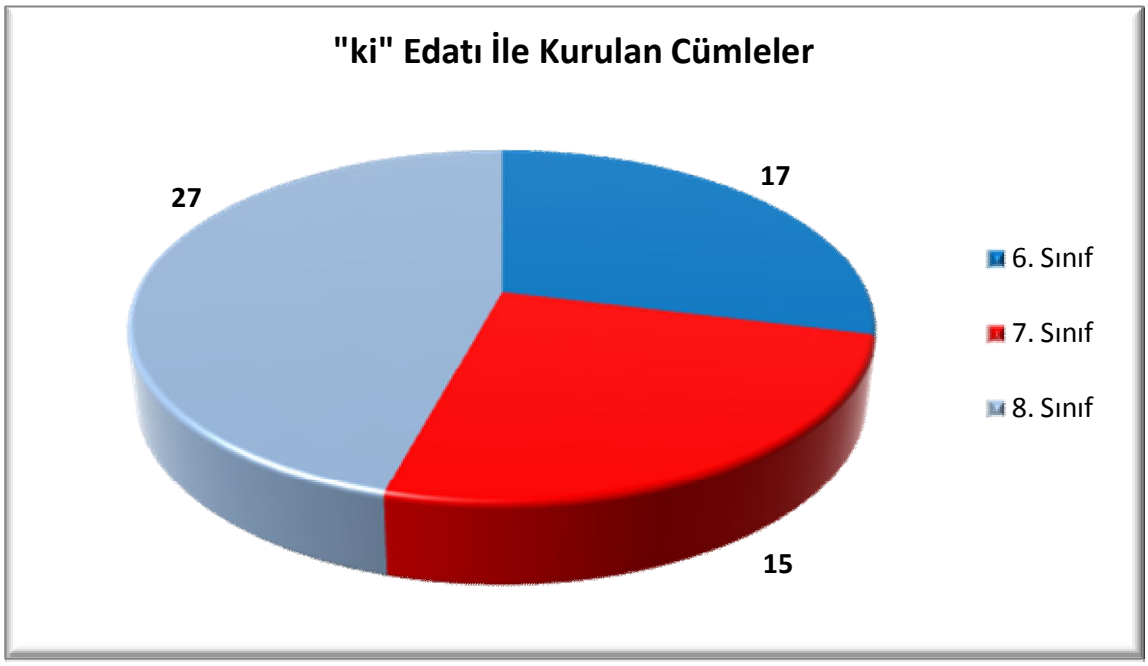

6.sınıf ders kitabında toplam 17, 7.sınıf ders kitabında 15, 8. Sınıf ders kitabında 27 **"ki" edatıyla kurulan bağlı cümle** tespit edilmiştir. Bu cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 0,5, 7. sınıf için % 0,4 ve 8. sınıf için % 0,8'dir ki bu

cümlelerin tüm üç kitapta en az geçen cümlelerden olduğunu gösterir. Türkçe cümle yapısına uygun olmadığı için yoğun değildir.

2.2.1.3.2. Diğer Bağlama Edatlarıyla Kurulan Bağlı Cümleler

Bu tür cümleler, "ve, veya, da, fakat, ama, lakin, halbuki, meğer vb." edatlarla birbirine bağlanmış cümleler topluluğudur.

Her biri anlam ve yapıca bağımsız birer cümle olan tek tek cümleler arasındaki anlam ilişkisi, çeşitli bağlama edatlarıyla sağlanır, pekiştirilir.

Bağlı cümlelerin bir kısmında yüklemin kip ve şahsı aynı, bir kısmında ise farklıdır. Unsurların bir veya birkaçı ortak olan bağlı cümleler de bulunmaktadır.

Bu tip cümleler dilcilerce şu şekilde adlandırılmıştır: Ediskun, "bağlı cümle"; Dizdaroğlu, "bağımlı sıralı cümle"; Bilgegil, "bağlı cümle"; Banguoğlu, "bağlam cümlesi" vb.

İnsan, mensup olduğu milletin varlığını ve mutluluğunu düşündüğü kadar bütün dünya milletlerinin huzur ve refahını düşünmeli / ve / kendi milletinin mutluluğuna ne kadar kıymet veriyorsa bütün dünya milletlerinin mutluluğuna da hizmet etmeye, elinden geldiği kadar çalışmalıdır. (8/5/1)

Yaşadığı çağda, birçokları yeryüzünde insan varlığının değersiz olduğu görüşünü öne sürüyordu, / ama / bizim insancıl şairimiz dünyayı eşsiz güzelliklerinin hepsiyle bağrına basıyordu.(8/9/37)

Hellen Keller için yaşam, ya cesaret isteyen bir deneyim / ya da / bir hiçti.(8./ 20/ 67/)

Martıların ölümleri çok ilginçtir, / çünkü / önce şeffaflaşır, / daha sonra ölürler.(8/19/10)

Arsız olmasına arsızdı / yani / yere düşen tohumları fazla suya, güneşe, bakıma gereksinme duymadan filizlenirdi hemen. (8/12/35)

Bütün dünya anladı / da / bunu, sen mi anlayamadın? (6/1/51)

Şekil 11: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Diğer Bağlama Edatları İle Kurulan Bağlı Cümle Grafiği

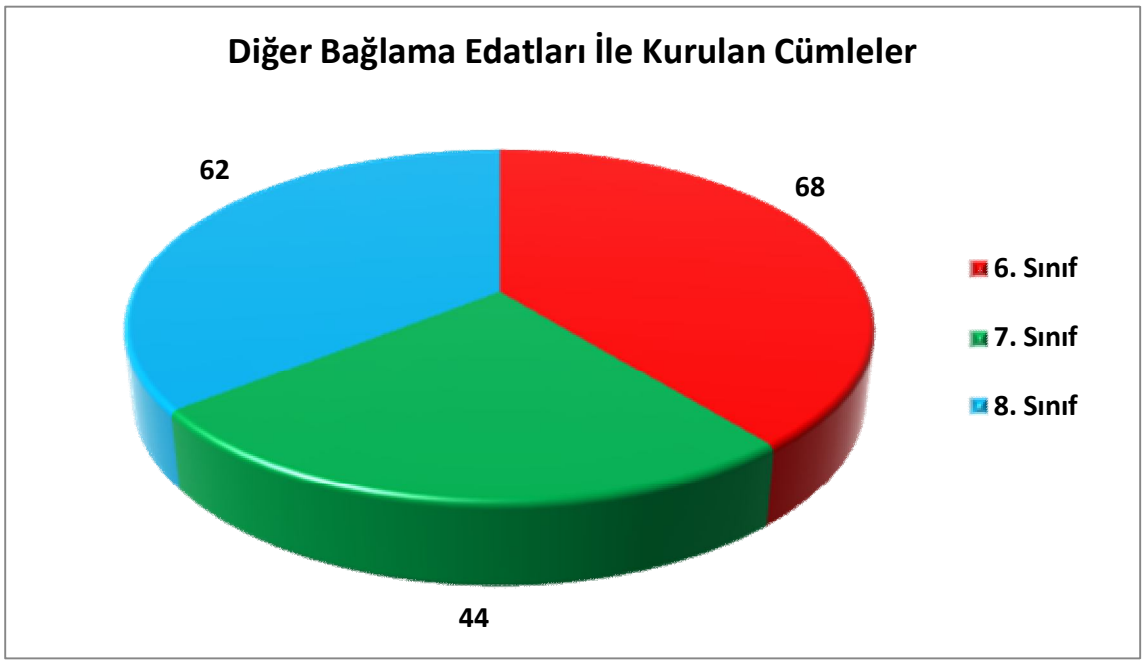

6.sınıf ders kitabında toplam 68, 7.sınıf ders kitabında 44, 8. Sınıf ders kitabında 62 **diğer bağlama edatı ile kurulan cümleler** tespit edilmiştir. Bu cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 2,0, 7. sınıf için % 1,3 ve 8. sınıf için % 1,8'dir ki bu da **"ki" edatı ile kurulan cümlelerden** daha fazla kullanıldığını gösterir.

2.2.1.4. Sıralı Cümleler

Tek başına yargı bildiren cümlelerin bir anlam bütünlüğü içinde sıralanmasıyla meydana gelen cümleler topluluğuna "sıralı cümleler" adı verilir.

Sıralı cümleler, iki veya daha çok cümleden oluşur. Cümleler, birbirinden virgül veya noktalı virgülle ayrılır. Sıralı cümleyi oluşturan her bir cümle yapıca ve anlamca farklı niteliklere sahip olabilir. Aralarındaki anlam ilişkisi, ortak cümle unsurları, ortak kip ve şahıs ekleriyle pekiştirilir.

Sıralı cümle için dilciler şu terimleri kullanmışlardır: Bilgegil, sıralı cümleler; Dizdaroğlu, sıralı tümce; Ediskun, sıra cümleler; Gencan, sıra önermeler; Banguoğlu, bağlam cümlesi…

Sonraki birkaç gün içinde diğer martılar gibi davranmaya çalıştı; / gerçekten

çabaladı, / iskelelerin ve balıkçı teknelerinin çevresinde, sürüyle birlikte çığlıklar attı, / onlarla kavgalar etti, / balık ve ekmek artıklarına dalışlar yaptı. (8/19/55)

Her sabah işine giderken evin önünden geçiyor, / pencerelerine korku ile bakıyor, / perde görmeyince rahat bir nefes alıyor, / seviniyor, / ümitleniyordu.(8/18/37)

Şimdi onlar gurbet türküleriyle gurbeti yudumlarken bir bakıyorsunuz, / onlar da yolları kısaltıvermiş, / gurbeti bir yana atmış, / sık sık özlemini çektikleriyle yakın oluveriyor, / tüm ayrılık gün olup bitiveriyor.(8/15/50)

Geceleri tırnak kestirmez; / merdiven altından kendisi geçmediği gibi bizi de geçirmez; / arada bir evimizin önündeki ceviz ağacına konan baykuşu taşlar / ya da / bize taşlatır; / ona, alması için uzattığımız bıçağı ya da makası elimizden almaz, / bir yere bıraktırır / ondan sonra alırdı. (8/12/40)

Birer tarafı açık, ufak halkalar hazırlamış, / bir halka takıp açık tarafını ateşe tutuyor, / o hazır oluncaya kadar bir başkasını ateşten çekip ucunu, büyük bir dikkatle kapıyor, / bir parça büküyor, / onu tekrar ateşe verinceye kadar, evvelki hazır oluyor, / böylece muntazam çalışıyordu. (8/8/11)

Türk milleti, Türk sanatı, Türk ekonomisi, Türk şiiri ile edebiyatı okul ve okulun vereceği bilim ve fen sayesinde bütün olağanüstü incelikleri ve güzellikleriyle oluşup gelişecektir. (8/7/6)

Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, muvaffakiyet için, en hakiki mürşit ilimdir, / fendir; / ilim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, / cehalettir, / dalalettir. (8/7/11)

Ben gelmedim dava için /

Benim işim sevi için. (8/9/2)

Bir cümle yapı bakımından "birleşik", "bağlı" ve "sıralı" cümle olma özelliklerinden ancak birine sahip olabilir. Böyle bir yapı içinde yer alan cümleler de "basit","birleşik", "bağlı" ve "sıralı" cümleler olabilir. Bu yapı, cümlelerin anlamı esas alınarak dikkatle tahlil edilmelidir.

Şekil 12: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sıralı Cümle Grafiği

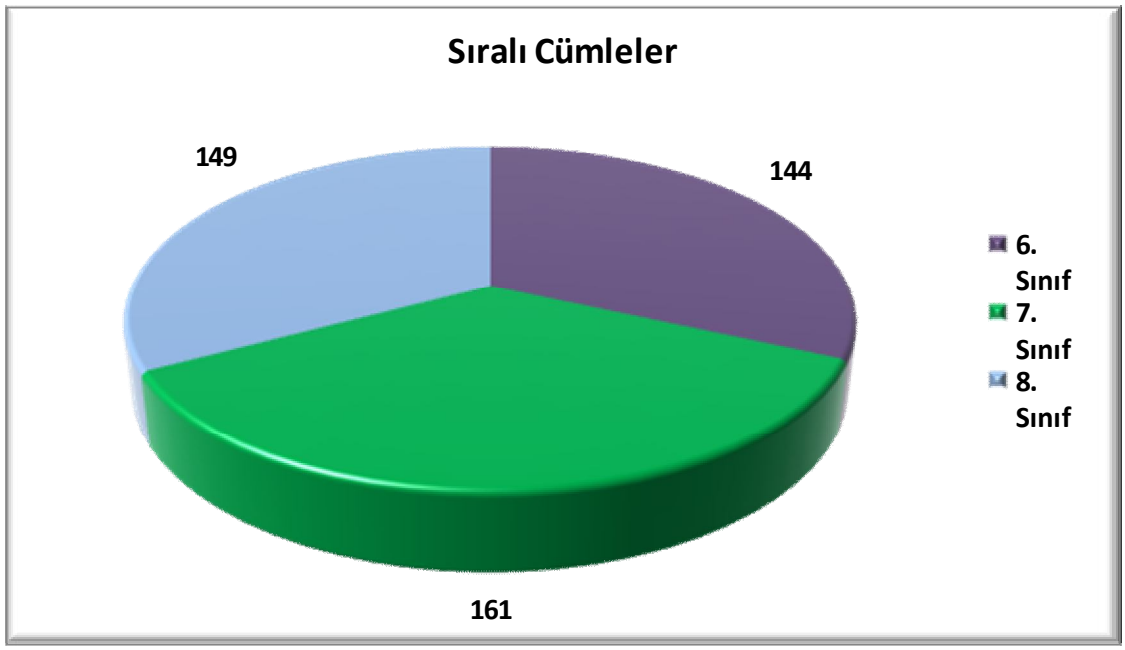

6.sınıf ders kitabında toplam 144, 7.sınıf ders kitabında 161, 8. Sınıf ders kitabında 149 **sıralı cümle** tespit edilmiştir. Sıralı cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 4,2, 7. sınıf için % 4,8 ve 8. sınıf için % 4,4'dür ki bu da **sıralı cümlelerin** basit cümlelerden sonra en çok kullanılan cümle yapısı olduğunu gösterir.

2.2.2. YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER

Cümleler, yüklemin fiil veya isim olmasına göre ikiye ayrılır: Fiil cümlesi ve isim cümlesi. Yüklemin isim veya fiil oluşu, sadece anlamı değil cümle öğelerinin türünü ve cümle içindeki yerini de etkiler.

2.2.2.1. Fiil Cümlesi

Yüklemi çekimli bir fiil veya fiil grubu olan cümlelerdir. Her türlü iş, oluş ve hareket fiillerle karşılandığı için fiil cümleleri isim cümlelerinden daha çok kullanılır.

Herhangi bir cümlenin fiil cümlesi sayılabilmesi için yeter şart, yalnızca yükleminin çekimli bir fiil olmasıdır. Bu fiil, bildirme veya tasarlama kiplerinde olabildiği gibi, olumlu-olumsuz veya sorulu olabilir. Bu yaklaşım herkesçe benimsenmiştir. "Fiil cümlesi" terimi yerine "eylem tümcesi" (Dizdaroğlu) diyenler de vardır.

Çocuklarına iyilik yaptıklarını sanarak dünyayı henüz tanımaya başladıklarında, onları bilgisayar karşısına oturtan anne babalar ne büyük bir günah işlemiş olurlar! .(8/16/31)

Üç yüz metre yükseklikten, kanatlarını var gücüyle çırparak dalgalara doğru çılgınca, inanılmaz biçimde dimdik bir dalışa geçti / ve / martıların neden böyle çılgınca, dikine dalışlar yapmadığını öğrenmişti.(8/19/62)

Güreş, bir zamanlar "Türk gibi kuvvetli" sözüyle Türk gücünü nasıl dünyaya yaymış ve tanıtmışsa cirit oyunu da Türk yiğitlerinin binicilikteki hünerinin, çevikliğinin, cesurluğunun sembolü olmuştur. (7/11/7)

*Türkiye'de ve düzinelerle ülkede, geniş bir program sunularak (konserler, konferanslar, sergiler, seminerler, şiir programları, sempozyumlar, radyo-TV programları, belgesel filmler, birçok dilde yayınlanan kitaplar, **A.A**. Saygun'un "Yunus Emre Oratoryosu" gibi etkinliklerle) büyük Türk ozanı anılmaktadır. "(8/9/12)*

Koca Sinan, Süleymaniye ve Edirne'deki Selimiye Camii'nden başka 81 cami, 62 medrese, 22 türbe, 8 köprü, 16 kervansaray, 33 saray, 32 hamam, 12 mahzen ile birçok su yolu ve kemerler yapmıştır. (8/9/39)

Şekil 13: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Fiil Cümleleri Grafiği

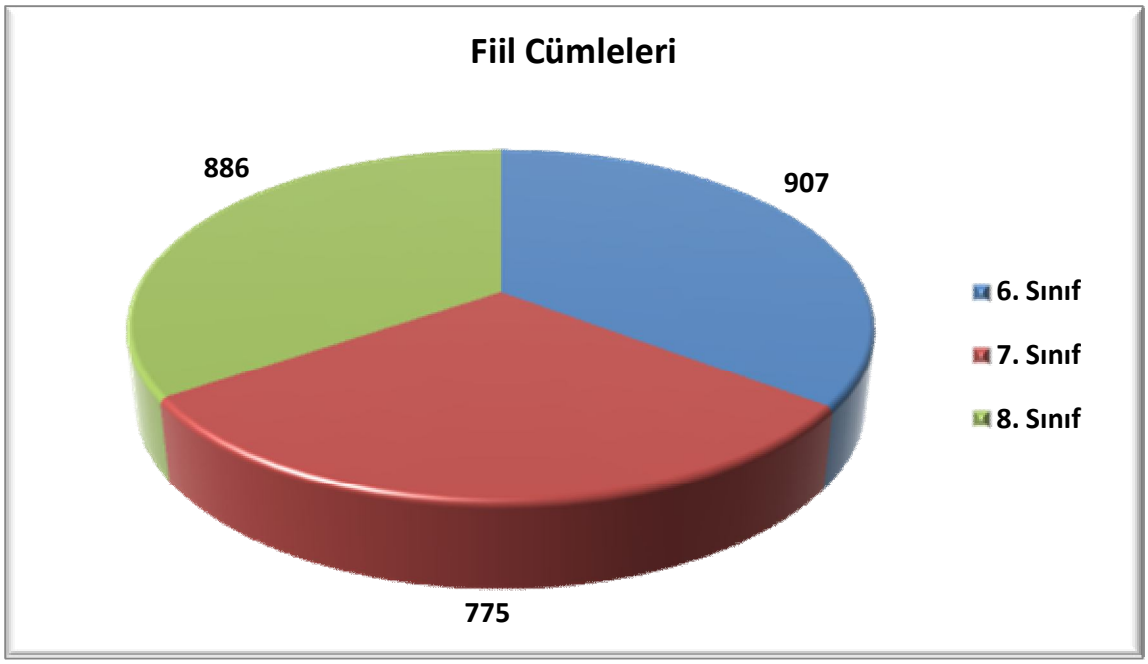

6.sınıf ders kitabında toplam 907, 7.sınıf ders kitabında 775, 8. Sınıf ders kitabında 886 **fiil cümlesi** tespit edilmiştir. Fiil cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,0, 7. sınıf için % 23,12 ve 8. sınıf için % 26,4'tür ki bu da **fiil cümlelerinin** yoğun kullanıldığını gösterir.

2.2.2.2. İsim Cümlesi

Yüklemi isim veya isim soylu olan cümlelere isim cümlesi adı verilir. İsim çekim eklerini alan her tür kelimenin yüklem görevini üstlendiği bütün cümleler isim cümlesi kabul edilir. İsim ve isim grupları, "i-" ek-fiili ile görülen geçmiş zaman ve öğrenilen geçmiş zaman kipinde çekime girerek yüklem görevi yaparlar. İsim cümlelerinde, kip eki taşımayan yüklemler, geniş zaman kipindedir. Bu ve diğer bazı kiplerde anlamı pekiştirmek veya yükleme ihtimal anlamı katmak üzere –DIr eki de kullanılır.

İsim cümleleri, genellikle iki unsurdan, özne ve yüklemden meydana gelir.

Millet, aynı topraklar üzerinde yaşayan kültür, dil, gelenek, görenek, tarih ve ideal birliği olan insan topluluğudur. (6/7/18)

Biz kudreti ve haşmeti, bütün dünyada, Asya, Avrupa ve Afrika hatlarında tanınan bir milletiz. (6/7/38)

Batılılaşma girişimimizde en büyük güçlüğü doğuran sorun, örnek alınmış olan Batı'nın büyük dinamizmini, kendi kendini geride bırakma ve aşma özelliği idi. (8/7/25)

Türk milleti zekidir. (8/6/18)

En çok kullanılan isim cümlesi, "var", "yok" isimlerinin yüklem olduğu cümlelerdir.

Türk illerinde Göktürk oku ötmeyen, Göktürk kolu yetmeyen bir yer yoktu. (8/11/3)

Sanatta söz sahibi olmayan bir adamın, parayla, onu değiştirmeye ne hakkı vardı!..(8/8/43)

Anadolu Selçukluları devrinden Osmanlıların son yıllarına kadar bir esnaf ve sanatkâr örgütü olarak bilinen Ahiliğin her köyde, her kasabada ve şehirde, ocakları, odaları ve tekkeleri vardır(7/19/11)

İsim cümlelerinde ikinci derecede zarf ve bulunma ekli yer tamlayıcıları kullanılır.

Destana göre Ergenekon, Türklerin yüzyıllarca çift sürerek, av avlayarak, maden işleyerek yaşayıp çoğaldıkları; etrafı aşılmaz dağlarla çevrili, mukaddes bir toprağın adıdır.(8/11/2)

Bence Nevruz bir dua, / bir bereket başlangıcı, / birlik ve sevgi sembolü, / kaynaşma hareketidir. (8/10/8)

Ankara evlerinde, elma, nar, armut vb. meyveler, vazodan çıkan gül ve karanfil gibi çiçek demetleri, tabaklar içinde meyveler ve ağaç motifleri yaygındır.(8/3/27)

Şekil 14: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan İsim Cümleleri Grafiği

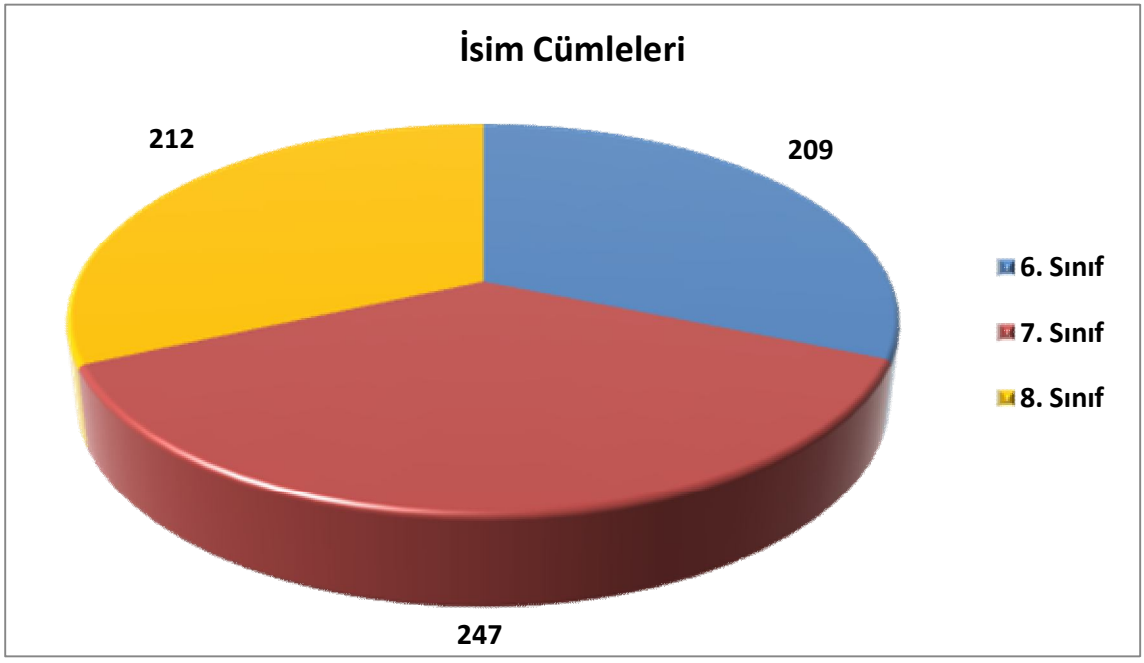

6.sınıf ders kitabında toplam 209, 7.sınıf ders kitabında 247, 8. Sınıf ders kitabında 212 **isim cümlesi** tespit edilmiştir. **İsim cümleleri**nin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 6,2, 7. sınıf için % 7,3 ve 8. sınıf için % 6,3'dür.

2.2.3. YÜKLEMİN YERİNE GÖRE CÜMLELER

Türkiye gramerciliğinde yüklem en önemli unsurdur ve çoklukla da cümlenin sonunda yer alır. Bütün yargı, sondaki bu unsur üzerindedir. O sebeple yüklemin yeri, düşüncenin akışı bakımından son derece önemlidir.

2.2.3.1. Kurallı cümle (Düz cümle)

Yüklemi sonda bulunan cümle, kurallı cümledir. Türk cümle yapısının genel eğilimine göre yüklemin daha doğrusu yargının en sonda bulunması gerekir. Cümledeki diğer unsurlar, önem sırasına göre yükleme yaklaştırılarak sıralanır.

Mezopotamya'dan başlayıp Anadolu medeniyetlerine, Eski Yunan'dan Çin'e, oradan da Selçuklu ve Osmanlı'ya kadar uzanan zaman diliminde, kapılar âdeta şehirlerin simgesi oldu. (7/7/9)

Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar / ki / sığmadılar. (8/11/46)

Nevruz'u her yıl Türk illeriyle kutlamakla Ahmet Yesevilerin dünyası, Yunusların dünyasıyla el ele verecek, / oradan Mevlâna'yı, oradan Emir Sultanları, Eyyüb Sultanları, Gül Babaları kucaklayacaktır.(8/10/13)

Türklerin kendi ülkeleri ve şehirlerine, köylerine, kasabalarına gelen yabancılara, gariplere, kimsesizlere, yolculara karşı insanca, dostça davranışları, kısacası konukseverlikleri çok eskidir.(7/19/3)

Gökyüzünde, otuz metre yükseklikte, perdeli ayaklarını indiriyor, / gagasını kaldırıyor / ve / kanatlarının acı veren zor bükümlü eğimini koruyabilmek için geriliyor, kendini kasıyordu. (8/19/22)

Şekil 15: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kurallı Cümle Grafiği

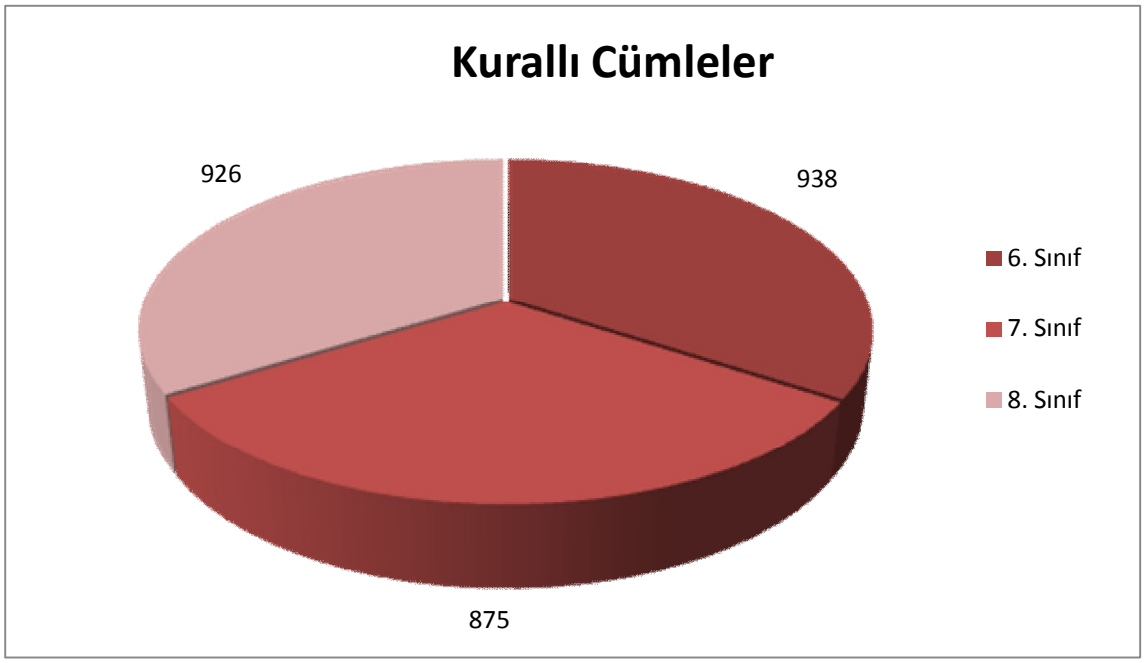

6.sınıf ders kitabında toplam 938, 7.sınıf ders kitabında 875, 8. sınıf ders kitabında 926 **kurallı cümle** tespit edilmiştir. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,9, 7. sınıf için % 26,1 ve 8. sınıf için % 27,6'dır. **Kurallı cümlelerin** yoğunluğu metinlerde Türk cümle yapısının korunduğunu gösterir.

2.2.3.2. Devrik cümle

Yüklemi sonda bulunmayan cümlelere "devrik cümle" adı verilir. Bu tür cümleler daha çok şiir ve konuşma dilinde, bazen de tiyatro eserlerinde görülür.

Son zamanlarda üslup özelliği olarak bu tür cümlelerin, bazı yazarlarca, daha sık kullanıldığı görülmektedir. Türkçenin söz dizimi dikkate alındığında, cümlelerin kurallı bir yapıda olduğu görülecektir. Yani, Türkçe söz diziminde yüklem hep sonda bulunur. Yalnızca, konuşmaları yazıya aktarma durumunda devrik cümleler kullanılagelmiştir. Bazen de kalıplaşmış ifadeler devrik olarak kullanılır.

Ey deniz, şöyle bir gün sana bakacak mıyım,
Elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden?.. (7/15/13)

Gökyüzünde İsa ile
Tur Dağı'nda Musa ile
Elimdeki asa ile
Çağırayım Mevlâ'm seni"(8/9/22)

Hangi kapıya gitsen başka bir öyküsü var ardında sakladığı. (7/7/42)

Bana ağu sunan kişi
Şehd ü şeker olsun aşı. .(8/9/29)

Salıverin çocukları gün ışıklarına, salıverin oyunlara, şarkılara ve kalabalıklara.(8/16/37)

Daha sokak oyunlarının o baştan çıkarıcı zevkini tatmadan, tabiatın harikulade dilini çözüp kuşların, balıkların ve çiçeklerin adını bile bellemeden; arkadaş edinmeyi, sevmeyi, paylaşmayı, şarkı söylemeyi öğrenmeden günlerini loş odalarda, sözde zekâ geliştirici bilgisayar oyunlarıyla geçirmemeli çocuklar. (8/16/28)

"Bir dil diğer dillerden gramer şekilleri ve cümle yapısıyla ayrılır. Türk cümle yapısının 'yardımcı unsurdan ana unsura doğru diziliş' özelliği korunmalı, devrik cümle yaygınlaştırılmamalıdır."[73]

[73] Leylâ Karahan, **age**., 1999, s. 70

Şekil 16: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Devrik Cümle Grafiği

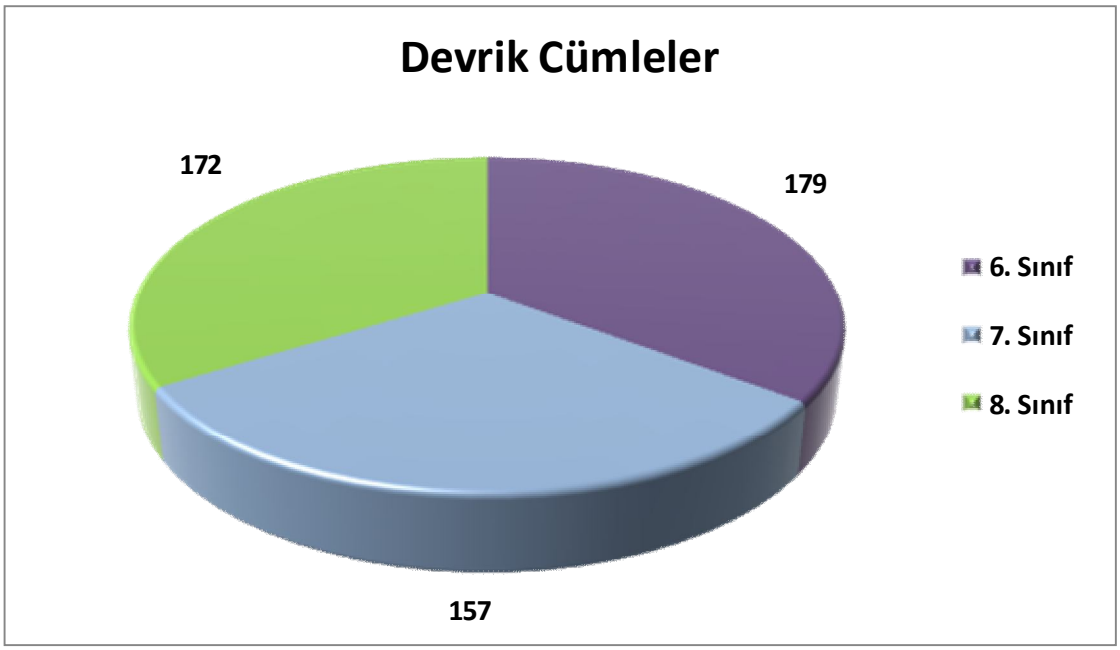

6.sınıf ders kitabında toplam 179, 7.sınıf ders kitabında 157, 8. Sınıf ders kitabında 172 **devrik cümle** tespit edilmiştir. **Devrik cümlelerin** toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 5,3, 7. sınıf için % 4,6 ve 8. sınıf için % 5,1'dir. Metinlerde tespit edilen devrik cümleler genellikle şiirlerde yer almaktadır.

2.2.4. ANLAMINA GÖRE CÜMLELER

"Her cümle yapısında bulunan kelime eklerin yönlendirdiği soru, bildirme, emir, istek, ünlem vb. anlam özelliklerinden birine sahiptir. Bir cümle hangi anlam özelliğine sahip olursa olsun mutlaka ya olumlu ya da olumsuz bir anlam taşır. O halde cümlelerin temel anlam özelliği olumluluk veya olumsuzluktur. Olumlu ve olumsuz cümleler, ayrıca soru, bildirme, emir, istek, ünlem vb. anlamlar taşıyabilir. Burada, temel anlam özelliklerinden olmaları ve kullanım sıklığı dikkate alınarak sadece olumlu ve olumsuz cümlelerle soru cümleleri üzerinde durulmuştur."[74]

[74]Leylâ Karahan, **age**., 2005, s. 103

Bazı dilciler bu sınıflamadan farklı görüşler öne sürmüşlerdir: Gencan, sorulu olumsuz tümce, soru ve yanıt, ünlem tümcesi; Dizdaroğlu, olumlu, olumsuz, soru, buyruk ve ünlem tümcesi; Bilgegil, olumlu, olumsuz, haber, inşa, dilek, soru, emir, umma ve korku cümleleri…

Şekil 17: Anlamlarına Göre Cümle Çeşitleri Dağılım Tablosu

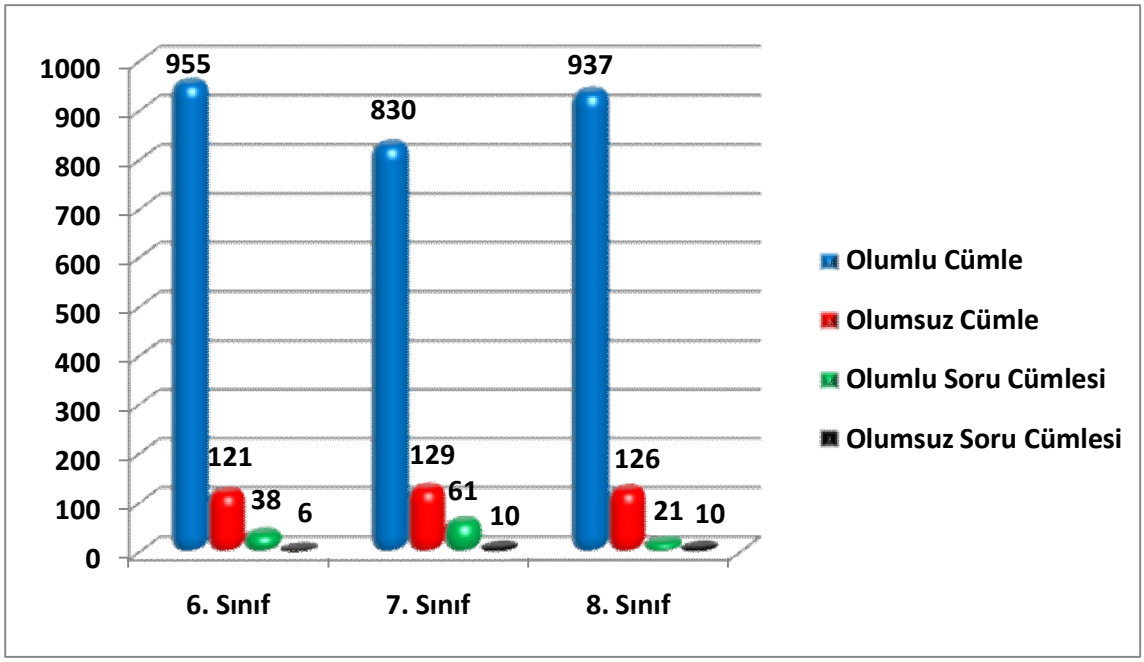

2.2.4.1. Olumlu Cümle

Yargının gerçekleştiğini anlatan cümleler, olumlu cümlelerdir. Bu tür cümlelerin yüklemi yapma, yapılma veya olma bildirir.

Türk Dünyası'nın önem verdiği ve bağımsızlığa kavuşulduktan sonra daha bir heyecanla kutladığı bu millî bayramın (Nevruz'un) bundan böyle bizde de resmî bayram olarak kutlanması Türk dünyası arasındaki bağları daha da güçlendirecektir. (8/10/1)

Kendisi oturduğu müddetçe onu her ay on liralık rızkına mâni olmuştu ama evi de bir başkasına aşağı yukarı yirmi lira farkla kiralanabilecek bir hâle getirmişti. (8/18/83)

Türk kadını, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma hakkına kavuştu. (6/6/9)

Senin dediğin gibi olsa bütün okullara yıldırım düşerdi / çünkü / hepsinde kırmızı kırmızı bayraklar asılı. . (8/12/74)

Hayatta başarılı olmak için himayenin, paranın ve şansın yardımını gerekli sayanlar vardır. (8/17/3)

Yapıca olumsuz görünen bazı cümleler anlamca olumlu olabilmektedir. İki olumsuz unsur, cümleyi olumlu hale getirir. Aynı şekilde soru ekleri ve "değil" edatı veya "yok" ismi olumsuz yapıyı olumluya dönüştürebilir.

La Fontaine'in adını bilmeyen, duymayan çocuk yoktur yeryüzünde. (6/1/70)

Her istediğimi elde edemeyeceğimi biliyorum; ancak siz verdikçe almadan edemiyorum. (6/1/14)

Türk illerinde Göktürk oku ötmeyen, Göktürk kolu yetmeyen bir yer yoktu.(8/11/3)

Yedi yıl boyunca kötü bir şey yaşamadık değil mi? (8/12/123)

Şekil 18: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Olumlu Cümle Grafiği

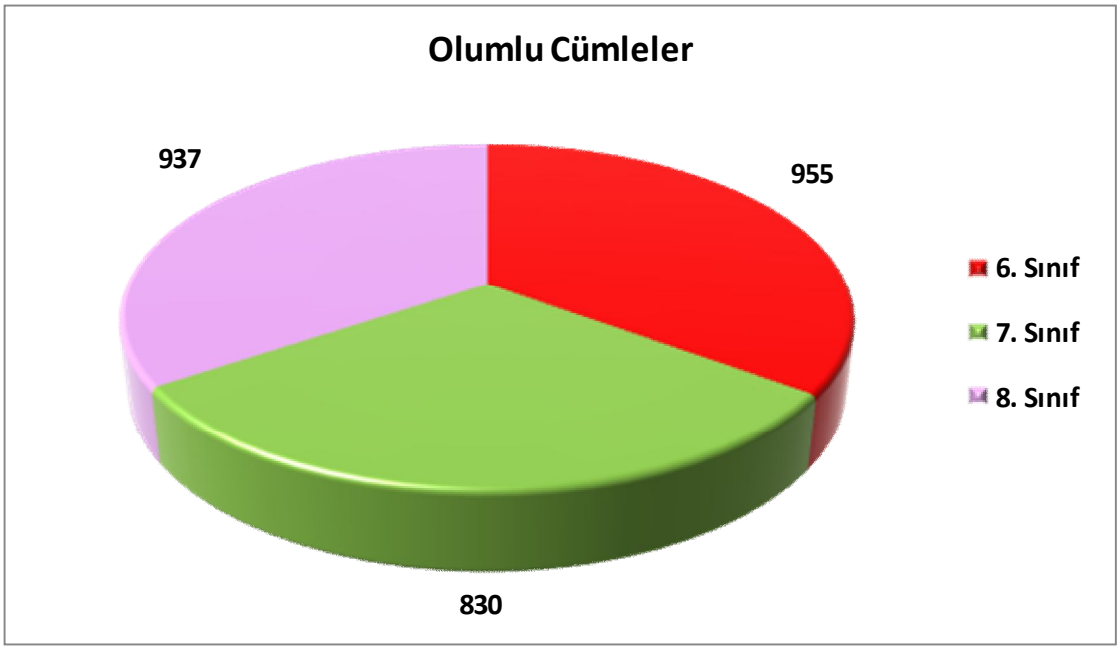

6.sınıf ders kitabında toplam 955, 7.sınıf ders kitabında 830, 8. Sınıf ders kitabında 937 **olumlu cümle** tespit edilmiştir. **Olumlu cümlelerin** toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 28,4, 7. sınıf için % 24,7ve 8. sınıf için % 27,9'dur.

2.2.4.2. Olumsuz Cümle

Yargının gerçekleşmediğini anlatan cümleler, olumsuz cümlelerdir. Bu tür cümlelerin yüklemleri yapmama, yapılamama olmama bildirirler.

"–ma / -me" olumsuzluk ekleri, "değil" edatı, "yok" ismi, cümleleri olumsuz yapar.

Geçen gün saksıya dikip dükkânın önüne koymuştu,/ onu uyardım / ama / beni dinlemedi. (8/12/23)

Kış pek uzak değil. (8/19/49)

Başka bir gelirleri yoktu. (8/18/61)

Aynı şekilde soru ekleri ve ne… ne de kalıbı da cümleleri olumsuz yapmaktadır.

Kitapları, ne yanlış bulmak için ne de olduğu gibi kabullenip konuşmalarında sana konu olsun diye oku. (6/2/7)

Büyüdüğümü başka nasıl anlarım? (6/11/10)

Yapı bakımından olumlu olan bazı cümleler anlamca olumsuzdur. Soru eki, olumlu bir cümleye olumsuz bir anlam kazandırabilir.

Kalır mı Mustafa Kemal'in kağnısı bacım? (7/18/37)

Bugün; memleketini, çocukluğunu, gençliğini, huyunu ve hatta adını bile bilmediğimiz komşularımızla paylaşacak neyimiz vardır? (7/17/75)

Baharı kutlama coşkusundan neden mahrum olalım? (8/10/11)

Şekil 19: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Olumsuz Cümle Grafiği

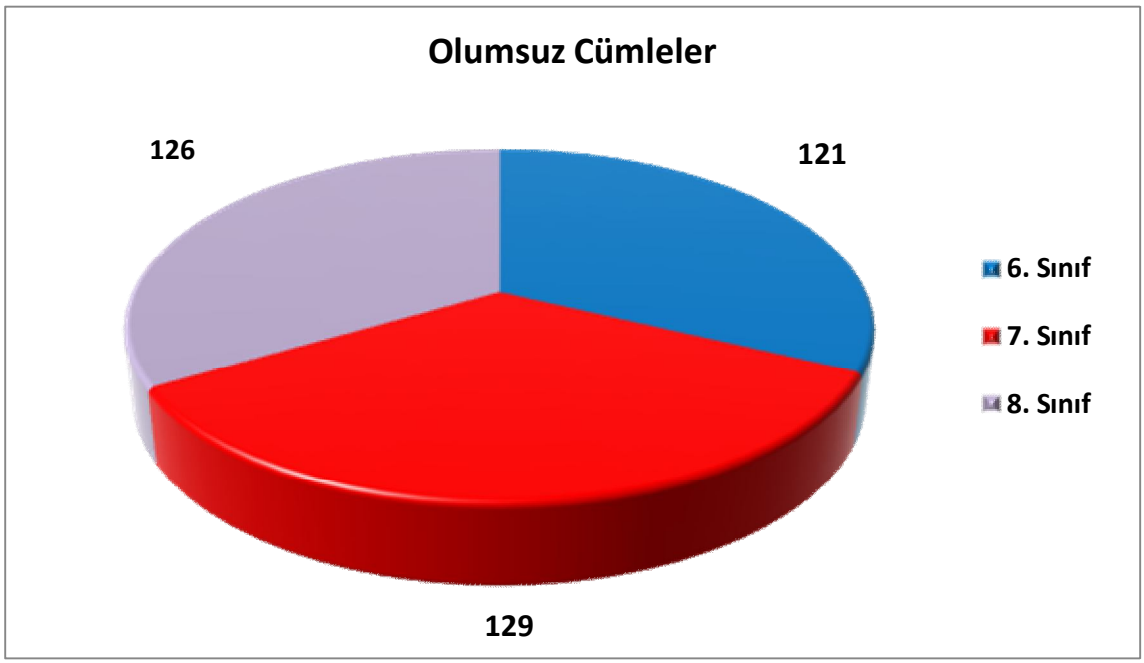

6.sınıf ders kitabında toplam 121, 7.sınıf ders kitabında 129, 8. Sınıf ders kitabında 126 **olumsuz cümle** tespit edilmiştir. **Olumsuz cümlelerin** toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 3,6, 7. sınıf için % 3,8 ve 8. sınıf için % 3,7'dir.

2.2.4.3. Soru Cümlesi

Soru sormak maksadıyla kurulan cümlelerdir. Bu tür cümleler kendi içinde olumlu veya olumsuz olabilir, Türkiye Türkçesinde soru sıfatları, soru zamirleri, soru zarfları, soru edatları ve soru ekleri soru cümlelerin kuruluşunda soru anlamını veren unsurlardır.

Dökme demirden kilit ve anahtarları, kapı eşiklerini, belli belirsiz bir çocukluk anısı olarak da olsa hatırlayacak mı yeni gelen nesil? (7/7/31)

Bir zamanlar sadece Muzaffer Sarısözen'in tabiri ile "Kırşehirli mahalli sanatçı" olarak bilinen Neşat Ertaş'ı binlerce hatta milyonlarca saz çalıp türkü söyleyenlerden ve diğerlerinden ayıran nedir? (7/13/14)

Uyuyor mu limanda ger gece sallanarak,

Altından çivilerle çakılmış gemilerin? (7/15/7)

-mI eki ile yapılan soru cümlelerinde cevap, genellikle "evet" veya "hayır" dır.İkiden fazla seçenekli cümlelerde "evet" veya "hayır" cevabı kullanılmaz çünkü bu cümleler onay veya ret cümleleri değildir.

Soru kelimeleriyle kurulan soru cümleleri:

Gazeteler kim bilir neler yazacak? (7/2/120)

Peki çocuklar, tarihimize bu kadar önem veren Atatürk bu konuda ne gibi çalışmalar yapmıştır? (6/4/53)

Bu soruları kim soruyor size? (6/3/128)

Şekil 20: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Soru Cümleleri Grafiği

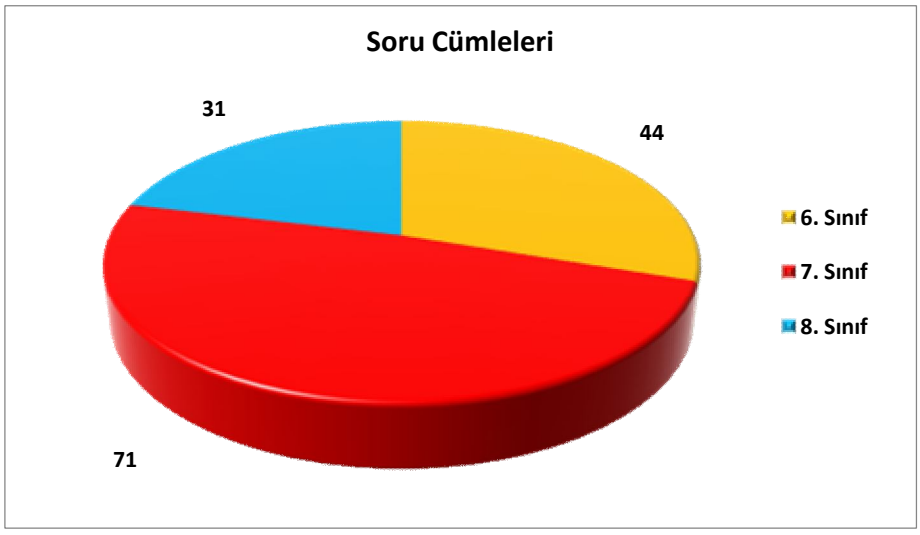

6.sınıf ders kitabında toplam 44, 7.sınıf ders kitabında 71, 8. Sınıf ders kitabında 31 **soru cümlesi** tespit edilmiştir. **Soru cümlelerinin** toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 1,3, 7. sınıf için % 2,1 ve 8. sınıf için % 0,9'dur.

2.2.5. KESİK CÜMLE

Bazı cümlelerde yüklem bulunmaz. Böyle cümlelerde anlam yükleme gerek duyulmayacak kadar açıktır. Cümle okuyanın dinleyenin muhayyilesinde tamamlanır. Böyle cümleler kesik cümlelerdir.

Öğrenecek bu kadar şey varken! (8/19/59)

Baksan a! (8/12/127)

Kalın, tüylü bilekleri, geniş göğsü delikleri kapanıp açılan üstü kara benekli bir burnu, deriyi yırtmış da fırlamış gibi saçları kısa kısa bir yürümesi, kalın kalın bir gülmesi... (7/16/18)

Şekil 21: 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kesik Cümle Grafiği

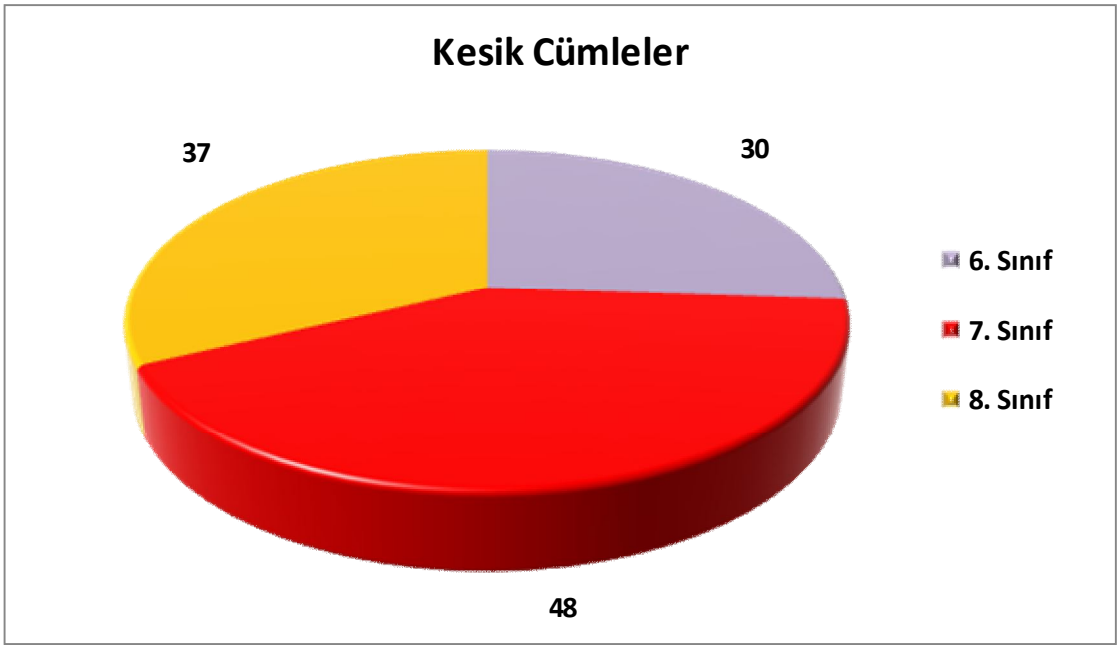

6.sınıf ders kitabında toplam 30, 7.sınıf ders kitabında 48, 8. Sınıf ders kitabında 37 **kesik cümle** tespit edilmiştir. **Kesik cümlelerin** toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 0,8, 7. sınıf için % 1,4 ve 8. sınıf için % 1,1'dir.

SONUÇ

İşlenmiş her dilde olduğu gibi Türk dilinin de kendine mahsus özellikleri, dil bilgisi kuralları vardır. Önemli olan bu kuralları iyi bilmek ve aktarabilmektir. Bu kuralların öğretildiği yerler olan okullarda kuşkusuz en önemli araç Türkçe ders kitaplarıdır. Günümüze kadar bu kitaplar üzerinde farklı konularda pek çok çalışma yapılmıştır ancak Türkçe ders kitaplarının söz dizimsel olarak cümle açısından daha önce incelenmediği gözlemlenmektedir.

"İlköğretim 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Cümleler Üzerine Bir Değerlendirme" adlı bu çalışma bu anlamda bir katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1) 6. sınıf ders kitabında 1146, 7. sınıf ders kitabında 1070 ve 8. sınıf ders kitabında 1135 olmak üzere toplam 3351 cümle tespit edilmiştir. % 34,19'luk bir oranla 6. sınıf ders kitabı en fazla cümle içeren kitaptır. 7.sınıf metinleri ile aynı sayıda olmasına rağmen çok uzun metinler içermektedir. Bu her ne kadar anlatımı güçlendirse de, uzun metinler öğrenci için okuması ve anlaması güç ve oldukça yorucu olmaktadır. Yeni müfredata göre hazırlanmış olan bu kitapların bu konuda daha etkili olduğu düşünülse de yeterli değildir.

Metinlerdeki cümleler dört ana kategoride incelenmiştir:

2) **Yapısına göre cümle**lerden basit cümlenin sayısı 6.sınıf ders kitabında 785, 7.sınıf ders kitabında 732, 8. sınıf ders kitabında 818'dir. Basit cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 23,4, 7. sınıf için % 21,8 ve 8. sınıf için % 24,4'dür. Basit cümleler üç kitapta en çok geçen cümledir. Genel olarak anlatımın sade, kitapların yeni Türkçe programına göre düzenlenmiş olması basit cümlelerin yoğun olmasını sağlamıştır.

Birleşik cümleler iç içe birleşik ve şartlı birleşik cümle olarak ele alınmıştır. 6.sınıf ders kitabında toplam 40, 7.sınıf ders kitabında 34, 8. sınıf ders kitabında 29 şartlı birleşik cümle tespit edilmiştir. Şartlı birleşik cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 1,1, 7. sınıf için % 1,0 ve 8. sınıf için % 0,8'dir. Metinlerde en az kullanılan cümle yapılarından biridir.

6.sınıf ders kitabında toplam 67, 7.sınıf ders kitabında 48, 8. Sınıf ders kitabında 52 iç içe birleşik cümle tespit edilmiştir. İç içe birleşik cümlelerin toplam cümlelere

oranı 6. sınıf için % 1,9, 7. sınıf için % 1,4 ve 8. sınıf için % 1,5'dir ki bu da iç içe birleşik cümlelerin üç kitapta en az geçen cümlelerden olduğunu gösterir.

Bağlı cümleler "ki" edatıyla kurulan bağlı cümleler ve diğer bağlama edatlarıyla kurulan bağlı cümleler olmak üzere iki alt başlıkta incelenmiştir. 6.sınıf ders kitabında toplam 17, 7.sınıf ders kitabında 15, 8. Sınıf ders kitabında 27 "ki" edatıyla kurulan bağlı cümle tespit edilmiştir. Bu cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 0,5, 7. sınıf için % 0,4 ve 8. sınıf için % 0,8'dir ki bu cümlelerin tüm üç kitapta en az geçen cümlelerden olduğunu gösterir. Türkçe cümle yapısına uygun olmadığı için yoğun değildir.

6.sınıf ders kitabında toplam 68, 7.sınıf ders kitabında 44, 8. Sınıf ders kitabında 62 diğer bağlama edatı ile kurulan cümleler tespit edilmiştir. Bu cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 2,0, 7. sınıf için % 1,3 ve 8. sınıf için % 1,8'dir ki bu da "ki" edatı ile kurulan cümlelerden daha fazla kullanıldığını gösterir.

6.sınıf ders kitabında toplam 144, 7.sınıf ders kitabında 161, 8. Sınıf ders kitabında 149 sıralı cümle tespit edilmiştir. Sıralı cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 4,2, 7. sınıf için % 4,8 ve 8. sınıf için % 4,4'dür. Sıralı cümleler basit cümlelerden sonra en çok kullanılan cümle yapısıdır.

3) Yüklemin türüne göre cümleler fiil cümlesi ve isim cümlesi olmak üzere iki alt başlıkta incelenmiştir. 6.sınıf ders kitabında toplam 907, 7.sınıf ders kitabında 775, 8. sınıf ders kitabında 886 fiil cümlesi tespit edilmiştir. Fiil cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,0, 7. sınıf için % 23,12 ve 8. sınıf için % 26,4'tür ki bu da fiil cümlelerinin yoğun kullanıldığını gösterir. Fiil cümleleri metinlerde iş, oluş ve hareketin daha çok olduğunu gösterir.

6.sınıf ders kitabında toplam 209, 7.sınıf ders kitabında 247, 8. sınıf ders kitabında 212 isim cümlesi tespit edilmiştir. İsim cümlelerinin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 6,2, 7. sınıf için % 7,3 ve 8. sınıf için % 6,3'dür. İsim cümleleri genel olarak tasvir içeren ve durum ifade eden metinlerde kullanılmıştır.

4) Yüklemin yerine göre cümleler kurallı ve devrik cümle olarak ele alınmıştır. 6.sınıf ders kitabında toplam 938, 7.sınıf ders kitabında 875, 8. Sınıf ders kitabında 926 kurallı cümle tespit edilmiştir. Kurallı cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 27,9, 7. sınıf için % 26,1 ve 8. sınıf için % 27,6'dır. Kurallı cümlelerin yoğunluğu metinlerde Türk cümle yapısının korunduğunu gösterir.

6.sınıf ders kitabında toplam 179, 7.sınıf ders kitabında 157, 8. sınıf ders kitabında 172 devrik cümle tespit edilmiştir. Devrik cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 5,3, 7. sınıf için % 4,6 ve 8. sınıf için % 5,1'dir. Metinlerde tespit edilen devrik cümleler genellikle şiirlerde ve karşılıklı konuşmaların yer aldığı metinlerde yer almaktadır. Metinler genellikle düz yazı şeklindedir. Bundan dolayı isim cümlelerinin sayısı azdır.

5) Anlamına göre cümleler olumlu, olumsuz cümle ve soru cümlesi olarak ele alınmıştır. 6.sınıf ders kitabında toplam 955, 7.sınıf ders kitabında 830, 8. sınıf ders kitabında 937 olumlu cümle tespit edilmiştir. Olumlu cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 28,4, 7. sınıf için % 24,7ve 8. sınıf için % 27,9'dur.

6.sınıf ders kitabında toplam 121, 7.sınıf ders kitabında 129, 8. sınıf ders kitabında 126 olumsuz cümle tespit edilmiştir. Olumsuz cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 3,6, 7. sınıf için % 3,8 ve 8. sınıf için % 3,7'dir.

6.sınıf ders kitabında toplam 44, 7.sınıf ders kitabında 71, 8. Sınıf ders kitabında 31 soru cümlesi tespit edilmiştir. Soru cümlelerinin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 1,3, 7. sınıf için % 2,1 ve 8. sınıf için % 0,9'dur. Anlamlarına göre cümle çeşitleri içerisinde en az kullanılan soru cümlesidir.

6) 6.sınıf ders kitabında toplam 30, 7.sınıf ders kitabında 48, 8. Sınıf ders kitabında 37 **kesik cümle** tespit edilmiştir. Kesik cümlelerin toplam cümlelere oranı 6. sınıf için % 0,8, 7. sınıf için % 1,4 ve 8. sınıf için % 1,1'dir. Tiyatro metinlerindeki karşılıklı konuşmalarda ve tasvir içeren metinlerde yoğunluktadır.

KAYNAKÇA

Aksan, Doğan, **Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)**, TDK Yay., 3 C., Ankara, 2000.

……, **Anlambilimi ve Türk Anlambilimi**, 3. Basım, DTCF Yay. Ankara, 1987.

……, Bugünkü Dünyada Dilbilimi ve Bize Düşen Görevler, **Türk Dili**, XXVIII (1973), Nr. 259, s. 1-5.

Alkaya, Ercan, **Kuzey Grubu Türk Lehçelerinde Edatlar**, Manas Yay., Elazığ, 2007.

Atabay, Neşe; Özel, Sevgi; Çam, Ayfer, Türkiye Türkçesinin Sözdizimi, TDK Yay., Ankara, 1981.

Banguoğlu, Tahsin, **Türkçenin Grameri**, TDK Yay., Ankara, 2004.

Banguoğlu, Tahsin, "**Ana Hatlarıyla Türk Grameri**" "Kılavuz Kitap" Dergah Yay. 2. Baskı, İstanbul, 1979.

Beserek, Ahmet, **Türkçede Cümle Yapısı**, İstanbul,1991.

Bilgegil, Kaya, **Türkçe Dilbilgisi**, Dergah Yay., 3. Baskı, İstanbul, 1984.

Buran, Ahmet, **Makaleler**, Turkish Studies, Ankara, 2008.

Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, **Çağdaş Türk Lehçeleri**, Akçağ Yay., Ankara 2001.

Cemiloğlu, İsmet, **14. Yüzyıla Ait Bir Kısas-ı Enbiya Nüshası Üzerinde Sentaks İncelemesi**, TDK Yay., Ankara, 1994.

Dilaçar, Agop, **Dil, Diller ve Dilcilik**, TDK Yay., Ankara, 1968.

Dizdaroğlu, Hikmet, **Tümcebilgisi**, TDK Yay., Ankara, 1976.

Ediskun, Haydar, **Türk Dilbilgisi**, Remzi Kitabevi, 3. Basım, İstanbul, 1988.

Eker, Süer, **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., 3. Baskı, Ankara, 2005.

Emre, Ahmet Cevat, **Türk Dilbilgisi**, TDK Yay., İstanbul, 1945.

Ergin, Muharrem, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay., İstanbul, 2002.

Ergin, Muharrem, **Üniversiteler İçin Türk Dili,** 3. Baskı, Bayrak yay. İst. 1987.

Erkul, Rasih, **Cümle ve Metin Bilgisi**, Anı Yay., Ankara, 2004.

Gencan, Tahir Nejat, **Dilbilgisi**, TDK Yay., 4. Baskı, Ankara, 1979.

Gülensoy, Tuncer, **Türkçe Ders Notları II.**, Şifabağ-Kemaliye, 1986.

Gülsevin, Gürer, "Türkçede –sa Şart Gerundiumu Üzerine", **Türk Dili**, S. 467, Kasım 1999, s. 212-227

Gece, K. Mehmet, Türkiye Türkçesinde Bağlı Cümle, **Türk Dili**, S. 562, Ekim 1988, s. 333- 339.

Hatipoğlu, Vecihe, **Dilbigisi Terimleri Sözlüğü**, Geliştirilmiş Üçüncü Baskı, Ank. Ü., DTCF Yay. No:276 Ankara, 1978.

……., **Türkçenin Sözdizimi**, A.Ü. DTCF Yay., Ankara, 1982.

Karahan, Leyla, **Türkçede Söz Dizimi**, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.

……., **Türkçede Söz Dizimi**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2005.

……,"-sa/se Eki Hakkında" **Türk Dili**, S. 526, s. 471- 474.

……., "Yapı bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine", **Türk Dili**, S. 583, s. 21.

……., "Türkçede Birleşik Cümle Problemi" **Türk Dili**, S. 505 Ocak 1994, s. 21.

Karaörs, Metin, **Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri**, Erciyes Ü. Yay. Kayseri, 1993.

Kavcar, Cahit, **Yazılı ve Sözlü Anlatım**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2002.

……, Kantemir, Enise, **Eğitim Önlisans Programı Türk Dili IV**, Anadolu Ü. Yay., Ankara 1986.

Kavruk, Hasan, **Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım**, Malatya, 2001.

Komisyon, **Türkçe Sözlük**, TDK Yay., Ankara, 2005.

Korkmaz, Zeynep, **Gramer Terimleri Sözlüğü**, TDK Yay.Ankara,1992.

……., **Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri**, Yargı Yayınevi, Ankara, 2001.

Kükey, Mazhar, **Türkçenin Sözdizimi**, Ankara, 1975.

Mansuroğlu, Mecdud, **Sultan Veled' in Türkçe Manzumeleri**, İstanbul, 1958.

……, "Türkçede Cümle Çeşitleri ve Bağlayıcıları" **TDAY Belleten**, Ankara, 1955, s. 90.

Sis, Nesrin, **Nev'i Hasb-ı Hal**, Öz Serhat Yay. Malatya, 2008.

Şimşek, Rasim, **Türkçe Anlatım**, T.C. Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayın Nr. 4, Trabzon, 1981.

……., **Örneklerle Türkçe Sözdizimi**, Birinci Basım, Trabzon, 1987.

Topaloğlu, Ahmet, **Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü**, Birinci Basım, Ötüken Yay. İstanbul, 1989.

Turan, Zikri, " Cümlenin Yapısıyla İlişkilendirilen 'Basit' ve 'Birleşik' Kavramları Üzerine", **Türk Bilimi Araştırmaları**, Sivas, 1999, s. 33-35.

Türkay, Kaya, "Türkiye Türkçesinde Sıralı Cümleler Sorunu Üzerine", **Türk Bilimi Araştırmaları**, S.1, Sivas 1995, s. 71.

Türk Dil Kurumu, **Türk Gramerinin Sorunları Toplantısı,** (22-23 Ekim), TDK Yay., Ankara, 1995, s. 36-42.

Üçok, Necip, **Genel Dilbilim**, Ankara, 1947.

Yaman, Ertuğrul, **Türkiye Türkçesi ve Özbek Türkçesinin Karşılaştırılması**, TDK Yay., Ankara, 2000.

Zülfikar, Hamza, **Yüksek Öğretimde Türkçe Yazım ve Anlatım**, 4. Baskı, Ankara, 1985.

……,**Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri (Cümle Bölümü)**, YÖK Yay. Ankara, 1990.

……, "Girişik Cümle Sorunu" **Türk Dili**, S. 522, s. 646.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. 6. SINIF DERS KİTABI CÜMLE TAHLİLLERİ

1. METİN :ÇOCUK KİTAPLIĞINDA SABAH TARTIŞMASI

1.) Güneş, ufuktan kulağını daha yeni göstermişti / ki / Walt Disney (Volt Disney)'in mikileri uyandı.

- "ki" edatı ile bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Kitapların üstünde atlayıp zıplamaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Mikilerin sesini duyan diğer kitaplar da gözlerini açtı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) "N'oluyor?" diye gür sesiyle bağırdı Don Kişot.
(Don Kişot "N'oluyor?" diye gür sesiyle bağırdı.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) "Her sabah sizin gürültünüzle mi uyanacağım Allah aşkına!" (Allah aşkına, her sabah sizin gürültünüzle mi uyanacağız?)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.
(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

6.) Don Kişot yine atının üstündeydi.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Kılıcını sağa sola sallıyordu.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Mikilerin çoğu korkmuştu.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Biri cesaretini toplayıp konuştu:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) "Sen herkesi korkutsan da beni korkutamazsın şövalye dostum."

(Şövalye dostum, sen herkesi korkutsan da beni korkutamazsın.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) "O cılız atınla tahta kılıcının forsu orta çağlarda kaldı."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) "Yel değirmenleriyle savaşır gibi davranma bizlere."

(Bizlere yel değirmeniyle savaşır gibi davranm**a.**)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13.) Biraz kibar olmasını öğren bakalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) "Benim forsum hiçbir çağda geçmez ufaklık." dedi Don Kişot.
(Don Kişot " Ufaklık benim forsum hiçbir çağda geçmez." dedi.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Küçümseyerek baktı mikilere.
(Mikilere küçümseyerek baktı.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) "Bu gece doğru dürüst uyuyamadım." diye konuşmasını sürdürdü.
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) "Şu kitaplıkta sayımız çoğaldıkça saygı kalmadı doğru dürüst.
(Şu kitaplıkta sayımız çoğaldıkça doğru dürüst saygı kalmadı.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) İçinizde en yaşlılardan biri benim.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Aynı zamanda en hacimli, en kalın olanı d**a.**..
Bu cümle kesik cümledir yüklemi yoktur.

20.) Biraz saygı gösterilmez mi adama?
(Adama biraz saygı gösterilmez mi?)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.
(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

21.) Ne yazık ki göstermiyorsunuz.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22.) İkinci sınıf, üçüncü sınıf kitapla bir tutmaya kalkışıyorsunuz beni.
(Beni ikinci sınıf, üçüncü sınıf kitapla bir tutmaya kalkışıyorsunuz.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Yaşlandığım için mi nedir, şu mikiler bile posta koymaya başladılar ban**a.**
(Yaşlandığım için mi nedir, şu mikiler bile bana posta koymaya başladılar.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Aynı yerde yatırıyor, / aynı yerde ayakta tutuyorsunuz.

Bu cümleler basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre,kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Biliyorsunuz ben soylu sınıftan geliyorum her şeyden önce.

(Ben her şeyde önce soylu sınıftan geliyorum biliyorsunuz.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Sıradan bir kitapla aramızda bazı farkların olması gerekmez mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

27.) Ben bütün dünya dillerine çevrildim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Aynı zamanda dünyanın en çok okunan kitabıyım.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Zamanla yarıştım âdet**a.**

(Âdeta zamanla yarıştım.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Zaman eskidi, / ben eskimedim…

İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

31.) Daha konuşacaktı / ki / orta sıralardan Güliver'in Gezileri sözünü kesti:

- Ki bağlama edatı ile bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) "Bir kez senin çocuk romanı olup olmadığın hâlâ belli değil Don Kişot kardeş." dedi.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Ayrıca özetlenip kısaltılmışsın.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Çocuklar daha kolay anlayıp sevsinler diye mi yapıyorlar bunu?
(Çocuklar daha kolay anlayıp sevsinler diye mi bunu yapıyorlar?)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu-soru cümlesidir.

35.) Doğrusu senin durumuna düşmeyi hiç istemezdim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

36.) Olduğum gibi çıkardım okurlarımın karşısın**a.**
(Okurlarımın karşısına olduğum gibi çıkardım.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Sen çocuklar için yazılmadığından yapıyorlar bunu.
(Sen çocuklar için yazılmadığından bunu yapıyorlar.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Senin yerinde olsam çıkıp giderim şu çocuk kitaplarının arasından."
(Senin yerinde olsam şu çocuk kitaplarının arasından çıkıp giderim.)
a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) "Kim diyor çocuk romanı olmadığımı?" dedi Don Kişot.
(Don Kişot " Çocuk romanı olmadığımı kim diyor?" dedi.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Bütün dünya çocukları okumuyor mu beni?
(Beni bütün dünya çocukları okumuyor mu?)
a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz- soru cümlesidir.)

41.) Okuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Bütün dünya çocukları zevk duymuyor mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz-soru cümlesidir.)

43.) Duyuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Öyleyse, ben bir İspanyol olduğum kadar dünyalıyım d**a.**

(Öyleyse, ben bir İspanyol olduğum kadar da dünyalıyım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Büyüklerin olduğu kadar çocukların da dostuyum.”

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) "Senin de pek özelliğin yok." dedi Fransalı Küçük Prens.

(Fransalı Küçük Prens "Senin de pek özelliğin yok." dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) "Kendi kafana göre iki düş ülkesi yaratmışsın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Birinde Güliver'i devlerle karşılaştırırsın, birinde de cücelerle...

(Birinde Güliver'i devlerle birinde de cücelerle karşılaştırırsın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Hiç normal insan bulunmaz mı senin dünyanda kuzum?"

(Kuzum, senin dünyada hiç normal insan bulunmaz mı?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

50.) “Güleyim bari senin bu sözüne.” dedi Güliver'in Gezileri.

(Güliver’in Gezileri “ Güleyim bari senin bu sözüne.” dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Bütün dünya anladı / da / bunu, sen mi anlayamadın?

“da” edatı ile bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

52.) Azıcık zeki sanıyordum seni.

(Seni azıcık zeki sanıyordum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Demek ki adın gibi aklın da küçükmüş.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Her insanın bir dev, bir cüce yanı bulunur.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Ben bunu temsil ediyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Herkes kendini bende bulduğu için bunca sevildim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Filmlerim, tiyatrolarım yapıldı ayrı**ca.**

(Ayrıca filmlerim, tiyatrolarım yapıldı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Hepsi çok çok beğenildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Ama seni…

Yüklemi olmadığı için kesik cümledir.

60.) Kitaplığımızın sahibi bile okumadı daha!

(Kitaplığımızın sahibi bile daha okumadı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

61.) Öyle değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

62.) "Derslerden, oyundan bana zaman ayırmadıysa azıcık da tembelse bunun suçu bende mi?" dedi Küçük Prens.

(Küçük Prens "Derslerden, oyundan bana zaman ayırmadıysa azıcıkta tembelse bunun suçu bende mi?" dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Baksana / neredeyse güneş doğacak.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

Kesik cümle

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Kuşlar uyandı, / çiçekler, kitaplar uyandı, / o hâlâ yatıp duruyor.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) "Aslında sen pek anlaşılacak kitap değilsin." dedi Güliver'in Gezileri.

(Güliver'in Gezileri " Aslında sen pek anlaşılacak kitap değilsin." dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Fazla okunmuyorsan bunun sorumlusu biraz da sensin kuzum.

(Kuzum, fazla okunmuyorsan bunun sorumlusu biraz da sensin.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Bu giz, bu kapalılık sende oldukça hep yalnız kalacaksın çocukların yanında**a.**

(Bu giz, bu kapalılık sende oldukça çocukların yanında hep yalnız kalacaksın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) La Fontaine (La Fonten), sabahleyin erkenden kalkmış, / elini yüzünü yıkamış, / kahvaltısını yapmıştı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) "Tembel dediğiniz o çocuk beni üç kez okudu." diye söze karıştı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Ayrıca defalarca arkadaşlarına anlatıp durdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Şu koca kitaplıkta daha hiç okunmayanlar varken benim üç kez okunmuş olmam biraz düşündürmeli sizleri, / bu durum dünyanın her köşesi için geçerli.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Şu koca kitaplıkta hiç okunmayanlar varken benim üç kez okunmuş olmam sizleri biraz düşündürmeli.)

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) La Fontaine'in adını bilmeyen, duymayan çocuk yoktur yeryüzünde.

(Yeryüzünde La Fontaine'in adını bilmeyen, duymayan çocuk yoktur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle)

73.) Hepsi en az bir fablımı bilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Her fablımın arkasından güldükleri kadar düşünürler de.

(Her fablımın arkasından güldükleri kadar (da) düşünürler.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Bu yüzden ben komik olduğum kadar filozofum d**a.**

(Bu yüzden ben komik olduğum kadar filozofum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) İsterseniz bir fablımı anlatayım sizlere.

(İsterseniz sizlere bir fablımı anlatayım.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) "Anlat anlat!" diye bağrıştılar raflarda uyuklayan kitaplar.

(Raflarda uyuklayan kitaplar "Anlat anlat!" diye bağrıştılar.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Bir iki öksürdü La Fontaine, / boğazını temizledi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(La Fontaine bir iki öksürdü.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) Yavaş yavaş anlatmaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) Kaplumbağanın biri bıkmış, / usanmış yaşadığı yerden.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

(Kaplumbağanın biri yaşadığı yerden bıkmış.)

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Yaşadığı yerden usanmış.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) Uzak ülkelerin özlemini çekmeye başlamış.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Derdini iki ördeğe açmış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

83.) İstersen seni dünyanın öbür ucuna uçururuz demiş ördekler.

(Ördekler istersen seni dünyanın öbür ucuna uçururuz demişler.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

84.) Hem gezer / hem bilgini, görgünü artırırsın.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) Olur, demiş kaplumbağ**a.**

(Kaplumbağa, olur demiş.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

86.) İki ördek bir değnek almışlar ağızların**a.**

(İki ördek ağızlarına bir değnek almışlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

87.) Haydi, tutun bakalım demişler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

88.) Ama sakın ağzımı açayım deme.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

89.) Kaplumbağa söz vermiş konuşmamay**a.**

(Kaplumbağa konuşmamaya söz vermiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

90.) Ağzıyla tutunmuş değneğe.

(Değneğe ağzıyla tutunmuş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

91.) Uçmaya başlamışlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

92.) Aşağıdan görenler şaşırmış.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

93.) Şuna bakın, kaplumbağa uçuyor, demişler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

94.) Kaplumbağa geveze mi geveze...

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

95.) Bir parça da övüngen.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

96.) Elbette uçuyorum, der demez, ağzından kaçırmış değneği, / düşüp karpuz gibi kırılıvermiş.

- İki basit cümleden oluşuyor.

A. Birinci Cümle

(Elbette uçuyorum, der demez değneği ağzından kaçırmış.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

97.) "Anlattığın pek de komik değil." dedi ev sahibi durumunda olan Nasrettin Hoca Fıkraları.

(Ev sahibi durumunda olan Nasrettin Hoca Fıkraları "Anlattığın pek de komik değil." dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

98.) "Evet, La Fontaine herkesi güldürebilir, / düşündürebilir.

- İki basit cümleden oluşuyor.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

99.) Ama Nasrettin Hoca'nın güldürüp düşündürmesinin ayrı bir tadı vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

100.) İnsanları güldürüp düşündürenler biraz Nasrettin Hoca'dır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

101.) Ünüm dünyaya yayılmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

102.) Size La Fontaine gibi fıkra anlatmayacağım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

103.) Adımı anmanız, komikliğimi çağrıştırmaya yeter de artar [bile.]

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

104.) Nasrettin Hoca, ters bindiği eşeğini sürüp giderken herkes kahkahalarla gülüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

105.) Nasrettin Hoca geriye döndü, / kendine gülenlere seslendi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

106.) Eşeğime ters bindiğim için gülüyorsunuz değil mi? dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

107.) Evet, diye bağırdılar.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

108.) Onun için gülüyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

109.) Allah'ın saf kulları, dedi Nasrettin Hoc**a.**

(Nasrettin Hoca Allah'ın saf kulları, dedi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

110.) Bunu otomobil mi sandınız?

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

111.) Üstüne bindiğim bir eşek.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

112.) Otomobiller gibi dikiz aynası olsa arkamı görürdüm.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

113.) Olmadığına göre, elbette ki ters bineceğim.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

114.) "Uzun zamandır sizleri dinliyorum." dedi Andersen.

(Andersen "Uzun zamandır sizleri dinliyorum." dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

115.) "Bakıyorum / da / herkes kendini övmeye çalışıyor.

- "da" ile bağlanmış iki basit cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre,kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

116.) Hepiniz övünürken Danimarkalı Andersen'in masallarını unutup gidiyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

117.) Şöyle birkaç adım öne çıkıp gezindi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

118.) Apak bir sakalı, uzun cüppesi vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

119.) Danimarka'nın soğuk bir gününe rastladığı için midir nedir, irili ufaklı bütün masallarının üstünde tilki derisinden dikilmiş kürkler vardı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

120.) Hepsi birbirlerinden güzeldi kürklerin.

(Kürklerin hepsi birbirinden güzeldi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

121.) Işıl ışıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

122.) "Şunu soracağım size." diye konuşmasını sürdürdü Andersen.

(Andersen "Şunu soracağım size." diye konuşmasını sürdürdü.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

123.) "Yeryüzünde hiçbir çocuk kitaplığının Andersensiz olduğu görülmüş müdür?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

124.) Bakmayın siz bizim üstümüzdeki kürklere.

(Siz bizim üstümüzdeki kürklere bakmayın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

125.) Sıcaklık, güzellik kürklerimizin tüylerinde değil, / yüreklerimizdedir.

İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

126.) İnanmazsanız gelip okuyuverin masallarımızı, / ısınacaksınız.

İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(İnanmazsanız masallarımızı gelip okuyuverin.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

127.) Örneğin "Kibritçi Kız" sımsıcak bir masaldır, değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

128.) Danimarka'nın karına, buzuna, fırtınasına karşı koyan o küçük kızın kibritlerinin alevi değil, / yüreğinin sıcaklığıdır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

129.) Bütün Danimarkalıların o soğuklara benim masallarımla direnip karşı koyduklarını hiç düşündünüz mü?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

130.) Bana inanmazsanız bir soğuk havada açıp okuyun masallarımı.

(Bana inanmazsanız bir soğuk havada masallarımı açıp okuyun.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

131.) Sımsıcak olacaktır içiniz.

(İçiniz sımsıcak olacaktır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

132.) Neyse, sevmediğim şeylerden birisi övünmektir. (Neyse: cümle dışı unsur)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

133.) Bugün ben de istemeyerek bunu yaptım.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

134.) Bu sebeple özür dilerim bütün arkadaşlardan.

(Bu sebeple bütün arkadaşlardan özür dilerim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

135.) Belki öteki kitaplar da konuşacak, övgüyle karışık üzüntülerini, sevinçlerini, umutlarını dile getireceklerdi / ki / kitapların sahibi çocuk birden gözlerini açtı.

- ki edatı ile bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

Belki öteki kitaplar da konuşacak, / övgüyle karışık üzüntülerini, sevinçlerini, umutlarını dile getireceklerdi.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

I. Cümle

Belki öteki kitaplar da konuşacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

II. Cümle

Övgüyle karışık üzüntülerini, sevinçlerini, umutlarını dile getireceklerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

136.) Güneş, kentin göğünde epeyce yükselmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

137.) Yatağında bir kez gerindi çocuk.

(Çocuk yatağında bir kez gerindi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

138.) Günlerden pazar olduğunu anımsadı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

139.) Bugün bir kitap okunurdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

140.) Gülümseyerek baktı rafla**ra.**

(Raflara gülümseyerek baktı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

141.) Elini raflardan birine doğru uzattı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

142.) Kitapların hepsi birden heyecanlandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

143.) Birer adım öne çıkıp "Beni oku! Beni oku!" diye bağrışmaya başladılar.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

144.) "Susun!" diye bağırdı çocuk.

(Çocuk "Susun!" diye ağırdı.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

145.) "Bugün çok yüksek çıkıyor sesleriniz!"

(Sesleriniz bugün çok yüksek çıkıyor!)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

146.) Her zaman duymazdı bu sesi.

(Bu sesi her zaman duymazdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

147.) Kitaplar mı konuşmazdı, / kendi kulakları mı sağır olurdu, / anlayamazdı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

148.) O zaman tek kitap olsun okuyamazdı. (olsun- Cümle dışı unsur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

149.) İçi kararırdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

150.) Çoktandır böyleydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

151.) Ama hava güzel mi, morali yüksek mi, duyardı onların sesini.

(Ama hava güzel mi, morali yüksek mi onların sesini duyardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

152.) Bu sesi duydu mu tamamdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

153.) Okumaya iştahı var demekti.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

154.) Gelsin o zaman kitaplar.

(Kitaplar o zaman gelsin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

155.) Üzerlerine kapanırdı onların.

(Onların üzerlerine kapanırdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

156.) Saatlerce kendinden geçerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

157.) Her şeyi unutup giderdi…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

158.) Kitaplardan birini çekip aldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

159.) Uzak ülkelerden, ta Arjantin'den yeni bir dosttu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

160.) Geçen yıl almıştı bunu.

(Bunu geçen yıl almıştı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

161.) Daha bunun gibi pek çok kitabı okuyamadığını düşündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

162.) Bu süre içerisinde de ilk sayfayı okuyup çevirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

163.) Bakışları yazılar üzerinde uçmaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

164.) Su sesi, müzik sesi gibi bir şey doldurmaya başladı içini…

(İçini su sesi, müzik sesi gibi bir ey doldurmaya başladı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

165.) Çocuk, çok uzaklardan gelen bu sesi dinledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

166.) Gittikçe çoğalıyor, / kendisini sarıp içine alıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

167.) Çocuk, bu sesin nereden geldiğini anladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

168.) Az önce tartışan kitapların gürültüsü değildi bu.

(Bu az önce tartışan kitapların gürültüsü değildi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

169.) Okuduğu sözcüklerden, cümlelerden gelen gizli bir sesti…

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2. METİN : OKUMA ÜSTÜNE

1.) Okumak; haz duymaya, zihnimizi süslemeye ve yetkimizi arttırmaya yarar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Haz duymak konusundaki faydası, insan bir köşeye çekilip tek başına kaldığı zaman kendini gösterir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Zihnimizi süslemesinin, konuşurken; yetkimizi arttırmasının ise bir iş hakkında hüküm verirken faydası dokunur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Tecrübeyle yetişmiş kimseler bazı işler yapar, / onlar hakkında birer karar verebilirler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A.Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Öğütler vermek, planlar yapmak, kurallar koymak, özellikle bilgi sahibi kimselerin elinden gelir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Okunan kitaplardan süs olsun diye fazla faydalanmak gösteriş, / bir karar verirken sadece kitaptaki kurallara uymak da yanlıştır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Kitapları, ne yanlış bulmak için ne de olduğu gibi kabullenip konuşmalarında sana konu olsun diye oku.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle.)

8.) Bazı kitaplardan insan yalnız zevk alır, / bazılarını olduğu gibi yutar, / bazılarını geveler / ve / hazmeder.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

"ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

- Bazılarını geveler

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

- Hazmeder.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Yani bazı kitaplardan yalnız birtakım parçalar okunur, / bazıları baştan başa ama inceden inceye araştırılmadan, bazıları ise dikkat ve özenle okunur.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bazı kitaplar da vardır, / insan onları başkalarının aracılığıyla yani başkalarının onlardan çıkardıkları parçalar aracılığıyla okur.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Bu ancak kitabın değeri ve konunun önemi az olduğu zaman yapılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Çünkü başkasının süzgecinden geçmiş böyle kitaplar, süzülmüş su gibi yavan olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Okumak insana olgunluk, konuşmak canlılık, yazmak da açıklık verir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Bu sebeple az yazanın hafızasının kuvvetli, az konuşanın hazırcevap, az okuyanın da bilmediğini bilir gibi göstermesi için kurnaz olması lazımdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Tarih kitapları insanı akıllandırır, / şiir nükteci, matematik dikkatli kılar, / felsefe eserleri de derinleştirir.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Mantık ve güzel konuşma sanatı, tartışmalarda ustalaştırır; / ahlak da ağırbaşlı yapar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) " İnsanın okuduğu şey benliğine işler."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Hatta insan, kendi zekâsının gelişimine engel olan her türlü durumu, iyi seçilmiş eserler okumakla ortadan kaldırabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Tıpkı vücudun tutulduğu hastalıkların uygun antrenmanlarla iyi edilebildiği gibi.

Bu cümle kesik cümledir, yüklemi yoktur.

20.) Mesela topla oynanan oyunlar böbrekte oluşan taşları düşürerek böbreklere; ok atmak, akciğerle göğse; ağır yürüyüşler mideye; ata binmek baş ağrılarına iyi gelir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Bu sebeple bir kimsenin zihni dağınıksa matematikle meşgul olsun; /çünkü / bir problemi çözerken biraz dalıverse probleme ta baştan başlaması gerekir.

"çünkü" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Kişi iki konu arasında ilişki kurmakta güçlük çekiyorsa hukuk davalarını incelesin.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Böylece her zekâ hastalığına ilaç olacak birer reçete bulunabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3. METİN : EN İYİ ARKADAŞ

1.) Bir kitaplık odası (dır).

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Dolaplar, etajerler kitaplarla doludur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Köşede bir çalışma masası ve yanında birkaç koltuk bulunmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bir dede bu koltuklardan birine oturmuş, / kitap okumaktadır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bu sırada ayaklarının ucuna basarak saygılı bir şekilde biri erkek, öteki kız

iki çocuk içeri girer.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Bu beş cümle parantez içindedir.)

(dedeciğim!)—Cümle dışı unsur.

6.) Ne var gene yavrum!

(Yavrum gene ne var!)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Kitabımı rahat rahat okuyamayacak mıyım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

8.) Annem, babam sizi yemeğe bekliyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Yemek, yemek, yemek! Başka şeyler düşündükleri yok şu insanların...

(Şu insanların başka şeyler düşündükleri yok.)

(Yemek, yemek, yemek !)-Cümle dışı unsur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) Ama dedeciğim, yemek yemeden nasıl yaşarız sonra?

(Ama dedeciğim, yemek yemeden sonra nasıl yaşarız?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi)

11.) Haklısın tatlı kızım.

(Tatlı kızım haklısın)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Ama insanlar yemeği sevdikleri kadar okumayı, öğrenmeyi de sevmiş olsalardı dünya daha güzel olurdu sanırım.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Dünya güzel değil mi dedeciğim?
(Dedeciğim dünya güzel değil mi?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

14.) Ooo! Sen de mi buradaydın?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

15.) Demek beni yemeğe götürmek için çift muhafız gönderiyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Okumak o kadar tatlı mı Dede?
(Dede okumak o kadar tatlı mı?)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

17.) Elbette, dünyada okumaktan tatlı çok az şey vardır...
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Hatta bence başka hiçbir şey yoktur.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Dede! Siz neden başkalarının dedeleri gibi sokağa, kahveye, parka çıkmıyorsunuz?
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

20.) Arkadaşlarınız yok mu sizin?
(Sizin arkadaşlarınız yok mu?)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

21.) (Gülümser.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Arkadaşsız insan olur mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

23.) Benim de birçok arkadaşım var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Beş on günde bir çıkar, / onlarla konuşurum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bu da bana yeter.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Herhâlde yalnızlığı çok seviyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Kim söyledi size yalnız olduğumu?

(Size yalnız olduğumu kim söyledi?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

28.) Yalnız olduğunuzu her gün görüyoruz (ya!)-cümle dışı unsur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Yanılıyorsunuz, / ben bu odada her gün yüzlerce arkadaşımla ve dostumla vakit geçiriyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Hani o yüzlerce dediğiniz arkadaşlarınız neredeler?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

31.) Hepsi de yanı başımda, karşımda duruyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Affedersiniz dedeciğim.

(Dedeciğim affedersiniz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Burada kimseyi göremiyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

34.) Demek göremiyorsunuz öyle mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

35.) İsterseniz sizi onlarla tanıştırayım.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Ne dersiniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

37.) Kimlerle tanıştıracaksınız?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

38.) Arkadaşlarıml**a.**

Yüklemi yoktur kesik cümledir.

39.) Korkarız biz.

(Biz korkarız.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Neden korkuyorsunuz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

41.) Sizin görünmeyen arkadaşlarınızdan.

Yüklemi yoktur kesik cümledir.

42.) Benim arkadaşlarım öyle görünmeyen cinsten değil.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

43.) Hepsi de görülür, elle tutulur şeyler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Fakat bize görünmüyorlar (işte.) - cümle dışı unsur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

45.) Tanışmak istiyor musunuz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

46.) (Yerinden doğrulur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Gelin, / size arkadaşlarımı göstereyim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Onları tanıyınca ne kadar zararsız, aksine yararlı şeyler olduğunu göreceksiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) (Her ikisinin de ellerinden tutarak kitap dolaplarından birisinin önüne götürür.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) İşte arkadaşlarımdan birkaç tanesi burada duruyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Ama bu kitap dolabı, / içerisinde de kitaplardan başka bir şey yok.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

52.) İyi ya, işte benim arkadaşlarım bunlar... (dır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Kitaplar mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

54.) Evet, kitaplar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Onlardan iyi arkadaş olur mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

56.) İşte arkadaşlarımı gördünüz...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Bunlar, daha yüzlercesi, binlercesi, yazılmış, yazılacak kitapların hepsi benim arkadaşımdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Ama dedeciğim! (cümle dışı unsur) Kitap cansız bir şey, / sizinle ne konuşabilir ne de söylediklerinizi anlar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

- Ne … ne …bağlacı ile bağlanmış bağlı cümlelerdir.
- Sizinle ne konuşabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

- Ne de söylediklerinizi anlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

59.) Yanılıyorsun.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Hem konuşur / hem de cevap verir...

"hem…hem" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Kitaplar hem konuşur / hem de insana cevap mı verir?

"hem …hem" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

62.) Evet, doğru (dur).

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Fakat nasıl olur dedeciğim?

(Fakat dedeciğim nasıl olur?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

64.) Çok basit, / gelin bakalım...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) (Önce kendisi koltuğa oturur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Şöyle yanıma oturun.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) (Çocuklardan biri koltuğun bir tarafına, öteki de diğer tarafına oturur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Şimdi siz bana cevap verin bakalım, / insan arkadaşa niçin ihtiyaç duyar?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

69.) Gezip konuşmak, hoşça vakit geçirmek için (dir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Güzel (dir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Öyleyse kitaplar kadar iyi bir arkadaş yok demektir!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

72.) Neden?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

73.) Çünkü kitap insana gerçekten hoş vakit geçirtir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Bazı kitaplar vardır, / insanı hem düşündürür hem eğlendirir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

İnsanı hem düşündürür / hem eğlendirir

- İnsanı hem düşündürür.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

- Hem eğlendirir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Kitaplar, kişinin bilgisini, görgüsünü artırarak insana büyük yararlar sağlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) O hâlde insana bu kadar faydası olan kitap, neden iyi bir arkadaş olmasın?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

77.) İnsan arkadaşıyla konuşur, / kitapla da konuşamaz ya!

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Kitabın konuşması için kulağımıza seslenmesi gerekmez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

79.) Bir arkadaşımızın konuşmasını nasıl dinleyerek anlıyorsak kitabı da okuyarak anlarız.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) Öğretmenleriniz sınıfta size ders anlatıyor, / siz de evinizde aynı dersi kitaplarınızdan okuyarak bilginizi pekiştiriyorsunuz.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) Demek oluyor / ki / kitaplar da insanlar gibi bizimle konuşabiliyor.

"ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Tüm kitaplar iyi midir?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

83.) Genellikle kitaplar iyidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

84.) Öğretmenimiz bazı kitapları okumamıza izin vermiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

85.) Neden acaba?

(Acaba neden?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

86.) Bazı kitaplar vardır / ki, / tecrübeleri az olduğundan çocuklar o kitabı kavrayamaz, yanılgıya düşerler.

"ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

- Tecrübeleri az olduğundan çocuklar o kitabı kavrayamaz, / yanılgıya düşerler.
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

I .Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

II. Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

87.) Bu da onlar için zararlı olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

88.) Bir de bazı kitaplar vardır; / - değersiz, insana yararı olmayan kitaplar.-

(Birde bazı kitaplar – değersiz, insana yararı olmayan kitaplar- vardır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

89.) Bütün bu nitelikteki kitapları okumaktan kaçınmalıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

90.) İnsan arkadaşını her istediği, her aradığı zaman yanında bulamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

91.) Ama kitap için böyle bir durum yoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

92.) İnsan her istediği an bir kitap bulup okuyabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

93.) Aferin Murat. (Cümle dışı unsur) Bir kitabı her an yanımızda bulabilme imkânı vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

94.) Dostlarım, arkadaşlarım beni hiç yalnız bırakmıyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

95.) İstediğim zaman onlarla geziyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

96.) Kitabı okurken uyuyor, / rüya görüyorsunuz öyleyse.

(Öyleyse kitabı okurken uyuyor, rüya görüyorsunuz.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

97.) Sen de mi aynı şeyi düşünüyorsun yoksa?

(Yoksa sen de mi aynı şeyi düşünüyorsun?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

98.) Öyle düşünmüyorum / ama / kitabın sizi nasıl gezdirebildiğini merak ettim doğrusu.

"ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Doğrusu kitabın sizi nasıl gezdirebildiğini merak ettim.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

99.) Size bir soru (dur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

100.) İnsan niçin gezer?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

101.) Görmediği, bilmediği yerleri görmek, öğrenmek için.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

102.) Evet.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

103.) Fakat insanın her yeri görmesi mümkün mü?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

104.) Zamanı ve çok parası olan bir insan için mümkün.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

105.) Yanılıyorsun.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

106.) Çok parası, bol zamanı olan bir insan bile her yeri gezemez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

107.) Eskiden olsa söylediklerinizdoğru olabilirdi.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

108.) Ama günümüzde yolculuklar birkaç saat içine sığabiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

109.) Uçaklar, otomobiller ve dev gemilerle dünyayı bir uçtan bir uca gezebiliyor insan.

(İnsan, uçaklar, otomobiller ve dev gemilerle dünyayı bir uçtan bir uca gezebiliyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

110.) Evet, gene de bir insanın bütün dünyayı yeteri kadar gezip tanıması için birkaç yüz yıllık ömre sahip olması gerekli.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

111.) Ama kitaplarla dostluk kuran insanlar için bu hiç de imkânsız değil.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

112.) Nasıl?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

113.) Dünyamızın çeşitli ülkelerini bize tanıtan, orada yaşayan insanları, hayvanları, bitki örtüsünü anlatan bir yığın kitap var...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

114.) Her gün bunlardan birini okuyarak insan istediği yer hakkında gerekli bilgiye hemen sahip olabiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

115.) İşte ben de bazen öyle yapıyor, / her biri ayrı ayrı yerler hakkında yazılmış kitapları okuyarak oturduğum yerden sanki oraları gezmiş gibi oluyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

116.) Bir başka kitabı elime alıyorum, / kitabın kahramanı ile birlikte sanki Çin'i, Hindistan'ı dolaşıp geziyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

117.) Doğru değil mi bunlar?

(Bunlar doğru değil mi?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

118.) Benim anlayamadığım bir yer kaldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

119.) Nedir o?

(O nedir?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

120.) Kitapların konuşmasını anladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

121.) Ama sorduklarımıza nasıl cevap verecek?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

122.) Peki anlatayım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

123.) Önce size bir soru. (dur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

124.) Öğretmenleriniz size bazı araştırma konuları veriyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

125.) Bu konuları nasıl hazırlıyorsunuz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

126.) Çeşitli kaynak kitaplardan yararlanarak hazırlıyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

127.) Bize verilen soruların cevabını kitaplardan buluyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

128.) Bu soruları kim soruyor size?

(Size bu soruları kim soruyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

129.) Öğretmenimiz.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

130.) O hâlde siz de aynı soruları kitaba sormuş oluyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

131.) Soruların cevabını bulduğunuz kitap da size cevap vermiş olmuyor mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

132.) Anladık dedeciğim.

(Dedeciğim anladık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

133.) Hem de ne iyi oldu biliyor musunuz?

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

134.) Tam da vaktinde öğrendik bunu.

(Bunu tam vaktinde öğrendik.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

135.) Önümüzdeki hafta Kitap Haftası'nı kutlayacağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

136.) Kitapların yararlarını anlatacağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

137.) Şimdi bize öğrettiklerinizin büyük yararı olacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

138.) Bilmediklerini öğrenmek her insana büyük yararlar sağlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

139.) Bunu hiçbir vakit unutmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

140.) Dedeciğim, her yıl kasım ayının ikinci pazarında düzenlenen Kitap Haftası ile ne yapmak istiyorlar?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

141.) Üstelik yalnız yurdumuzda değil, işittiğime göre bütün dünyada aynı hafta içinde kitap haftası kutlanıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

142.) Sebebini biliyor musunuz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

143.) Neden olacak?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

144.) Çocuklara daha küçük yaşta iyi arkadaşlar, gerçek dostlar kazandırmak için (dir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

145.) Okumayı sevdirmek öğretmenlerin, ana babaların çocuklarına karşı en önemli görevlerinden biridir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

146.) Öğretmenimiz diyor / ki / her evin bir kitaplığı olmalı.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

147.) Kitaplığı olmayan bir ev ışıksız, karanlık bir odaya benzer.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

148.) Nasıl karanlık oda insanı sıkarsa kitapsız ev de okumayı seven bir insanı daima sıkar.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

149.) Öğretmeniniz çok doğru söylemiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

150.) İnsan bazen bir toplantıya gider.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

151.) Orada birçok insan bulunmasına rağmen, kendi mizacına uygun bir kimseyi bulamadığı zaman sıkılır, / yalnızlık hisseder.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

152.) İşte okumayı, kitabı seven bir insan için de kitaplıksız ev aynı şeydir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

153.) İnsan kendisini yalnız hisseder, / yalnızlık ise insana sıkıntı verir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

154.) Bundan sonra okuduğum kitapları biriktirerek bir kitaplık oluşturacağım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

155.) Böyle bir şey yaparsanız çok sevinirim.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

156.) Kitaplığımdan bir köşeyi size seve seve veririm.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

157.) Böylelikle benim dostlarımın da birer küçük dostu olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

158.) Yaşasın benim tatlı dedeciğim.

(Benim tatlı dedeciğim, yaşasın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

159.) Siz de çok yaşayın yavrularım.

(Yavrularım siz de çok yaşayın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

160.) Size söz veriyoruz dedeciğim.

(Dedeciğim size söz veriyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

161.) Bundan sonra kitaplar en yakın arkadaşlarımız olacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

162.) Buna çok sevindim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

163.) Haydi şimdi yemeğe gidelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

164.) Anneniz ve babanız bizi bekliyordur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

165.) Onları daha fazla bekletmeyelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

166.) Gidelim dedeciğim.

(Dedeciğim gidelim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

167.) Ama son olarak bir soru daha soracağım size.

(Ama son olarak size bir soru daha soracağım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

168.) Sor bakalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

169.) Başladığımızda dediniz / ki / "İnsanlar yemeyi düşündükleri kadar okumayı, öğrenmeyi de düşünselerdi dünya daha güzel olurdu."

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

170.) Bunu açıklar mısınız?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

171.) Okuyan insan bilgili insan demektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

172.) Bilgili insanların yaşadıkları bir dünyada kötülükler de yeryüzünden kalkar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

173.) Dünya güzelleşir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

174.) Ne yazık ki yemeği düşünen insanların sayısına oranla okumayı düşünen insanların sayısı çok azdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

175.) Bunu söylemek istemiştim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

176.) Bu konuda daha çok konuşuruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

177.) Haydi, şimdi gidelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

178.) (Çıkarlarken perde kapanır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4. METİN :ATATÜRK VE ONUN BÜYÜK ESERİ

1.) Sevgili çocuklar, sizlere Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ten ve Türkiye Cumhuriyeti'nin nasıl kurulduğundan bahsetmek istiyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Atatürk 1881 yılında Selânik'te dünyaya geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Ona, Mustafa ismini verdiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Mustafa'nın doğduğu şehir Selânik, o zamanlar Osmanlı Devleti'nin Avrupa
kıtasındaki büyük liman şehirlerinden biriydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) İşte küçük Mustafa Selânik'teki üç katlı pembe boyalı bir evde doğmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Babası Ali Rıza Efendi, dürüst ve çalışkan bir insandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Evini gümrük memurluğundan kazandığı maaşla geçindiriyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Annesi Zübeyde Hanım ise Mustafa'nın üstüne titreyen iyi kalpli bir kadındı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Mustafa'nın çocukluğuna denk gelen yıllarda uzun yıllar farklı devletlerle savaşmak zorunda kalmak Osmanlı Devleti'ni ekonomik bakımdan zayıf düşürmüştü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Milletimiz de bu durumdan etkilenerek bir yandan fakirlikle mücadele ediyor, / bir yandan da bozulan moralini düzeltmeye çalışıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Türk milletinin çektiği bu sıkıntılar dönemin şair ve yazarlarının eserlerinde özellikle anlatılıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Zaman su gibi akıp geçti / ve / küçük Mustafa büyüyüp okul çağına geldi.

"ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) O günlerin geleneğine uygun olarak annesi Mustafa'nın mahalle mektebine gitmesini istiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Mustafa, yakınlarının başarı dilekleriyle mahalle mektebine başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Kısa bir süre sonra Mustafa, babasının isteğiyle Şemsi Efendi Okuluna devam etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Mustafa'nın küçük kalbindeki ilim öğrenme aşkı artık karşılığını buluyor, / Mustafa her gün yeni bir şeyler öğreniyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Ne yazık ki yedi yaşındayken babasının vefatı Mustafa'nın öğrenimini bir süreliğine de olsa kesintiye uğratacaktı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Mustafa çok üzgündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) /Hem babasını kaybetmiş, / hem de çok sevdiği okulundan ayrılmıştı.

"hem…hem…" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Annesi ve kardeşi Makbule'yle birlikte dayısının çiftliğine yerleştiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Mustafa'nın aklı hep okulundaydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bu yüzden çiftlik hayatı onu mutsuz ediyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Tarla beklemek ona göre değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

24.) Annesi de Mustafa'nın bu hâline çok üzülüyor, / onun tekrar okula gidebilmesini çok istiyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bir müddet sonra annesinin bu isteği gerçekleşecek, / Mustafa teyzesinin daveti üzerine tekrar öğrenimine devam etmek için Selânik'e dönecekti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Böylelikle Türk milletini kurtaracak o dehanın yolu açılmış olacaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Mustafa Selânik'e döndükten sonra önce Şemsi Efendi Okulundaki yarım kalan öğrenimini tamamladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Ardından Mülkiye Rüştiyesine kaydoldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Fakat Mustafa'nın aklı fikri asker olmaktaydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Bunun için Askerî Rüştiyeye gitmeye karar verdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Tabii ki önce sınavda başarılı olmalıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Mustafa çok çalışarak sınavı kazandı / ve / Askerî Rüştiyeye girdi.

"ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Böylesi kararlı ve azimli bir insan neyi başaramazdı ki?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

34.) Bu okulda da başarısını devam ettirdi / ve / kısa bir süre içerisinde bütün öğretmen ve arkadaşlarının parmakla gösterdiği öğrenci oldu.

"ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Bu okuldaki matematik öğretmeni "Oğlum, senin adın da Mustafa, benim adım da Mustaf**a.** Sana Kemal ismini de verelim." dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) O günden sonra adı Mustafa Kemal oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Askerî Rüştiyeyi üstün dereceyle bitiren Mustafa Kemal, on sekiz yaşındayken de Manastır Askerî idadisinden mezun olup İstanbul'da Harp Okuluna başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Harp Okulundaki öğrenimini 1902 yılında tamamlayarak teğmen rütbesiyle askerlik hayatına adım attı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Mustafa Kemal'in 1911 yılında Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı kazandığı zafer, onun ne kadar iyi bir asker olduğunu gösteriyor, / gelecekte Türk milletiyle kazanacağı zaferlerin de müjdecisi oluyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) 1914 yılındaki Çanakkale Deniz Savaşı'nda ise İtilaf Devletleri'ne Çanakkale'nin geçilemeyeceğini kahraman Türk askeriyle birlikte öğretiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Askerlerimize verdiği "Ben size taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum!" emri, Çanakkale Kara Savaşı'nda da İtilaf Devletleri'nin mağlubiyetine sebep oldu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) 1.Dünya Savaşı'nın sonunda İtilaf Devletleri'yle Osmanlı imparatorluğu arasında imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığına getirildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Mondros Anlaşması'nın ardından Anadolu'nun, itilaf Devletleri tarafından işgal edilmesi onu derinden etkiledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Yüzlerce yıllık Türk yurdu ve hiçbir zaman sekteye uğramamış Türk bağımsızlığı tehlikedeydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Üstelik fakirlik, imkânsızlık milletimizin belini büküyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Fakat o yine de bir şeyden çok emindi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Türk milleti her zaman hür kalmayı başarmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Bütün olumsuz şartlara rağmen bunu şimdi de başaracaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığında aklında tek bir düşünce vardı:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Kurtuluş mücadelesini başlatarak çok sevdiği vatanından düşmanları atmak.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

51.) Bu mücadelede en kuvvetli silahın Türk milletindeki bağımsızlık aşkı olduğunu biliyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) 22 Haziran 1919'da Amasya'da sarf ettiği "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." sözleriyle Kurtuluş mücadelesinin ateşini yakmayı başardı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Mustafa Kemal ve kendisiyle aynı duyguları paylaşan bütün vatanseverler, Erzurum ve Sivas Kongrelerinde vatanımızın, milletimizin kurtuluşu için takip edilecek yolu belirlediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Mustafa Kemal, Anadolu'yu düşman işgalinden kurtaracak, milletimizin çektiği sıkıntıları bitirecek gücün milletin kendisi olduğunu bildiği için 23 Nisan 1920'de yurdun dört bir yanından seçilen milletvekilleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'ni açtı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) TBMM'nin açılması milletimizi yönetimde söz sahibi kılarken Mustafa Kemal'e ve bağımsızlık mücadelemize de büyük güç verdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Kurtuluş mücadelesinin gerçek gücünü kazanması için acilen düzenli bir orduya ihtiyacımız vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Her ne kadar Kuvayı Milliye adı verilen bölgesel direniş birlikleri bağımsızlığımız için mücadele ediyorsa da bu, yeterli olmuyordu.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

58.) TBMM'nin kurduğu düzenli orduyla birçok zaferin altına imza atıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Düşmanlara karşı son ve kesin zafer Mustafa Kemal'in başkomutanlığında Başkomutanlık Meydan Savaşı ile kazanıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Onun için asıl mücadele bundan sonra başlıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Yeni ve modern bir devletin temellerinin atılması için çok çalışmak gerekiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Yapılacak ilk iş devletin yönetim şeklini değiştirmekti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Bu amaçla 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'i ilan etti / ve / yeni kurulan bu devleti inkılâplarla daha ilerilere taşıdı.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Atatürk Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, azmiyle, kararlılığıyla, cesaretiyle, inancıyla ve iradesiyle kurmayı başardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Kurduğu bu devleti, uğruna ömrünü adadığı Türk milletine hediye etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Çünkü çok sevdiği Türk milletinin her şeyin en iyisine layık olduğunu biliyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Yüce Türk Milletinin Güzel Çocukları, unutmayınız / ki / Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ün önce sizlere emanetidir.

"ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Şüphesiz azminiz, ahlakınız ve zekânızla Türkiye Cumhuriyeti'ni geleceğin en parlak yıldızı hâline getireceksiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Bunu yaparken de muhakkak sizin bugünlere ulaşmanızı sağlayan Atatürk'ün ve bütün şehitlerimizin aziz hatırasına hep saygı göstereceksiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5. METİN : ATATÜRK'TEN ANILAR

1.) Yolun ortasına geldiğimiz zaman, sahne birdenbire değişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bir küme kadın ve bunların arasından iki levha taşıyan ikişerden dört kız, birdenbire yolun ortasına dikildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bu iki levhada, "Büyük kurtarıcımız! Hatay'ı da kurtarınız." yazıyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) İki levha taşıyan dört kızın önüne başka bir kız geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) On sekiz yaşlarında sevimli bir kız…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

6.) Söylev vermeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Elinde kâğıt yok, / dilinde sürçme yok, / tavrında yapmacıklık yok.

Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre,kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Ruhtan gelen ve ruhlara giden söylevi dinliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Beş dakikalık bir söylev.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Fakat bu söylev değil, / bu söz biçimine girmiş bir hıçkırıktı.

- İki cümleden oluşan sıralı cümle.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Söylemiyor, / inliyor.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Bu konuşan, Antakyalı bir kız çocuğu değil, / vatandan ayrı kalan o beldelerin bir ruhu, / o beldelerin ağlayan ve ağlatan bir yürek gücü idi.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Büyük kurtarıcıya: "Kurtar!" diye yalvaran kız susmuştu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Şimdi bütün gözler kurtarıcıya dikildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Bize mi öyle geldi, bilmiyorum, / Atatürk'ün gözleri de nemliydi.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Ne diyecek diye bekliyoruz.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yağmurla yıkanmış güneşli birer gök parçası maviliği ile ışıldayan gözlerini biran göğe dikti; / söyleyeceği sözü gözleriyle anlatıyor gibiydi.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Gözlerindeki mana kelimelere yansıdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Kırk asırlık Türk yurdu, yabancı elinde kalamaz, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Birinci Dünya Savaşı. Doğu Cephesi. Yıl 1916...

1.) Birliklerimizin kısa bir süre için çekilmek zorunda kalmasından dolayı sabrı da tükenen Cevat Abbas (Gürer):

- Atları emreder misiniz Paşam? demesi üzerine, o andaki askerî duruma pek fazla canı sıkıldığı için ziyadesiyle hassas ve üzgün bulunan Komutan Mustafa Kemal sert bir ifade ile:
- Acele etmeye lüzum yok, hareket zamanını ben bilirim, ihtarında bulunmuşlardı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Dakikalar ilerledikçe endişemiz büsbütün artıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Nihayet aradan bir süre geçtikten sonra arkadaşım Cevat, bütün cesaretini toplayarak tekrar:

- Paşam, kimse kalmadı, atları emreder misiniz? dedi / ama / bunu

dediğine ve diyeceğine bin pişman olmuştu.

- "Ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Çünkü Paşa öfkelenmişti / ve / eliyle ilerisini göstererek: Karşıdan gelmekte olduğunu gördüğüm asker önümden geçip emniyete girmedikçe, buradan ayrılmayı hiçbir zaman düşünmem!..

"ve" edatıyla bağlanmış cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Derin bir sessizlik içinde geçirdiğimiz o heyecanlı dakikalarda Mustafa Kemal, artık gerilerde kimsenin kalmadığına kanaat getirmiş olacaktır / ki / yerinden bir iki adım ayrılarak bize hitaben mülayim fakat kesin bir ifade ile: Çocuklar, şu topraklardan ayrılmaya gönlüm bir türlü razı olmuyor.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

6.) Saatlerce ve üzüntü içinde hep bunu düşünüyorum, / zihnim daima bununla meşgul.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bugün, çaresiz buradan ayrılacağım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Fakat bir şartla / ki / o da çok kısa gelecekte, hem de yalnız buralara kadar değil, daha ilerilere gitmek için tekrar geleceğim!

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Gerçekten Paşa, çok yakın bir gelecekte, yalnız ayrıldığı noktaya kadar değil, düşmandan Muş'u geri almak suretiyle daha ileriye giderek son çekilmenin ıstırabını kat kat giderecek / ve / bu hususta ileriye tereddütsüz belirttiği kanaatini de böylece gerçekleştirmiş olacaktır.

- "ve" edatıyla bağlanmış iki cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

1.) 1935 yılında Türk Tarih Kurumu üyeleriyle tarihî bir gezi düzenlemiştim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Atatürk'ten aldığım izinle programımızda ilk uğradığım Anafartalar ve Conkbayrı olmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yirmi yıl sonra bir savaş meydanında dolaşmanın heyecanını duyuyordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Toprağa basmakla aziz şehitlerimizi rahatsız etmekten korkar gibi idim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Gerçekten ayaklarımıza ilişen bir konserve tenekesi, bir mermi parçası ve ayakkabılar içinde insan kemiklerine rastlamamak mümkün değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümledir.)

6.) Bu topraklarda kanlarını döken vatan koruyucularının gönüllerde yaşayan anılarına saygı ve ruhlarının memnun olmasına dua ederek ayrılırken alçakgönüllü Mehmetçik Anıtı karşısında yükselen yabancı anıtlara da hayranlıkla bakmıştım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bu gezi dönüşü Atatürk'e duygularımı anlatırken bizim de oralarda niçin büyük bir anıt yapamadığımızı sordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) O, bana şu karşılığı vermişti;

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Evet, doğru söyledin / biz de Mehmetçiğimizi anmak için büyük, çok büyük anıtlar yapmalıyız.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Fakat bu, bir süre ve olanak sorunudur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Ancak; tatmin etmek için söyleyeyim / ki, / bu toprakların Türk sınırları içinde kalmasıyla Mehmetçik en büyük anıtı kendisi yapmıştır.

"ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6. METİN :KADININ SOSYAL VE SİYASİ HAKLARINI KAZANMASI

1.) Atatürk, kadının erkekle birlikte öğrenim yapması; sosyal, kültürel ve ekonomik hayatta onlarla birlikte görev alması görüşünü benimsemiş / ve / savunmuştur.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Atatürk döneminde Türk kadını, aile kurma, eğitim yapma ve istediği mesleği seçme hak ve özgürlüğü gibi sosyal haklar kazanmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Türk ailesinin kuruluşunu yeniden düzenleyen Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesiyle, toplumsal ve ekonomik hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Burada kadınların siyasi haklarından söz edilmemekteydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla yerleşebilmesi için kadınlarımıza siyasi hakların verilmesi gerekiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında görevini fazlasıyla yapmış olan Türk kadını, ülke yönetimine de katılmalıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Medeni Kanun ile kazanılan haklardan sonra Türk kadınına yönetimde görev alabilmesini sağlayan siyasi haklar, 1930'dan itibaren verilmeye başlandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Önce 1930'da kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkı tanındı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Türk kadını, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma hakkına kavuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Türk kadını, 1934'te yapılan anayasa değişikliği ile Avrupa ülkelerinin birçoğundan önce, milletvekili seçme ve seçilme hakkını kazandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Atatürk bir konuşmasında; "Türk kadını dünyanın en aydın, en faziletli ve en ağır kadını olmalıdır." demiştir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Atatürk "Bizim dinimiz hiçbir vakit kadınların erkeklerden geri kalmasını talep etmemiştir. Allah'ın emrettiği şey, erkek ve kadının beraber olarak ilim ve bilgiyi kazanmasıdır." sözü ile toplum hayatında kadının önemini belirtmiştir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Böylece Türk kadını, modern Türk toplumunda layık olduğu yeri tam olarak aldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7. METİN :ATATÜRK VE TARİHİMİZ

(Tiyatro metni olduğu için parentez içinde olan cümleler de ele alınmıştır.)

1.) (Öğretmen ve öğrenciler sınıfta derstedirler.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) (Öğretmen içeri girer.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) (Öğrenciler ayağa kalkar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Öğretmenin öğrencileri selamlamasından sonra derse geçilir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Evet çocuklar, bugünkü dersimizin konusu Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ulu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün millî tarihimize verdiği önem / ve / bu yönde yaptığı çalışmalar.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bildiğiniz üzere bu konuda Selcen, Bahadır, Elif ve Yusuf bir sunum yapacaklardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Selcen kızım, grubunuz hazır mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

8.) Hazırız öğretmenim.

(Öğretmenim hazırız.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Buyurun o zaman, zevkle sizi dinliyoruz.

(O zaman buyurun, / zevkle sizi dinliyorum.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) (Gruptaki öğrenciler tahtanın önüne iki sıra çekerek yerlerini alırlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) (Grup başkanı Selcen sunumu başlatır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Merhaba arkadaşlar! Grup arkadaşlarım ve ben sizleri Türk tarihinin zenginliği, Türklerin insanlığa yaptığı hizmetler, Türkler tarafından kurulmuş olan devletler ve Atatürk'ün Türk tarihinin araştırılmasına verdiği önem hakkında bilgilendireceğiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bu konuda yaptığımız araştırma sırasında konuyla ilgili çok çeşitli kitapları taradık / ve / internet'ten faydalandık.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Araştırmamızın her aşamasında Türk tarihinin ne kadar köklü olduğunu gösteren bilgilere ulaştık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Dolayısıyla milletimizin tarihini öğrenmenin ne kadar gerekli olduğunu anladık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.)Şimdi sözü, millet ve tarih kavramları arasındaki ilişkiyi açıklaması için Gökçen arkadaşımıza bırakıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Teşekkür ederim Selcen.

(Selcen teşekkür ederim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Millet, aynı topraklar üzerinde yaşayan kültür, dil, gelenek, görenek, tarih ve ideal birliği olan insan topluluğudur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bir milleti ideal birliğine ulaştıran etkenlerden en önemlisi de tarihtir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.)Çünkü tarih, bir milletin bütün fertlerinin geçmişinin ortak olduğunu gösterir; / o milletin geleceğine de ışık tutar.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Arkadaşlar, milletimizin tarihi çok eskilere dayanmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.)MÖ 4. yüzyıldan bu yana tarih sahnesinde var olan Türkler hiçbir zaman devletsiz kalmamıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) Bunun sebebi ise bağımsızlığın Türk milleti için vazgeçilmez olmasıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Peki Bahadır, Türklerin hiçbir zaman devletsiz kalmadığını söyledin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bunlardan tarihin akışını etkilemeleri bakımından en önemlilerinin adlarını söyler misin?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

26.)Türklerin kurduğu ilk devlet tarihi kaynaklara göre Asya Hun Devleti'dir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.)Türkler, Asya Hun Devleti'nden sonra da büyük devletler kurmuşlardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Bunlardan bazıları; Göktürk Devleti, Büyük Selçuklu Devleti, Anadolu Selçuklu Devleti, Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti...

- Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

29.) Bahadır, izin verirsen burada Atatürk'ün Türk devletleri hakkındaki görüşlerini sınışa paylaşmak istiyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Tabii ki!

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

31.) (Atatürk'ün sözlerinin yazılı olduğu kâğıdı okumaya başlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.)"Bizim milletimizin esas hayatını düşünelim. Bu düşünce bizi, elbette altı yedi asırlık Osmanlı Türklerinden, Selçuklu Türklerine ve ondan evvel bu devirlerin her birine eş değer olan, büyük Türk devrine ulaştırır." diyen Atatürk, Osmanlı ve Selçuklu Devletleri'nden önce Orta Asya'da yaşamış Türk devletlerinin de varlığına dikkat çekmiştir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Ayrıca bu devletlerin oluşturdukları medeniyetin tanıtılmasını istemiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Atatürk, aynı zamanda en uzun ömürlü Türk devleti olan Osmanlı Devleti hakkındaki görüşlerini de şöyle ifade etmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Türk milleti bin yıldan fazla bir zamandır, bu topraklarda yaşama hakkına sahiptir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bu, eskiye ait kalıntılarla tespit edilmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Osmanlı Devleti'ne gelince bu devlet, yedi asırdır yaşamaktadır / ve / muhteşem mazisi ve tarihiyle övünebilir.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Biz kudreti ve haşmeti, bütün dünyada, Asya, Avrupa ve Afrika hatlarında tanınan bir milletiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Cengâverlerimiz ve ticaret gemilerimiz okyanusları aşmışlar / ve / bayrağımızı Hindistan'a kadar götürmüşlerdir.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Kabiliyetlerimiz, bir zamanlar sahip olduğumuz ve bütün dünyaca bilinen hakimiyetimizle ispat edilmiştir."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) (Elif okumasını tamamlayınca söz alır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Teşekkür ederiz Elif.

(Elif, teşekkür ederiz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Sevgili arkadaşlar, tarih sahnesinde var olmayı her zaman başarabilmiş Türklerin, zengin bir kültürü ve insanlığa yaptığı önemli hizmetleri vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Türkler, özellikle askerlik ve idarecilik alanlarında kendilerini göstermiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Türk milleti diliyle, edebiyatıyla, mimarisiyle kısaca sanatıyla da diğer toplum ve milletleri etkilemiş, / bu durum batılı ve doğulu bilim adamlarınca da kabul görmüştür.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Arkadaşımız Selcen'in sözlerine benim de eklemek istediğim bir şey var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Türk milleti, tarih sahnesine çıktığı ilk günden bugüne kadar kurduğu bütün devletlerde daima adil, insancıl, demokratik ve hoşgörülü olmayı başarabilmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Arkadaşlar izin verirseniz, Atatürk'ün, böylesine üstün meziyetlere sahip olan Türk milleti hakkındaki fikirlerini söylemek istiyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Atatürk Türk milletinin eski ve şerefli bir millet olduğunu, sağlam bir ruha ve bedene sahip bulunduğunu, bunun da yaratılıştan geldiğini söylüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Büyük devletler kuran atalarımızın gelişmiş bir medeniyete de sahip olduğunu belirten Atatürk bunu araştırmanın ve incelemenin, Türklüğü dünyaya tanıtmanın bir borç olduğunu ifade ediyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Türk çocuklarının tarihini öğrenmesi gerektiğini de şu sözle dile getiriyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Peki çocuklar, tarihimize bu kadar önem veren Atatürk bu konuda ne gibi çalışmalar yapmıştır?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Öğretmenim bu soruyu ben cevaplamak istiyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Evet Gökçen, seni dinliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Atatürk, Türk milletinin büyüklüğüne her zaman gönülden inanmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Bağımsızlığımızı korumak, gelişmiş bir ülke olmak için milletin öncelikle kendi tarihini bilmesi ve bunun için de tarihini ilk kaynaklardan araştırması gerektiğini düşünüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Bu amaçla 1931 yılında Türk Tarihi Tetkik Cemiyetini kurmuştur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Bu kurumun günümüzdeki adı Türk Tarih Kurumu'dur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Atatürk'ün kurucusu ve koruyucusu olduğu bu kurumun amacı Türk tarihini ve bununla ilgili konuları incelemek / ve / elde edilen sonuçları her türlü yolla yaymaktır.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Kurum bu amaçlarını gerçekleştirmek için anma törenleri, konferanslar, seminerler, kongreler düzenler; / kazılar yaptırır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Türk Tarih Kurumu, Türk tarihine ait kitaplar yayımlama görevini de yerine getirir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) (Söz alır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Atatürk hayatının son günlerine kadar Türk Tarih Kurumunun çalışmalarına bizzat kendisi önderlik etmiş / ve / bu yolda yapılacak araştırmalar için Tarih Kurumu çalışanlarına şu talimatı vermiştir.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Atatürk, Türk Tarih Kurumuna verdiği önemi, düzenlediği vasiyetnamesinde bu kuruma da önemli bir pay ayırarak göstermiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Evet arkadaşlar, Atatürk'ün tarihimize ne kadar önem verdiğini biliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Bizler de bu milletin çocukları olarak tarihimizi bütün incelikleriyle öğrenmeliyiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Aksi takdirde geçmişini, kültürünü yani tarihini tanımayan bir nesil geleceğe güvenle bakamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

71.) Bu sebeple tarih okumak ve öğrenmek çok önemlidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Atatürk'ün bize çizdiği hedefler doğrultusunda kendi millî benliğimize bağlı olmalıyız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Umarız / sunumumuz faydalı olmuştur.

İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Ben de size teşekkür ederim çocuklar.

(Çocuklar ben de size teşekkür ederim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Gerçekten etkileyici bir çalışma yapmışsınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Söylediklerinize yürekten katılıyor / ve /tarihimize hep sahip çıkacağınıza inanıyorum.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8. METİN :ÖMÜR BOYU MUTLULUK

1.) Heyecandan kalbi yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Kalbinin sesinden âdeta düşüncelerini duyamaz hâldeydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

3.) Belki haklıydı da bu kadar heyecanlı olmakt**a.**

(Belki heyecanlı olmakla bu kadar haklıydı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) 21 yaşına gelmiş, / eğitimini sürdürememiş / ve / düzenli bir iş bulamamıştı bugüne kadar.

"ve" edatı ile bağlı cümleler vardır.

2. ve 3. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

(Bugüne kadar düzenli bir iş bulamamıştı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Fakat aldığı bir teklif hayatını değiştirme ihtimali taşıyordu...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Geceyi bu duygularla ve hiç uyumadan geçirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Ne büyük bir şans olmuştu o bir günlük işi kabul etmesi.

(O bir günlük işi kabul etmesi ne büyük bir şans olmuştur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Ertesi gün hava kararmaya başlayınca çok yorulmuş olmasına rağmen biraz para kazanmanın sevinciyle evinin yolunu tutmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Aldığı gündeliği biriktirip belki küçük bir servete sahip olabileceği hayalleri ile dalgın bir şekilde yürürken aralarından geçmeye çalıştığı insan kalabalığını fark etmemişti (bile...)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) Düzenli bir şekilde sıraya geçmiş insanlardan birine çarpınca kuyruğa dikkat kesildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Sıra çok da fazla değildi, / ancak / sırada gençlerin ve orta yaşlıların karışık bir şekilde beklediği hemen dikkat çekiyordu.

"ancak" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Kuyruğun başına doğru baktığında Türk Kızılayı'nın aracını gördü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Kuyruğun muhtemelen bir yardım dağıtımı için oluştuğunu düşündü / ve / kuyruğa dâhil olmaktan da kendisini alamadı.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) Sıra ne çabuk ilerlemiş / ve / en öne kendisi nasıl gelmişti anlayamadı.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

15.) Sıranın başına gelen, hemşirenin uzattığı bir formu alıyor / ve / doldurmaya başlıyordu.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Kendisine uzatılan formu aldığında sırasının kan bağışı yapmak isteyenlerden oluştuğunu anladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) " Kan bağışlamak nasıl bir şey acaba?" diye düşündü; / bu konuda hiçbir şey bilmediğini fark etti.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Duygusal bir insandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Çevresindekilerin ne söylediklerini hep önemserdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Çekip gitse "Korkak!" derler miydi acaba?

(Acaba çekip gitse "Korkak" derler miydi?)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

21.) Gözleriyle arabanın içini gizlice taradı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Doktorlar da hemşireler de güler yüzlüydü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Kan bağışlayanların hemen gitmesine izin vermiyor, / ikramlarda bulunuyorlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Çikolatasını yiyen de meyve suyunu içen de mutluydu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Araçtan çıkan yaşlı amcanın yanındaki delikanlıya:

- 200'e kadar say, bittiğini göreceksin, bu işler çok kolaylaştı çok..." dediğini duydu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Kolay mıydı acaba?

(Acaba kolay mıydı?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

27.) Nerden bilebilirdi (ki!)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir.)

28.) Kan vermemişti ki daha önce.

(Daha önce kan vermemişti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29.) Tek bildiği kalbinin yerinden çıkacak gibi attığıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) O sırada bir taksi hızla kan aracının yanına yaklaştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) İçinden rengi atmış, gözleri yaşlı bir kadın ile yanındaki birkaç erkek indi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Hızla yanından geçip doktor ve hemşirelerle konuştular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Doktor onları dinledikten sonra kapıya yanaştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Bir dakika beni dinler misiniz? diye seslendi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Herkesin ona baktığını görünce de konuşmasına devam etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Biraz önce gelen hanımefendinin oğlu bugün ameliyata girmiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Çocuk hemofili hastasıymış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Ameliyatta kanama başlayınca eldeki kan yetmemiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39.) Bu nedenle içinizden kanı AB Rh (+) olan varsa hemen içeriye alalım!

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Bu anonsla birlikte arka sıralardan iki kişi öne doğru ilerlemiş, / hatta / çevreden anonsu duyanlardan da kan bağışı aracına doğru yönelenler olmuştu.

- "hatta" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Gözü yaşlı anne içeri giren herkese teşekkür ediyor; / sanki ellerini, ayaklarını öpmek ister gibi hamleler yapıyor, / yanındakiler kollarından tutuyorlardı.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Bir an için gözü yaşlı o kadının kendi annesi olduğunu düşündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Annenin acısını yüreğinde hissetti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Bir anneye çocuğunu bağışlayan kan, keşke kendi kanı olsaydı.
(İstek bildiriyor, müstakil cümle kurar. s.63)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Afetlerde kan bağışlayan toplumumuz diğer zamanlarda da kan bağışlasa da bugün bu anne acılar içinde koşturmasaydı.
a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Kan bağışlamak belki de para vermeden yapılan en büyük insanlık yardımıydı.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Ne var ki kendisinin kan grubu ameliyattaki çocuğun kan grubundan değildi.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

48.) Önceliği o kan grubuna sahip kişilere verdiler.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Hemen aklından şunları geçirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Ya benim kan grubumdan kana ihtiyaç duyan bir hasta vars**a.**..

- Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

51.) Eve de geciktim / ama / buradan kan bağışlamadan da gitmemeliyim.

"ama" edatıyla bağlı iki cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

52.) İlk kez yaşayacağı bir deneyim için koltuğa uzandığında aklından karışık düşünceler geçiriyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) İhtiyacı olan birisine yardım etmenin manevi coşkusunu yaşıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Yaklaşık on dakika süren düşünceler sırasında kan alınmış / ve / dikkatli bir şekilde kalkabileceği kendisine söylenmişti (bile...)

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Gece başını yastığa huzurla koyduğunda aklından kimin söylediğini hatırlamadığı şu sözler geçiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Birkaç saatlik mutluluk isteyen uykuya yatsın, / bir günlük mutluluk isteyen balık avına çıksın / ve / ömür boyu mutluluk isteyen bir insana yardım etsin."

"ve" edatıyla bağlı cümleler vardır.

1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Bu duyguya sahip olmak bir servete bedel değil miydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru.)

58.) Kendisi bu servete hep sahip olacaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Keşke herkes en büyük servetin bu olduğunu bilseydi…

(İstek)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Artık düzenli olarak kan bağışlayacağına karar vermişti / ki / bu mutlu düşüncelerle çoktan uyuyakaldı.

"ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) METİN : MEŞE İLE SAZ

(Fabl türünde olduğu için şiir gibi incelenmiştir.)

1.) Meşe, bir gün, saza demiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Doğrusu Tanrı size haksızlık etmiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Minnacık serçe konsa üstünüze
Beliniz bükülüverir.
(Minnacık serçe üstünüze konsa beliniz bükülüverir.)
a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Suları ürperten seher yeli
Baş eğdirir size
(Suları ürperten seher yeli size baş eğdirir.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bir de benim şu dağ gibi gövdeme bak!
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Güneş bile zor giriyor içime,
Fırtına dallarıma oyuncak.
(Fırtına dallarıma oyuncak, / içime güneş bile zor giriyor.)

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Her esen yel sana bora, /
Bana kasırgalar meltem.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bari gelip gölgemde yaşasan da
Üzerine kanat gersem.
/ Ama / sizin soy nedense gider
Sulu, rüzgârlı yerlerde biter.

A. Birinci Cümle

(Bari gelip gölgende yanaşsan da üzerine kanat gersem.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Sizin soy nedense gider, / sulu, rüzgârlı yerlerde biter.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

a. Sizin soy nedense gider.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. Sulu, rüzgârlı yerlerde biter.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Acıyorum sizlere,

Doğa haksızlık etmiş sazla**r.**

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

Acıyorum sizlere.

(Sizlere acıyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Doğa haksızlık etmiş sazla**r.**

(Doğa sazlara haksızlık etmiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) İyi yüreklisin, demiş saz meşeye.

(Saz meşeye iyi yüreklisin demiş.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Eksik olma, / ama / bizim için üzülme.

"ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Benden çok sen kork rüzgârdan.

(Rüzgardan benden çok sen kork.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Ben eğilirim, / kırılmam.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) Doğru, bu güne kadar dayanmışsın, /
Dimdik durmuş, / boyun eğmemişsin.
/ Ama / sertin serti var,
Bir gün, bakarsın / sana da çatar.
"ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

- Birinci, ikinci, üçüncü cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

- Dördüncü, beşinci, altıncı cümleler sıralı cümlelerdir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

E. Altıncı Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Demeye kalmamış, / rüzgâr çıkmış.

İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Bir karayel, bir karayel ki…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17.) O güne dek kimseler rastlamamış

Böyle belalısın**a.**

(Kimse böyle belalısına o güne dek rastlamamış.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Rüzgârlar anası Kuzey,

En azgın oğlunu salmış dünyay**a.**

(Rüzgarlar anası Kuzey, dünyaya en azgın oğlunu salmış.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Saz eğilmiş, / meşe dayanmış, /

Derken karayel arttıkça artmış.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Sonunda birdenbire gelmiş meşenin hakkından.

(Sonunda birdenbire meşenin hakkından gelmiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Göklere değen başını sermiş yere, /
Köklerini çıkarmış yedi kat yerden.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Göklere değen başını yere sermiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Yedi kat yerden köklerini çıkarmış.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) METİN:ÇOCUK VE RESİM

(Metnin türü şiirdir. Bazı cümleler dize ya da dörtlük halinde incelenecektir.)

1.) Bir çocuk resim yapıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Tutup ebemkuşağını sermiş önüne

/ Ve / o asil beyazlığa eğmiş başını,

"ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

(Ebemkuşağı tutup önüne sermiş ve başını o asil beyazlığa eğmiş.)

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Kalemleri, yeşil, mavi, sarı…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

4.) Düşürmüş de kâküllerini bir masal beldesine,

Huzura şekil veriyor incecik parmakları…

(Kâküllerini bir masal beldesine, düşürmüş / de / incecik parmakları huzura şekil veriyor.)

- "de" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

(Kâküllerini bir masal beldesine, düşürmüş)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(İncecik parmakları huzura şekil veriyor)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bir çocuk resim yapıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Uzun kirpikleri geziniyor mor dağlard**a.**

(Uzun kirpikleri mor dağlarda geziniyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Ufukta gülüp duruyor alev saçlı bir güneş

(Alev saçlı bir güneş ufukta gülüp duruyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Barışın gökçek maviliğinden kuşlar geçiyor,

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Küçük yüreğinin sevgisi serpiliyor toprağa,

(Küçük yüreğinin sevgisi toprağa serpiliyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Yamaçlarda beyaz papatyalar açıyor…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Bir çocuk resim yapıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Bir dere geliyor sonsuzluktan, / akıyor sonsuzluğa, /
Dirliğe boy atıyor kıyısında çimenler…

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Bir dere sonsuzluktan geliyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Sonsuzluğa akıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

(Kıyısında çimenler dirliğe boy atıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) İki ağaç baş başa seyrediyor gökleri,

(İki ağaç gökleri baş başa seyrediyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Yanağından pembeler dökülüyor çocuğun, /

Cömert bir yağmur gibi suluyor çiçekleri…

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Çocuğun yanağından pembeler dökülüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Çiçekleri birer yağmur gibi suluyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ah çocuk canım çocuk,

Gel / şu dünyayı kirli libasından soy!

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Düşleri nakışlı çocuk, elleri hünerli çocuk,
Resminin bir yerine beni de koy…

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.METİN : BİR MEKTUP

Sevgili Anneciğim ve Babacığım-**c.d.**u.

1.) Bütün duygu ve düşüncelerimi dile getirebilseydim, size şunları söylemek isterdim:

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Sürekli bir büyüme ve değişme içindeyim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Sizin çocuğunuz olsam da sizden ayrı bir kişilik geliştiriyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Beni tanımaya ve anlamaya çalışın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Deneme ile öğrenirim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Oyunda, arkadaşlıkta ve uğraşlarımda bana özgürlük tanıyın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Beni her yerde, her zaman koruyup kollamayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Davranışlarımın sonuçlarını kendim görürsem daha iyi öğrenirim.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bırakın / kendi işimi kendim göreyim.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Büyüdüğümü başka nasıl anlarım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümle cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

11.) Büyümeyi çok istiyorsam da ara sıra yaşımdan küçük davranmaktan kendimi alamıyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Bunu önemsemeyin; / ama / beni de şımartmayın.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13.) Hep çocuk kalmak isterim sonr**a.**

(Sonra hep çocuk kalmak isterim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Her istediğimi elde edemeyeceğimi biliyorum; / ancak / siz verdikçe almadan edemiyorum.

- "ancak" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

15.) Bana yerli yersiz söz de vermeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

16.) Sözünüzü tutmayınca güvenim azalıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Bana kesin ve kararlı davranmaktan çekinmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Yoldan saptığımı görünce beni sınırlayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Koyduğunuz kurallar ve yasakların hepsini beğendiğimi söyleyemem.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

20.) Ancak hiç kısıtlanmayınca da ne yapacağımı şaşırıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Tutarsız davrandığınızı gördüğümde hem bocalıyor / hem de bundan yararlanmadan edemiyorum.

- "hem… hem" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

22.) Öğütlerinizden çok davranışlarınızdan etkilendiğimi unutmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) Beni eğitirken ara sıra yanlışlar yapabilirsiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bunları çabuk unuturum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Ancak birbirinize saygı ve sevginizin azaldığını görmek beni yaralar / ve / sürekli tedirgin eder.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Çok konuşup çok bağırmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Yüksek sesle söylenilenleri pek duymam.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

28.) Yumuşak ve kesin sözler bende daha iyi iz bırakır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Ben senin yaşındayken," diye başlayan söylevleri hep kulak ardı ederim.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Küçük yanılgılarımı büyük suçmuş gibi başıma kakmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

31.) Bana yanılma payı bırakın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Beni, korkutup sindirerek, suçluluk duygusu aşılayarak usandırmaya çalışmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

33.) Yaramazlıklarım için beni kötü çocukmuşum gibi yargılamayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

34.) Yanlış davranışlarım üzerinde durup onları düzeltin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Ceza vermeden önce beni dinleyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Suçumu aşmadığı sürece cezama katlanabilirim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Beni dinleyin; / öğrenmeye en yakın olduğum zamanlar, soru sorduğum anlardır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Açıklamalarınız kısa ve özlü olsun.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Beni yeteneklerimi aşan işlere zorlamayın; / ama / başarabileceğim işleri de yapmamı bekleyin.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Benden yaşamın üstünde olgunluk beklemeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

41.) Bütün kuralları birden öğretmeye kalkışmayın; / bana süre tanıyın.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Yüzde yüz dürüst davranmadığımı görünce ürkmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

43.) Beni köşeye sıkıştırmayın; / sonra yalana sığınmak zorunda kalırım.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Sizi çok bunaltsam bile soğukkanlılığınızı yitirmeyin.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

45.) Kızgınlığınızı haklı görebilirim; / ama / beni aşağılamayın.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Hele başkalarının yanında onurumu kırmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

47.) Unutmayın / ki / ben de sizi yabancıların yanında güç duruma düşürebilirim.

- ki edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Bana haksızlık ettiğinizi anlayınca açıklamaktan çekinmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

49.) Özür dileyişiniz size olan sevgimi azaltmaz; / tersine, beni size daha çok yaklaştırır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Aslında ben sizleri olduğunuzdan daha iyi görüyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Bana kendinizi yanılmaz ve erişilmez göstermeye çabalamayın; / yanıldığınızı görünce üzüntüm büyük olur.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Biliyorum / ara sıra sizi üzüyor, / belki de düş kırıklığına uğratıyorum.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Bana verdiklerinizin yanında benden istediklerinizin çok olmadığını da biliyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Yukarıda sıraladığım istekler size çok geldiyse birçoğundan vazgeçebilirim; / yeter ki beni ben olarak seveceğinize olan inancım sarsılmasın.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Yeter / ki / beni ben olarak seveceğinize olan inancım sarsılmasın

- Ki edatıyla bağlı iki cümle vardır.
- Yeter

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

- Beni ben olarak seveceğinize olan inancım sarsılmasın

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

55.) Benden "örnek çocuk" olmamı istemezseniz, ben de sizden kusursuz anne baba olmanızı beklemem.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

56.) Sevecen ve anlayışlı olmanız bana yeter.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Sizin çocuğunuz olarak dünyaya gelmek benim elimde değildi; / ama / seçme hakkım olsaydı, sizden başka kimsenin çocuğu olmak istemezdim. Sevgiler...

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle ardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12. METİN :İSTANBUL LİSELİ KÜÇÜK HASAN

1.) İstanbul Lisesi binasının sıvaları dökülmeye başlamıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Uzun zamandır boyanmayan okul binası, kir içinde kalmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yağmur ve kar, duvarlara nüfuz etmiş, / bir romatizmalı hasta gibi nem ve rutubet duvarlarda ilerlemişti.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bu durum öğretmen ve öğrencileri üzüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Her gün okula gidip gelen öğrenciler, okullarının içler acısı hâlini görünce "Bir şeyler yapmalıyız." diye düşündüler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Okullarını kendileri boyamaya karar verdiler / ve / para toplamak için sözleştiler.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Öğretmenleri de onların bu fikrine katılıp ellerinden geleni yapacaklarını ifade ettiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Baharın bütün coşkusu ile geldiği bir ayda, ilk önce duvarları bir güzel temizlediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Kabaran yerleri kazıdılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Dökülen yerleri çimentoyla sıvadılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Artık sıra boyaya gelmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Bunun için boyanacak renk hakkında karar verilmesi gerekiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bazıları mavi olsun dedi, bazıları yeşil, bazıları beyaz, bazıları da sarı.

(Bazıları mavi, bazıları yeşil, bazıları beyaz, bazıları da sarı olsun dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Sarı olmasını en çok Küçük Hasan istiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Lise birinci sınıfa giden Hasan:

- Okulun her yanını sarıya boyayalım, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Diğer arkadaşları ise:

- Neden, diye sordular.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Güneş sarıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Bir düşünün, / biz öğrencilerde bu vatanın parıldayan güneşleri değil miyiz?

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

19.) Karanlığı boğan yıldızları değil miyiz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

20.) Biz gelecek değil miyiz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

21.) Eğer biz gelecek isek bizlere ve okulumuza sarı renk yakışır.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Sarı berekettir, / ışıktır, / yol göstericidir.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Onun bu duygulu konuşması öğrenciler ve öğretmenler tarafından da benimsendi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Neticede okulun sarıya boyanmasına karar verildi / ve / işe başlandı.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Sarı boya bulunarak öğrencilerin ve öğretmenlerin el birliği ile İstanbul Lisesi kısa sürede sarıya boyandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Eski binanın yerinde şimdi yepyeni bir bina vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Çanakkale Savaşı başlamış / ve / bütün hızıyla devam ediyordu.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Kendilerini güneşe benzeten İstanbul Lisesi öğrencileri ve diğer gönüllüler vatan güneşinin batmaması için topraklara bir güneş gibi, bir yıldız gibi düşmeye karar vermişler, / kuyrukta bekleşiyorlardı.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Elbette gönüllü yazılan sadece İstanbul Lisesi öğrencileri değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Tıbbiyeliler de gönüllüydü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) İstanbul Lisesinden elli kadar öğrenci gönüllü olarak kabul edilmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Ancak birisi vardı / ki / yaşının küçük olması sebebiyle kapıdan geri çevrilmişti.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Bu öğrenci Küçük Hasan'dan başkası değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

34.) Hasan bundan dolayı büyük üzüntü duyuyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Sonra okuluna döndüğünde, koca okulda sadece beş altı kişi kaldıklarını görünce hayret etmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Kendisi de arkadaşlarıyla, ağabeyleriyle beraber cepheye gitmeyi istemişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Gerçekten Hasan yaşından da küçük gösteriyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Sarı saçları ve mavi gözleriyle, zayıf elleri ve kollarıyla hemen dikkati çekiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Belki biraz daha yapılı olsaydı onu da alabilirlerdi / ama / ne yazık ki geri çevrilmişti.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Küçük Hasan yine de her gün okula gidiyor, / birkaç öğretmeni ile birlikte ders işlemeye çalışıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Öğretmenlerin tek düşüncesi cepheye giden öğrencilerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Onların boş sıralarına hüzünle bakıyorlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Çok geçmeden şehit haberleri gelmeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Gelen kara haberlerle sarsılan öğrenciler ve öğretmenler onların anısına bir şeyler yapmayı planlıyorlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Ama dua etmekten başka ellerinden bir şey gelmiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Şehit haberlerini duydukça Küçük Hasan "Kapıları ve pencerelerin çerçevelerini siyaha boyayalım." diye bir teklifte bulundu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Onun bu teklifi diğer öğrenci ve öğretmenleri tarafından da beğenildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) İlk önce okulun ana kapısı siyaha boyanmaya başlandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Daha sonra da giriş kapıları.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

50.) Derken sıra pencerelere gelmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Birinci ve ikinci kattaki pencereler de siyaha boyandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) İstanbul Lisesi binası artık sarı siyahtı…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Bir süre sonra siyaha boyanacak yer de kalmadı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

54.) İşte bu arada Çanakkale'den gelen yaralıları hastaneler almaz oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

55.) İstanbul Lisesinin de hastaneye çevrilme zarureti doğdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Kısa sürede sıralar birleştirilip yatak hâline getirildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Bu duruma en çok Küçük Hasan üzüldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Şehit arkadaşlarının anısını yaşatmak istedikleri okulları hastaneye çevrilmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) O da yaralılara yardım etmeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Çanakkale'ye hâlâ asker yollanıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Küçük Hasan, arkadaşlarının ve ağabeylerinin hatta öğretmenlerinin şehit düştüğü cepheye gitmek orada çarpışmak, cephede diğer öğrenciler gibi şehit düşmek istiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Ne zamandan beri tekrar gönüllü yazılmayı düşünüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Bunun için sık sık Harbiye Nezaretinin olduğu Beyazıt'a gidiyor, / son durum hakkında bilgi almaya çalışıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Kendisine, "Çanakkale'de savaş olanca hızıyla devam ediyor. Yeni asker alımına yakında başlanacak." deniyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Küçük Hasan ise ne yapıp edip Çanakkale'ye gidecekti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Bu duygu sadece Küçük Hasan'da değil, / cepheye gidememiş ve askerliğe alınmamış öğrencilerin hepsinde vardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Küçük Hasan günlerdir düşünüp duruyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Artık ne olursa olsun gönüllü olarak kabul edilmeliydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Yaşı artık gönüllük için uygundu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Bir gönüllü dilekçesi yazdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Ben İstanbul Lisesi öğrencilerinden Küçük Hasan.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Yaşım tutmadığı için beni arkadaşlarımdan ayırmış, / gönüllü olarak kabul etmemiştiniz.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

73.) Şimdi ise yaşım gönüllü olmama engel değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

74.) Bu kez de beni gönüllü olarak almazsanız tek başıma Çanakkale'ye gitmeye kararlı olduğumu bildiririm.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Gönüllü olarak alınmam hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Çok geçmeden Küçük Hasan'a cevap geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Gönüllü olma isteği kabul edilmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Küçük Hasan o gün çok sevindi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) Hemen öğretmenlerine gitti / ve / durumu bildirdi.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) Bu habere öğretmenleri hem üzülmüş / hem de sevinmişlerdi.

- "Hem…hem…" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) Küçük Hasan öğretmenlerinden ayrılırken:

- Hocam, sizlerden bir istirhamım var, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Öğretmeni şaşırdı / ve / merakla sordu.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

83.) Nedir Hasan'ım?

(Hasan'ım nedir?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru

cümlesidir.

84.) Efendim, ben hastane olarak kullanılan okulumuzu bir kez daha ziyaret ettim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) İkinci katta yolun arkasına gelen bir yerde küçük bir pencerenin çerçeveleri boyanmamış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

86.) Eğer benim şehit haberimi alırsanız o pencerenin çerçevelerini siyaha boyar mısınız?

a.Yapısına göre, şartlı bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

87.) Bu istek öğretmeni çok şaşırtmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

88.) Ne diyeceğini bilemedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

89.) Adeta gönlü titredi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

90.) Zorlukla: - Boyarım tabii Hasan, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

91.) Üzerimizde hakkınız vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

92.) Helal ediniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

93.) Helal olsun Hasan'ım!

(Hasan'ım helal olsun.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

94.) Bizim hakkımız sizin gibi cepheye koşan öğrencilerin hakkı yanında çok küçük kalır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

95.) Asıl siz hakkınızı helal ediniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

96.) Helal olsun!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

97.) Küçük Hasan uzaklaşırken onun arkasından bakan öğretmenin gözleri dolu dolu olmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

98.) Âdeta kimsenin duymamasını istercesine mırıldandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

99.) Güle güle… büyük işler yapmak için büyük vazifeye soyunan Küçük Hasan, güle güle…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

100.) İstanbul Liseli Küçük Hasan, Kilye Koyu'na gelmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

101.) Bu koyda birçok asker durmadan cepheye akıyor, / yaralananlar Akbaş'ta toplanma yerinde bekletiliyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

102.) Daha sonra gemilerle İstanbul'a yollanıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

103.) Küçük Hasan ise temmuz ayının sıcağında birliği ile Maydos'a doğru yürüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

104.) Oradan da Kirte'ye (Alçıtepe'ye) geçecekti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

105.) Alınan haberlere göre birlik Zığındere Muharebesi'nde ihtiyat kuvveti olarak görev yapacaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

106.) Küçük Hasan hızlı yürümeye çalışıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

107.) Giydiği botlar ayağını vuruyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

108.) Elinde tuttuğu tüfeği neredeyse boyu kadardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

109.) Bu yüzden tüfeğin ucu yürürken taşlara sürtüyordu / ama / yine de yürümeye devam ediyordu.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

110.) Küçük Hasan'ın başındaki enveriye bol geliyor, / en hafif rüzgârda başında sağa sola dönüp duruyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

111.) Küçük Hasan hem tüfeğini tutmaya hem de sağa sola dönen enveriyesini düzeltmeye çalışıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

112.) Yoruluyordu / ama / diğer askerler gibi hızla yürümeye gayret ediyordu.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

113.) Fakat topuğuna vuran botlar hızla yürümesine her seferinde mâni oluyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

114.) Birliğe on dakika mola verilmesi emredildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

115.) Erler hemen sırtlarındaki çantalarını yere koydular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

116.) Tüfeklerini çattılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

117.) Mataraları içinde sıcaktan kaynamış sularını içtiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

118.) Bazı erler gibi Küçük Hasan da botlarını çıkarmış, / ayağındaki yaraya bakıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

119.) Yarasını bir bezle güzelce sardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

120.) Sonra bir ağacın altında dinlenmeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

121.) Küçük Hasan yürüyüşe başlayacakları sırada çantasında özenle sakladığı sarı kurdeleyi çıkardı / ve / sağ koluna bağladı.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

122.) Sırasına girerek yürümeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

123.) Uzun bir yürüyüşten sonra Kirte'ye vardılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

124.) Oradan da hiç dinlenmeden hemen sargı yerine yakın bir yerde siperlere girdiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

125.) Türklerin On Birinci Tümeni Fransızların hücumuna karşı koymaya çalışıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

126.) Ancak durum gittikçe kritik hâle geliyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

127.) Bu yüzden de ihtiyat olarak belirlenen askerlerin de muharebeye sokulması icap etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

128.) Küçük Hasan'ın içinde bulunduğu birlik de ileri hatlara sokuldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

129.) Fransızların üstüne doğru hızlı bir hücuma kalkmışlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

130.) Küçük Hasan da diğer erlerle taarruz ediyor, / o cılız ayaklarının bastığı yerlerin âdeta titrediğini hissediyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

131.) Olanca gücüyle, süngüsü ileride olduğu hâlde "Allah!... Allah!..." diye bağırıp duruyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

132.) Şimdi Türk askerleri dağdan inen kayalar gibi Fransızlara karşı hücuma kalkmışlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

133.) Her erin sinirleri gerilmiş, / saçları diken diken olmuş / ve / kalpleri sanki duracakmış gibi çarparcasına Fransızların üzerlerine atılıyordu.

- "ve " edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.
- 1. ve 2. cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

134.) Haykırışlar toz duman içinde kayboluyordu sanki.

(Sanki haykırışlar toz duman içinde kayboluyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

135.) Küçük Hasan ise bu hengâme içinde olanca gücüyle koşuyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

136.) İlk önce çekingen bir şekilde tetiğe giden eli daha sonra alışmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

137.) Gücü yettiği kadar vuruşmaya gayret ediyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

138.) Ancak yanında patlayan bir misket bombasından sıçrayan misketler bir bir vücuduna yapıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

139.) Küçük Hasan vücudunun çeşitli yerlerine sıcaklıklar yayıldığını hissediyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

140.) Gücü azalıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

141.) Kalkmak istiyor / ancak / kalkamıyordu.

- "ancak" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

142.) Gözlerini aralamak, aydınlığa bakmak istiyordu / ama / gittikçe artıyordu.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

143.) Etrafındaki seslerin azaldığını duyuyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

144.) Sonunda tüfeği cılız ellerinden düştü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

145.) Sonrada düştüğü yerde toprak ve barut kokusu duydu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

146.) Sarı çiçeklerin nefis kokusunu hissetti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

147.) Gözleri bir daha hiç açılmamasına kapandı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

148.) Şimdi geri püskürtülen Fransızların çekildiği meydanda şehitlerin arasında, kolunda sarı kurdele bağlı küçük bir asker yatıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

149.) Bu asker İstanbul liseli küçük askerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

150.) Çok geçmeden İstanbul'a Küçük Hasan'ın şehit haberi ulaştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

151.) Bu haber üzerine öğretmeni Hasan' söz verdiği gibi ikinci kattaki küçük bir pencerenin çerçevesini göz yaşları içerisinde siyaha boyadı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13. METİN :BAYRAK

1.) Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü… } Ünlem
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü, } grubu
Işık ışık, dalga dalga bayrağım.
Senin destanını okudum, / senin destanını yazacağım.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Sana benim gözümle bakmayanın
Mezarını kazacağım.
(Sana benim gözümle bakmayanın mezarını kazacağım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Seni selamlamadan uçan kuşun
Yuvasını bozacağım.
(Seni selamlamadan uçan kuşun yuvasını bozacağım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Dalgalandığın yerde ne korku ne keder...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

5.) Gölgende bana da, bana da yer ver!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Sabah olmasın, / günler doğmasın / ne çıkar;

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

7.) Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızıllığında ısındık;
(Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün kızıllığında ısındık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Dağlardan çöllere düşürdüğü gün
Gölgene sığındık.
(Dağlardan çöllere düşürdüğü gün gölgene sığındık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı; Ünlem
Barışın güvercini, savaşın kartalı... grubu
Yüksek yerlerde açan çiçeğim;
Senin altında doğdum, /Senin dibinde öleceğim.
İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim;
Yer yüzünde yer beğen

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Nereye dikilmek istersen
Söyle, / seni oraya dikeyim!

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14. METİN: BEYPAZARI

1.) Güneş, o kızılımsı, taptaze ışıklarını tepelerden aşağıya, evlerinde beyaz perdeleri henüz açılmamış Beypazarı'nın üzerine seriyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bomboş sokaklarda, ev sahibinin mutfağa gitmesinden istifade edip odaları kolaçan eden meraklı bir komşu edasıyla dolaşıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Safranbolulu ustaların yaptırdığı üç katlı ahşap evlerin pencerelerinde, kapı tokmaklarında bir hayat belirtisi, çay bardağını karıştıran bir kaşık şıngırtısı, bir çocuk çığlığı arayarak gezinirken biraz tuhaf göründüğümü biliyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Dışarıya sır vermeyen duvarların gerisinden "Sabahın kör vakti, boynunda makineyle dolaşan garip bir kadın. Ne arar ki acep bu sokaklarda?" diye fısıldaştıklarını da duyar gibiyim.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Geç kalmış horozların ötüşünden bir zaman sonra yarı bellerine inen, sarılı, kırmızılı, mavili, uçları püsküllü bürgüleriyle sıkı sıkı örtünmüş şalvarlı kadınlar bekleşmeye başlıyor yol üzerinde.

(Geç kalmış horozların ötüşünden bir zaman sonra yarı bellerine inen, sarılı, kırmızılı, mavili, uçları püsküllü bürgüleriyle sıkı sıkı örtünmüş şalvarlı kadınlar yol üzerinde bekleşmeye başlıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Yakın tarlalara ırgatlık etmeye giderlermiş; ne olursa artık, havuç olursa havuç, buğday olursa buğday.

(Ne olursa artık, havuç olursa havuç, buğday olursa buğday yakın tarlalara ırgatlık etmeye giderlermiş.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) "Bir gün sonra pazarı olur buranın, Ankara'dan gelirler, yoğurt almaya, asma yaprağı almay**a.** Kal da, ta İstanbul'dan kalkıp geldiğine değsin." diyor kadınlar, / sonra da traktörlerin römorklarına binip uzaklaşıyorlar.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Beypazarı'nın tarihî çarşısında o dükkân senin bu dükkân benim dolaşıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Sabahın erken vakitlerindeki şaşkınlığımı ve yabancılığımı üzerimden atıp en dost canlısı hâlime bürünüyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Asırlık dükkânlarda gelsin çaylar / gitsin gazozlar...

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Çaylar asırlık dükkanlarda gelsin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Gazozlar gitsin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Ama ille de çaylar...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

12.) Burada kimse kimsenin dükkânından tavşankanı bir çay içmeden çıkamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13.) Beypazarı'nın son semer ustasını dükkânın önündeki kaldırıma oturup bekliyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Ustanın evi dükkânın hemen üstünde; / ama / doksan yaşına merdiven dayadığı için olsa gerek eskisi gibi erken çıkamıyormuş dışarıy**a.**

(Ustanın evi dükkânın hemen üstünde; / ama / doksan yaşına merdiven dayadığı için olsa gerek eskisi gibi dışarıya erken çıkamıyormuş.)

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

15.) Nice zaman sonra güçlükle nefes alarak iniyor merdivenlerden, / dükkânı açıp içerdeki hazır semerlerden birkaçını dışarıya sıralıyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Nice zaman sonra güçlükle nefes alarak merdivenlerden iniyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Bir ağaç kütüğü üzerine oturup ustanın bir törene hazırlanır gibi semer yapmaya hazırlanışını seyrediyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Eskisi gibi rağbet olmadığı için üst üste birikmiş semerleri Gerede Panayırı'nda sattığını söylüyor; / semercilik artık para getirmiyor çünkü.

- "çünkü" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Çünkü artık semercilik para getirmiyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Sonra duvarlarında dizi dizi meslerin asıldığı bir dükkâna giriyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Dikiş makinesinin tıkır tıkır işleyişi mes giyen insanların soyunun henüz tükenmediğini anlatır gibi…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

20.) Bakırın üzerine inen çekicin ritmik sesleri yankılanıyor çarşıd**a.**

(Çarşıda bakırın üzerine inen çekicin ritmik sesleri yankılanıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Küçücük birkaç dükkânda el tezgâhlarında ipek bürgü dokuyan dokuma ustaları görülüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bu çarşıda yüzlerce yıllık bir ahi geleneği sürdürülüyor hâlâ; / haftada bir gün bütün çarşı esnafı bir araya gelerek dua ediyor…

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Bu çarşıda yüzlerce yıllık bir ahi geleneği hâlâ sürdürülüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Başkente uzaklığı 100 kilometre bile olmayan bu tarihî ilçede zamana inat bir hayat akıp gidiyor kimselerin yüreğini daraltmadan.

(Başkente uzaklığı 100 kilometre bile olmayan bu tarihî ilçede zamana inat bir hayat kimselerin yüreğini daraltmadan akıp gidiyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Çalışkanlıklarıyla övünüyorlar en çok, bir de tarihî ipek yolu üzerinde bulunmalarıyl**a.**

(En çok çalışkanlıklarıyla, bir de tarihî ipek yolu üzerinde bulunmalarıyla övünüyorlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bundan dört yıl önce Çin'den develerle hareket eden çağdaş ipek yolu Kervanı'nı ağırladıklarını, grubun lideri Arif Aşçı'nın viran hâldeki Suluhan'da, gökteki yıldızları seyrederek bir gece konakladığını anlatıyorlar heyecanl**a.**

(Bundan dört yıl önce Çin'den develerle hareket eden çağdaş ipek yolu Kervanı'nı ağırladıklarını, grubun lideri Arif Aşçı'nın viran hâldeki Suluhan'da, gökteki yıldızları seyrederek bir gece konakladığını heyecanla anlatıyorlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Geceyi, Beypazarı'na 20 kilometre uzaklıktaki Çayırhan'da geçirdikten sonra, seher vakti yola düşüp Beypazarı'na dönüyorum tekrar.

(Geceyi, Beypazarı'na 20 kilometre uzaklıktaki Çayırhan'da geçirdikten sonra, seher vakti yola düşüp tekrar Beypazarı'na dönüyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Bir önceki gün tek tük insanların dolaştığı sokaklarda hummalı bir çalışma sürüyor şimdi.

(Bir önceki gün tek tük insanların dolaştığı sokaklarda şimdi hummalı bir çalışma sürüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Tezgâhlar kuruluyor, / şemsiyeler açılıyor, / brandalar çekiliyor.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Civar köylerden gelen kadınlar, bez torbalar içine koydukları süzme yoğurtlardan, peynirlerden, tereyağlarından tattırıyorlar müşterilere.

(Civar köylerden gelen kadınlar, bez torbalar içine koydukları süzme yoğurtlardan, peynirlerden, tereyağlarından müşterilere tattırıyorlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) İki yanında ahşap evlerin uzandığı Arnavut kaldırımlı sokaklarda hasır sepetlerin içindeki asma yapraklarına müşteri arayan kadınlar ve erkekler oturuyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Beypazarı'nın yaprağı, dolayısıyla da yaprak sarması pek meşhur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Ülkenin havuç üretiminin yüzde 45'ini karşılayan bu şirin ilçe, değişik lezzetler tatmak isteyenler için çok çeşitli seçenekler sunuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Havuç lokumu, toprak kapları içinde taş fırınlarda pişirilen tavuklu, sebzeli güveç ve süt, tereyağı ve undan yapılan "kuru" bunlardan bazıları.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Beypazarı dönüşü birilerini sevindirmek istiyorsanız altın ve gümüş işlemeciliği telkârinin en güzel örneklerini burada bulabilirsiniz.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15. METİN :ANADOLU'DA BAHAR

1.) İlkbaharı geldi Anadolu'nun,

(Anadolu'nun ilkbaharı geldi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Silifke'de çiçek açtı nar şimdi.

(Silifke'de nar şimdi çiçek açtı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Her tarafı yeşillendi Bolu'nun,

(Bolu'nun her tarafı yeşillendi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Sultandağı benek benek kar şimdi.

(Sultandağı şimdi benek benek kar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Eğri yollar yaylaların kuşağı,

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Çayır, çimen sevgililer döşeği,

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Hora teper Sürmene'nin uşağı,

(Sürmene ‘nin uşağı hora teper.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Dadaşların oynadığı bar şimdi.

(Şimdi dadaşların oynadığı bar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Durgun çayı köpüklendi Daday'ın,

(Daday'ın durgun çayı köpüklendi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Palmiyeler zümrüt tacı Hatay'ın,

(Palmiyeler Hatay'ın zümrüt tacı)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Çukurova cennetidir bu ayın,

(Çukurova bu ayın cennetidir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Aydın ili efelere dar şimdi.

(Aydın ili şimdi efelere dar)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Gönül dile gelir kaval sesinde,

(Gönül kaval sesinde dile gelir)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Boz martılar düğün yapar Mersin'de,

(Boz martılar Mersin'de düğün yapar)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Isparta'nın renk renk gül bahçesinde,

Bülbüllerin neşesini gör şimdi.

(Şimdi Isparta'nın renk renk gül bahçesinde, bülbüllerin neşesini gör.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Cıvıl cıvıl, sessiz duran yuvalar,

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Kelebekler birbirini kovalar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Halı gibi nakışlandı ovalar…

Bölük bölük sarı, yeşil, mor şimdi.

(Ovalar şimdi bölük bölük sarı, yeşil, mor halı gibi nakışlandı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Âşıklar diyarı Elbistan ili,

Olur bu mevsimin Bağı İrem'i,

(Âşıklar diyarı Elbistan ili, bu mevsimin Bağı İrem'i olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Her çeşmenin üç beş tane güzeli,

Her çiçeğin bir arısı var şimdi.

(Şimdi her çeşmenin üç beş tane güzeli, her çiçeğin bir arısı var.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Çıkıp baksan Çamlıca'nın başına,

İki kıta bir boğazda aşina…

(Çamlıca'nın başına, çıkıp baksan iki kıta bir boğazda aşin**a.**)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Karakoç'um gel, / yorulma boşuna,

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Boşuna yorulm**a.**)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) İstanbul'u tarif etmek zor şimdi.

(Şimdi İstanbul'u tarif etmek zor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16. METİN :ZAMANI KAZANMAK VEYA KAYBETMEK

1.) Okumuş, aydın bir dostumla konuşuyordum; / zamanın azlığından yakınıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Çünkü yaşlı idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Önünde ne kadar zaman olduğunu bilmiyordu, / ama / bunun az olduğunu biliyordu.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Eline yabancı dilden bir kitap almıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) " Bu harikulâde bir kitap!" diyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) "Bunu tercüme etmek istiyorum. Ama buna bir girişirsem öteki işlerimi yapamayacağım diye korkuyorum.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Hâlbuki yapılacak çok iş var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Hepsinin de mutlaka yapılması lazım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Benim vaktim bunlardan hangisini yapmaya yetebilir?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

10.) Yazık! Çok geç kaldık,(çok!)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Gerçekten yazık!-**c.d.**u. Zamanın azaldığını insan, ancak bir yaşa geldikten sonra fark edebiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Hazin olan budur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) İnsanoğlu kolay yetişmiyor, / kolay olgunlaşmıyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) Bazı işleri yapabilmek için belli bir olgunluğa varmak lazım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ancak o olgunluğa vardıktan sonra gücünüzün bazı işleri başarmaya yettiğini görürsünüz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) İşte bunu gördüğünüz zaman bir telaştır başlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yaşınız en az kırka varmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Önünüzde kaç seneniz kaldı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

19.) Daha kaç sene yaşayacaksınız?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

20.) Bilemezsiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

21.) "Aman, şunu da yapayım! Aman bunu da yapayım!" diye çırpınırsınız.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Hâlbuki zaman, alabildiğine, dörtnala gitmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Bir de bakarsınız, / beş seneniz daha gitmiş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Başladığınız işin henüz yarısına gelmemişsinizdir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

25.) Eyvah! Zaman yok!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

26.) Vakit çok az!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Onun için değil midir / ki / bir ihtiyar: "Köşe başında şapkamı elimde açık tutsam da gelen geçen, boş geçen zamanlarını içine atsa!" diye bağırmıştır.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümle cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Zamanın kıymetini insanoğlu ne yazık ki genç yaşlarda iken bilemiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29.) Gençlere bakıyorum:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Kendilerinin bir şey öğrenmelerine yarayacak en kıymetli zamanlarını boşu boşuna, bir mirasyedinin para harcaması gibi harcıyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Harcanan para yeniden kazanılabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Ama boşuna harcanmış zamanı tekrar geri alıp eski yerine koyamazsınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

33.) O, boyuna akar, / gider.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Siz uyursunuz, / zaman uyumaz; / akışına devam eder.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Durmaksızın boyuna giderken sizin ömrünüzü de beraber götürür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Aslında sizin ömrünüzdür giden, / farkına varmazsınız.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(Aslında giden sizin ömrünüzdür.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

37.) Her geçen dakika ile neler kaybettiğinizi hiçbir zaman bilemezsiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

38.) Ancak seneler ve seneler geçtikten sonra arkanıza baktığınız zaman, o gençlik günlerinizin ta ufuklara kadar uzanıp gittiğini, derin teessüfler içinde görür, / kaybettiğinizin azametini seyrederken acılar içinde yüreğinizin sızladığını hissedersiniz.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Servet, mal, mülk, bunların hiçbiri bir kıymet değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

40.) Ömrünüz sona erdiği zaman, onların hepsi ortada kalır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Ama faydalı bir iş yaptınızsa sizden sonra gelecekleri daha iyi edecek, onları daha çabuk toparlayacak bir hizmette bulunabildinizse kendiniz gitseniz bile, adınız yaşar.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Aslına bakarsınız yaşamak da budur zaten!

(Aslına bakarsanız zaten yaşamak da budur.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Fakat insanın etrafına, memleketine, insanlığa yararlı bir şey yapabilmesi, kendisine cömertçe bahşedilmiş olan zamanları iyi kullanması sayesinde mümkün olabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Ancak iyi yetişmiş insanlar, memleketlerine faydalı işler yapabilirler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Yetişmemiş, yani zamanlarını iyi kullanmamış, boşu boşuna harcamış insanlarsa, ne kendilerine ne de memleketlerine faydalı olabilirler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle.)

46.) Gençleri uyaralım, / bu noktada uyarmamızın faydası vardır, / zamanlarını iyi kullansınlar.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Yoksa günün birinde, yaşlandıkları zaman, hiçbir şey yapamamış olmanın acısı ile kıvranacaklardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Gençler, boş geçirdikleri zamanlarla neler kaybettiklerini anladıkları gün ise ne yazık ki, iş işten geçmiş olacaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) İnsan için bahtsızlığın en kötüsü, en korkuncu, muhakkak ki, bunu, yapılacak hiçbir şey kalmadığı zaman fark etmektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17. METİN :MAVİSİNİ YİTİRMİŞ YAŞAMAK

1.) Mavi tükendi…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Renklerin en neşelisini ve en çocukçasına yitirdik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Göz ve gönül aydınlığımız; içimize ümit, özgürlük ve sonsuzluk duygusu getiren renk uçup gitti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Karardık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Maviyi sever miydiniz; şu, renklerin en çok doğup en çabuk ölenini?
(Maviyi, şu, renklerin en çok doğup en çabuk ölenini sever miydiniz?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

6.) Mavinin "su rengi" demek olduğunu bilir miydiniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

7.) Adını sudan aldığını, sonra gökyüzüne ağarak oradan suya ve insanlara gülümseyip durduğunu…
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

8.) O gülümseyiş ki yer üstünde yaşamın tellerine dokunmuş / ve / müziği başlatmıştır.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bu sayede yaşamak; mavi, müzikli bir yolculuk olmuştur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Güzel ve şirin olan ne varsa hayatımızda, üzerine biraz mavi serpilmiş , / hücrelerine, atomlarına maviler işlemiştir.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) "Gün olur başıma kadar mavi

(Gün başıma kadar mavi olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Gün olur başıma kadar güneş

(Gün başıma kadar güneş olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Gün olur deli gibi…"

(Gün deli gibi olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Mavi işte cıvıl cıvıl, kıpır kıpır mavi…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

15.) Su gibi, / rüzgâr gibi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Göz bebeklerimizde, saçlarımızın telinde ve avuçlarımızda serinlik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Serinliğini yeşilden almış olmalı; / yeşil ile menekşe rengi arasından doğar çünkü o.

- "Çünkü" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Çünkü o yeşil ile menekşe rengi arasından doğar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Perdeleri açıp dünyasına girelim mavinin.

(Perdeleri açıp mavinin dünyasına girelim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bulutsuz gökyüzü rengi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Çocukların uçurtma şenliği, kuşların süzülüş çılgınlığı, dağların göğe yükselişi ve ayaklarımızı yerden kesip bizi göklere çağıran hafiflik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Birazcık, avuç içi kadar gökyüzü mavisi için, zindanların çatısından, gökdelenlerin penceresinden sızacak bir tutam mavilik için neler vermeyiz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

22.) Uçsuz bucaksız bir mucizedir gökyüzü mavisi.

(Gökyüzü mavisi uçsuz bucaksız bir mucizedir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Bulutlar şöyle yırtılıverince gördüğümüz, görüp de yeniden doğmuş gibi sevindiğimiz anın tarifsizliği…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

24.) Deniz mavisi, kararsız / ve / hırçın.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Aşk gibi, verem gibi işler içinize.

(İçinize aşk gibi,verem gibi işler.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Kâh yeşile kâh su rengine dönüşerek çılgına çevirir insanı.

(İnsanı kâh yeşile kâh su rengine dönüşerek çılgına çevirir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Ah, gece mavisi. Gizemli…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

28.) Siyah saçlarına dolanmış gecenin.

(Gecenin siyah saçlarına dolanmış.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Yaz akşamlarının iç serinliği, / yıldız şavklarına vuran şarkılar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Ya peygamber çiçeği mavisi! Mavinin bahar kokusu kırlarda, / ekin tarlalarında**a.**

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Renkli bir bahar aydınlığı…

Yüklemi yoktur,kesik cümledir.

32.) Mavinin en koyusu, şehirli ve evcil olanı boncuk mavisidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Çinilere işlenince sabırla büyülenen aşk ve sanat rengi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Ve turkuaz, mavinin yeşille oluşturduğu cümbüş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Taşa değer katan, taşa serinlik kazandıran asil mavi…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

36.) Maviler saymakla bitmez, / masal gibi bir dünyanın içine çeker insanı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

(İnsanı masal gibi bir dünyanın içine çeker.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Mavi…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

38.) Tüm renklere can üfleyen yaramaz çocuk, / yaşamın rengi, / tadı, / cazibesi / velhasıl ta kendisidir.

Beş basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

C.Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Rengini yitirmiş bir yaşamak neye yarar?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

40.) İşte şehirler bir bir yitiriyor mavisini.

(İşte şehirler mavisini bir bir yitiriyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Rengi gittikçe kararıyor dünyamızın.

(Dünyamızın rengi gittikçe kararıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Mavinin perdeleri kapanıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Hani gökyüzü, / hani paldır küldür bulutlar, / hani yağmur sonrası yedi renkli gökkuşağı?

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

44.) Kuş oldu, / uçup gitti hepsi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Hepsi uçup gitti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Göğe baksam, suya baksam, nereye gitsem mavilik görünmüyor.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Şehirde sis, şehirde duman, şehirde griler ve siyahlar…
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

47.) Tadını ve doğallığını yitirdi her şey.
(Her şey tadını ve doğallığını yitirdi.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) İçine mavi sızmayan yiyecekler acı, / rengine mavi vurmayan sular içilmiyor.
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

49.) Saçlarına mavilik inmemiş çocuklar çelimsiz…
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Şehirlilerin gözlerine mavi ışıklar, yüzlerine gülümseme değmiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

51.) Kitaplar yalan söylüyor çocuklar**a.**

(Kitaplar çocuklara yalan söylüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Şiirler, öyküler yalan…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Göğün mavi mavi gülümsediği yok.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

54.) Bir gün çocuklar "Hani mavi gök, hani dalın yeşili, masmavi deniz nerede?" diyecekler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Bir gün "Mavinin Tarihi" diye bir ders okutulacak belki.

(Bir gün belki "Mavinin Tarihi" diye bir ders okutulacak.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Mavinin tarihi, mavinin ölümü diye.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

57.) Mavinin tarihinde, uçurtmanın tarihini okuyacak çocuklar.

(Çocuklar mavinin tarihinde, uçurtmanın tarihini okuyacak.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Yine bir gün, maviyi hiç tatmadan ölenler olacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Hiç yaşamadan ölenler olacak bir gün.

(Bir gün hiç yaşamadan ölenler olacak.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) İnsanlar denizi ve suyu görecek, / gökyüzüne bakacaklar; / ama / bir tutam renk, bir avuç mavilik görmeden; ümit nedir, hayal ve özgürlük nedir bilmeden göçüp gidecekler.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

1. ve 2. cümleler sıralı cümleler. 3. cümle iç içe birleşik cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Ümidin, hayalin ve özgürlüğün maviye çaldığını kimseler bilmeyecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

62.) Şimdi siz, rengi eksilmiş dünyanın insanları! El kadar mavi görünüyorsa pencerenizden, hele başınızı kaldırınca masmavi, çılgınca bir gökyüzü görebiliyorsanız bir yerlerde, şükredin.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Göz bebeklerinizde biriktirin o maviyi, / hücrelerinize çekin.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

(O maviyi göz bebeklerinizde biriktirin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Ve bizler için, bir de şehirlerin grisinde yitip giden çocuklar ve kuşlar için doya doya seyredin gökyüzünü.

(Ve bizler için, bir de şehirlerin grisinde yitip giden çocuklar ve kuşlar için gökyüzünü doya doya seyredin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18. METİN :KIRKİKİNDİLER

1.) Yazın Ankara'nın tepeleri boz, / dereleri yeşildir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Çünkü dereler kuytudur, / yazın sulak kışın ılık olur.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Onun için de yamaçları bağlık, / tabanları ağaçlıktır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Ankara derelerinin bence en güzeli Hacıkadın Deresi'dir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Ben Hacıkadın'ı bir kış pazarı görmüş, / onun kış hâlini bile sevmiştim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bugün Hacıkadın'a son gelişimi anlatmak istiyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Haziran başlarında bir gündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Hava güzel, / gök parlak mavi idi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Yalnız Elmadağ ile Çal Dağı'nın ve Ahlatlıbel'in üstünde irili ufaklı beyaz bulutlar vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bir gün önce biraz yağmur da yağmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Tam Hacıkadın'ın günü idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Öğleden sonra otobüse atladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Keçiören'de hiç durmadan Hacıkadın'ın yolunu tuttum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Koca ardıca vardıktan sonra biraz ilerleyerek yamacın başından dereye bir baktım:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Her şey olduğu gibi eskisi gibi yerli yerinde idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Acep şu ardıcın arkasındaki sırtın tepesine çıksam...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17.) Epeyce de uzak ve yüksek...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

18.) Epeyce terlemeye, solumaya mal olacak / ama / değer.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Tepeye tırmanmaya başladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Sıcak, hem kuru sıcak değil, / biraz da sıkıntılı...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Yavaş yavaş çıkıyor, / sık sık duruyor, / dinleniyordum.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Yokuşun yarısını aştıktan sonra az soluma düşen koca kalker bloklarının gölgesinde biraz nefes alayım dedim.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Kayalara varınca gördüm / ki / öte yanda küçük bir su sızıntısı bir evlek kadar yeri ıslatmış, / yeşertmiş / ve yeşil çimenlerin arasından çıkan düğün çiçekleri, yavruağızları, yaban süsenleri, papatyalar, mor sümbüller, ak süt çiçekleri; bu ıslak, yeşil yeri bir çiçek bahçesine çevirmişler.

- "ki" edatı ile bağlanmış bağlı cümlelerdir.
- 2.,3., ve 4. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bu küçük çiçek bahçesine birçok böcek, sinek, arı, kelebek üşüşmüştü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Kâh bir çiçeğe konuyorlar kâh uçuyorlar, / yükseliyorlar, / alçalıyorlar, vızıldaşıyorlar, / türlü türlü uçuş oyunları yapıyorlardı.

- Beş cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

- "kâh….kâh…" edatı ile bağlı iki cümle vardır

I. Bir çiçeğe konuyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

II. Uçuyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

E. Beşinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Kayaların yanından ayrılıp az sonra tepeye ulaşmıştım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Manzara geniş / ve / güzeldi.

- "ve" edatıyla bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Fakat bu güzel manzara çok sürmedi; / bir yandan Bağlum sırtlarının arkasını karartan ve gölgeleri dalgalı bayırları koyulaştıran kara bulutlar ilerliyor, / bir yandan da Etlik gerilerinden kopan bir toz fırtınası Akköprü'ye doğru koşuyordu.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Hızlı adımlarla keseden inmeye başladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Geçerken baktım / ki / küçük çimenlikteki şenlikten de eser kalmamış.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

31.) Çiçekler de böcekler de yaklaşan afeti sezmişler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Böcekler kaçmışlar, / kim bilir hangi kovuğa sığınmışlar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Çiçekler hep kapanmışlar, / açık yeşil görünen çimenler de koyu, donuk bir renk almışlar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Yamacın eteğine varırken iri, kocaman bir damla alnımı ıslattı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Aman bu ne hoştu; / bu, büyük sancılarla inleyen göğün doğurduğu ilk rahmet damlası idi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Fakat daha sancısı geçmemiş, / ağrıları dinmemişti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

37.) Sağa, sola, çok yakınlara ateş, korku saçan şimşeklerden sonra işitilen korkunç gürlemeler durmadan artıyor, / nur topu damlalar sıklaşıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Ben de onlara adım uyduruyor, / âdeta koşuyordum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Boş bağ evine yaklaşırken damlalar uzamaya, ip sicim olmaya başladılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Toprak ıslanıyor, / ıslandıkça kararıyor / ve havaya güzel bir koku yayılıyordu.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
- 2. ve 3. Cümleler "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Oh! Bu ne hoş ne rahmanî bir koku idi!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Bu cennet kokusu, / toprak kokusu idi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Çelengin altına sığındığım zaman artık yağmıyor, / âdeta akıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Yavaş yavaş uslanmaya başlayan rüzgâr kesildikten sonra inceden inceye yağan yağmur birden hızlanıyor, / şamata geçtikten sonra gene hafiften yağıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Bu kırkikindilerden biri, belki de sonuncusudur, diyordum.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Bozkırda hayat onlara bağlı, / onlara ayarlıdır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Eğer baharla başlayan, ilkyazla kesilen kırkikindi rahmetleri imdada yetişmezse kötüdür:

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Kıtlık olur!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Toprak takır takır kurur; / otlar, ekinler yanar, kavrulur; / sürüler kırılır, / tollar viran, köyler ören olur.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

I. Otlar ekinler yanar.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

II. Kavrulur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Demin yeri deşen yağmur damlaları, toprağı doyurduktan sonra önündeki küçük çukurlarda ilkile ilkile birkaç gölcük yapmışlar, / bu sefer de başka bir oyuna başlamışlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Damlalarla suyun cümbüşünü epeyce seyrettikten sonra halkalar azaldığından, Çelengin altından çıkarak yola koyuldum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Daha her taraf kapalı, / hava da puslu idi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Aktepe'ye çıktığım zaman Ahlatlıbel ile Çal Dağı arasına, Hacıkadın gibi munis olan Dikmen Deresi üzerine harikulade güzel bir köprü kurulmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Bu köprü ne çelikten ne betondan; / aldan, yeşilden, sarıdan, maviden, ak ışığın, ana ışığın yedi ışınından bir köprü idi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Güzel kemere bakarken yanı başımdaki vişneye üç serçe süzüldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Konar konmaz çekişmeye başladılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Fakat telaşlarından, heyecanlarından altlarındaki dalda arka arkaya kamburlarını çıkararak sürünen kocaman iki tırtılın, ben oradan ayrılıncaya kadar, farkına bile varmadılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

58.) Otobüse binerken kırlangıçlar, Keçiören havalarında çoktan başladıkları koşmaca oyunlarına çılgınca devam ediyorlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Bu ne güzel, ne güzel dünya idi böyle!

(Bu böyle ne güzel, ne güzel dünya idi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Ferahlayan gök memnun, / kurtlar, kuşlar, otlar memnun, / her şey memnundu...

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19. METİN: Cennet Göller Tek Tek Yok Oluyor

(Gazete haberlerinin toplanarak yazılan bir metin olduğu için farklı başlıklar var.)

1. Konya Havzası'ndaki Beyşehir, Akşehir ve Meke göllerinde sular yılda 1 metre çekiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2. Önlem alınmazsa 10 yıl içinde bölgedeki göllerin tümünün kurumasından endişe ediliyor.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3. Göller bölgesi olarak bilinen Konya Havzası'ndaki Beyşehir, Akşehir ve Meke göllerinde sular hızla çekiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4. Su miktarında yılda ortalama 1 metrelik düşüş yaşanırken önlem alınmazsa 10 yıl içinde bölgedeki göllerin tamamen kuruyacağı bildirildi.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Meke artık kurtulamaz

5. Dünyanın nazar boncuğu" olarak bilinen Meke Krater Gölü'nün suları, bölge yeterli yağış almaması ve gölün beslendiği yer altı sularının çiftçilerce kullanılması yüzünden çekildi.
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6. Daha önce 12 metre derinliğe ulaşan Meke Gölü'nün derinliği 1 metreye düştü.
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7. Bölgenin yeterli düzeyde yağış alması için Türk Silahlı Kuvvetleri ağaçlandırma çalışması başlattı.
a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8. Ancak gölü kurtarmanın mümkün görünmediği kaydedildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9. Bölgede bulunan diğer küçük göller Suğla ve Çavuşlu Göl'den geriye çamur deryası kalırken Hotamış ve Akgöl de tamamen kurudu.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10. Nasrettin Hoca'nın maya çaldığı göl olarak bilinen Akşehir Gölü de son yıllarda tam anlamıyla çöl görünümünü aldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11. Gölden geçimini sağlayan yaklaşık 5000 aile, suların kuruması yüzünden göç etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12. Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olan koruma altındaki Beyşehir Gölü de kuraklık, yanlış sulama, tarım ve kirlenme yüzünden bataklık olmaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13. 25 yıl önce derinliği 24 metre ölçülen Beyşehir Gölü'nün en derin yeri bu yıl 9 metre olarak belirlendi

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14. Balık çeşidinin de 14'ten sadece 3 çeşide indiği göldeki bazı adalara artık rahatça yürüyerek gidilemiyor

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

15. Kuraklık nedeniyle Konya'daki barajlarda da su son 72 yılın en düşük seviyesinde.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16. DSİ 4. Bölge Müdürlüğü verilerine göre, 1 Ekim itibariyle bölgedeki 12 barajı dolduran yıllık yağış miktarı 191 kilogram olarak ölçülürken 72 yıllık ortalama yağış miktarını 324 kilogram olduğu bildirildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17. Jeoloji Mühendisleri Odası Konya Şubesi 2. Başkanı Güler Göçmez de kuraklık ve çoraklaşma tehlikesinin giderek büyüdüğüne dikkat çekerek şöyle konuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18. " Göllerimiz yavaş yavaş bataklık görünümünü almaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19. Son yılların en kurak dönemini yaşıyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20. Yeraltındaki tatlı su bitince yerini tuzlu suya bırakacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21. Tuzlu su da toprağın tamamını çoraklaştıracaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22. Bu yıl yağışlar çok olur / ve / yer altı suları artarsa bu tehlikeyi kısmen atlatabiliriz.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23. Eğer yağış seviyesi yine düşük giderse 10 yıl içinde göllerde su kalmayabilir.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

24. Nasrettin Hoca'nın birkaç yıl öncesine kadar maya çaldığı göl olarak bilinen Akşehir de hızla ölüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25. Neredeyse bir damla suya kalmayan, otlar kaplayan bu gölden geçimlerini sağlayan tam 5000 aile, çaresizlikten göç etmek zorunda kaldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26. İskenderun Körfezi'nde demirli halde beklerken toksik atık yüküyle batan M/V Ulla gemisindeki atıkları çıkarma çalışması, bir kez daha durduruldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27. 6 Eylü 2004'te 2200 ton toksik atıkla batan gemideki yükün çıkarılması ihalesini kazanan inşaat ve gemi kurtarma şirketinin 2 Haziran'da başlattığı daha önce de defalarca çeşitli nedenlerle askıya alınan çalışmalar, bu kez de gemideki atığın sertleşmesi nedeniyle durduruldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28. Her geçen gün daha da sertleşen atığın çıkarılabilmesi için yeni yöntemlerin arandığı kaydedilirken bunlar arasında aşırı sertleşen atığın patlatılarak çok küçük parçalara bölünmesi ve vakumla çekilmesinin de bulunduğu kaydedildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29. İskenderun Kaymakamı Cengiz Horozoğlu, bugüne kadar yapılan çalışmalarda yaklaşık 1400 ton atığın çıkarıldığını söyledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

30. Denizdeki atık maddenin sürekli daha da sertleştiğini belirten Horozoğlu, " İşi üstlenen firma yeni yöntem arıyor. En seri ve kolay yöntemin bulunmasıyla hızlanacak."dedi. AA

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b . Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.2. 7. SINIF DERS KİTABI CÜMLE TAHLİLLERİ

1. METİN : TATLI DİL

1.) Mağaza vitrinlerindeki mankenleri bilirsiniz.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Hepsi güler yüzlüdür, / içlerinde pek de güzelleri vardır / ama / dilleri olmadığı için soğukturlar.

"ama" edatıyla bağlı cümleler vardır.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Onlar her ne kadar insan benzeri iseler de sahici insanları güzel yapan, sıcak yapan dildir.

Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Ama her dil değil, / dilin de tatlısı olmalı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Allah bir adama her şeyin tatlısını, yalnız dilin acısını verdi mi ne yapsa kâr etmez.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

6.) Öylesinin sevimli, cana yakın olmasına imkân yoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

7.) Çünkü o dil ağzın içinde her dönüşünde can yakar, / kalp kırar, / gönül devirir.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) "Dil yarası yaraların en derinidir." derler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Doğru sözdür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bıçağın açtığı yara zamanla kapanır; / dil yarası, ruhun en gizli tarafına doğru boyuna işler, / bir türlü kapanmak nedir bilmez.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Acı dil yalnız karşısındakine değil, / sahibine de zarar verir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Bu kişi dünya güzeli olsa da acı dili onu çirkinleştirir.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Nice güzel insan vardır / ki / dilleri yüzünden sevilmez.

- “ki” edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) "Şeytan görsün yüzünü!" deyip bucak bucak kaçtığımız insanlar hep o insanlardır.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ama tatlı dil öyle mi (ya)?

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru **c.**)

16.) Yılanı deliğinden çıkarır.”derler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yılan pek insan dilinden anlamaz / ama / tatlı dilin neler yapmaya yettiğini anlatmak için herhâlde böyle demişler.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
   a. Yapısına göre, basit cümledir.
   b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
   c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
   d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle
   a. Yapısına göre, basit cümledir.
   b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
   c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
   d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Ne kadar öfkeli olursanız olun, / tatlı dil sizi yatıştırır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

a. Birinci Cümle
   a. **a.**Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
   b. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
   c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
   d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

b. İkinci Cümle
   a. Yapısına göre, basit cümledir.
   b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
   c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
   d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) En yapmayacağınız işleri size tatlı dille güler yüzle yaptırıverirler.

   a. Yapısına göre, basit cümledir.
   b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
   c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
   d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) "Haydi şekerim şunu yapıver!" demek başka, / "Kalk şunu yap!" demek başkadır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) İşleriniz biraz ters gitmiş, eve yorgun gelip koltuğa henüz sırtınızı dayamış bile olsanız bu tatlı dil sizi yerinizden kaldırır.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b. Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) İşleriniz ters gitmişse "Bunda evdekilerin ne suçu var?" diye düşünürsünüz.

Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Ne kadar yorgun olursanız olun, / ufak bir zahmetin sizi daha fazla yormayacağına kendi kendinizi inandırmaya çalışırsınız.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) İçinizden bir kuvvet bu tatlı emri yerine getirmeniz için sizi sanki zorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Çünkü tatlı dil suratınıza çarpmamış, / kalbinize işlemiştir.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Acı dil onu nasıl kırıverirse tatlı dil de imar eder.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Tatlı dilin emrini o keyifsiz hâlinizde yerine getiriverirsiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) İşte tatlı dilin mucizesi budur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Tatlı konuşmalarıyla tanınmış insanlar vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Onları dinlemek başlı başına bir zevktir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Hatta bu tür insanlarla konuşmaya gittiniz mi söz yavaş yavaş güzel konuşanın, tatlı dillinin ağzında kalır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) O söyler, / siz dinlersiniz.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Saatlerce hiçbir şey söylemeseniz bile o tatlı sözlerle siz konuşmuş gibi olursunuz.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Hani bazı insanlar için "Ağzından bal akıyor." derler, / işte bu ağızdan akan bal, tatlı dilin hâlidir.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Tatlı dil insan için başlı başına bir kuvvettir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) İnsanlar başkaları hakkındaki ilk hükümlerini yüzlerine bakarak verirler; / sonra konuşması yoklanır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Gerçi insanın dili ağzının içinde kolay dönmüyorsa düşüncelerini çabucak, güzel cümleler hâlinde ağzından dökemiyorsa bu gibi hâllerde susmak en emin çaredir.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Konuşmaktaki noksanlarını bilen bazı zeki insanlar susmayı becermek suretiyle işlerinde muvaffak olurlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Bütün ömürleri boyunca sustukları için yükselmiş insanlar çoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Ama asıl muvaffakiyet konuşmakla olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Güler bir yüz, tatlı bir dille tamamlandığı zaman insana bütün kapılar açılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Söze başlarken de söylediğim gibi tatlı dil, sevimli görünmeyen, hatta soğuk görünen yüzleri bile ısıtır, / cana yakın kılar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Tatlı dile bütün kapıların açılması bundandır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Adana, Mersin, Maraş gibi Güney ve Güneydoğu vilayetlerimizde halk ağzında "dil" kelimesi "anahtar" manasında kullanılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Hatta biraz daha yukarı çıkarsanız mesela Erzincan'da düğünlerde, gelin susar, / ağzını açıp bir kelime söylemez.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Düğün akşamı gelini söyletmek için güvey kıymetli bir hediye verir / ki, / bu hediyeye Erzincan'da "Dilbağı" derler.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) O hediye ile gelinin dili çözülür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Yani, anahtarı işlemeye başlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Gerçekten dilin, tatlı dil olmak şartıyla, açamayacağı kapı, çözemeyeceği düğüm yoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle)

50.) Gönüller onunla alınır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) "Mademki tatlı dil her kapıyı açan sihirli bir anahtardır, öyle ise ne duruyoruz, dilimizi tatlılaştıralım." diyen bilmem bulunur mu?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

52.) Çünkü bu, ha deyince olacak işlerden değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

53.) Gönülleri fetheden tatlı dil bütün gücünü gönülden alır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) İnsanın dilinin tatlı olması için gönlünün tatlı, iyi olması lazımdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Kötü bir adamın dökeceği tatlı dil, tilkinin kargaya döktüğü tatlı dil gibidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) İnsanı belki kısa bir zaman için aldatır / ama / çabucak da foyası meydana çıkar.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Hakiki tatlı dil iyi insanda olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Yüreği merhametle, sevgi ile dolu insanın dili de kendiliğinden tatlılaşır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Bu geçici dünyada gönül yıkmanın, kalp kırmanın boşluğunu sezecek kadar olgun bir hayat anlayışına varmalı / ki / insan, en küçüğünden en büyüğüne kadar tatlı dille, güler yüzle seslenebilsin.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Alman imparatoru Charles Quint, saat meraklısı idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) İşi gücü, etrafına topladığı on, on beş saati aynı zamanda çaldırmaya, daima hepsinin aynı zamanı göstermelerini temin etmeye çalışmaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Dünya hükümranlığı peşinde koşan Charles Quint günün birinde "Ben on saati ayar etmekten aciz olan bir insan, milletleri nasıl ayar edebilirim?" diyerek üzüntüye kapılmıştır.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Fakat o açgözlüydü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) İnsanları zorla emri altına almak, kırıp dökerek hâkim olmak istiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Hâlbuki tatlı dilli adam böyle bir üzüntüye kapılmaz, / kimse kendisine diretmeyeceği için her gittiği yere huzur götürür.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Onun tatlı dili en tembeli, en gönülsüzü bile şevke getirdiği için hayat yükü ağırlığını hissettirmez olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle.)

67.) Dakikalar, yatağına alışmış bir su gibi şırıltılar içinde akar, / gider.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Gönülden temenni ederim, / hayatınız güler yüzlü, tatlı dilli insanlar arasında geçsin.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2. METİN :YOLCU KONMAZ OTELİ

I. Sahne

Otelci (yalnız)

1.) (Otelci elinde bir süpürge ile girer.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Etrafı bir kere daha gözden geçirelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) (Bir şarkı mırıldanarak, toz alıyormuş gibi eşyaya kuvvetli bir şekilde süpürgeyi indirmeye başlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Oooh! Her taraf tertemiz oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Her yer pırıl pırıl...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

6.) Tabii bu kadar neşeli ve sevinçli olduğuma şaşıyorsunuz değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

7.) Merakta kalmayın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Anlatayım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Ankara'nın en büyük, en güzel, en mükemmel oteli olan Yolcu Konmaz Oteli'nin sahibiyim ben...

(Ben Ankara'nın en büyük, en güzel, en mükemmel oteli olan Yolcu Konmaz Oteli'nin sahibiyim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Ha, ismimi daha bilmiyorsunuz, değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümledir.

11.) Evet, meşhur Yolcu Konmaz Oteli'nin müdürü Bulguroğlu...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

12.) Bugün otelime çok meşhur bir yolcu gelecek / de / onun için böyle sevinç ve neşe içindeyim.

- "de" edatıyla bağlanmış bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Güngörmez Ülkesi kralının oğlu, bugün bizim otele geliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Büyük bir prens...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Bir şehzade...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Dün akşam bana telefon edip de bunu haber verdikleri zaman hemen işçi dairesine başvurdum / ve / bugün için fazladan bir garson istedim.

- "ve" edatıyla bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Elbet y**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

18.) Birçok iş olacak / ama / garson daha gelmedi.

- "ama" edatıyla bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Niçin acaba?

(Acaba niçin?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

20.) Merak ediyorum doğrusu.

(Doğrusu merak ediyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Fakat ben her tarafı topladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Her şeyi düzenledim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Korkmam artık...

(Artık korkmam.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Hele kendi elimle prens hazretlerine öyle bir kahvaltı hazırladım / ki / senelerce tadı damağında kalacak vallahi.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Vallahi senelerce tadı damağında kalacak.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Ah, bugün benim için ne kutlu bir gün!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Bizim otel için bundan güzel reklam olur mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi)

27.) Ünlü bir kralın oğlu otelime gelecek, / otelimde kalacak, / otelimin bir odasında oturacak, / otelimin bir yatağında yatacak...

- Dört cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Aman yarabbi! – **c.d.**u. Sevinçten çıldıracağım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Daha anlatacaklarım bitmedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Bütün gazeteler şüphesiz hep bundan bahsedecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Bütün komşu otelciler bu hâli kıskanacaklar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) O da ne?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

33.) Öğle vakti olmuş (ha)?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

34.) Meşhur misafirimiz neredeyse gelir artık.

(Meşhur misafirimiz neredeyse artık gelir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Tam vakit...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) (Kapı çalınır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Hah, tamam işte geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Heyecandan tir tir titriyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Kapıyı bayılmadan bir açabilsem.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

40.) Aman Bulguroğlu cesaret.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

41.) Çok terbiyeli, nazik olmaya bak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) (Sağdan çıkar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) (Topaç sağdan girer, / arkasından da otelci gelir.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Buyursunlar prens hazretleri...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

45.) Buyurun efendim, buyurun...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

46.) Merhaba bayım.-**c.d.**u. Yolcu Konmaz Oteli burası değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.
(Şekilce olumsuz soru cümlesi)

47.) Evet şehzade hazretleri...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

48.) Amma da nazik adam (haa)!
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Bulguroğlu ile mi görüşüyorum?
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

50.) Aman benimle ne de nazik konuşuyor.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Evet efendimiz.
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

52.) Bulguroğlu benim.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) (Onu selamlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Ben de beklediğiniz adamım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Haberim vardı diyor.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Allah Allah... Galiba işçi idaresinden söylemiş olacaklar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Biraz geç kaldım galiba?

(Galiba biraz geç kaldım?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru

cümlesidir.

58.) Hayır efendim, hayır...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

59.) Estağfurullah efendim...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

60.) (Saygıyla eğilir.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Allah Allah...**-c.d.**u. Bu kadar nazik patron da hiç görmemiştim.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

62.) Bulguroğlu, niçin bana öyle...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

63.) Yok, buyursunlar prens hazretleri; yok, estağfurullah şehzade hazretleri filan diyorsunuz?
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu soru
cümledir.

64.) Benim ismim Topaç, Topaç...
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Ne Topaç mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

66.) Haa, anladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Prens seyahat ederken mutlaka ismini değiştirmiş olacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Baş üstüne efendim...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

69.) İsminiz Topaç olsun.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Emredersiniz efendim...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

71.) (Yerlere kadar eğilir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Allah Allah...- **c.d.**u. Neredeyse ayaklarıma kapanacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Amma da acayip adam h**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

74.) Neme lazım, ben buraya garsonluk etmeye geldim, / onu bilirim.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Eeee, ne yapacağız bakalım?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

76.) Emrinize hazırım (ef... Ef... Ef... Şey... Topaç...)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Allah Allah...**-c.d.**u. Nasıl isim bulmuş y**a.**..

(Ya nasıl isim bulmuş...)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Arzu buyrulursa bu taraftaki odaya geçin.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) (Sol tarafı gösterir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) Mükemmel kahvaltınız sizi bekliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) A, aa**a.**.. Şimdi de beni kahvaltıya davet ediyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Aman burası ne güzel yermiş (böyle)?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

83.) Bulguroğlu, vallahi siz pek hoşuma gidiyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

84.) Umarım / ki / ikimiz gayet iyi anlaşacağız...

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) Şartlarıma gelince...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

86.) Israr etmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

87.) Vallahi gücenirim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

88.) Aman efendim şarttan filan hiç bahsetmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

89.) Ne derseniz başım üstüne...

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

90.) Öyle am**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

91.) Israr etmeyin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

92.) Vallahi gücenirim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

93.) Pekâlâ öyleyse...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

94.) Olur şey değil...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

95.) Amma nazik, amma cömert adam.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

96.) Şaştım / kaldım.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

97.) Ne yapalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

98.) Mademki davet ediyor, / gidip kahvaltı etmekten başka çare yok.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

99.) Öyle bir iştahım da var ki...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

100.) Yemek salonu ne tarafta?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

101.) (Sol tarafı gösterir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

102.) Bu tarafta (efendim)..

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

103.) Otelimin en iyi dairesini de sizin için ayırdım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

104.) Doğrusu eşi benzeri bulunmaz bir adamsınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

105.) Estağfurullah Topaç...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

106.) Burada istediğiniz gibi hareket edin...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

107.) Efendim... Bir emriniz olursa lütfen zili çalın, / bendeniz hemen gelirim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

108.) Bu da nesi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

109.) Hoppalaa**a.**.. Otel sahibi garsonlara hizmet ediyor galib**a.**..

(Galiba otel sahibi garsonlara hizmet ediyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

110.) Bir yaşıma daha girdim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

111.) Allah Allah... Pekâlâ öyleyse... Şimdilik Allah'a ısmarladık Bulguroğlu.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

112.) Gidip karnımı doyurayım, / patronu kızdırmayalım.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

113.) (Soldan çıkar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

114.) Ohh! Çok rahat / ve / memnunum.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

115.) Aferin sana Bulguroğlu...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

116.) Doğrusu her şey yolund**a.**..

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

117.) Ne kadar nazik, ne kadar da kibar bir adam...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

118.) Doğrusu bir şehzade ile konuşmanın bu kadar kolay olacağını hiç sanmıyordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

119.) Bu şerefli ve büyük günü hiç unutmayacağım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

120.) Gazeteler kim bilir neler yazacak?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

121.) (Kulisten telefon sesi gelir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

122.) Ne o?

(O ne?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre,devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

123.) Telefon çalıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

124.) Kim acaba?

(Acaba kim?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

125.) Mutlaka gazetecilerdir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre,isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

126.) Galiba benimle röportaj yapmak istiyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

127.) (Öksürür, / gazetecilere hitap ediyormuş gibi bir tavır alır.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

128.) Hayır, sayın gazeteciler hayır...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

129.) Çok meşgulüm...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

130.) Büyük misafirimin hizmetleriyle meşgulüm...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

131.) Sizinle konuşmaya vaktim yok...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

132.) (Hiddetle) Yok dedim ya efendim...

(Ya efendim yok dedim.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

133.) Yok...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

134.) (Telefon şiddetli çalar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

135.) Dur, / dur,/ geliyorum.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

136.) (Acele sağ tarafa koşar, / kulisin kenarında telefonla konuşur.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

137.) Alo, alo...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

138.) Kim konuşuyor?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

139.) Güngörmez Ülkesi prensinin yaveri mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

140.) Ne diyorsunuz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

141.) Prens bugün gelemeyecek mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

142.) Peki, öyleyse...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

143.) Alo, alo...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

144.) Hay Allah, telefonu kapadılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

145.) Allah Allah...-**c.d.**u. Prens bugün gelemeyecekse biraz evvel gelen adam kim öyleyse?

(Öyleyse, prens bugün gelemeyecekse biraz evvel gelen adam kim?)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

146.) Hah, işte bu tarafa doğru geliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

147.) Belli etmeden anlamaya çalışayım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

148.) (Soldan girer.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

149.) Bulguroğlu, sizi bütün kalbimle kutlarım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

150.) Kahvaltı doğrusu pek nefisti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

151.) Memnun oldum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

152.) İltifat buyuruyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

153.) Kahvaltı nefisti (ha)?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

154.) Sen şimdi bana hesap ver bakalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

155.) Eee, ne dersiniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil

cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

156.) Beklediğimiz büyük misafir otelimize bugün geliyormuş...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

157.) Şimdi telefon ettiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

158.) Şaştınız bu işe değil mi?

(Bu işe şaştınız değil mi?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

159.) (Hiç ilgi göstermez.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

160.) Benim neme lâzım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

161.) Şaşılacak şey doğrusu... Değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

162.) Bana ne?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

163.) Söyletemeyeceğim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

164.) Konuyu değiştireyim bari.

(Bari konuyu değiştireyim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

165.) Güngörmez Ülkesi ne güzel bir memlekettir değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

166.) Ne, ne?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

167.) Neresi dediniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

168.) Canım sizin ünlü ülkeniz...

Yüklemi yoktur kesik cümledir.

169.) Doğduğunuz memleket orası değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

170.) Memleketim mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

171.) Alay mı ediyorsunuz Allah aşkına?

(Allah aşkına alay mı ediyorsunuz?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

172.) Ben Türk'üm yahu, (Türk)…

(Yahu ben Türk'üm.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

173.) Memleketim de Türkiye...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

174.) Türk müsünüz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

175.) Demek Güngörmez Ülkesi'nin şehzadesi değilsiniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

176.) Allah Allah... – **c.d.**u. Bu sefer de başka türlü saçmalamaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

177.) Hayır efendim hayır...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

178.) Size ismimin Topaç olduğunu söyledim (ya)...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

179.) Nasıl değil?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

180.) Benim başka ismim falan yok ayol.

(Ayol benim başka ismim falan yok.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

181.) İnanmazsanız işçi idaresinden sorun...

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

182.) Göreceksiniz ki...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

183.) İşçi idaresinden mi?

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

184.) Hay... Allah iyiliğini versin...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

185.) Şimdi anladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

186.) Siz benim beklediğim garsonsunuz değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

187.) Öyle y**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

188.) Oysaki ben sizi Güngörmez Ülkesi kralının oğlu sandım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

189.) Olur şey değil vallahi...

(Vallahi olur şey değil.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

190.) (Katıla katıla güler.) Hah, hah, hah... –**c.d.**u.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

191.) Peki, niçin bana kim olduğunuzu söylemediniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

192.) Nasıl kim olduğumu söylemedim?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

193.) Siz dinlemek ve inanmak istemediniz ki...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

194.) Doğru... Bütün kabahat bende.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

195.) İnsan anlamadan, dinlemeden iş yaparsa böyle olur...

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

196.) Eyvahlar olsun!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

197.) Şimdi bu olay duyulunca herkes benimle alay edecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

198.) Bizim Yolcu Konmaz Oteli'nin şöhreti mahvolacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

199.) (Ağlamaya başlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

200.) Benimle de bir güzel eğlenecekler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

201.) Fena mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru
cümlesidir.

202.) Sen de otelinin ismini değiştirir, / Güngörmez Oteli yaparsın.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

203.) Aman Topaç Bey, ayağını öpeyim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

204.) Bunları kimseye anlatma sakın.

(Sakın bunları kimseye anlatm**a.**)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

205.) Ağzını iyi tut.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

206.) Ben de sana teşekkür etmek üzere, seni öğle yemeğine davet ederim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

207.) Beraber yemek yeriz, / yemekten sonra da kahvelerimizi içeriz.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

208.) Demek beni hizmetinizde alıkoyuyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

209.) Elbette, elbette...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

210.) Senden iyi garson mu bulacağım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

211.) Pekâlâ, ben de suyun içindeki balık gibi ağzımı açmam.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

212.) Eee, çocuklar... (Ünlem grubu)

Mademki bu sırrı siz de öğrendiniz, / sizin de yolunuz Ankara'ya düşerse benim gibi doğruca buraya gelip kendinize bir ziyafet çekin...

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

213.) Allah'a ısmarladık. (Cümle dışı unsur.)

(Otelci soldan çıkarken, perde kapanır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3. METİN :BİR İLETİŞİM BİÇİMİ OLARAK KARİKATÜR

1.) Çok sayıda anlamı olan ve anlam çağrıştıran iletişimi, genel olarak bireyler arasındaki duygu, düşünce ve bilgi aktarım süreci olarak tanımlamamız mümkündür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) İletişim yaşamın her anında ortaya çıkan kişisel ya da grupsal bir etkinliktir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yapılan küçük bir mimikten, uydular aracılığıyla gerçekleşen kıtalar arası haberleşmeye kadar çok geniş bir daire içinde ele alınabilecek iletişimde karikatürün bir ileti (mesaj) olarak önemi yadsınamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

4.) İnsanlar iletişim kurabilmek için değişik semboller kullanırlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Duygu ve düşünceler daha çok harf dediğimiz işaretlerin oluşturduğu kelimelerle ifade edilmeye çalışılmış / ve / yazı dili gelişmiştir.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Ancak bütün anlatımlarda bu yazı dili tek başına yeterli olmamış / resim, müzik, edebiyat v**b.** sanat dalları ortaya çıkarak özellikle duygu aktarımında büyük roller üstlenmiştir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Acaba ilk çağlarda yaşayan insanları mağara duvarlarına bir bakıma ilk karikatürler diyebileceğimiz çizgileri yapmaya zorlayan neydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

8.) Niçin böyle bir şeye ihtiyaç duydular?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

9.) Birtakım duygu ve düşünceleri söz ile anlatamadıkları için mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

10.) Birbirleriyle daha iyi bir iletişim kurabilmek için mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

11.) Bu soruları çoğaltmak mümkündür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Kaldı / ki / bu insanlar yüzyıllar öncesi bıraktıkları duvar resimleriyle bugünün insanıyla iletişim kurup bazı iletileri aktarmışlardır.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır..

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Buradan hareketle bugünün karikatürcüsünün de çizgi yoluyla verdiği mesajların yüzyıllar sonrası insanına ulaşabilmesi olanaklı görünmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Bu da iletişim aracı olarak, diğer sanat dallarına göre daha güçlü ve çekici mesajlar verebilen karikatür sanatının, kaynak olarak da karikatürcünün ne denli önemli ve kalıcı olduğunu vurgulamaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Evrensel açıdan karikatürü ele aldığımızda özellikle son dönemlerde yazısız karikatürün yaygınlaşmasıyla dünya çizerleri aralarında karikatür ortak bir dil hâline gelmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Kültürleri, dilleri, dinleri, ekonomik ve siyasal yapıları farklı karikatürcüler hem birbirleriyle hem de farklı toplumlarla rahatça iletişim kurmaya başlamışlardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Türk karikatürcülerinin uluslararası alanda çeşitli başarılar elde etmeleri ve adlarını duyurmaları bu iletişim sürecinde etkin bir şekilde yer aldıklarının göstergesidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Bir insan diğer yabancı dilleri ne kadar iyi öğrense de ana dilinde kurduğu iletişim kadar tam anlamıyla sağlıklı bir iletişim kuramaz.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Her dilin kendi yapısından kaynaklanan farklılıklar, şive, telaffuz, vurgu ve tonlama gibi konuşma diline özgü önemli anlam belirleyici öğeler yabancı bir dille iletişimi zorlaştıran öğelerdir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bütün bu olumsuzlukları bir an için bir kenara bıraksak bile kişinin öğrenebileceği yabancı dil sayısı sınırlıdır.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Dolayısıyla bütün dünya ile yabancı diller öğrenerek doğrudan bir iletişim kurabilmek imkân dâhilinde değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22.) Fakat farklı toplumlardan ya da farklı gruplardan insanlar bir karikatüre baktığında o toplumun dilini hiç bilmeseler de verilmek istenen iletiyi rahatlıkla anlayabilir / ve / yorum yapabilir.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Bu anlamda Türk karikatürünün önemli isimlerinden Nezih Danyal'ın Karikatür Vakfı Etkinlikleri içerisinde zaman zaman gerçekleştirdiği farklı Uluslardan Sergiler Projesi de karikatürün bütün insanlara ulaşabilen iletişim gücünden yararlanılması bakımından son derece önemlidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) iletişim kişiler arası, toplumlar arası ya da birey ile toplum arasında oluşan bir süreçtir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bir kişinin toplumla kurduğu iletişimde ulaşabileceği insan sayısı sınırlıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Ancak karikatürcü uygun zemin oluştuğunda çizgileriyle bütün dünya insanlarına seslenme olanağı bulmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Karikatürün iletişimle olan ilişkisi ve iletişimdeki yeri çok farklı boyutlarda ele alınabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Bu konunun değişik açılardan irdelenmesi şüphesiz ki hem karikatürcü, hem karikatür, hem de toplum açısından son derece önem taşımaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4. METİN :ATATÜRK

1.) Uygarlık dene yüce hedefe
Varmayı öğretti bize Atatürk
(Atatürk bize uygarlık denen yüce hedefe varmayı öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Çağdaşlık yolunda şana, şerefe
Ermeyi öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize çağdaşlık yolunda şana, şerefe ermeyi öğretti.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) İşgal edilince yurdun her yanı,
Bin düşmanı yendi Türk'ün bir canı,
(Türk'ün bir canı yurdun her tarafı işgal edilince bin düşmanı yendi.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Alıp ele yeni baştan vatanı,
Kurmayı öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize vatanı bize ele alıp yeni baştan kurmayı öğretti.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Biri hilal oldu, biri yıldızı,
(Biri hilal, biri yıldızı oldu.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bayraklaştı yurdun oğlu, kızı,
(Yurdun oğlu, kızı bayraklaştı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bayrağımız için al kanımızı,
Vermeyi öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize bayrağımız için al kanımızı vermeyi öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) İlkeleri sarsılmaz birer kaya

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Devrimler yapıldı, arka arkay**a.**
(Devrimler arka arkaya yapıldı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Dostluğu, barışı milli halkaya,
Ölmeyi öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize dostluğu, barışı milli halkaya örmeye öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Umutla bakarken gelecek güne,
Bağlanıp kalmadık geçmişe, düne,
(Gelecek güne umutla bakarken geçmişi, düne bağlanıp kalmadık.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Kafayı daima ilime, fenne,
Yormayı öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize daima ilime, fenne, kafayı yormayı öğretti.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bilimin ışığı açarken yolu,
Bilgiyle ışıdı şu Anadolu,
(Bilimin ışığı yolu açarken şu Anadolu bilgiyle ışıdı.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Sevgiyle öksüzü, yetimi, dulu,
Sarmayı öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize öksüzü, yetimi, dulu sevgiyle sarmayı öğretti.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Bilimde, teknikte kalmadık geri,

(Bilimde teknikte geri kalmadık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

16.) Harcadık emeği, / akıttık teri,

(Emeği harcadık, teri akıttık.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Cehalet denilen paslı çemberi,

Kırmayı öğretti bize Atatürk.

(Atatürk bize cehalet denen paslı çemberi kırmayı öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Eğitim verirken yaşlıya, gence,

Gençler oldu yarın için güvence,

(Yaşlıya, gence eğitim verirken, gençler yarın için güvence oldu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Okullar bir demet, / çocuklar gonca,

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Dermeyi öğretti bize Atatürk.

(Atatürk bize dermeyi öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Çokları düşündük, / bakmadık aza,

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle
(Aza bakamadık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22.) Hizmet için koştuk hep yurdumuza,
(Yurdumuza hep hizmet için koştuk.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Kadın, erkek her gün omuz omuza,
Durmayı öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize her gün kadın, erkek omuz omuza durmayı öğretti.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Yollar yapılırken ovaya, dağa,
Kalkındı ülkemiz baştan ayağa,
(Ovaya, dağa yolar yapılırken, ülkemiz baştan aşağı kalkındı.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) En önde koşarak gelecek çağa,
Girmeyi öğretti bize Atatürk.

(Atatürk bize gelecek çağa en önde koşarak girmeyi öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Yaşatacağız biz seni elbette,
Bu canlar oldukça kemikte, ette
(Bu canlar kemikte, ette oldukça elbette biz seni yaşatacağız.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Tüm güzellikleri cumhuriyette,
Görmeyi öğretti bize Atatürk.
(Atatürk bize cumhuriyette tüm güzellikleri görmeyi öğretti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5. METİN :ATATÜRK VE SANAT

1.) Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Efendiler, hepiniz mebus olabilirsiniz; / vekil olabilirsiniz, / hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Fakat sanatkâr olamazsınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

4.) Hayatlarını büyük bir sanata vakfeden bu sanatçıları sevelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Atatürk, yukarıdaki ikinci özdeyişi, Çankaya'daki bir toplantı sırasında söylemiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Devlet adamlarının, mebusların ve Darülbedayi sanatçılarının bir arada bulundukları toplantıda, galiba bazı mebusların onları "oyuncu takımı" sayıp biraz küçümsemiş olmalarına karşılık söylemiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Büyük bilim koruyucusu Fatih'in, Sinan'a ölümsüz şaheserler diktiren Kanuni'nin, zevk düşkünü Damat İbrahim Paşa'nın, sanat âşığı Üçüncü Selim'in de sanata saygısını saygıyla anıyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Ancak hiçbirinin sanatla halkı Atatürk kadar yaklaştırdığı ileri sürülemez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

9.) Çünkü onunki, yalnız sarayın değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) Bunun çok ötesinde, tüm yurt düzeyinde büyük yığınlara bir sanat yayıncılığıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Sanatı, yurdun en uç köşelerine, halkın ayağına götürme, onun yaşamının vazgeçilmez çabalarından biridir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Atatürk, sanatın, uygar toplumlardaki can alıcı önemini çok iyi kavramış, / özlediği uygar Türkiye'nin oluşturulmasında sanata saygıyı baş şartların biri bellemiştir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Aynı zamanda sanatı, bu uygarlık savaşında en etkin, kalpten kalbe giden en sıcak, en dolaysız, en sağlıklı araç saymıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Cumhuriyet yerine oturur oturmaz, yurdun yetenekli çocuklarını Avrupa'ya sanat eğitimine göndermiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Yurdun yalnız zekâsını değil, duyarlılığını da temsil eden sanatçılara mebusluklar, büyük elçilikler verip onları onurlandırmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Onun bu davranışları sanata saygısına örnek verilebilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yurdu düşmandan kurtarma gereğinden hiç geri kalmayan, zafere eşit katkıda bulunan Türk kadınına toplumsal alanda eşit haklar sağlayan o değil miydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

18.) Ankara Devlet Konservatuvarını, Ankara Devlet Tiyatrosunu ve Operasını, filarmoni orkestralarını ilk kuran, kurduran, temelini atan o değil miydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesi.)

19.) Ve dikkat buyrulsun, / bir dediği iki edilmeyen bu millî kurtarıcının bütün bunları yaparken pusulası hiçbir zaman kendi özel zevki değil /- asla değil- / uygar Batı toplumunun ölçüleri idi.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

- asla değil – ara söz

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Özellikle Rumeli türkülerini severdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Ülkeyi bir müziğe yöneltmenin zorunluluğunu herkesten önce sezen ve yerleştirmeye çalışan da yine kendisi oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6. METİN : ATATÜRK VE TÜRK TİYATROSU

1.) Yıl 1931...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Düzgün, örgütlü bir şehir tiyatrosu hâlinde yeniden yaşantıya kavuşan "Darülbedayi" o zamanlar sayısı on beşi geçmeyen kadrosuyla yeni bir Anadolu turnesine çıkmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) İlk uğrağı yine Ankara'dır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) En büyük seyircisi de yine Atatürk.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Atatürk, bir yıl önce tarihî sözleriyle şeref verdiği bu sanatın gönülleri tok çocuklarını bir akşam sofrasında konukluyor, / onlarla uzun saatler oturup meslekleri, sanatları üzerinde konuşuyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bu konuşma bir an öyle bir biçim alıyor / ki, / Atatürk kurula başkanlık eden Muhsin Ertuğrul'dan oynadığı yapıtlardan birinin bir sahnesini, bir parçasını huzurunda tekrar etmesini, oynamasını veya yüksek sesle okumasını rica ediyor.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Muhsin sahne dışında kalabalık bir topluluk içinde bile uzun boylu konuşmaktan kaçınacak kadar sıkılgan bir insandır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Mesleğiyle ters gibi görünen, fakat kendisini yakından tanıyanlarca bilinen bu huyu yüzünden Atatürk'ün buyruğunu yerine getiremiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

9.) Önce bunu bir sanatçı kaprisi sanan Atatürk, gücenir gibi oluyor, / hatta öfkeleniyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Uzun ısrar ve tartışmalardan sonra Muhsin, arkadaşlarının da yardımıyla kendisini kandırmayı başarıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Fakat Atatürk isteğinden vazgeçmiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Peki, diyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Seninle bir bahse girelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Sana bir piyes göndereceğim, / bunu oynayacaksın, / bende gelip seyredeceğim.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ama dikkat et, / rolünü iyi oynamazsan seni bizzat ben eleştireceğim, / kötü bir aktör olduğuna inanacağım; / iyi oynarsan o zaman da gerçek bir sanatçı olduğuna inanacağım.

- Dört cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Muhsin bu bahsi kabul ediyor / ve / Atatürk'ün buyruğunu bu biçimde memnunlukla yerine getireceğini söylüyor.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yıl 1932...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Aradan uzunca bir zaman geçmiş, / ama / Atatürk bu bahsi unutmamıştır...

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Bir gün Muhsin, oynanmak üzere gönderdiği bir piyesi alıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bu piyes Faruk Nafiz Çamlıbel'in Akın'ıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya, Batı'ya yayılıp genişlemelerini anlatan bir destan.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Muhsin ve arkadaşları 1932 yılının ilk aylarında Akın'ı oynamak üzere hazırlığa başlıyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Dekorlar, kostümler yapılıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Roller dağıtılıp ezberleniyor...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Yapıtta Türk hakanı istemi Han'ı bizzat Muhsin oynayacaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Öteki roller Galip, Emin Beliğ, Hüseyin Kemal, Talât, Neyyire Neyyir, Fiaziye ve Zehra arasında bölünüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Provalar ilerlerken Atatürk birkaç defa yapıtın hazır olup olmadığını soruyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Nihayet yapıt oynanacak duruma geldikten sonra, temsillere başlanabileceği Atatürk'e bildiriliyor / ve / şubat ayının ilk haftalarında Akın oynanıyor.

- “ve” edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Başta Muhsin olmak üzere yapıtta rol alan bütün sanatçıların ne büyük bir heyecan içinde olduklarını kolayca düşünebilirsiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Atatürk, ilk defa olarak Tepebaşı Tiyatrosu'na gelecek / ve / temsili seyredecektir.

- “ve” edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Atatürk, her işte olduğu gibi sanat işlerinde de ne kadar güç beğendiğini, ufak tefek başarılarla kendisini memnun etmeye olanak bulunmadığını çok iyi bilen; hele bir yıl kadar önce konuyu hiç unutmayan Muhsin, en ufak bir falsoya yer vermemek gerektiğini çok iyi bilmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Onun için maddi, manevi elden gelen bütün çabayı harcayarak Akın'ı eksiksiz oynamaya çalışıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) 1932 yılının 19 şubat akşamı Atatürk, Akın'ı görmek üzere Tepebaşı Tiyatrosu'na geliyor...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) O gece Türk Tiyatrosu için tarihsel ve unutulmaz bir gecedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Perde açılıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Şehir Tiyatrosu'nun doğuşunda ve gelişmesinde çok emeği geçen eski vali Muhittin Üstündağ, Atatürk'ün yanındadır; / ama / o, piyesi seyretmiyor.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

37.) Bütün dikkatiyle Atatürk'ün yüzünde her an bir memnunluk veya öfke çizgisinin belirmesini bekliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Temsil ilerledikçe Atatürk'ün ilgisi artıyor, / bakışları yumuşuyor / ve / ilk perde kapanmak üzereyken Muhittin ÜSTÜNDAĞ, yanaklarından iki damla yaşın süzüldüğünü görüyor.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
- 2. ve 3. Cümleler "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Bu arada birinci perde kapanmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) İlk alkışlar, en değerli alkışlar Atatürk'ün locasından yükseliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Temsilden sonra başta Muhsin olmak üzere yapıtta rol alan sanatçıları yanına kabul eden Atatürk, hepsini tebrik ediyor, / güzel sözlerle hepsinin gönüllerini hoş ediyor ve teşvik ediyor, / sonra Muhsin'e dönerek:

-"Bahsi kazandın," diyor.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

I. Güzel sözlerle gönülleri hoş ediyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

II. Teşvik ediyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Sen bizim en değerli sanatçımızsın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7. METİN :TÜRK DİLİ

1.) Dil, mili kültürün ilerlemesi ve yayılmasında önemli bir araç olduğu gibi milli duygunun gelişmesinde ve bağımsızlığın korunmasında da önemli bir etkendir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Ayrıca dil, milleti oluşturan kişilerin birbirini kolayca anlaması ve milli bütünlüğün korunması için gerekli bir araçtır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bu nedenle Atatürkçülükte; milli, kültür, bağımsızlık, milli bütünlük ve toplumsal barışın korunması, sürdürülmesi için milleti oluşturan kişiler arasında konuşulan dilin, bir birinden farklı olmaması sade, anlaşılır ve zengin olması gereklidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Türk milletini meydana getiren unsurların başında Türk dili vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Türk'üm diyen herkesin Türk dilini bilmesi ve kullanması şarttır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Milli terbiyeyi milli eğitim esası olarak alan Atatürkçülük "onun dilini, usulünü , vasıtalarına da milli yapmak zorunluluğu" na inanır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Türk dili her yönü ile milli olmalıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Milli kavramı için zorunlu olan kültür ve ülkü birliğinin, dil birliği olmaksızın gerçekleşe bilmesi söz konusu değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

9.) Atatürk bu gerçeği, "milli dil, kültür birliği ile birbirine bağlı olan vatandaşların oluşturduğu siyasi ve sosyal toplumdur."şeklinde belirtmiştir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Türk milletinin iki parçadan meydana gelmesi mümkün değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Bu temel esas her şeyden çok dil için geçerlidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Türk dili tektir / ve / bütün Türkler tarafından aynı şekilde bilinip kullanılmaktadır.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

. **d.** Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Türkiye'de dile, yani Türkçeye önem verilmesi Atatürk'ün " milliyetçilik" ilkesinin gereğidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Atatürkçülükte "milliyetin çok belirgin niteliklerinden biride dildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Türk milletindenim diyen insan, her şeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Türkçe konuşmayan bir insan Türk kültürüne, topluluğuna bağlılığını iddia ederse buna inanmak doğru olmaz."

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

17.) Türk dili ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken temel esasların başında Türkçenin güzelliğine ve zenginliğini ve gücüne olan güven ile bu dilin büyük bir kültür dili olma yolunda taşıdığı potansiyele olan inanç yer almalıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Atatürk, " Türk milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay olabilecek bir dildir… Türk dili Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği sayısız tehlikeli felaketler içinde ahlakının, geleneklerinin, hatıralarının, çıkarmalarının kısaca bugün kendi milletini yapan her şeyi dili sayesinde korunduğunu görüyor. Türk dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir."diyerek dilimize olan güvenini ve inancını belirtmiştir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Milletin sahip olduğu her türlü milli ve kültürel değerlerin korunması dildeki zenginlik ve sadelik ile yakından ilişkilidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Türk diline gereken önemin verilmesini öngören Atatürkçülüğe göre "Türk dili zengin bir dildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Her kavramı ifade kabiliyeti vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Yalnız onun bütün varlıklarını aramak, bulmak, toplamak onlar üzerinde çalışmak lazımdır."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Türk dilinin özündeki zengin hazinenin gün ışığına çıkarılması bütün Türk milletini başta gelen milli görevlerindendir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bu görevi gerçekleştirme yolunda ilk adımları, Türk dil kurumunun kurulması ve dil kurultaylarının düzenlenmesi ile atan Atatürk; "Türk dilinin kendi benliğin, aslındaki güzellik ve zenginliğine kavuşması için bütün devlet teşkilatımızın, dikkatli, ilgili olması"nı vurgulamış, / dil konusunun herkesi ilgilendirmesi gereken bir devlet meselesi olduğuna dikkati çekmiştir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Atatürkçülükte "Türk dilinin sadeleştirilmesi, zenginleştirilmesi ve kamuoyuna bunların benimsetilmesi için her yayın vasıtasından faydalanmayız. Her aydın hangi konuda olursa olsun yazarken buna dikkat edebilmelidir. Konuşma dilimizi ise ahenkli, güzel bir hale getirmeliyiz."şeklinde ifade edilmektedir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Türk dilinin kendi benliğine kavuşması, zenginliklerinin ortaya çıkarılması ve sadeleştirilmesi yolunda devletin öncülüğünde, başta Türk dilini en iyi kullanması gereken aydınlar olmak üzere her türlü yayın araçlarıyla çaba gösterilmesi gerekmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Sonuç olarak Türk dilinin sadeleştirilmesi ve geliştirilmesi Atatürkçülüğün üzerinde önemli durduğu konulardan biridir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Atatürkçülükte "Milli duygu ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Dilin milli ve zengin olması milli duygunun gelişmesinde başlıca etkendir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Türk dili dillerin en zenginlerindendir, / yeter ki bu dil bilinçle işlensin.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korunmasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Dil konusunda bilinçli çalışmaların yapılarak Türk dilin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması, dilde var olan zenginliklerin araştırılarak ortaya çıkarılması mili bilinç ve kültürel bağımsızlık açısından zorunludur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Atatürk bu gerçeği "mili bilincin ayakta kalabilmesi ve uyanık bulunabilmesi için dil ve tarih uğrunda çalışmaya mecburuz."şeklinde vurgulamıştır.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8 . METİN :BİLMECE

1) Karagöz'üm ne iyi ettik / de / parka oturmaya geldik!

- "de" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2) Bilsem, parasız kaldıkça parklara giderdim.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3) Peki, kızmazlar mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

4) Niye kızsınlar?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

5) Söyleseydin çuval getirirdim.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6) Çuval ne olacak?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

7) Canım efendim, "Parka ot yolmaya geldik", dedin y**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

8) Hem otları kime satacağız?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

9) Efendim, ot yolmaya değil, oturmaya dedim.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10) Bak, / etraf yemyeşil, / hava mis gibi...

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

11) Öyleyse başka parka gidelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12) Ne oldu yine?

(Yine ne oldu ?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

13) "Havası pis gibi" demedin mi?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

14) Değil efendim, / "Havası mis gibi..." dedim.

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15) Yani temiz ve güzel kokulu...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

16) Âmin, âmin...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17) Burada insan kendini unutuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18) Burada, ihsan kenevir mi yutuyor?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

19) Karagöz'üm, bana laf yetiştireceğine şöyle derin derin nefes al /da / ciğerin bayram etsin!

- "da" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20) Evvela cüzdanım bayram etse, ben ciğerime bayram yeri bulurum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21) Neyse efendim, kasvetli şeyler konuşmayalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22) Hay hay, kasketli şeyler konuşmayalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23) Bak aklıma geldi!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24) Hoşça vakit geçirmenin bir yolu da karşılıklı bilmece sormaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25) Yine beni kandırdın / ama / evvela ben soracağım.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26) Efendim, sohbetimizi daha renklendirelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27) Mesela bak şurada kahvehane var, / gidelim / ben size çay ısmarlayayım.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28) Hay hay, çayı anladım / da / kim kime ısmarlayacak / onu anlayamadım Hacı Cavcav?

- "da" edatıyla bağlı cümleler vardır.
- 2. ve 3. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

C. Üçüncü Cümle

(Hacı cav cav onu anlayamadım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29) Neyse, çaycı bilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30) Ben başlıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31) Haydi kolay gele, / başla Karagöz'üm!

- İki cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Karagözüm başl**a.**)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32) Parmağı var / canı yok, / damarı var / kanı yok?

- Dört cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

33) Efendim, bu, eldiven!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34) Bir çay kazandım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35) Şimdi iyi dinle!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36) Kolay sor!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37) Karagöz'üm, girdiği evde kıymetli bir şey bulamayan hırsız ne çalar?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

38) Şimdi, bu bilmece mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

39) Canım niye olmasın, / tabi bilmece...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40) Ne çalar?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

41) Efendim, ben sana soruyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42) Ben kendime soruyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43) Belki boş bulunup cevabını söylersin diye sesli düşündüm.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44) Şey, hırsız boş eve mi girmiş?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

45) Değil efendim, / ama / kıymetli bir şey bulamamış...

- "ama edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle
(Efendim değil.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46) Yine de bir şey çalmış, / acaba ne?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

47) Hacı Cavcav, bu hırsız acemi mi imiş?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

48) Allah müstehakını versin, / eve beraber girmedik ya!

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle
(Ya eve beraber girmedik!)
a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

49) Ne bileyim, / acemi mi?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi)

B. İkinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

50) Hırsızı iyice tanımadan ne çaldığını nasıl bulacağım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

51) Peki, çaldığı şeyi cebine mi koymuş, / yoksa çuvala mı?

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

52) Nereye nereye koymuş?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

53) Tamam, bilemedin...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

54) Bir çay daha kazandım, / iki oldu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55) Sıra sende!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56) Dur, / biraz düşünüp uydurayım.

İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57) Canım uydurmak olur mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

58) Sesini çıkarma!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

59) Tamam, iyi dinle!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60) Şey, ağzımızda cik cik öten meyve hangisidir?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

61) Karagöz'üm bu bilmece mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

62) Bilmece zahir...

(Zahir bilmece.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63) Yirmiye kadar sayıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64) Şey, birader, böyle bilmece olur mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

65) On altı, on yedi, on sekiz, on dokuz, yirmi! Hem de nasıl olur kerata!

(Kerata hem de nasıl olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66) Bademcik dediğimiz zaman badem ağzımızda cik cik diye ses çıkarmaz mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

67) Sen şu çay paralarını bana ver / de / gidip akşama ekmek alayım.

- "de" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68) Al şu parayı / ama / bunun acısını çıkarırım.

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

(Şu parayı al.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69) (Gider)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9. METİN :HAYATA AÇILAN KAPILAR

1.) İçinde yaşanılan ve insan soluğu ile hayat bulan yapıların dış dünyayla ilişkilerini sağlar kapılar.

2.) (Kapılar İçinde yaşanılan ve insan soluğu ile hayat bulan yapıların dış dünyayla ilişkilerini sağlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Pencereleri, dışarıyı bize anlatan, "gösteren" gözlere benzetirsek; kapılar, sevmediğini dışarıda bırakıp sevdiğini içeri alan bir ağız gibidir.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Sahip olunanı ardına saklayarak sahip olamayanda bir yabancılaşma duygusu yarattı kapılar.

(Kapılar sahip olunanı ardına saklayarak sahip olamayanda bir yabancılaşma duygusu yarattı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) İnsanlık tarihi kadar eski bir öykü bu…

(Bu insanlık tarihi kadar eski bir öykü.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Kapılar, önemli yapıların giriş bölümlerini " dışarıdan" ayırmak için yapıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Şehir kapıları, düşmanlara karşı surlarla çevrilerek korunan kentlere girip çıkarken kullanılıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Mezopotamya'dan başlayıp Anadolu medeniyetlerine, Eski Yunan'dan Çin'e, oradan da Selçuklu ve Osmanlı'ya kadar uzanan zaman diliminde, kapılar âdeta şehirlerin simgesi oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) İstanbul surları üzerindeki Topkapı ve Edirnekapı, Diyarbakır Kalesi üzerindeki Urfa kapısı, ülkemizdeki şehir kapılarının en güzel örneklerinden birkaçı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Kentten içeri giren mallar, burada denetlendiği için bu kapılara "gümrük kapısı" denilmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Ülkeler arasındaki sınırlarda da "kapı" sözcüğü, benzer bir anlamda kullanılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Geleneksel Türk evlerinde kapılar, evin " hayat adı verilen bölümüne açılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Hayattan bir merdivenle üst kata çıkılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Bir evin tüm güzelliklerini başkaların açıp kötülüklerin üzerine kapanır dış kapılar.

(Dış kapılar bir evin tüm güzelliklerini başkaların açıp kötülüklerin üzerine kapanır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Kapıların üzerinde bulunan tokmak ve çekeceklerin, bir görüntü zenginliği olmasının ötesinde işlevleri vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Çok basit şekillerde olanlarının yanı sıra, küçük birer sanat eseri olarak değerlendirile bilecek örnekleri mevcuttur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Ev sahibinin nereden geldiğini, mesleğini ve ekonomik durumunu yansıtır kapı tokmaklarındaki ayrıntılar.

(Kapı tokmaklarındaki ayrıntılar ev sahibinin nereden geldiğini, mesleğini ve ekonomik durumunu yansıtır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Tokmaklarda çoğunlukla el şeklinin tercih edilmesi, insan elinin bol kazanç ve bereketi temsil etmesi inanışına dayanır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Evlerin sesidir tokmaklar; / eve misafir geldiğini ev sahibine haber verir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
(Tokmaklar evlerin sesidir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Eve içlerindeki kapılar ise daha yalındır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Buna karşılık, kapıların odaya bakan yüzleri iç mekan kimliğinin devamı olarak büyük bir özen ve ustalıkla biçimlendirilmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) İç kapılarda ahşap, yaygın olarak kullanılan bir malzemedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Sıcağı depolayan ve insanın duyguları üzerinde olumlu bir etki yaratan ahşaba eski Türk evlerinin kapılarındaki süslemelerde sıkça rastlanır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Şimdi yerlerini ağır metal kapılara bırakan o güzelim ahşap işlemeli kapılar antikacıların soğuk vitrinlerinde bir masa tablası yada iç dekor olarak kullanılmak üzere uygun fiyata satılmayı bekliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Yıllar boyunca üzerine vuran yağmurlara Ve rüzgarlara, içlerinde sakladıkları anılara, kim ve nasıl değer biçecek dersiniz?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Kapıları kapatırız dış dünyanın tedbirlerine karşı.

(Dış dünyanın tedbirlerine karşı kapıları kapatırız.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Bir de üzerine kilit takarız bir de bizden başkası açmasın diye.

(Bir de bizden başkası açmasın diye bir de üzerine kilit takarız.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Gelenleri sorgusuz sualsiz kabul ettiğimiz başkalarına güvenip kapılarımızı hiç kilitlemediğimiz günler geride kaldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Ali baba ve kırk haramiler masalındaki gibi kilidi söz olan kapılar yok / ki / " Açıl susam, açıl!" denildiğinde açılsın.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Şimdi şehrin kıyıda köşede kalmış birkaç mahallesi dışında, evler artık çelik kapılar ve geçmeli kilitlerle korunuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Soğuk ama güvenli bir zırhın arkasında, sıcak sohbetlerimizde "kilitleniyor".

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Dökme demirden kilit ve anahtarları, kapı eşiklerini, belli belirsiz bir çocukluk anısı olarak da olsa hatırlayacak mı yeni gelen nesil?

(Yeni gelen nesil dökme demirden kilit ve anahtarları, kapı eşiklerini, belli belirsiz bir çocukluk anısı olarak da olsa hatırlayacak mı?)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

33.) Anadolu kentlerinde, büyük şehirlerin ücra semtlerinde hayatın aktığı yerdir kapı eşikleri.

(Kapı eşikleri Anadolu kentlerinde, büyük şehirlerin ücra semtlerinde hayatın aktığı yerdir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Kadınlar eşikte oturup dinlenirken bir yandan da komşularıyla sohbet ederek günlük hayatın sıkıntısından ve tek düzeninden biraz olsun uzaklaşırlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Yaşantılarımıza olduğu kadar deyimlerimize de yerleşmiş kapılar.

(Kapılar yaşantılarımıza olduğu kadar deyimlerimize de yerleşmiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Söz gelimi akşam misafirlilerinde "Kapı kapı gezeriz" .

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Hiç belli olmaz, belli kararımızı değiştiririz diye "Açık kapı bırakırız".

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Aileye uzak birilerinden bahsederken "Dış kapının mandalı" deyiveririz.

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) "El kapıların da çalışır / ekmeğimizi kazanırız.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) İstenmediğimiz yerlerden "Kapı dışarı" ediliriz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) "Kapıdan kovsalar bacadan gireriz". Kimi zaman, eğer bir şeyi kafamıza koyduysak.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Üzerinde ahşap işlemeleri zamanının acımasızlığında kaybolmaya yüz tutmuş cami kapıları, okulların otoriteyi simgeleyen demirden kocaman kapıları…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

43.) Hangi kapıya gitsen başka bir öyküsü var ardında sakladığı.

(Hangi kapıya gitsen ardında sakladığı başka bir öyküsü var.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Sürgülü, döner, katlanır, çarpma, kendiliğinden açılan kapılar…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

45.) İçeriye ya da dışarıya açılan kapılar; kapıların ardına saklanan dünyalar.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

46.) Kendimize ve başkasına ait olanı ayıran sınır orası; gürültülü alarmlar, iri yapılı korumalar ve bir açılı görüntüyü kaydeden kameralarla korumaya çalıştığımız.

(Orası gürültülü alarmlar, iri yapılı korumalar ve bir açılı görüntüyü kaydeden kameralarla korumaya çalıştığımız kendimize ve başkasına ait olanı ayıran sınır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Bunların yanında birde göremediğiz kapılar var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Bizi hayal ettiklerimize ulaştıracak geçitler onlar.
(Onlar bizi hayal ettiklerimize ulaştıracak geçitler.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10. METİN :İYİMSERLİK, KÖTÜMSERLİK

1) İnsanları birçok bakımdan iki sınıfa ayırabilirsiniz.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2) Fakat en doğrusunu Auguste Breal (Agust Biril) adında bir muharrir yapmıştır.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3) O muharrir: "İnsanları, beraber yaşadıkları kimselere hayatı hoş hâle getirenler, bir de beraber yaşadıkları insanlara hayatı zehir edenler diye ikiye ayırmak kabildir." diyor.
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4) Bana öyle gelir / ki,/ muharrir bu ayırmayı yaparken insanlardan bir kısmının iyimser, bir kısmının da kötümser olduğunu anlatmak istemiştir.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5) İyimser yahut eski tabiriyle nikbin dediğimiz insanlar hakikaten yalnız kendilerinin hayatını tatlılaştırmakla kalmazlar, / beraber yaşadıkları insanlara da hayatı pembe bir gözlük arkasından seyrettirirler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6) Böyleleri en feci hadiseler karşısında kaldıkları zaman bile ümitsizliğe kapılmazlar; / o karanlık hadisenin, gece içinde parlayan yıldızlar gibi, ışık veren bir noktasını bulup ertesi güne o noktadan bakmayı tercih ederler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7) Burada "tercih ederler" sözünü gelişigüzel kullanmadığımı herhâlde siz de fark etmişsinizdir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8) Çünkü iyimser dediğimiz adam, en kötü meseleler karşısında kaldığı zaman bu meseleyi iyi tarafından mı, yoksa kötü tarafından mı göreyim diye düşünmez; / yaradılışı onu doğrudan doğruya karanlıklar içinde aydınlık noktaları aramaya götürür.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9) Siyahlar içinde bir bakışta beyazları görür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10) Bir de kötümseri, eski tabirle bedbin dediğimiz adamı düşünün.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11) Aman Allah!... Bedbun gözler güneşte bile kara kara lekeler bulacaklardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12) Nerede olduğunu şimdi hemen toparlayamıyorum, fakat bir yerde okumuştum; / iyimser insanla kötümser insanı birbirinden ayırmak için güzel bir usul bulmuşlar.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
"fakat" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

- Nerede olduğunu şimdi hemen toparlayamıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

- Bir yerde okumuştum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13) Bir masanın üzerine yarım bardak su koyup insanları teker teker davet ederek masanın üzerinde ne gördüğünü sorarlarmış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14) Kötümser adam, yani o her şeyi kara , her şeyi korkunç, her şeyi noksan gören adam: "Yarısı boş bir bardak görüyorum." dermiş.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15) Buna karşılık iyimser olan kimseler: "Yarısına kadar dolu bir bardak." gördüklerini söylerlermiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16) Kötümserler gerçekten böyledir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17) Onların gözlerine boşluklar çarpar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18) Yürekleri sanki vesvese ile doldurulmuştur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19) Parmağında küçük bir sivilce çıksa kötümserin aklına ilk gelen şey bunun bir kanser başlangıcı olduğudur, / iyimser ise parmağında bir sivilce çıktığını, bunu iyi bakarak geçiştirmenin mümkün olduğunu düşünür.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20) Böylelikle kendisine de, etrafına da hayatı zehir etmez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

21) Ama kötümser öyle değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22) Hiçbir şeyden memnun olmadığı, en iyi fırsatlar karşısında zihnini kötü ihtimallere doğru işlettiği için her şeyden önce kendisini mahveder; / daima kara kara düşündüğünden gülmek fırsatlarını sık sık kaçırır.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23) Âdeta yaşamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

24) Meşhur Düşes de Windsor'un pek sevdiği Lady Mendl adında bir ihtiyar hanım vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25) Belki adını duymuşsunuzdur / çünkü / iyimserlikten bahsedildiği zaman onun adını hatırlamamak mümkün olmaz.

- "Çünkü" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle)

26) Çok yaşamış, çok görmüş olan bu ihtiyar kadın:

"İnsanın yaşı ne kadar ilerlerse ilerlesin, yaşamak için vakit geçmiş değildir. Daima yeni şeyler öğrenmek istiyorum. Yenileri öğrenince de eskileri unutmak âdetimdir. İhtiyar olduğumu hiç bir zaman düşünmem. Bütün yeni cereyanlarla hemen ilgilenirim. Çünkü ben iyimser bir kadınım." der / ve / hep neşe ile, keyif içinde, kuruntusuz, üzüntüsüz geçmiş olan hayatını, tıpkı büyük kumandan Sezar gibi üç kelime ile anlatır.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27) Bilirsiniz / Sezar bir muharebeden döndüğü zaman Senatoda kendisinden bu mücadelenin tafsilatını sormuşlar, / o sadece: "Gittim, gördüm, yendim." demiştir.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28) Lady Mendl da kendi hayatını tıpkı onun gibi üç kelimeyle anlatıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29) Güldüm, / yaşadım, / sevdim.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30) Hayatı böyle hep iyi tarafından, rahat tarafından, keyfi tarafından almak, yok yere dertlenmemek, hiç yüzünden, hatta oldukça mühim sebepler bulunsa bile kederlere batmamak ne iyi şey.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31) Böyleleri toprağa tohum serpen çiftçi gibi geçtikleri yerlere saadet dağıtırlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32) Bu saadet tohumları buğday misali yeşermekte gecikmez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

33) En ufak şeylerden memnun olurlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34) Gündelik hayat onlar için küçük ikramiyelerle doludur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35) Beş on dakikayı tesadüfen hoş geçirmek; keyfi söylenmiş bir şarkıyı dinlemiş olmak; güzel bir tablo seyretmek; gerçekten layık olanlara ufak bir yardımda bulunmak; tabiatın harikuladeliklerine hayran kalmak, bir çocuğun masum üzüntüsünü gidermek; her şey, bir kötümserin gözünde hiç değeri olmayan her şeyi, iyimserin hayatını zenginleştirir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36) Bu dünyada gördüğünüz bütün eserler iyimserlerin eseridir / çünkü / insan kötümser olunca eser vermesine imkân kalmaz.

- "Çünkü " edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

37) Bütün işlerin başlangıcı çetin mücadelelerle doludur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38) En ehemmiyetsiz bir engel karşısında yılıveren kötümser, bir kenara çekilip kara düşüncelere dalarken iyimser adam, o mücadelelerin sonunun görebildiği için engellerin üzerine atılmaktan çekinmeyecektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39) Hayatın engelleri, sonunun daima iyi olacağına inanan güçlerin sayesinde ortadan kalkar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40) Dünyayı refaha ve bolluğa kavuşturan onlardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41) "En iyi iş neşeli bir adamın elinden çıkan iştir." diye bir söz vardır.

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42) İnsan çalışırken neşesini kaybetmemeli.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

43) Kötümserlik cemiyette her bakımdan yıkıcı bir rol oynuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44) Bu sözleri dinlerken tabi aklınıza gelen suali tahmin etmiyor değilim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümledir.)

45) Peki ama nasıl iyimser olmalı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

46) İnsan dünyaya iyimser olarak gelmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47) Küçük çocukların en tatlı hayaller içinde büyüdüklerini hatırlayacak olursanız bu sözün doğruluğuna inanırsınız sanıyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48) Sonradan kötümser olduğumuza göre dostlarımızı iyimser insanlardan seçelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49) Neşe bulaşır, derler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50) Onların neşeleri bize ulaşır, / hayatı hoş tarafından almaya alışacağımız için kötümserliğimizden eser kalmaz belki.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Belki hayatı hoş tarafından almaya alışacağımız için kötümserliğimizden eser kalmaz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.METİN :ANADOLU'NUN CİRİT OYUNLARI

1.) Anadolu'nun geleneksel seyirlik oyunları arasında cirit oyunlarının yeri büyüktür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Cirit oyunları, bir eğlence, bir yiğitlik ve çeviklik gösterisi, aynı zamanda bir atlı spordur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Cirit oyunlarının tarihi çok eskilere gider.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Türkler, bu sporu binlerce yıl önce Orta Asya'da başlatmışlar, / yüzyıllar boyunca bu geleneği sürdürerek Selçuklularla birlikte Anadolu'ya getirmişlerdir.

İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Bu yüzden cirit oyununun Anadolu'da en azından 900 yıllık bir tarihi vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Güreş gibi cirit de millî ve geleneksel bir "ata sporu" sayılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Güreş, bir zamanlar "Türk gibi kuvvetli" sözüyle Türk gücünü nasıl dünyaya yaymış ve tanıtmışsa cirit oyunu da Türk yiğitlerinin binicilikteki hünerinin, çevikliğinin, cesurluğunun sembolü olmuştur.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Cirit oyununun kaynağı ve çıkışı üzerine çeşitli söylentiler vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Derler / ki, / bir zamanlar, birbirine komşu, aynı soydan gelen iki obanın arası açılır.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bir oba ötekinden kız ister, / verilmez.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Derken iş, kavgaya, savaşa dökülür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) İki obanın yiğitleri atlarına biner, / zırhlarını kuşanır, / silahlanırlar.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) İki obayı ayıran sınırın tam karşısında yerlerini alırlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Nerdeyse kan dökülecek, / yiğitler birbirine girecek.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Obanın yaşlıları toplanır, / bir hiç yüzünden kan dökülmesini istemezler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

16.) Karşı obanın ileri gelen yaşlılarıyla konuşur, / anlaşırlar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Niçin savaşalım, boşu boşuna vuruşalım? Kan dökmek düşmana karşı olur. Biz aynı soydan, aynı kökten gelmiş, iki kardeş obayız. Aramızda bir anlaşmazlık oldu, yiğitlerimiz bunu onur meselesi yaptılar. Ellerinden silahlarını alalım, silah yerine birer sopa verelim. Çatışsınla, güçlerini, savaş hünerlerini, yiğitliklerini göstersinler. Sopaları kim kime daha çok isabet ettirirse o taraf yenmiş sayılsın. Yenilen yenilgiyi kabul etsin. Böylece kan dökülmesin, derler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) İki obadan iki hakem seçer, / meydana sürerler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Yiğitler, bir savaş düzeni içinde vuruşmaya başlarlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Sonunda hakemler, en çok isabet almış tarafı yenilmiş sayarak çatışmayı durdururlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Yenen taraf da istediğini elde eder.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bu olaylardan sonra cirit bir oyun, bir spor olarak yayılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Geleneksel kuralları ile birlikte millî oyunlarımız arasında yerini alır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Cirit oyunlarında kullanılan bir metre uzunluğundaki sopalar, meşe, şimşir, hurma gibi ağaçların dallarından kesilir, / cilalanır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bir ucu kalıncadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Cirit oyununa katılacak belli sayıdaki atlılar, karşılıklı dizilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Aralarında 100-200 metrelik bir mesafe bulunur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Cirit başladığı zaman, dizilerden bir atlı, atını ileri sürer.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Buna öteki diziden başka bir atlı karşı çıkar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) İlk çıkan atlı, karşısındaki atlıya sopasını fırlatır ve hemen dizginleri geri çevirir, / öteki onu kovalar ve sopasını atar, / derken karşıdan bir ikincisi onu karşılar.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
- 1. ve 2. Cümleler "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

"ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

I. Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

II.Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Böylece cirit bir düzen içinde sürer gider.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Diziler teker teker meydana çıktıktan sonra, değneğini en çok isabet ettiren taraf galip sayılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Cirit oyununda tek hedef, atın sırtındaki binicidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Ciritin ata isabet etmesi, savuranın oyun dışı kalmasını gerektirir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Bu yüzden atlılar, kendilerini hedef alan ciritlerden korunmak için at üzerinde çeşitli hareketler yapar, / gizlenir, / dörtnala giden atın üzerinde türlü hünerler gösterirler.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Çeviklik, iyi binicilik, güçlü atıcılık, cesurluk, bu oyunun hünerleri arasındadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Cirit oyununu, eski Türklerde bir savaş manevrası sayanlar da vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Top, tüfek icat edilmeden önce, savaşlarda en etkin silah kuşkusuz, sipahi denilen atlı savaşçıların ya da bir başka deyimle süvarilerin ellerindeki mızrak ve gürzlerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Yayalar daha çok ok atar, / kılıç sallarlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Atlı savaşçılar, savaş öncesi talimlerinde ağaç sopalar kullanırlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Cirit oyununun bir savaş oyunu ya da karşılıklı savaş gösterisi sayılması bu yüzden.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Bugün yurdumuzun çeşitli bölgelerinde cirit oyunları oynanır, / ciritli yarışmalar yapılır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Kars'ta, Erzurum'da düzenlenen şenlik ve yarışmalarda cirit oyunları başta gelir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Her yıl Konya'da eylül ayında yapılan "Geleneksel Türkiye Cirit Oyunları Yarışması"nı on binlerce kişi izler, / yarışlarda derece alanlara ödüller verilir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Türklerin ata sporu olan cirit oyunları, Asya'da ve Avrupa'da başka milletleri de etkilemiş, / ciride benzer oyunlar türetmiştir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Atlı polo oyunu bunlar arasındadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Ne var ki, cirit oyunlarının özelliğini yitirmeden yeni bir düzenleme ve özendirme ile yaşatılması gerekmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Anadolu'nun geleneksel bu sporu unutulmaktan kurtarılmalıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Bir zamanlar köy düğünlerini davulu ile zurnası ile coşturan cirit oyunları, Anadolu'nun kükrek sesi, yiğitlik, mertlik heyecanı, geleneksel seyirliğidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12. METİN :KARADA YÜZEN DONANMA

1.) O gün, orada gencecik bir padişah, önce imkânsızlığı yendi, sonra / Bizans'ı…

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

2.) Pek çoğumuzun "pes" edeceği durum karşısında sabır ve irade imtihanı vererek galip çıktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Önce olayın kısacık hikâyesine bakalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bizans, 06 Nisan 1453 sabahı 150.000-200.000 arası olduğu çeşitli kaynaklarda belirtilen Osmanlı ordusu tarafından son kez kuşatıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bu arada Osmanlı donanması Haliç'in girişine dayanmış, / Sarayburnu önlerinde demirlemişti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Ordu, merkez, sağ ve sol olarak üç kısma ayrıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) 19 Nisan'da yapılan ilk saldırıda, tekerlekli kuleler kullanıldı / ve / bu saldırı ile Topkapı surlarından burçlara kadar yanaşıldı.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Çok şiddetli çarpışmalar oluyor, / Bizanslılar şehri koruyan surların zarar gören bölümlerini hemen tamir ediyorlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Venedik ve Cenevizliler de donanmalarıyla Bizans'a yardım ediyorlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Kara ordusu sıkışmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Donanmanın devreye girmesi lâzımdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Sultan II. Mehmet böyle düşünüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Fakat donanmayı devreye sokamıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) Çünkü surlarının zayıf olduğu İstanbul'un Haliç tarafına zincir gerilmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Osmanlı donanmasının Haliç'e girişi böylece engellenmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Bizans'ın fethi, Osmanlı donanmasının Haliç'e indirilmesine bağlı görünüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Sultan II. Mehmet, geceler boyu düşündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Böyle elleri kolları bağlı bekleyemezdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Bir şeyler yapmalı, / bir an önce Bizans'a girmeliydi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) "Çare olur" diye, düşündüğü herkese sordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Lakin kiminle konuştuysa bunun "imkânsız" olduğunu söylediler...

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Fakat genç padişah, hiçbir imkânsızlığa teslim olmak istemiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) Aradığı çare, çaresizlikten çıkacaktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Buna inanıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Düşündü, /düşündü...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Umudunu hiç yitirmedi, / Bizans'ı fethetme kararından hiç vazgeçmedi...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Derken, kafasında bir şimşek çaktı, / bir fikir dolandı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) "Olabilir." diye söylendi kendi kendine...

("Olabilir." diye kendi kendine söylendi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Osmanlı donanmasına ait bazı gemiler karadan çekilerek Haliç'e indirilecekti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Aklına gelen "son çare" buydu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Kurmaylarından bazıları bunun mümkün olduğunu, bazıları ise "imkânsız" olduğunu söylediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) "İmkânın sınırını görmek için imkânsızı denemek lazım." dedi padişah.

(Padişah "İmkânın sınırını görmek için imkânsızı denemek lazım."dedi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) "Tez hazırlanın, / gemiler karadan yürütülecek, / daha da olmazsa havadan uçuracağız!"

- Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Gemileri uçurmayacaktı elbette, / sadece hiçbir engel yüzünden fetih yolundan dönmeyeceğini, olumsuz hiçbir şarta teslim olmayacağını söylemeye çalışıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Elbette gemileri uçurmayacaktı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Kısacası, fetih konusundaki kararlılığını vurguluyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Önce kurmaylarıyla birlikte bölgeyi gezdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Ölçüp biçtiler / ve / denemeye karar verdiler.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Bu karardan hemen sonra çalışmalar başlatıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Tophane önündeki kıyıdan başlayıp Kasımpaşa'ya kadar ulaşan bir güzergâh üzerine kızaklar yerleştirildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Gemilerin, kızakların üzerinden rahatça kayması için Galata Cenevizlilerinden zeytinyağı ve tereyağı dâhil, bulunabilen her türlü yağı satın alarak kızakları yağladılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) 21-22 Nisan gecesi 67 (ya da 72) parça gemi düzeltilmiş yoldan Haliç'e indirildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Haliç'teki Osmanlı donanmasına ait toplar surları dövmeye başlayınca, Rumlar gözlerine inanamadılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

43.) Olmayacak bir şey olmuş, / imkânsızlık ve olumsuzluk kararlılık karşısında bir kez daha yenilmişti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Bu azmin zaferiydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) "Normal insanlar", hayatı en kolay tarafıyla yaşamaya çalışırlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Bazılarımız "zor" karşısında pes ederiz, / bazılarımız "çok zor" karşısında yelkenleri suya indiririz.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Bazıları da var / ki, / "zor"u ve "çok zor"u rahatça aşar, hatta "imkânsızlık" karşısında bile vazgeçmezler.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

"hatta" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

- "Zor" ve "çok zor"u rahatça aşar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

- "İmkânsızlık" karşısında bile vazgeçmezler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

48.) Tarihe şan verenler "imkânsızlıklar" karşısında "pes etmeyenlerdir!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

49.) Hatırlayalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Sultan II. Mehmet'in büyük bir donanması vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Ondan başka, iyi eğitilmiş, deneyimli askerleri vardı / ve / koca "şahi" topları, mancınıkları, kuleleri vardı.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Ama eğer "olmaz"ı oldurup gemileri karadan yürütmeseydi, elindeki imkânları kullanamayacak, / dolayısıyla / Doğu Roma İmparatorluğu'nun 1125 yıllık başkenti İstanbul'u fethedemeyecekti.

"dolayısıyla" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13. METİN :BOZKIRIN TEZENESİ

1.) Orta Asya steplerinden kalkıp at sırtında Anadolu bozkırlarına ulaştığımız gün, yeni yurdumuzu onunla selamladık.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Adına kopuz dedik, / çöğür, dütar, saz dedik, / bağlama dedik.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Çalanlara kam, bahşı, ozan dedik, / aşık dedik…

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Dede korkut boy boyladı, soy soyladı kolca kopuzla…

(Dede korkut kolca kopuzla boy boyladı, / soy soyladı.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Karacaoğlan koşmalar düzdü Eliflere, Sunalara, / Koç Köroğlu'nun elinde silahtı tüfek icat olup mertlik bozulmadan evvel…

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Karacaoğlan Eliflere, Sunalara, koşmalar düzdü.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Tüfek icat olup mertlik bozulmadan evvel Koç Köroğlu'nun elinde silahtı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Yunus Emre gönüller onardı dilinde Hakkın sözü, elinde çifte kopuzl**a.**

(Yunus Emre dilinde Hakkın sözü, elinde çifte kopuzla gönüller onardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Aşık Veysel onunla geçti iki kapılı handan ağır ağır…

(Aşık Veysel iki kapılı handan ağır ağır onunla geçti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Kerem yarasını onunla sardı…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Pir Sultan Abdal, Hakk'ı ve hakikati haykırdı elinde sazı ile asırlardır…

(Pir Sultan Abdal, Hakk'ı ve hakikati elinde sazı ile asırlardır haykırdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Kimi dil ile söyledi, / kimi tel ile…

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

11.) Kimini "saz" da usta bildik, / kimini "söz" de …

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

12.) Bu zengin birikimi bu büyük saz ve söz kültürümüzü kendine has bir tavır ve üslupla yoğurarak türkülerimizi tıpkı bir bayrak gibi yıllardır Gönül Dağı'mızda dalgalandıran, yaşayan en büyük türkü ustası Neşet Ertaş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Kimdir Neşet Ertaş?

(Neşet Ertaş kimdir?)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

14.) Bir zamanlar sadece Muzaffer Sarısözen'in tabiri ile "Kırşehirli mahalli sanatçı" olarak bilinen Neşat Ertaş'ı binlerce hatta milyonlarca saz çalıp türkü söyleyenlerden ve diğerlerinden ayıran nedir?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

15.) Onun sazını ve sesinin insanı büyüleyen sırrı nereden gelmektedir?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

16.) Gerçek anlamda gönül telimizi titreten, ruhumuzu ürperten bu esrarlı sesin, sazın ve tavrın arka planında neler ve kimler var?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

17.) Neşet Ertaş, 1938 yılında Kırşehir'in Çiçek Dağı ilçesine bağlı Kırtıllar Köyü'nde dünyaya gelmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Çocukluk ve gençlik yılları Kırşehir, Yozgat ve Keskin'in çeşitli köylerinde geçmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) On beş yaşında gurbete çıkan Neşet Ertaş'ın gurbet hayatı halen devam etmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Saza gümbür gümbür ses veren, adeta davula eşlik edercesine sazının göğsünden pençesiyle sesler çıkartan Neşet Ertaş, hep samimi ve kendi halinde yüreğinin acılarını ve kendi iç gurbetlerini seslendirmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) 1960'lardan itibaren ismi, sazımız bağlama ile birlikte anılan; sadece geniş halk kesimlerinde değil, ciddi musiki çevrelerin ve gerçek türkü dostlarının da gündeminden hiç düşmeyen Neşet Ertaş'ı farklı değerlendirmek gerekiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Onun sanatı için, başta Muharrem Usta olmak üzere, Hacı Taşan, Çekiç Ali ve Orta Anadolu müzik geleneğini diğer ustaları da dahil olmak üzere hepsinin üst seviyede bir sentezi ve esrarlı bir bileşkesi denilebilir.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Neşet Ertaş'ın sanatı, hayatı ile o kadar iç içedir / ki / çalıp söylediği türkü ve bozlaklarında bütün bir hayat hikâyesini bulmak mümkündür.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Hayatına yakından baktığımızda da o içli türkülerin, yakıcı bozlakların nelerden, nasıl doğduğunu ipuçlarını elde ederiz hemen.

(Hayatına yakından baktığımızda da o içli türkülerin, yakıcı bozlakların nelerden, nasıl doğduğunu ipuçlarını hemen elde ederiz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Onun hayatını "Garip" mahlasıyla yazdığı şiirlerindeki ozan yönünü yıllarca kimse fark etmedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

26.) Babasından öğrendiği geleneksel ve anonim türküleri, bozlakların dışında, sözleri kendisine ait türküler, bozlaklar söylediğini de fark eden olmadı yıllarc**a.**

(Babasından öğrendiği geleneksel ve anonim türküleri, bozlakların dışında, sözleri kendisine ait türküler, bozlaklar söylediğini de yıllarca fark eden olmadı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Sözü ve müziğiyle anonim türkülerde ki erişilmez sadeliği ve estetik seviyeyi yakalayan sayısız türkünü, bozlağın altına attığı mütevazi imzasını kimselere söylemedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

28.) Olağanüstü denilebilecek yeteneği, geleneğe hâkimiyeti, gelenekten kopmadan yeniye bağlılığı yeni zamana modern zevk ve eğilimlerini gözeten Neşet Ertaş, hep gündemde kalmış bir sanatçıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) O, ismi bağlamayla özdeşleşmiş bir türkü ustası…

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Türküyü bağlamaya bağlamayı "türkü"ye bu kadar yakınlaştıran ve yakıştıran, adeta birbirlerinin içinde eritip yok eden ikinci bi sanatçı bulmak o kadar sanıldığı kadar kolay olmasa gerek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle.)

31.) Farkında mısınız bilmem; / türkü saza, saz türküye ve ikisi birden Neşet Ertaş'a ne güzel uyuyor.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.METİN : SUSAYAN KONYA

1.) Konya Kapalı Havzası'nı bilir misiniz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

2.) Çoğumuzun yolunun düştüğü, dümdüz yollarla arşınladığımız yerlerden biridir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Benim de yolum, Türkiye'de yaptığımız "Konya Kapalı Havzasının Akılcı Kullanımı" projesi ile düştü oralar**a.**

(Oralara benim de yolum, Türkiye'de yaptığımız "Konya Kapalı Havzasının Akılcı Kullanımı" projesi ile düştü.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Ekip arkadaşlarımla, suyun akılcı kullanımı amacıyla yola çıktık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Yolculuğumuz alanda toplantılar, eğitim etkinlikleri ve pilot uygulamalar yaparak sürüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Yolculuğumuz boyunca, her ay bölgeyi baştan sona dolaştık; / amacımız bölgenin sorunlarını tespit etmekti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) İki yolda, Konya Havzası'nda, toplam 50 000 kilometrelik; yani Dünya'nın çevresi kadar tur attık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Yukarıda bahsettiğim 50 000 kilometrelik yolculuğun sadece küçük bir kısmıdır size anlatabileceklerim.

(Size anlatabileceklerim yukarıda bahsettiğim 50 000 kilometrelik yolculuğun sadece küçük bir kısmıdır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bu yol hikâyesi Ankara'dan, sabahın erken saatlerinde yola çıkışımızla başlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Sabahın kör karanlığında yarı aç, yarı uykulu düştüğümüz yollardan Kulu makasına kadar uyuyarak geçiyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) İlk durağımız, Türkiye'nin beyaz incisi Tuz Gölü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Tuz Gölü, Türkiye'nin en büyük özel çevre koruma alanı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Uçsuz bucaksız beyazlığı batımıza alarak yol boyu ilerliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Göle en yakın olduğumuz noktada durup gölün üzerinde yürümeye başlıyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ayaklarımızın altındaki ezilen beyaz tuz kitlelerinin hissettirdiklerini yazıyla anlatmak gerçekten çok güç...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) İçimden "garip bir göl" diyebiliyorum sadece; başka derli toplu bir cümle bulamıyorum yaşadıklarımı anlatacak.

(İçimden sadece "garip bir göl" diyebiliyorum / başka / yaşadıklarımı anlatacak derli toplu bir cümle bulamıyorum.)

- "başka" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

17.) Çünkü su yok gölde.

(Çünkü gölde su yok.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Bu göle göl demeye bin şahit ister...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Oysaki tuzcul sulak alanlarda buharlaşmanın yağışlardan daha çok olmasından dolayı, tuz göllerinin özelliğidir çöl gibi olmak.

(Oysaki tuzcul sulak alanlarda buharlaşmanın yağışlardan daha çok olmasından dolayı, çöl gibi olmak tuz göllerinin özelliğidir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Yetkililerle yaptığımız görüşmede göldeki susuzluğun, tuz üretimini olumsuz etkilediğini ve Konya'nın pis sularının göle verildiğini öğreniyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Yola devam...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

22.) Aksaray'ı geçtikten sonra Tuz Gölü'nün güneyinden Obruk Han'a doğru ilerliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Uçsuz bucaksız bozkırların arasından geçerken aklıma, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şu dizeleri takılıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bu şehir bozkırın tam çocuğudur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Onun gibi, kendini gizleyen esrarlı bir güzelliği vardır..."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Tanpınar'ın bahsettiği esrarlı güzellik, güneşin iyice yükselmesiyle birlikte olanca ihtişamıyla ortaya çıkıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Ardımızda bıraktığımız esrarlı güzellik yanımıza kattığımız hayranlık duygusuyla Obruk Han'a varıyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Obruk Han, tarih ile doğanın eşsiz birlikteliğinin sergilediği inanılmaz güzellikte bir yer.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Tarihî Han'ın içinden yürüyerek bir süre obruğu aradık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Kemerli Kapı'nın içinden geçtiğimizde masmavi renkli Obruk Gölü göz kırpıyordu karşımızd**a.**

(Kemerli Kapı'nın içinden geçtiğimizde masmavi renkli Obruk Gölü göz karşımızda kırpıyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Derinliği 100 metreden fazla olan bu göl, havanın da güzel olması sayesinde ekibimizdeki fotoğrafçılar için bulunmaz bir görsel şölen hâline geliyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Bilim adamları, obrukların, yeraltı su seviyesinin düşmesiyle birlikte oluşturduğunu söylüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Köylüler de, "su kaçıyor" diyerek susuzluğu dile getiriyorlardı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Bozdağı Anadolu Yaban Koyunları Koruma Sahası'na uğramadan geçtik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Havza'da yaban koyunlarının yanı sıra vaşak ve tuzcul bozkırlarda yaşayan küçük kemirgenler gibi nesli tehlike altında olan birçok memeli türü bulunur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bundan sonraki durağımız Karapınar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Karapınar, ülkemizde çölleşmenin başladığı noktalardan biri / ve / belki de en belirgini.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Çölleşmeyi önlemek için uzmanlar ve yetkililer yıllardır başarılı bir çalışma yürütüyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Alan, Türkiye'de rüzgâr erozyonu hızının en yüksek olduğu bölge.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Karapınar, fotoğrafik açıdan inanılmaz güzellikte kareler sunuyor bize.

(Bize Karapınar, fotoğrafik açıdan inanılmaz güzellikte kareler sunuyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Özellikle, değişik volkanik oluşumlara sahip olan Meke Krater Gölü ve Acıgöl.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

42.) Binlerce yıl önce volkanik patlama sonucu oluşan krater, zamanla suyla dolarak göle dönüşmüş / ve / göl bu yıl koruma altına alınmış.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Dünyada bir benzerinin olmadığı söylenen Meke Krater Gölü, maalesef pek iyi durumda değil.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

44.) Göl kurumakta ve kirlenmekte...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

45.) Karşımızdaki can çekişen bu görüntünün içimizde yarattığı üzüntüyle oradan ayrıldık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Yolda aklımda kalanları not ederken defterime "Burada çadır kampı iyi gider" diye not düştüm; sonraki yolculuklara rehberlik etmesi amacıyl**a.**

(Yolda aklımda kalanları not ederken sonraki yolculuklara rehberlik etmesi amacı ile defterime "Burada çadır kampı iyi gider" diye not düştüm.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Ardından yollar bizi Acıgöl'e götürüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Acıgöl, geniş bozkır alanların içinde rengârenk görüntüsüyle insanı şaşırtan apayrı bir güzellik sergiliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Hava kararmaya başlamıştı / ve / biz Konya merkeze doğru ilerliyorduk.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Şarkılar eşliğinde Mevleviler diyarı Konya'ya vardığımızda, 350 kilometre yol almış olmanın yoğunluğu kendini iyiden iyiye belli etmeye başlamıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Kentin girişinde Mevlâna, herkesi olduğu gibi bizleri de; "Gel, gel; ne olursan ol, yine gel." sözleriyle karşılıyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Konya merkezde yapılması gerekenler listesinin başında yer alan meşhur etli ekmeklerimizi yedikten sonra, öğretmenevindeki odalarımıza, bir sonraki yoğun gün bizi beklediği için gittik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Konya Havza'sının ekonomisi temel olarak tarıma dayanır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Havza'da şekerpancarı üretimi önemli yer tutar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Buna ek olarak hayvancılık da yaygın olarak yapılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Ayrıca Tuz Gölü çevresinde yılda 750 000 ton tuz üretilmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Türkiye'nin toplam tuz üretiminin %55'i demektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Ancak havzadaki su sorunu, tarımsal verimliliği azaltarak ekonomik kazancın düşmesine neden olmuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Bölgede tarıma alternatif bir gelir kaynağı geliştirmek de pek mümkün değil.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

60.) Ertesi gün Beyşehir Gölü'ne doğru yola koyuluyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Yol boyu keyfimize diyecek yoktu; / meraklı olanlar için söyleyelim, / Beyşehir Gölü'ne doğru giderken, yol boyu devam eden elektrik direkleri üzerine konmuş kızıl şahinleri hem seyretmek hem de saymak, yolu keyişi kılan uğraşlardan birisi.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Siz, kızıl şahinleri seyreylerken Beyşehir Gölü tüm ihtişamıyla karşınıza çıkıverir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Beyşehir Gölü, ülkemizin peyzaj güzelliği açısından en güzel gölüdür.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) İster istemez içimden aynı düşünceyi tekrarlayıp duruyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) "Selçuklu Sultanı Alaattin Keykubat, boş yere yazlık sarayını buraya yaptırmamış!"

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

66.) Turkuaz rengi göl, üzerindeki irili ufaklı adalarla kendine doğru çeker sizi.

(Turkuaz rengi göl, üzerindeki irili ufaklı adalarla sizi kendine doğru çeker.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Tüm yalnızlığınızı toparlayıp sadece Beyşehir Gölü'yle yaşamayı hayal etmeye başlarsınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Gölün batı tarafı, karlarla kaplı Anamas Dağları'nı konuk ederken doğu bölgesi, batısına tam da zıt bir görüntü sergilemek istercesine dümdüz ovalık bir alanı içerir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Anamas Dağları, dağcılar ve yürüyüş sevenler için kaçırılmaması gereken mekânlardan birisidir / ve / tabi ki fotoğrafik açıdan da çok önemli bir bölge olduğuna değinmeden geçmemek lazım.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Gün batımı, adaları, gül soğanları, sazlıkları, tepeli pelikanları; makinelere yönelmiş gözlerimizden sadece fillmlerimize değil beynimize de değerli kareler aktarmaktaydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Ancak gezimiz sırasında, göl suyunun, tarlaları sulamak için kullanılmasından dolayı gün geçtikçe seviyesinin azalmaya başladığını öğreniyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Bir gün buralarda gördüğümüz güzellikleri çocuklarımıza aktaramayacağımızı düşünmek bile korkutuyor bizi.

(Bir gün buralarda gördüğümüz güzellikleri çocuklarımıza aktaramayacağımızı düşünmek bile bizi korkutuyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Kahroluyoruz ister istemez...

(İster istemez kahroluyoruz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) İçimizde bir hüzün, aklımızda bir ezgi: "Bir şey yapmalı hey, bir şey yapmalı...".

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

75.) Bilim insanları ve sivil toplum kuruluşları, bu gördüğümüz yerlerin dünya çapında önemli alanlar olduğunu vurguluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Gezip görünce bunların ne kadar doğru olduğunu daha iyi anlıyoruz..

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15. METİN :DENİZ HASRETİ

1.) Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor,

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Çöllerde kalmış gibi yanıyor, / yanıyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bütün gemicilerin ruhu bende yaşıyor;

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Başımdaki gökleri bir deniz sanıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Nasıl yaşayacağım ey deniz, senden uzak?...

(Ey deniz, senden uzak nasıl yaşayacağım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

6.) Yanıp sönüyor gibi gözlerimde fenerin!...

(Fenerin gözlerimde yanıp sönüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Uyuyor mu limanda her gece sallanarak,

Altından çivilerle çakılmış gemilerin?...

(Altın çivilerle çakılmış gemilerin limanda her gece sallanarak uyuyor mu?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

8.) Sevmiyorum suyunda yıkanmamış rüzgârı;

(Suyunda yıkanmamış rüzgarı sevmiyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

9.) Dalgaların gözümde tütüyor mavi, yeşil...

(Mavi, yeşil dalgaların gözümde tütüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) İçimi güldürmüyor sensiz ay ışıkları;

(Sensiz ay ışıkları içimi güldürmüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Ufkundan yükselmeyen güneşler güneş değil!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Bir gün nehirler gibi çağlayarak derinden
Dağlardan, ormanlardan sana akacak mıyım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

13.) Ey deniz, şöyle bir gün sana bakacak mıyım,
Elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden?..
(Ey deniz, şöyle bir gün elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden sana bakacak mıyım?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

16. METİN :SON KUŞLAR

1.) Vaktiyle bu Ada'ya bu zamanda kuşlar uğrardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Cıvıl cıvıl öterlerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Küme küme bir ağaçtan ötekine konarlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) İki senedir gelmiyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Belki geliyor / da / ben farkına varmıyorum!

"da" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

6.) Sonbahara doğru birtakım insanların çoluk çocuk ellerinde bir kafes, Ada'nın tek tepesine doğru gittiklerini görürdüm.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) İçim cız ederdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Büyüklerin ellerinde birbirine yapışmış, acayip çomaklar vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bunlar bir yeşil meydanın kenarına varır, / bunları bir ufacık ağacın her dalına ökseleri bağlarlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Hür kuşlar, kafesteki çığırtkan kuşun feryadına, dostluk, arkadaşlık, yalnızlık sesine doğru küme gelirler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Çayırlıkta bir başka ağacın gölgesinde birikmiş çoluklu çocuklu kocaman adamlar, bir müddet bekleşirler, / sonra kuşların üşüştüğü ağaca doğru, yavaş yavaş yürürlerdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Ökselerden kurtulmuş dört beş kuş, bir başka ökseye doğru şimdilik uçup giderken, birer damlacık ederiyle birer tabiat harikası olan kuşları toparlar, / hemen dişleriyle oracıkta boğarlardı / ve hemen canlı canlı yolarlardı.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.
- 1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Hele bir tanesi vardı, [bir tanesi.]

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Çocukları bu işe seferber eden de oydu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ökseleri cumartesi gecesinden hazırlayan da Konstantin isminde bir adamdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Galata'da bir yazıhanesi vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Zahire tüccarıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Kalın, tüylü bilekleri, geniş göğsü delikleri kapanıp açılan üstü kara benekli bir burnu, deriyi yırtmış da fırlamış gibi saçları kısa kısa bir yürümesi, kalın kalın bir gülmesi...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

19.) Hani sessiz, zenginliğini belli etmez, mütevazı adamdı d**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

20.) Konu komşusu severdi hani.

(Hani konu komşu severdi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Hiçbir şeye, hiçbir dedikoduya karışmazdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22.) Sabahleyin işine kısa kısa adımlarla koşarken, akşam filesini doldurmuş vapurdan çıkarken görseniz; iriliğine, sallapatiliğine, Karamanlı ağzı konuşuşuna, basit ama hesaplı fikirlerine, sevimli şakalarına karşı hakkında kötü bir hüküm de veremezdiniz.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) Kendi hâlinde, işi yolunda hesaplı yaşayan bin bir tanesinden bir tanesiydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Ama, güz mevsiminde birdenbire böyle canavar kesilirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Akşam beş otuz beş vapurunun arka tarafında yerleştiği iskemlesinde, denizin üstüne oldukça uysal bakan gözlerini havaya kaldırır, / eylül sonlarına doğru böyle şairane gökyüzüne bakardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Birden yüzünün ve gözlerinin parladığını görürdünüz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Havada ve denizdeki tirşe maviliğin üstünde birtakım esmer damlacıklar görünürdü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Sağa sola oynarlar, / sonra bir istikamet tutturur, / bu esmer lekecikler geçip giderlerdi.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Konstantin Efendi onların çok uzaktan geçtiklerini görebilirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Gözlerini kısardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Esmer lekelerin Adalar istikametinde gittiklerini görür, / etrafına bakar, / bir tanıdık görecek olursa gözünü kırpar, / gökyüzüne bir işaret çakar.

- Dört cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) -Bizim pilavlıklar geldi! derdi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Kuşlar pek yakından geçmişse, seslerini taklit ederek kalın dudaklarıyla dişlerinin arasından onlara seslenirdi.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Kuşların çoğunlukla aldandıklarına, bu sesi duyarak, dost sesi sanıp vapur etrafında bir dönüp uzaklaştıklarına şahit olmuşumdur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Havalar sertleşir, / poyrazlar, lodoslar birbirini kovalar, / günün birinde teşrinlerin sonlarına doğru, ılık hiç rüzgârsız parça parça oynamayan bulutlu, tatlı, sümbülî günlerde, o en çağırtkan kafes kuşunu nereden bulursa bulur.

- Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Mahalle çocuklarını çağırtır, / bir tanesi 250 gram et vermeyen sakaları, isketeleri, şoryaları, aralarına karışmış serçeleri gökyüzünden birer birer toplardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Seneler var / ki / kuşlar gelmiyor.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

38.) Daha doğrusu ben göremiyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39.) Güzün o günlerini penceremden görür görmez, Konstantin Efendi'nin bulunabileceği sırtları hesaplayacak yollara çıkıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Bir kuş cıvıltısı duysam kanım donuyor, / yüreğim atmıyor.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

41.) Hâlbuki sonbahar koca yemişleri, beyaz esmer bulutları, yakmayan güneşi durgun maviliği, bol yeşili ile kuşlarla beraber olunca, insana, sulh, şiir, edebiyat, resim, musiki, mesut insanlarla dolu, anlaşmış, açsız, hırsız bir dünya düşündürüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Her memlekette kıra çıkan her insan, kuş sesleriyle böyle düşünecektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Konstantin Efendi mâni oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Zaten kuşlar da pek gelmiyorlar artık.

(Zaten kuşlar da artık pek gelmiyorlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

45.) Belki birkaç seneye kadar nesilleri de tükenecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Her memlekette kaç tane Konstantin Efendi var kim bilir?

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

47.) Kuşlardan sonra şimdi de milletin yeşilliğine musallat oldular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Geçen yol kenarındaki yeşilliklere basmaya kıyamayarak yola çıkmıştım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Konstantin Efendi'nin günlerinden bir gündü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Gökte hiç kuş gözükmüyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

51.) Evden çıkarken isketemin kafesine bir incir yapıştırdım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) İsketem tek gözünü verip bana dostlukla bakmış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) İncir çekirdeğini kırmaya çalışıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Onu, ev duvarının bir kenarına çaktığım çiviye asmış, / yola çıkmıştım.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Kuşlar yoktu şimdi havada / ama / yolun kenarında yeşillikler vardı y**a.**..

"ama" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

(Kuşlar havada şimdi yoktu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

56.) Baktım:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Bu yeşilliklerin bazı yerleri sökülmüş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Biraz ileride dört çocuğa rastladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Yürüyorlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Yeşilliklerin en güzel yerinde duruyor, / bir kaldırım taşı kadar büyük bir parçayı söküyorlar, / bir çuvala dolduruyorlardı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Ne yapıyorsunuz, yahu? dedim.

a.Yapısına göre, iç içe bileşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Sana ne? dediler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Fukara, üstleri yırtık pırtık yavrulardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Canım, neden söküyorsunuz? dedim.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Mühendis Ahmet Bey söktürüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Ne yapacak bunları?

(Bunları ne yapacak?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

67.) Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya hani, / onun bahçesini düzeltiyor d**a.**..

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

68.) İngiliz çimi alsın, eksin; mademki adam zengin...

(Mademki adam zengin İngiliz çimi alsın, / eksin.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) İngiliz çimiyle bu bir mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

70.) Bu daha mı iyi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

71.) İyi de laf mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir)

72.) Bunun üstüne çimen mi olur?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi)

73.) Hollandalı öyle demiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Karakola koştum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Polislere haber verdim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Güya men ettiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Gizli gizli, gene çimenler yer yer söküldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Mühendis Ahmet Bey'e ceza bile kesilmedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

79.) Belediye talimatnamesinde, yol kenarlarındaki çimenleri sökmek cezayı gerektirmiyormuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

80.) Kuşları boğdular, / çimenleri söktüler, / yollar çamur içinde kaldı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) Dünya değişiyor dostlarım.

(Dostlarım dünya değişiyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

83.) Günün birinde yol kenarlarında, toprak anamızın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

84.) Bizim için değil / ama / çocuklar, sizin için kötü olacak.

- "ama" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

86.) Sizin için kötü olacak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

87.) Benden hikâyesi.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17. METİN : KOMŞUSUZLUK

1.) Bütün efendiliğimi ve nezaketimi takınıp sesime nazik bir ton vererek komşuma "İyi akşamlar!" diyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Apartman kapısında nadir karşılaşmalarımızdan biri bu

(Bu apartman kapısında nadir karşılaşmalarımızdan biri.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) "İyi akşamlar!" diyor, o d**a.**

(O da “İyi akşamlar!”diyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Birinci katta oturuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Adı Fahrettin miydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

6.) Yok Fehmi, / belki de Faruk'tu...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bir sabah da alt katımızda oturanla karşılaşıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) O genç biri, / yeni evli.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Adını duyduysam da hatırlamıyorum.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) "Merhaba, günaydın!" diyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Samimi cevap veriyor, / hatta / gülümsüyor: "Günaydın!"

“hatta” edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Nazikçe gülümsüyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Ben iyi, zararsız bir adamım, diyor sesim.

(Sesim ben iyi, zararsız bir adamım, diyor.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Ne olur "İyi akşamlar!" ve "Günaydın!"dan başka, bir kelimecik daha konuşabilseydik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) "Nasılsın?" filan desek birbirimize, / "Çoluk çocuk iyi mi?" desek.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Birbirimize “Nasılsın?” filan desek.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Olmuyor işte.

(İşte olmuyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

17.) Bütün samimiyetimi, nezaketimi takınıp selam vermeme rağmen, komşularımla bir kelimenin ötesinde konuşacak şey bulamıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Bazen bu şansı yakalamıyor değilim aslında**.**

(Aslında bazen bu şansı yakalayamıyorum değil.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

19.) Apartman kapısının kapalı olduğu zamanlar oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Anahtarımızı almamış oluyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle.)

21.) Kapıda beş on saniye, komşularımdan biriyle bekleme mecburiyetinde kalıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Ama o saniyeler de uzadıkça uzuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) "İyi akşamlar!" veya "Merhaba!"dan sonra birşeyler söylemek gerekiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bir türlü denkleştiremiyorum cümleyi / ve / sıkılıyorum...

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

(Cümleyi bir türlü denkleştiremiyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) "Kapı bir an önce açılsa da yukarı çıksam" diyorum.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Saniyeler geçmek bilmiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Kapı açılıyor; / bu sefer de merdivenleri birlikte çıkma problemi var...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, isim cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Hem / merhabalaşmışız, / hem de / iki yabancı gibi hiç konuşmadan merdivenleri çıkacağız.

"Hem ….hem de…" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Kabullenemiyorum bunu.

(Bunu kabullenemiyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Geride kalıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Kapıyı biraz oyalanarak kapatıyorum. -Oysa kapı kendiliğinden kapanıyor.

-Oysa kapı kendiliğinden kapanıyor.- Ara söz

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Sonra posta kutusuna bakıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) İçinde bir şey olmadığını bile bile kapağını açıp kapatıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) O zamana kadar komşum çoktan dairesine çıkmış oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Ben de rahat bir nefes alıyorum, / gönül rahatlığı ile merdivenleri çıkıp evimin kapısını çalıyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Ara sıra alt kattaki komşumuz müzik setinin sesini anormal bir şekilde açıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Aslında kızıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) "Ayıp oluyor kardeşim!" demek geliyor içimden.

(İçimden "Ayıp oluyor kardeşim!" demek geliyor.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir

.

39.) Hatta ben de aynısını yapayım mı, diye düşündüğüm oluyor.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Fakat sonra vazgeçiyor, / bu düşüncemden ötürü kendime kızıyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Keşke her gün yapsa bunu, diyorum.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Böylece ben de bir komşum olduğunu, yalnız olmadığımı; bana yakın bir yerde, hemen alt katımda insanların yaşadığını, istesek sesimizi birbirimize ulaştırabileceğimizi düşünüp mutlu olurdum...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) İnsanın yakınında bir komşusunun olduğunu bilmesi, hatta ona kızabilmesi bile güzel şey!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Geçenlerde bir yazar da komşusuzluktan yakınıyordu köşe yazısınd**a.**
(Geçenlerde bir yazarda köşe yazısında komşusuzluktan yakınıyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Hatta bir "komşular günü" ilan edilmesini bile teklif ediyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Komşusuzluktan ben de müştekiyim, / ama / şu özel günleri oldum olası sevmem.

- "ama" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

47.) Bir "komşular günü" oldu diyelim, / onun da diğer anlamsız "özel günler" in akıbetine uğramayacağını kim söyleyebilir?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

48.) Bir kavramın, bir olayın, kişinin veya nesnenin "özel bir gün"ü oldu mu, bilin / ki / o, hayatın dışına çıkmıştır.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Henüz böyle bir 'özel gün'ü yok; / ama / "komşuluk" da yavaş yavaş çıkıyor hayatımızdan.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

(Komşuluk da hayatımızdan yavaş yavaş çıkıyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) "Komşular günü" adını vereceğimiz gün, geçmişteki güzel komşuluk ilişkilerini anlatıp tatlı hatıraları yâd etmekten başka ne ifade eder?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

51.) Ne eski insanları geri getirebiliriz ne de o güzel komşulukları.

(Ne eski insanları ne de o güzel komşulukları geri getirebiliriz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir.)

52.) Komşuluk ilişkilerimiz neden zayıfladı, / komşularımızın adını niçin bilmiyoruz?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru

cümlesidir.

53.) Onlarla "Günaydın!" ve "İyi akşamlar!"dan başka konuşacak şeyimiz neden olmuyor? diye hayıflanıyoruz şimdi.

(Şimdi onlarla "Günaydın!" ve "İyi akşamlar!"dan başka konuşacak şeyimiz neden olmuyor? diye hayıflanıyoruz.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) / Ha, bakın / eski günlerin kapısını aralayacak olursak iş değişir.

(Ha, bakın) – Ara söz

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Onlar, komşularımızla üst üste değil, / yan yana oturduğumuz günlerdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Evlerimizin kesişen noktaları vardı o zamanlar.

(O zamanlar evlerimizin kesişen noktaları vardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Küçük, daracık pencerelerimiz birbirine bakardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Annelerimiz oradan başını uzatır, / sonu gelmez sohbetlere koyulurlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Evlerimizin şirin, yemyeşil avluları olurdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Kapımızın önünden akıp geçen su, komşumuzun avlusunu sulardı / ve / komşu çocuklarıyla, ayaklarımız aynı sudan ıslanırdı mevsimler boyu.

"ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Ayaklarımız aynı sudan mevsimler boyu ıslanırdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Avlularımızdaki iğde yahut söğüt ağaçlarının dalları birbirine değerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Yalnız söğüt ve iğde dalları mı?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru.)

63.) Hayatımız, seslerimiz, bakışlarımız...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

64.) "Komşu anne" sözünü duydunuz mu siz hiç?

(Siz hiç "Komşu anne" sözünü duydunuz mu?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

65.) Biz komşu çocukları, birbirimizin annesine "komşu anne" derdik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Anneler, kendi çocuklarına ne almışlarsa, bir tane de komşu çocukları için alırlardı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Kardeş gibi büyürdük bitişik evlerde.

(Bitişik evlerde kardeş gibi büyüdük.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Oralarda yer içer, / yatıya kalırdık.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Çocukluğumuz, yarı yarıya komşu evlerinde geçerdi bizim.

(Bizim çocukluğumuz, yarı yarıya komşu evlerinde geçerdi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) "Kardeş yarısı" komşu çocuklarıyla oyunlar oynar, / kavga eder, / barışırdık.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Sünnetlerimizi, düğünlerimizi birlikte yapar, / birbirimizin açlığına ve tokluğuna şahit olurduk.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Üzüntülerimizi paylaşırdık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Birbirimizin yemek kokularını duyardık evlerimizden, / o yemekleri paylaşırdık.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Evlerimizden birbirimizin yemek kokularını duyardık.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Dost, sırdaş ve nihayet komşuyduk...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Bugün; memleketini, çocukluğunu, gençliğini, huyunu ve hatta adını bile bilmediğimiz komşularımızla paylaşacak neyimiz vardır?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

76.) Oyun oynamadığımız, kavga edip barışmadığımız insanlarla nasıl dost olabiliriz?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

77.) Onlar bize nasıl inanır, / biz onlara nasıl güveniriz?

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

78.) Komşuluk, ortak bir dünyanın ve paylaşılan uzun zamanların hatırasını saklar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) Büyük şehirlerde, çoğumuzun başkalarıyla ortak bir dünyası, paylaşacak zamanı yok artık...

(Büyük şehirlerde, çoğumuzun başkalarıyla ortak bir dünyası, paylaşacak zamanı artık yok.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

80.) Hâlâ yan yana duran ve avlularından serin sular akan evlerin bulunduğu, salkım söğütlerin mütemadiyen bitişik avlulara sarktığı köylerde, kasaba ve şehirlerde komşuluktan söz edilebilir belki...

(Hâlâ yan yana duran ve avlularından serin sular akan evlerin bulunduğu, salkım söğütlerin mütemadiyen bitişik avlulara sarktığı köylerde, kasaba ve şehirlerde belki komşuluktan söz edilebilir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18. METİN : MUSTAFA KEMAL'İN KAĞINISI

1.) Yediyordu Elif kağnısını
Kara geceden geceden
(Elif kağnısını kara geceden geceden gidiyordu.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Sanki elif elif uzuyordu, / inceliyordu
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Uzak cephelerin acısıydı gıcırtılar
(Gıcırtılar uzak cephelerin acısıydı.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) İnliyordu dağın ardı yasla
Her bir heceden heceden

(Dağın ardı her bir heceden heceden yasla inliyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Mustafa Kemal in Kağınısı derdi kağınısına

(Kağnısına Mustafa Kemal'in kağnısı derdi.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Mermi taşırdı öteye, / dağ taş aşardı

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Öteye mermi taşırdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Çabuk giderdi, / çok götürürdü Elifçik

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Elifçik çok götürürdü.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Nam salmıştı asker içinde

(Asker içinde nam salmıştı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bu kez herkesten evvel almıştı yükünü

(Bu kez yükünü herkesten evvel almıştı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Doğrulmuştu yola, önceden önceden

(Yola önceden önceden doğrulmuştu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Öküzleriyle kardeş gibiydi Elif,

(Elif öküzleriyle kardeş gibiydi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Yemezdi, içmezdi, yemeden içmeden onlar

(Onlar yemeden içmeden yemezdi, / içmezdi.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13.) Kocabaş çok ihtiyardı, / çok zayıftı .

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Mahzundu bütün bütün Sarıkız, yanı sıra
(Sarıkız yanı sıra bütün bütün mahsundu.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Gecenin ulu ağırlığında karşı,
Hafiftiler, inceden inceden
(Gecenin ulu ağırlığında karşı inceden inceden hafiftiler.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) İriydi Elif kuvvetliydi kağnı başında
(Elif iriydi, / kağnı başında kuvvetliydi.)
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Elma elmaydı yanakları, üzüm üzümdü gözleri

(Yanakları elma elmaydı, gözleri üzüm üzümdü.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Kınalı ellerinden rüzgar geçerdi daim

(Rüzgar kınalı ellerinden daim geçerdi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Toprak gülümserdi çarıklı ayaklarına

(Toprak çarıklı ayaklarına gülerdi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Alını yeşilini kapmıştı, geçirmişti

Niceden niceden

(Niceden niceden alını yeşilini kapmıştı, / geçirmişti.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Durdu birden Kocabaş, / ova bayır durdu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Kocabaş birden durdu)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Nazar mı değdi göklerden, ne?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

23.) Dah etti / yok.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

24.) Dahha! dedi, / gitmez.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

25.) Ta geriden başka kağnılar yetişti / geçti gıcır gıcır

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Gacur gucur geçti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Nasıl durur Mustafa Kemal in kağınısı

(Mustafa Kemal in kağınısı nasıl durur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir.)

27.) Kahroldu Elifçik, düşünceden düşünceden

(Elifçik düşünceden düşünceden kahroldu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Aman Kocabaş, ayağını öpeyim Kocabaş,

(Aman Kocabaş, (Kocabaş) ayağını öpeyim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Vur beni, / öldür beni, / koma yollarda beni.

(Beni vur, beni öldür, yollarda beni koma**.**)

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Geçer, / götürür ana çocuk mermisini askerciğin

(Geçer, / ana çocuk askerciğin mermisini götürür.)

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Koma yollarda beni, / kulun köpeğin olayım

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Beni yolarda koma.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Bak hele üzerimden ses seda uzaklaşır.

(Bak hele)- Cümle dışı unsur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Düşerim gerilere iyceden iyceden

(İyceden iyceden gerilere düşerim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Kocabaş yığıldı çamura

(Kocabaş çamura yığıldı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Büyüdü gözleri büyüdü, yürek kadar

(Gözleri büyüdü, / Yürek kadar büyüdü.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Örtüldü gözleri / örtüldü hep

(Gözleri örtüldü, hep örtüldü.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Kalır mı Mustafa Kemal'in kağnısı bacım?

(Bacım, Mustafa Kemalin kağnısı kalır mı?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.
(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

38.) Kocabaş'ın yerine koştu kendini Elifçik
(Elifçik Kocabaş'ın yerine kendini koştu.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Yürüdü düşman üstüne yüceden yüceden.
(Düşman üstüne yüceden yüceden yürüdü.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19. METİN :ANADOLU'DA KONUKSEVERLİK

1.) Anadolu'nun geleneksel konukseverliği üzerinde duralım isterseniz.
(İsterseniz Anadolu'nun geleneksel konukseverliği üzerinde duralım.)
a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bu konukseverliğin kökleri tarihin derinliklerine iner.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Türklerin kendi ülkeleri ve şehirlerine, köylerine, kasabalarına gelen yabancılara, gariplere, kimsesizlere, yolculara karşı insanca, dostça davranışları, kısacası konukseverlikleri çok eskidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bugün de Anadolu'nun birçok köy ve kasabasında, köyün ve kasabanın ortaklaşa malı olan köy odaları, «misafirhaneler» vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bir konuk geldiği zaman bu odalarda ağırlanır, / yedirilir, / içirilir.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Karşılığında hiçbir şey beklenmez.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

7.) Bu odaların giderleri, sıra ile ya o köyde oturan varlıklı aileler tarafından ya da köy sandığından karşılanır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Aslolan konuğu hoşnut etmektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bunun için yapılması gereken ne varsa yapılır, / ayrılırken konuğun gideceği yere kadar azığı düzülür.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümledir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Anadolu'daki konukseverlik gelenek ve göreneğinin temelinde eski Ahi gelenekleri yatmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Anadolu Selçukluları devrinden Osmanlıların son yıllarına kadar bir esnaf ve sanatkâr örgütü olarak bilinen Ahiliğin her köyde, her kasabada ve şehirde, ocakları, odaları ve tekkeleri vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Ahiler, geleneksel kurallarına göre, gelen konukları ağırlar, / bunu bir toplum görevi sayarlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bir şehirde birkaç Ahi ocağı bulunur, / bunlar şehirlerine gelen konukları ağırlamak için birbirleriyle yarış ederlerdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) On dördüncü yüzyılın başlarında Anadolu'da bir gezi yapan tanınmış Arap seyyahı Tancalı İbni Batuta, Anadolu'yu karış karış gezerken hep bu Ahi tekkelerinde konaklamış, / Türklerin gösterdikleri konukseverliği seyahatnamesinde anlata anlata bitirememiştir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

15.) İbni Batuta, Anadolu için şöyle der.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) "Tanrı, güzelliklerini öteki ülkelere ayrı ayrı dağıtırken burada hepsini bir araya getirmiştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Burada dünyanın en güzel insanları, en temiz giyimli halkı yaşar, / en nefis yemekler pişirilir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Allah'ın yarattıkları içinde en şefkatli, en konuksever halk Anadolu'dadır."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) 650 yıl önce bunları söyleyen Seyyah İbni Batuta, bir Anadolu yolculuğunda Denizli'ye uğrar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bundan sonrasını İbni Batuta'dan dinleyelim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) "Şehre girdiğimiz sırada, çarşıdan geçerken dükkânlardan çıkan birçok insan atlarımızı çevirerek yularlarına sarıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bir başka topluluk ise bunları durdurarak onlarla tartışmaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Aralarında tartışma uzayıp kızıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Ne konuştuklarını anlamadığımızdan korkuya düştük, / bunların yol kesen eşkıyalar olduğu kuşkusuna kapıldık.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Sonra Arapça bilen birisi ortaya çıktı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Ona, birbiriyle tartışan bu insanların bizden ne istediklerini sordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Dedi / ki, / bunlar Ahi'lerdir.

- "ki" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Bizimle ilk karşılaşanlar Ahi Sinan'ın adamları, / sonradan gelenler de Ahi Duman'ın kardeşleriymiş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Her iki taraf da bizim kendi misafirleri olmamızı isterler, / bu yüzden tartışırlarmış.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Onların göstermekte olduğu bu yüksek konukseverliğe hayran olmamak elde değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümledir.)

31.) Sonunda işi kura çekmek suretiyle halletmeye karar verdiler / ve / sulh oldular.

- "ve" edatı ile bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Kim kazanırsa önce o tarafın tekkesine konuk olmamız kararlaştırıldı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Kura Ahi Sinan tarafına düştü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Ahi Sinan sevinçliydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Adamlarıyla birlikte bizi karşıladı, / birlikte tekkesine giderek konuğu olduk.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bize hemen çeşitli yiyecekler getirdiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Yiyip içip dinlendikten sonra Ahi Sinan hepimizi hamama götürdü, / yıkandık.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Üç dört kişi bir arkadaşımızın hizmetindeydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Hamamdan çıktıktan sonra, yeniden büyük bir sofra kurdular, / meyveler, tatlılar ikram ettiler."

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) "İbni Batuta Seyahatnamesi"nin hemen her sayfasında, Anadolu'da görülen konukseverlik anlatılır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Anadolu, İbni Batuta'nın da anlattığı gibi bir kasabaya, bir şehre gelen konuğu paylaşamadıkları için aralarında kavga dövüş yapacak kadar konukseverdir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Bu anlayış bu görenek de dünyanın hiçbir ülkesinde olmamıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

43.) Konuk sevmek, konuğa ikramda bulunmak, insan sevgisinin başında gelir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Anadolu insanı, yemeğini konuğuna yedirmekten, konuğunu memnun etmekten zevk alır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Bu görevi yapmış olmanın rahatlığını duyar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Şekerin hemen hiç bulunmadığı yıllarda bir öğretmen, bir köye konuk olur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Akşam yemekten sonra evde bir telaştır başlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Ev sahibi sandığının anahtarını bir türlü bulamaz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

49.) Evin her köşesi aranır, / taranır, / anahtar yok.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

50.) Sonunda sandığı kırmaya karar verirler, / sandık kırılır, / öğretmen işin farkına o zaman varır.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Ev sahibi kırdığı sandıktan küçük bir çıkın çıkarır, / içerisinde üç şeker vardır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Evet, konuğuna şekerli bir kahve ikram etmek için sakladığı üç şeker.

(Evet) Cümle dışı unsur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Anadolu'nun konukseverliği üzerine söylenecek çok söz, anlatılacak çok hikâye vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8. SINIF CÜMLE TAHLİLLERİ

1. METİN :KIZ KALESİ

1.) Yurdumuzda pek çok Kız Kalesi vardır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bunların hepsinin, hemen hemen birbirini hatırlatan hikâyeleri halk arasında nesilden nesile anlatılagelmektedir.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bunlardan biri de Silifke sahillerinde, kıyıdan birkaç yüz metre uzaktadır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Uzaktan bakıldığı zaman deniz içindeki heybetli duruşu ile dikkatleri üzerine çeken bu Kale'nin şöyle bir hikâyesi anlatılır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Vaktiyle bugünkü İçel ilimizin bulunduğu bölgede hâkim olan bir Bey varmış.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bu Bey'in bir kızı olur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Baba da devrin âdetine uyarak kızını bir kâhine götürür / ve / onun geleceği hakkında bilgi edinmek ister.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Kâhin, kızın on dokuz yaşına girince bir yılan tarafından sokulmak suretiyle öleceğini söyler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Buna çok üzülen baba derin derin düşünmeye başlar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Ne yapsa da kızını bu kötü gelecekten kurtars**a.**

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

11.) Bey'in aklına güzel bir fikir gelir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Denizin ortasına bir kale yaptıracaktır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Kızını da oraya yerleştirecektir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Yılan sudan geçemeyeceğine göre de kızı kurtulacaktır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Hemen bu fikrin gerçekleşmesi için planlar hazırlar / ve / bugünkü Kız Kalesi'nin bulunduğu yerde binanın yapılmasına başlanır.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Aradan günler, aylar, yıllar geçer; / sonunda Bey'in istediği kale ortaya çıkar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Artık kızını daima orada oturtmakta, / karşı tarafa hiç geçirtmemektedir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Bey'in kızı on dokuz yaşını tamamlar, / onun şerefine kalede eğlenceler tertip edilir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bu eğlencelere davet edilen bir köylü kadın da hediye olmak üzere bağındaki nefis üzümlerinden bir sepet dolusu getirir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Fakat kader bu ya kadın üzümleri doldururken dalgınlığından istifade

ederek sepetin içine gizlenen yılanı görmez.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

21.) Üzümü çok seven Bey'in kızı da bu sepeti doğruca odasına çıkarttırır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Gece geç vakit herkes gittikten sonra yiyecektir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Misafirler gittikten, eğlenceler bittikten sonra odasına çıkan genç kız çok sevdiği üzümlerden yemeye başlar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Fakat tam bu sırada sepetin içinden çıkan yılan, kızcağızı sokar / ve / ölümüne sebep olur.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bugün Akdeniz'in bu şirin köşesinden geçenler Kale'yi mutlaka görürler / ve / hikâyesini öğrenmeden oradan ayrılmazlar.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

26.) Fakat ayrılırlarken de Bey'in kızına acımadan edemezler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümle.)

2. METİN: GEÇMİŞ ZAMAN ŞİİRLERİ

1.) Evvel zaman içinde
Ağustosta, sıcakta
Bir tarlada doğmuşum.
(Evvel zaman içinde ağustosta, sıcakta bir tarlada doğmuştum.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Elimden tutmuş güneş.
(Güneş elimden tutmuş.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Rüzgâr salıncak olmuş.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Avunmuşum.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Arsız bir kara sinek
Uzun ve titrek

Ninniler söylemiş.

(Arsız bir kara sinek uzun ve titrek ninniler söylemiş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Kağnıların serin gölgesinde

Uyumuşum.

(Kağnıların serin gölgesinde uyumuşum).

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bakıp dururken karıncalara

Zevale ermiş güneş.

(Karıncalar bakıp dururken güneş zevale ermiş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Ekinler biçilmiş tarlalar tenh**a.**

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Değirmenler dönmüş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Devran dönmüş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Vakit erişmiş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Yürümüşüm.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Düşmüşüm bir kuşun peşine.

(Bir kuşun peşine düşmüşüm)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) O gitmiş, / ben gitmişim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Kuş beni çoban sanmış.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Aldatıp kandıracak.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Cik cik demiş kuş.

(Kuş cik cik demiş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Cik cik demiş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Daha bu çocuk demiş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Birden uçup gitmiş

Bakmadan arkasın**a.**

(Bakmadan arkasına birden uçup gitmiş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Ve cemreler düşünce suya, toprağa

Bir düdük yapmışım söğüt dalından.

(Ve cemreler suya, toprağa düşünce söğüt dalında bir düdük yapmışım.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Çınlamış el ob**a.**

(El oba çınlamış.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Dağ taş çınlamış.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Ardımca melemiş kuzular.

(Kuzular ardımca melemiş)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Kara koyunu suya indirmişim

Uzun ince havalarl**a.**

(Uzun ince havalarda kara koyunu suya indirmişim.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Konaklar yapmışım çalı çırpıdan .

(Çalı çırpıdan konaklar yapmışım.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Camlarına vurmuş kuşluk güneşi

(Kuşluk güneşi camlarına vurmuş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Ve çamurdan kağnılar…
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

29.) Tekerleri kocaman
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Kısmet olmamış oturmak
(Oturmak kısmet olmamış)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

31.) Binmek kısmet olmamış
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

32.) Çabucak büyümüşüm.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3. METİN: ESKİ ANKARA EVLERİ

1.) Kale kapısından giriyoruz.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) İki üç katlı, tokmaklı ve ahşap kapılı evler, daracık sokaklar etrafına dizilmiş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bahçelerde, kapı önünde sohbet eden kadınlar var.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bu, henüz komşuluk ilişkilerinin bitmediğini gösteriyor.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Çocuklar sokaklarda, artık gördüğümüzde hatırladığımız oyunlardan birdirbirler, uzun eşekler ve köşe kapmacalar oynuyor.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Dik yamaçlar üzerinde bir kartal yuvası izlenimi bırakan Ankara Kalesi'nin savunmaya elverişli özelliği, tarihî gelişimi boyunca yerleşim yeri olmasını sağlamıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Tarihleri 17. yüzyıla kadar uzanan eski Ankara evleri sur duvarları ile çevrilmiş dar ve dik bir alanda gelişmek zorunda kalmıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bu sebeple planlarında az yerden çok faydalanma ilkesi hâkimdir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bunlar iki veya üç katlı, ahşap, kerpiç ve tuğladan yapılmış evlerdir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Alt kat planları, arazinin bozukluğu sebebiyle düzgün değildir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Fakat bu düzensizlik, üst katlar için geçerli olmamıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Çünkü sokağa doğru cumba tipindeki çıkıntılarla bu bölümler düzgün bir plana kavuşturulmuştur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Ankara'nın iklim özelliği de evlerin biçimlenmesinde önemli rol oynamıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Isı değişimine göre kullanım farklılaşmıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Kalın duvarlı, küçük pencereli alt katlar genellikle kışın; ince duvarlı, havadar üst katlar ise yazın kullanılmıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Yine iklime bağlı olarak gelişen geniş saçaklar ve cihannüma denilen yazlık odalar da Ankara evleri için belirleyici özellik olmuştur.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Evlere giriş, avlu veya bahçeden sağlanır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Alt katlardan üst katlara geçişte ahşap merdivenler kullanılır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bütün Türk evlerinde olduğu gibi Ankara evlerinin de bariz özelliği sofaya açılan odalardır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) İçinde yaşayanların her türlü ihtiyacını karşılayacak şekilde düzenlenen bu odalar, ev içinde ev gibidir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Duvarlarda gömme dolaplar, yüklük ve banyolar, pencere önlerinde hem yatma hem de oturma imkânı sağlayan sedirlerle, oda içinde fazlalıklar kaldırılmış, / rahat ve huzur dolu bir ortam yaratılmıştır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Malzeme olarak kullanılan ağaç, süslemede rol oynamıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Özellikle tavanlarda ahşap çıtalarla geometrik kompozisyonlar oluşturulmuştur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Baklava dilimi şeklindeki göbekler ise en zengin süslemenin yer aldığı bölümler olarak göze çarpar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Ahşap üstüne yapılan boyamalarda sarı, kiremit kırmızısı, yeşil ve krem rengi yoğun olarak kullanılmıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Boyanın içine karıştırılan balmumu, zamk ve bal gibi maddelerle renklerde şeffaflık ve kalıcılık sağlanmıştır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Ankara evlerinde, elma, nar, armut v**b.** meyveler, vazodan çıkan gül ve karanfil gibi çiçek demetleri, tabaklar içinde meyveler ve ağaç motifleri yaygındır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Eski Türk evleri, çağdaş mimarinin gerektirdiği bütün özelliklere sahiptir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Tabiata uygunluk, tutumluluk, iç ve dış mimarinin uyumu, çevreye ve insana saygı günümüz mimarisinin bile ulaşamadığı noktalardadır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Bu zengin kültür mirasımızın korunması, yaşatılması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması için yapılan çalışmalara Ankara Kalesi de eklenmiştir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) "Kale ve Çevresini Koruma, Geliştirme Projesi" çerçevesinde kalenin sur ve duvarları, mahallî özelliğe sahip evlerle birlikte korunacak, / restore edilecek / ve / turizme kazandırılacaktır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
- 2. ve 3. Cümleler "ve" edatıyla bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Dileğimiz; mimari estetikten yoksun çarpık kentleşmenin tarihî değerlerimizi yok etmesine daha fazla izin verilmemesi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

4. METİN : İSTANBUL'U DİNLİYORUM

1.) İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar, ağaçlarda;
(Yapraklar, ağaçlarda yavaş yavaş sallanıyor.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çıngırakları;
(Uzaklarda, çok uzaklarda, sucuların hiç durmayan çıngırakları.)
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

5.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı;
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Kuşlar geçiyor derken;
Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık.
(Derken yükseklerden sürü sürü çığlık çığlık kuşlar geçiyor.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Ağlar çekiliyor dalyanlarda;

(Dalyanlarda ağlar çekiliyor.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bir kadının suya değiyor ayakları;

(Bir kadının ayakları suya değiyor.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Serin serin Kapalı Çarşı;

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

13.) Cıvıl cıvıl Mahmutpaşa;
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

14.) Güvercin dolu avlular.
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

15.) Çekiç sesleri geliyor doklardan,
(Doklardan çekiç sesleri geliyor.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Güzelim bahar rüzgârında ter kokuları;
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı;
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Başında eski âlemlerin sarhoşluğu,

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

20.) Loş kayıkhaneleriyle bir yalı;
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

21.) Dinmiş lodosların uğultusu içinde İstanbul'u.
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

22.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı
(Gözlerim kapalı İstanbul'u dinliyorum)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bir kuş çırpınıyor eteklerinde;
(Bir kuş eteklerinde çırpınıyor.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Alnın sıcak mı değil mi, biliyorum;
a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Dudakların ıslak mı değil mi, biliyorum;

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Beyaz bir ay doğuyor fıstıkların arkasından

(Fıstıkların arkasından beyaz bir ay doğuyor.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Kalbinin vuruşundan anlıyorum;

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) İstanbul'u dinliyorum.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5. METİN : ATATÜRK'TEN ANILAR

Her Şeyden Evvel Millet

1.) O, milletini bağrına basmış ve bütün aşkını ona vermiş bir baba idi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Dinlenme saatlerinin hemen hepsini bu aşkı açıklamanın ve milleti sevmeye alıştırmanın tadı ile doldururdu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Uyku saatlerini de o büyük aşk ile rüyalandırdığına eminim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Kendisine henüz "Atatürk" diye hitap etmediğimiz, sadece "Büyük Gazi" dediğimiz sıralarda bir gün yine böyle bir konu üzerindeydik.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Ve "Gazi" kelimesinin bu anlamdaki değerini tartmaya çalışıyorduk; / bana söz verdi:

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle :

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) -"Büyük Gazi" dedim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) "Sizi bugünün yazarları ve şairleri, edipleri kalplerinin en samimi köşesinden kaynayıp çıkan sevgi ve takdir ifadeleri, kelimeler ve cümlelerle anarlar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Kimi Gazi der, / kimi Münci, / kimi Kurtarıcı der, / kimi de milletin en büyüğü olarak anlatır.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

C. Üçüncü cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bunların hepsi, gerçeği anlatan nitelikler olmakla beraber, benim anladığım Büyük Gazi'nin tam kendisini anlatamazlar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) Bence siz, her fert gibi kullanmasını istediği ve hak bildiği bütün zevklerini, nazlarını ve tutkularını önce vatanseverlik mihrakında toplayıp süzdükten sonra uygulama alanına yayan bir insansınız.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Sizde, her şeyden evvel millet sevgisi vardır

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Büyük adamın gözleri yaşardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Ve gönüllerimizi, hareketlerine sonsuz olarak bağladığı zarif jestini yaparak bağırdı:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Evet! Mustafa Kemal'in gerçek tanımı budur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Ve sönmez bir heyecanla ekledi:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Her şeyden evvel millet / ve / daima millet.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

İşte Onun Evrensellik Anlayışı

1.) "İnsan, mensup olduğu milletin varlığını ve mutluluğunu düşündüğü kadar bütün dünya milletlerinin huzur ve refahını düşünmeli / ve / kendi milletinin mutluluğuna ne kadar kıymet veriyorsa bütün dünya milletlerinin mutluluğuna da hizmet etmeye, elinden geldiği kadar çalışmalıdır.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bütün akıllı adamlar takdir ederler / ki / bu yolda çalışmakla hiçbir şey kaybedilemez.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

3.) Çünkü dünya milletlerinin mutluluğuna çalışmak, diğer bir yoldan kendi huzur ve mutluluğunu temine çalışmak demektir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Dünyada ve dünya milletleri arasında sükûn, açıklık ve iyi geçim olmazsa bir millet kendi kendisi için ne yaparsa yapsın, huzurdan mahrumdur.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Onun için ben sevdiklerime şunu tavsiye ederim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Milletleri sevk ve idare eden adamlar, tabii evvela kendi milletinin varlığının ve mutluluğunun yaratıcısı olmak isterler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Fakat aynı zamanda bütün milletler için aynı şeyi istemek lazımdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bütün dünya hadiseleri bunu açıktan açığa ispat eder.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) En uzakta zannettiğimiz bir hadisenin bize bir gün temas edeceğini bilmeliyiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bunun için insanlığın hepsini bir vücut ve bir milleti bunun bir organı saymak gerekir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Bir vücudun parmağının ucundaki acıdan diğer bütün organları etkilenir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Dünyanın herhangi bir yerinde bir rahatsızlık varsa tıpkı kendi aramızda olmuş gibi onunla alakadar olmalıyız.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Hadise ne kadar zor olursa olsun, bu esastan şaşmamak lazımdır.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) İşte bu düşünüş insanları, milletleri ve hükümetleri bencillikten kurtarır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Bencillik şahsi olsun, millî olsun daima fena sayılmalıdır

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Ya Atatürk'ün evrensel sevgi ve saygı anlayışı!
Ünlem grubudur.
İşte bir gün Çanakkale'ye giden bakanlardan birine: "Orada Mehmetçik anıtının başında şehitleri anacaksın.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Siz olmasaydınız, siz göğüslerinizi çelik kalelere karşı siper etmeseydiniz, boğaz elden gider, İstanbul elden giderdi diyeceksin.
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) "Evet efendim"
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

19.) "Ama Çanakkale'de yalnız bizim şehitlerimiz yok.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

20.) Bu topraklar üzerinde kanlarını döken insanları da, o kahraman düşman savaşçılarını da saygı ile anacaksın."
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Bakanın ricası üzerine bu son söylenecekleri Atatürk'ün kendisi kaleme alır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Nutuk şudur:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Bu memlekette kanlarını döken kahramanlar!

Ünlem Grubu

Burada bir dost vatanın toprağındasınız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Huzur içinde uyuyunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Sizler Mehmetçiklerle yan yana, / koyun koyunasınız.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birimci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar, gözyaşlarınızı dindiriniz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Onlar bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.”

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) İşte dünyada başka bir örneği olmayan sevginin evrensel dili.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Bu nutku yabancı gazeteler haber yaptıktan sonra haftalarca, aylarca Avustralya’dan, Yeni Zelanda’dan sevgi ve minnet mektupları yağmıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6. METİN :ONUNCU YIL NUTKU

1.) Türk Milleti! Cümle dışı unsur

Kurtuluş Savaş'ına başladığımızın 15'inci yılındayız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bugün cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Kutlu olsun! Cümle dışı unsur

Bu anda büyük Türk milletinin bir ferdi olarak bu kutlu güne" kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı içindeyim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Yurttaşlarım! Cümle dışı unsur

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan

Türkiye Cumhuriyeti'dir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürümesine borçluyuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde / ve / azmindeyiz.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Milletimizi en geniş refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Bunun için, bizce zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Geçen zamana nispetle, daha çok çalışacağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Daha az zamanda, daha büyük işler başaracağız.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

16.) Çünkü Türk milletinin karakteri yüksektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Türk milleti çalışkandır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Türk milleti zekidir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir / ve / çünkü Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Şunu da ehemmiyetle tebarüz ettirmeliyim / ki / yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihî bir vasfı da, güzel sanatları sevmek / ve / onda yükselmektir.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

  2. ve 3. Cümleler " ve " edatıyla bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Bunun içindir / ki / milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, fıtri zekâsını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, millî birlik duygusunu mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek millî ülkümüzdür.

- "ki" edatıyla bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Türk milletine çok yaraşan bu ülkü, onu, bütün beşeriyete hakiki huzurun temini yolunda, kendine düşen medeni vazifeyi yapmakta, muvaffak kılacaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Büyük Türk milleti, On beş yıldan beri giriştiğimiz işlerde muvaffakiyet vaat eden çok sözlerimi işittin.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bahtiyarım / ki / bu sözlerimin hiçbirinde, milletimin hakkımdaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe uğramadım.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

25.) Bugün, aynı iman ve katiyetle söylüyorum / ki / millî ülküye, tam bir bütünlükle yürümekte olan Türk milletinin büyük millet oldu¤unu, bütün medeni âlem, az zamanda bir kere daha tanıyacaktır.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Asla şüphem yoktur / ki / Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti, bundan sonraki inkişafıyla, atinin yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır.

- " ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Türk Milleti!

Ebediyete akıp giden her on senede, bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle huzur ve refah içinde kutlamanı gönülden dilerim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Ne mutlu Türk'üm diyene!

(Türk'üm diyene ne mutlu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7. METİN : ATATÜRK VE BİLİM

1.) Atatürk, bilimin insan yaşamındaki önemli yerini özgürlük savaşımızın sona ermesi sıralarından başlayarak hemen her vesile ile tekrarlamış, / vurgulamıştır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) 27 Ekim 1922'de Bursa'da yaptığı bir konuşmada Atatürk, Türkçesi biraz sadeleştirilmiş şekliyle şöyle demiştir:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yurdumuzun en bayındır, en göz alıcı, en güzel yerlerini üç buçuk yıl kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı mağlup eden zaferin sırrı nedir, bilir misiniz?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

4.) Orduların sevk ve idaresinde bilim ve fen ilkelerinin kılavuz edinilmesindedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Milletimizin siyasi ve toplumsal hayatı ile ulusumuzun eğitiminde de yol göstericimiz bilim ve fen olacaktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Türk milleti, Türk sanatı, Türk ekonomisi, Türk şiiri ile edebiyatı okul ve okulun vereceği bilim ve fen sayesinde bütün olağanüstü incelikleri ve güzellikleriyle oluşup gelişecektir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) 30 Ağustos 1924 günü Atatürk Dumlupınar'da yaptığı başka konuşmada da şöyle diyor:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Yaşamanın şartı uygarlık yolunda yürümek / ve / başarıya ulaşmaktır.

- "ve" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bu yol üzerinde ilerlemeyi değil de geriye bağlılığı benimseyenler, böyle bir bilgisizlik ve gaflette bulunanlar, evrensel uygarlığın coşup gelen seli altında bir gün boğulmaya mahkûmdurlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." kısaltılmış şekliyle yaygınca bilinen sözünün tam metni ise aynen şöyledir:

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, muvaffakiyet için, en hakiki mürşit ilimdir, / fendir; / ilim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, / cehalettir, / dalalettir.

- Beş basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Yalnız, ilim ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının tekâmülünü idrak etmek ve terakkiyatını zamanında takip eylemek şarttır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bilindiği üzere "ilim" sözcüğünün anlamı, gayet geniştir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Hatta aslı Arapça olan bu sözcüğün, Osmanlıcadaki kullanılışıyla, günümüzde artık yaygınlaşmış olan bilim sözcüğünden daha geniş anlamlı olduğunu söyleyebiliriz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Fen ise temel bilimler, yani matematik, astronomi, fizik, kimya ve tabiî bilimler anlamına gelir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Liselerimize ilişkin olarak "fen kolu" ve üniversitelerimize ilişkin olarak "fen fakültesi" terimlerimiz bunu açıkça gösteriyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Demek / ki / kılavuzluğunda yürünmesini Atatürk'ün öğütlediği bilim, geniş kapsamlı bir bilimdir.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Topluma ve insana ilişkin her türlü sistemi ve bilimsel çalışmayı içermek durumundadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Fakat ayrıca, bilimler arasında temel bilimlere, matematiğe ve doğaya ilişkin bilimlere, burada özellikle işaret edilmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bilimin insan yaşamındaki en gerçek yol gösterici olduğuna dikkatimizi çektiğine göre demek ki Atatürk bilimden başka gerçek yol göstericilerimizin de bulunduğunu kabul etmiş olmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Oysa bu cümlesinin hemen arkasından, bilim ile fennin dışında mürşit aramanın, bunları dışta bırakan kılavuzlar peşinde yürümenin, dünyadan habersizlik, bilgisizlik demek olacağını vurgulamaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Demek oluyor / ki / Atatürk, burada, bilim dışında kılavuzlarımız olsa da bunların bilimle bağdaşabilen, bilim anlayışına ters düşmeyen, yol göstericiler olmaları gerektiğine kesin bir dille işaret etmek ihtiyacını duymuştur.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Başka bir ifade ile Atatürk, en başta kesinlikle bilim gelmek şartıyla, diğer birtakım gerçek kılavuzlarımızın da bulunduğunu, fakat bunların bilim yöntem ve kurallarından pay alabilen ve bilim kadar olmasa da, yine de az çok dizgelileşmiş, özgünleşmiş durumda bulunan bilgi ve gözlemlerimiz olduğuna, yahut da bunların, örneğin aklımız ve tecrübemiz gibi bilimi oluşturan temel öğeler arasında yer almaları gerektiğine isabetle parmak basmış oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Yukarıda aktarılan sözlerinin, kendisinden yapılan alıntıların, hepsinde Atatürk'ün bilim ve uygarlık arasında yakın ilişki kurduğuna ve her ikisini de dinamik yönleriyle vurgulamaya özen gösterdiğine tanıklık ediliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Batılılaşma girişimimizde en büyük güçlüğü doğuran sorun, örnek alınmış olan Batı'nın büyük dinamizmini, kendi kendini geride bırakma ve aşma özelliği idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Atatürk uygarlığın temeline bilimi koymakta / ve / Batı uygarlığının dinamizmini, devingenliğini, esas itibariyle bilimden ve bilimin sınırsız gelişme yeteneğinden aldığına inanmaktadır.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Bilimsiz endüstrinin, sınai faaliyetin ve daha genel olarak bilime dayanmayan uygarlığın Batı ile yarışmada etkili olamayacağı, Batı'ya ayak uydurma çabalarını başarıya ulaştırmaktan uzak kalacağı, şüphe götürmez bir gerçektir.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Bu gerçeğin açık seçik bir biçimde kavranması aşamasına biz de Atatürk'le ulaşıldığını söyleyebiliriz.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Bunun için ise bilimsel araştırma faaliyetinin Batı dünyasıyla at başı yürütülmesi idealinin noksansız biçimde benimsenmesine ihtiyaç vardır.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) İşte, bilime genel anlamda verilen büyük önem yanında, böyle bir ülküyü ve böyle bir ülküye bağlanma zorunluluğu fikrini Atatürk'te açık ve kesin bir biçimde görmekteyiz.
a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

8. METİN: İHTİYAR ÇİLİNGİR

1.) Koyunpazarı'nda bir ufacık dükkân; / bir küçük ocak yanıyor, / bir ufak çocuk körük çekiyor.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) İhtiyarlamış, küçülmüş, aksakallı, küçük yüzlü bir adam, gözünde çifte gözlük, mini mini halkaları ateşte ısıtıp zincir bağlıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Ne hoş manzara, / gözüm ilişti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Dükkânın önünde kaldım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Bir çilingir dükkânı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Ufak kilitler, eski zaman kapı halkaları, rezeler, menteşeler, hayvan zincirleri.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

7.) Böyle ufak tefek şeyler yapıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bunlardan pek çok da yapmış, / dükkânın ötesine berisine asmış.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

- Kolay gelsin, ust**a.**

Ünlem grubu.

- Kolayı başına gelsin!

Ünlem grubu.

9.) Bir tarafa dayanıp durdum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Adamcağız, benimle hiç meşgul olmuyor göründü.

a.Yapısına göre, iç içe cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Birer tarafı açık, ufak halkalar hazırlamış, / bir halka takıp açık tarafını ateşe tutuyor, / o hazır oluncaya kadar bir başkasını ateşten çekip ucunu, büyük bir dikkatle kapıyor, / bir parça büküyor, / onu tekrar ateşe verinceye kadar, evvelki hazır oluyor, / böylece muntazam çalışıyordu.

- Altı basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

E. Altıncı cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Emin olunuz / ki / gayet dürüst ve muntazam bir zincir ortaya çıkıyor, / bir cilası noksan kalıyordu.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

2. ve 3. cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Şüphesiz, eski binalarda gördüğümüz o süslü edevat, böyle dükkânlarda, bu nezaketle, bu özenle, bu kanaatle işlenir, / yapılırdı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Sanata böyle dindarca bir bağlılık vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Her şeyi inkâr eden bu devre gelmemiş olsaydı, şüphesiz bu güzel şeyler sönüp gitmeyecekti.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

- Yazıklar olsun o zamana ki bütün kutsal değerleri inkâr ettirmiş, kanaatleri öldürmüş, huzur ve rahatı söndürmüş, demiri kaldırmış, yerine tenekeyi doldurmuştur.- Ara söz.

16.) Ben oradayken gençten bir adam geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Elinde bir değnek vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Demirciye uzattı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bu değneğin ucuna beş on halka geçirilecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bu genç adam, onunla, her sabah akşam bağa giderken eşeği dürtecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Demirci anladı, / ses çıkarmadı, / duvardan üç beş halka aldı, / sanatına vakıf bir adam sessizliğiyle değneğe taktı.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Lakin, genç adam, demircinin aksine değneğin yan tarafına bir halka daha taktırmak istiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Çilingirle aralarında bir konuşma başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Çilingir. "Olmaz, bunun usulü böyledir." dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Delikanlı usulü bozmakta ısrar ediyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) - Canım sen tak.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Nene lazım...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

28.) Takılmaz evladım...

(Evladım takılmaz)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29.) Ben kırk yıldır bu sanatı işlerim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) - Canım, parasıyla değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

31.) Sen takıver, / ötesine karışma!

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

32.) İhtiyar, belki ısrar etmeyip takacaktı; / ancak / "parasıyla" sözüne fena hâlde içerledi, / daha fazla bir şey demeyerek değneği genç adamın elinden aldı, / eski taktıklarını da sökerek iade ettikten sonra, "Biz para âşıklısı değiliz, var başka yerde yaptır", dedi.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

1. ve 2. Cümleler "ancak" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Düşündüm kaldım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Para için çalışmadığını iddia eden bu fakir ihtiyar, şüphesiz, sanatının âşığıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) "Filan usta gitti, bu sanatı da götürdü." diyecekler diye, bu dükkânı bekliyordu.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Onun gözünde filan şey filan şekilde yapılır, / başka türlüsü sanata saygısızlık olurdu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Bunu yıllarca, belki asırlarca ustalar böyle yapmışlar; / öyle ya, onun arkasında bu yolda gelmiş geçmiş ustalar, pirler vardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Dükkânlarını Allah'a ibadet eder gibi açıp kapamışlardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Sanat, onlara sunulmuş bir kerametti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Evet, bu adam para âşıklısı değildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

41.) O, ustalarının postunda oturur bir sanat halifesiydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) O nasıl derse desin uğraştığı sanatın kendisine emanet olduğunu söyleyen üstatları vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Sanatta söz sahibi olmayan bir adamın, parayla, onu değiştirmeye ne hakkı vardı!..

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir)

9. METİN :GÖNÜL MİMARLARIMIZ

Aşk Elçisi: Yunus Emre

1.) 750 yıl önce doğmuş olan Yunus Emre'den çağımıza sevgi ve barış çağrıları...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

2.) "Ben gelmedim dava için /
Benim işim sevi için"
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle
(Ben dava için gelmedim.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Yedi yüzyıldan uzun süre önce, on yıllarca savaşla, bu arada Haçlı Seferleri ve Moğol akınlarıyla yıkıntılara uğramış olan Anadolu'da, hem duygulu hem güçlü bir ses yükselmişti.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Bu tasavvuf ozanı Yunus Emre'nin sesiydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Selçuklu İmparatorluğu'nun güneşi sönerken Yunus köyleri, kasabaları dolaşarak yalın ama derin sevgi ve ahlak şiirlerini okuyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Gerek şiirleri gerek ilahileri, önce Osmanlılara, sonra modern Türkiye'ye ilham verdi, / kültür etkileri yaptı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Saydam ve kıvrak güzelliklerini gönlümüze sindirdiğimiz bu eserler, sevgi ve barışın üstünlüğü, hümanizma ve evrensellik ruhu, Tanrı ile insanların birliği, toplumsal adalet ile yoğrulmuştur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Şairimizin büyülü anlatılarla sunduğu bu ülküler üzerinde duran UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kuruluşu), 1989 Kasımında, Genel Kurulu'nun oy birliği ile aldığı kararla 1991'i "Uluslararası Yunus Emre Yılı" ilan etti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) T**C.** Kültür Bakanlığı da, yılı "Milletlerarası Yunus Emre Sevgi Yılı" olarak adlandırdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Yunus Emre'nin tam 750 yıl önce, 1241'de doğmuş olduğu tahmin edilmektedir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) 1991'de yapılan törenler ve kültür etkinlikleri, bu tarihî yıl dönümünü kutlamak içindir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Türkiye'de ve düzinelerle ülkede, geniş bir program sunularak (konserler, konferanslar, sergiler, seminerler, şiir programları,

sempozyumlar, radyo-TV programları, belgesel filmler, birçok dilde yayınlanan kitaplar, **A.A.** Saygun'un "Yunus Emre Oratoryosu" gibi etkinliklerle) büyük Türk ozanı anılmaktadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Yunus Emre'nin yaşamı konusunda pek az bilgimiz vardır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Anadolu'nun dört bucağına giderek halkı şiirleriyle, ilahileriyle büyülediğini biliyoruz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Gerçi bazı mısraları, okumamış, ümmi olduğunu söylüyor / ama, / İslam felsefesini ve tasavvufun manevi kültürünü mükemmel bildiği, Farsça ve Arapça terimleri doğru ve güzel kullandığı görülüyor.

- - "ama" edatıyla bağlanmış iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) En sevilen şiirleri, duru ve kolay anlaşılan Türkçesinin güçlü örnekleri arasındadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Çoğu bugün, yazdıklarından yüzyıllarca sonra bile, dipdiri...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

18.) Anadolu halkı, Yunus'a öyle derin bir saygı ve sevgi duymuştur / ki / en az on iki köy ve kasaba onun mezarına sahip çıkmaktadır.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Yunus'un hoşgörülü mistik düşüncesinde, Tanrı'yla insanın özdeşliği ve dinlerin birliği, dayanışması, kaynaşması gibi kavramlar ağır basar:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) "Dağlar ile taşlar ile
Çağırayım Mevlâ'm seni.
(Mevlâ'm seni dağlar ile taşlar ile çağırayım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Seherlerde kuşlar ile
Çağırayım Mevlâ'm seni
(Mevlâ'm seni seherlerde kuşlar ile çağırayım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Gökyüzünde İsa ile
Tur Dağı'nda Musa ile
Elimdeki asa ile
Çağırayım Mevlâ'm seni"
(Mevlâ'm seni gökyüzünde İsa ile, Tur Dağı'nda Musa ile, elimdeki asa ile çağırayım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Herkese uzanan, tüm insanlığı kapsayan sevgisiyle, iyi niyetiyle Yunus diyor / ki: /

"Hakk'ı gerçek sevenlere

Cümle âlem kardeş gelir"

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Yunus'un manevi ikliminde, hiçbir din, başka dinlerle çatışmaz, / bu iklimde aykırılık yoktur; / gerçek aşk, bütün inançlar birleşince doğar.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Uluslar ve dinler arasında uçurum ve uyuşmazlık tanımayan mistik sevgi, uzlaşmanın ve barışıklığın üzerinde durur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Yunus, kendisine karşı gelenlere bile, iyi dilekler sunmuştur:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) "Her kim bana ağyar ise
Hak Tanrı yâr olsun on**a.**
(Her kim bana ağyar ise Hak Tanrı ona yâr olsun.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Her kancaru varır ise
Bağ u bahar olsun on**a.**
(Her kancaru varır ise ona bağ u bahar olsun.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Bana ağu sunan kişi

Şehd ü şeker olsun aşı.

(Bana ağu sunan kişi (nin) aşı şehd ü şeker olsun.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) 750 yıl önce doğan büyük ozanımız İslam edebiyatı tarihindeki en önemli halk ozanıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Yunus, barışa ve uluslar arasında ahenge kendini adamış bir mistik düşüncenin gür sesiydi, / bugün de öyle...

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

32.) Sanatla yüksek ahlaktan benzeri az bulunur bir birleşim yaratmış, / insan ruhunun asil duygularını baş tacı etmişti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Ona göre insan neyi severse gerçek imanı odur.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Yunus tüm insanlığa kucak açmıştı:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) "Dünya benim rızkımdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) "Halkı benim halkımdır."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Yaşadığı çağda, birçokları yeryüzünde insan varlığının değersiz olduğu

görüşünü öne sürüyordu, / ama / bizim insancıl şairimiz dünyayı eşsiz güzelliklerinin hepsiyle bağrına basıyordu:

- "ama" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) "Bu dünya bir gelindir yeşil kızıl donanmış.

(Bu dünya yeşil kızıl donanmış bir gelindir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) "İnsan böyle geline bakar bakar doyamaz"

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

40.) Coşkulu şiirlerinin birinde "Severim ben seni candan içeri" diyen Yunus Emre, bütün insanlara gösterdiği iyi niyetle, dinler ve uluslar arasında barış ve dayanışma uğrundaki çağrılarıyla da her zaman anılacaktır:

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) "Adımız miskindir bizim

(Bizim adımız miskindir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Düşmanımız kindir bizim.

(Bizim düşmanımız kindir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Biz kimseye kin tutmayız

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

44.) Kamu âlem birdir bize.

(Kamu âlem bize birdir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

KOCA SİNAN

1.) Sıcak bir yaz günü küçük Sinan, dedesiyle birlikte Karatay Kervansarayına gitti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Selçuklulardan kalma bu güzel eser, Kayseri yöresindeydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Dedesi marangoz Yusuf Ağa, bu yapının ahşap kısımlarını onarmak için gelmişti buray**a.**

(Dedesi marangoz Yusuf Ağa, buraya bu yapının ahşap kısımlarını onarmak için gelmişti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Sinan da kendisine yardım edecekti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Burası, kervanlara durak yeri olarak yapılan, dışı kale gibi duvarlarla çevrilmiş büyükçe bir saraydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) İçinde cami, hamam, yatılacak yerler, büyük depolar vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Çocuk, kervansarayı büyük bir hayranlıkla inceliyor, / her yere ayrı ayrı bakıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Küçük Sinan, dedesiyle her gittiği yeri böyle inceler, / ona bazı şeyler sorardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bir gün camiyi gezerken dedi / ki /

-Dedeciğim, acaba biz de böyle büyük yapılar yapamaz mıyız?

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

10.) Dedesi gülümsedi:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Ben artık yaşlandım evlat!

(Evlat ben artık yaşlandım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Ama sen yaparsın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Sahi yapar mıyım dede?

(Dede sahi yapar mıyım?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

14.) Niye yapmayacakmışsın?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

15.) Hem daha güzelini yaparsın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) İnsan aklının, insan gücünün yapamayacağı şey yoktur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz cümledir.)

17.) 1490 yılında Kayseri'nin Ağırnas köyünde doğan Sinan, çocukluk yaşından beri dedesiyle birlikte gurbette dolaşır, / onun yanında birçok şey de öğrenmek istiyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Akıldan hesap yapmadaki ustalığı, bütün köyde dillere destan olmuştu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Bir süre sonra dedesi Yusuf Ağa öldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Yalnız kalan Sinan, köyünde kalmak istemedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

21.) İstanbul'a giden bir kervanın peşine takılıp günlerce atlar ve katırlar arasında yürüyerek İstanbul'a geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Üsküdar'da bir hana yerleşti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Hemen kendine bir iş aramaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Ama daha küçük diye ona kimse iş vermiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

25.) Sonunda bir kahvehaneye çırak olarak girdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Aradan birkaç ay geçmişti / ki / orada oturan bir yeniçeri ağası onunla ilgilendi.

- "ki" edatıyla bağlı iki cümle vardır.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Çocuğun kimsesiz ve becerikli olduğunu görünce yanına alıp At Meydanı'ndaki İbrahim Paşa Konağı'nın Acemi Oğlanlar Okulu'na verdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Sinan, yeniçeri ocağının geleneklerine göre eğitim görüyor, / askerliğe ve yeniçeri düzenine alıştırılıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Bu arada Sinan'ın dülgerliğe ve yapı işlerine yetenekli olduğu görülünce onu saray mimarlarının yanına çırak olarak yolladılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Delikanlı, orada yıllarca çalıştı, / mimarlığın bütün inceliklerini öğrendi, / sonra usta oldu.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Kanunî Sultan Süleyman zamanıydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) İmparatorluk sınırlarının üç kıtada alabildiğine genişlediği yıllardaki seferlerde Sinan, ülkenin pek çok yerini görmüş; / Konya, Sivas, Erzurum, Tebriz, Bağdat gibi büyük kentleri tanımıştı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Her gittiği yerde mimarlık yapılarını inceliyor, / bilgisini arttırıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Bu sırada devletin mimarbaşısı ölmüş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Onun yerine kimi getirelim, diye düşünülürken Lütfü Paşa adında bir vezir, Sinan'ı tavsiye ederek:

- Ölenin yerini ancak o tutabilir, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bunun üzerine Kanunî Sultan Süleyman, Sinan'ı hassa mimarbaşı yani devletin en büyük mimarı olarak atadı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Sinan, 9 Nisan 1588'de doksan sekiz yaşındayken İstanbul'da öldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Süleymaniye Camii'nin bitişiğindeki evinin bahçesine gömüldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Koca Sinan, Süleymaniye ve Edirne'deki Selimiye Camii'nden başka 81 cami, 62 medrese, 22 türbe, 8 köprü, 16 kervansaray, 33 saray, 32 hamam, 12 mahzen ile birçok su yolu ve kemerler yapmıştır.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Türk yapıcılık, çinicilik ve oymacılık sanatları onun zamanında en güzel örneklerini vermiştir.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.METİN : NEVRUZ VE BİRLİK

1.) Türk Dünyası'nın önem verdiği ve bağımsızlığa kavuşulduktan sonra daha bir heyecanla kutladığı bu millî bayramın (Nevruz'un) bundan böyle bizde de resmî bayram olarak kutlanması Türk dünyası arasındaki bağları daha da güçlendirecektir.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Türk Dünyası Tarih Dergisi'nin Mart 1993 sayısında yer alan Sinan Oğan'ın "Türklerde Yeni Yıl" makalesinde ifade edildiğine göre

İranlılar bize imrenerek bu bayramı kabul etmişler / ve / "Yeni Gün"e Farsça Nevruz demişler.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Nevruz'da yeni elbiseler giyilir, / "Semini helvası" pişirilir, / küskünler barışır, / asla kavga edilmez.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

4.) Dostlara tanışlara gidilir, / kabir ziyaretleri yapılır, / mevlitler okunur, / Nevruz gülleri toplanır.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Gelenlere şeker dağıtılır, / hastaların gönlü alınır, / ihtiyarlara "şiriniyat" yani tatlı ve çörek nevinden şeyler götürülür.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bunlardan başka çocuklar ve gençler Kulak Asma, İğne İğne, Suya Yüzük Atma gibi oyunlar oynarlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Bütün bunlar bizim renkli geleneklerimizin bahara, kırlara yansımasıdır;

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bence Nevruz bir dua, / bir bereket başlangıcı, / birlik ve sevgi sembolü, / kaynaşma hareketidir.

- Dört basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Allah'ın dünyaya nimetler ve güzellikler sunmasıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Yeşeren buğdaydır, / meleyen kuzudur, / baş veren kır çiçeğidir.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Baharı kutlama coşkusundan neden mahrum olalım?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

12.) Zaten etrafa baktığımızda karanlık, ümitsizlik diz boyu...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

13.) Nevruz'u her yıl Türk illeriyle kutlamakla Ahmet Yesevilerin dünyası, Yunusların dünyasıyla el ele verecek, / oradan Mevlâna'yı, oradan Emir Sultanları, Eyyüb Sultanları, Gül Babaları kucaklayacaktır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Bu bir bakıma kültür mirasımızı da yaşatma ve yarınlara aktarma çabasıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Geleneklere sahip çıkma günü...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

16.) Yeni Gün, yenilenme, yaşama ümidine sarılma, zorlukların üstesinden gelmek için de yeni bir güç kazanma anlamını taşır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Şu güzel mânideki gibi güllerle gülen bir bayram…

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

18.) Nevruz Nevruz bahara (cümle dışı unsur)

Güller güller nahare (cümle dışı unsur)

Bahçamızda gül olsun

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Gül olsun / bülbül olsun.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bakın bir zamanlar Söğüt'te Karakeçili aşireti tarafından Ertuğrul Gazi'nin türbesinde 21 Mart Nevruz günü bir tören düzenlenirmiş...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Mevlidler okunur, / halka pilav dağıtılırmış.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Söğüt'te ve çevresinde eylülde yapılan "Yörük Bayram''nın temelinde Nevruz kalıntıları bulunabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Osmanlı sarayında da 21 Mart Nevruz Bayramı'nda macunlar, şerbetler ve çeşitli hediyeler dağıtıldığı, bu hediyelere Nevruziyye ismi verildiği ifade ediliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Türk edebiyatında Nevruz sebebiyle "Nevruziyye"ler yazıldığı bilenen bir gerçek...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

25.) Musiki'de birçok Nevruz, makamlarının olduğu d**a.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

26.) "Haydar Baba'ya Selam" şiirinin büyük şairi merhum Şehriyar, Türk Dünyası'nın bu güzel millî gününe bakın nasıl yer vermiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) "Bayram yeli çardakları yıhanda
Nevruz gülü, kar çiçeği çıkanda
Ağ bulutlar köynekleri sıhanda
Bizden de bir yâd eyliyen sağ olsun."
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Bütün Türk illerine Nevruz selamlarıyla…
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

11. METİN: ERGENEKON DESTANI

1.) Bozkurt Destanı'nın daha zengin bir şekli Ergenekon Destanı'dır.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Destana göre Ergenekon, Türklerin yüzyıllarca çift sürerek, av avlayarak, maden işleyerek yaşayıp çoğaldıkları; etrafı aşılmaz dağlarla çevrili, mukaddes bir toprağın adıdır.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Türk illerinde Göktürk oku ötmeyen, Göktürk kolu yetmeyen bir yer yoktu.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir

(Şekilce olumsuz cümledir.)

4.) Bütün kavimler birleşerek Göktürklerden öç almaya yürüdüler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Türkler, çadırlarını, sürülerini bir yere topladılar; / çevresine hendek kazdılar, / beklediler.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Düşman geldi, / vuruş başladı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) On gün vuruştular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Göktürkler üstün geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Birgün bütün illerin hanları ve beyleri av yerinde konuştular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) "Göktürklere hile yapmazsak işimiz yaman olur.'' dediler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Tan ağarınca baskına uğramış çeri gibi ağır yüklerini, kötü mallarını bırakıp kaçtılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Türkler, ‘‘Bunların vuruşma güçleri bitti, kaçıyorlar.’’ deyip arkalarından varıp yetiştiler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Düşmanlar Göktürkleri görünce birden geri döndüler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) İkisi vuruştular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Düşmanlar galip geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Göktürkleri öldüre öldüre çadırlarına geldiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Çadırlarını, mallarını öyle aldılar / ki / bir ev kurtulmadı.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Büyüklerin hepsini kılıçtan geçirdiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Küçükleri kul edip herkes birini alıp gitti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Göktürk Hanı İlhan'ın oğulları çoktu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Savaşta hepsi öldü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Kayan adlı küçük bir oğlu vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) O yıl evlendirmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) İlhan'ın Tukuz adlı bir de yeğeni vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Bu ikisi bir yerdeki kişilerin eline düşmüşlerdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) On gün olduktan sonra bir gece ikisi kadınlarıyla birlikte atlanıp kaçtılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Yurda geldiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Düşmandan kaçıp gelen dört maldan deve, at, öküz, koyun çok buldular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Eğer, ile varalım desek; dört taraftaki illerin hepsi bize düşman.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) İyisi odur ki dağların içinde insan yolu düşmez bir yer izleyip oturalım deyip dağa doğru sürülerini sürüp gittiler.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Geldikleri yoldan başka yolu olmayan bir yere vardılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) O da öyle bir yoldu / ki / bir deve, bir at bin güçlükle yürürdü, / eğer ayağını yanlış bassa parça parça olurdu.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

2. ve 3. cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle:

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Vardıkları yerde akar sular, çeşmeler, türlü otlar, meyveli ağaçlar, türlü türlü avlar vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) O yeri görünce Tanrı'ya şükürler kıldılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Hayvanlarının kışın etini yediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Yazın sütünü içtiler, / derisini giydiler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) O yere Ergenekon adını koydular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Burada bu ikisinin çocukları çoğaldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Kayan'ın evladı çok oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Tukuz'unki ondan daha az oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Kayan çocuklarına Kayat dediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Tukuz çocuklarına iki ad koydular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Bir nicesine Tukuzlar dediler; / bir nicesine Türülken dediler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Çok yıllar bu iki kiflinin çocukları Ergenekon'da kaldılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Enine boyuna uzayıp yayıldılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar / ki / sığmadılar.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

47.) Bu sebepten bir yere toplanıp oturup konuştular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Dediler ki:

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

49.) ‘‘Atalarımızdan işittik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Ergenekon’un dışında geniş yerler, güzel yurtlar olurmuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Bizim yurdumuz eskiden o yerlerde imiş...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Dağların arasından yol izleyip bulalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Göçüp çıkalım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Her kim bize dostum derse onunla görüşelim.''

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Hepsi bu sözü beğenip çıkmaya yol izlediler, / bulamadılar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

56.) O zaman bir demirci dedi ki; ‘‘

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

57.) Burada bir demir madeni var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Yalın kata benziyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Şunun demirini eritsek bir yol olurdu.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Varıp o yeri gördüler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Bu sözü de beğendiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Dağın üstünü, arka yanını, beri yanını böylece doldurduktan sonra yetmiş deriden, körük yapıp yetmiş yerde kurdular.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Ateşleyip körüklediler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Tanrı'nın gücü ile ateş kızdıktan sonra demir dağ eriyip akıverdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Yüklü deve çıkacak kadar yol oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) O günü, o ayı, o saati belirleyip çıktılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) O günden beri Göktürklerde âdet olmuştur.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) O günü bayram sayarlar / ve / bir parça demiri ateşe salıp kızartırlar.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Önce han, bunu kıskaçla tutup örse koyar, / çekiçle döver.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Ondan sonra beyler de öyle yapar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Bu günü mukaddes bilirler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Ergenekon'dan çıktıkları zaman Göktürklerin padişahı Kayan soyundan Börte Çene idi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Bu genç, bütün illere elçi gönderip Ergenekon'dan çıkıp geldiklerini bildirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Bunu bazıları iyi gördüler, / bazıları kötü gördüler.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Göktürkler eski düşmanlarıyla savaştılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Yendiler.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Böylece dört yüz yıl sonra kanlarının öcünü aldılar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12. METİN : ÇİĞDEM DER Kİ...

1.) Bir sabah uyandığımda evimizin önünde iki kucak dolusu horozibiği yığınıyla karşılaştım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Bahçede bir kökçük olsun horozibiği kalmamış, / hepsi sökülmüş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Kırmızıdan mora doğru koyulaşan o güzelim kadifemsi çiçeklere kim kıymıştı anlayamamıştım.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

4.) Bunu neden yapmışlar ki, diye düşünürken her şey anlaşıldı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Halam yine iş başındaydı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Nereden duymuşsa horozibiği çiçeğinin uğursuzluk getirdiğini söyleyip duruyordu.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Söktüğü çiçekler yetmemiş gibi hâlâ bahçede dolaşıyor, / küçük fideleri de kökleyip atıyordu yığının üzerine.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

(Küçük fideleri de yığının üzerine kökleyip atıyordu)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bir yandan da söyleniyor:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) "Hepsini söktüm bu uğursuz çiçeklerin / ama / tohumları dökülüyor durmadan.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

(Bu uğursuz çiçeklerin hepsini söktüm.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

(Tohumları durmadan dökülüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Yakında yine çıkıverecek kökü kuruyasıcalar.

(Kökü kuruyasıcalar yakında yine çıkıverecek)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Sökülmüş horozibiği çiçeklerinden birini elime alıp okşamaya başladım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Halama çok kızmıştım / ama / belli edemiyordum.

- "ama" edatıyla bağlanmıuş bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

13.) "Hala, bahçe bunlarla daha güzeldi, / kel kel görünüyor şimdi gözüme.

- - İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

(Şimdi gözüme kel kel gözüküyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Ben bu çiçekleri çok severdim bilmiyor musun?"

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

15.) Halam üzerime yürümeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Babamın siyah eldiveni vardı ellerinde.

(Ellerinde babamın siyah eldiveni vardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Elimdeki çiçeği iğrenç bir şeymiş gibi eldivenli elleriyle tutup çekti, / yığına fırlattı yine.

- - İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

(Yine yığına fırlattı)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Dokunma bu mendebur şeye!

(Bu mendebur şeye dokunma)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Senin dünyadan haberin yok.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

20.) Ben boşuna mı eldiven giydim sanıyorsun.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Bu kasabadan kimin bahçesinde bu çiçekten varsa evlerinde ne rahatlık var ne de huzur.

(Bu kasabadan kimin bahçesinde bu çiçekten varsa evlerinde ne rahatlık ne de huzur var.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

22.) Marangoz Selim'i biliyorsun değil mi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

23.) Geçen gün saksıya dikip dükkânın önüne koymuştu,/ onu uyardım / ama / beni dinlemedi.

- - Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

2. ve 3. Cümle "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

24.) İki gün sonra ne oldu bil bakalım?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

25.) Nereden bileceksin...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

26.) Serçe parmağını kesti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Hep bu uğursuz çiçek yüzünden, çiçek demeye dilim pek varmıyor aslında, ot demeli bun**a.**

(Hep bu uğursuz çiçek yüzünden, aslında çiçek demeye dilim pek varmıyor, buna at demeli.)

- - İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Şuna baksana ne biçimsiz...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

29.) Öyle de arsız / ki / neredeyse toprağa döktüğü bütün tohumlar hemen yeşeriyor."

- - "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Zavallı horozibikleri!.. Halamın söylediklerinden habersiz, gittikçe solgunlaşarak

öylece yatıyorlar yerde.

(Yerde halamın söylediklerinden habersiz, gittikçe solgunlaşarak öylece yatıyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Bu kadar belaya, uğursuzluklara neden olabilecek nesi vardı ki bu çiçeğin?

(Bu çiçeğin bu kadar belaya, uğursuzluklara neden olacak bu kadar nesi vardı ki?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi)

32.) Köklerini toprağa yapıştırmak için didinen bir bitkiydi yalnızc**a.**

(Yalnızca köklerini toprağa yapıştırmak için didinen bir bitkiydi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) İnsanlara karşı niçin düşmanlık beslesindi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

34.) Hem böyle duygular taşıyabilir miydi?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesi.)

35.) Arsız olmasına arsızdı / yani / yere düşen tohumları fazla suya, güneşe, bakıma gereksinme duymadan filizlenirdi hemen.

- "yani" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

Yere düşen tohumları fazla suya, güneşe, bakıma gereksinim duymadan hemen filizlenirler.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bu da onun yaşama bağlılığını gösterirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Dünyayı seviyordu / ve / var olmak için elinden geleni yapıyordu.

- - "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Ben halamın bu yönünü hiç anlayamıyordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39.) Aynı kasabada yaşıyorduk; / o yalnız yaşadığı için sık sık bize gelirdi, / çoğu geceler bizde kalırdı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı basit cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Geceleri tırnak kestirmez; / merdiven altından kendisi geçmediği gibi bizi de geçirmez; / arada bir evimizin önündeki ceviz ağacına konan baykuşu taşlar / ya da / bize taşlatır; / ona, alması için uzattığımız bıçağı ya da makası elimizden almaz, / bir yere bıraktırır / ondan sonra alırdı.

- Altı cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle

"ya da" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

Arada bir evimizin önündeki ceviz ağacına konan baykuşu taşlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Bize taşlatır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

D. Beşinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

E. Altıncı cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Babam da halama bu inanışları yüzünden sitem eder / ama / kendisinden büyük olduğu için işine fazla karışmak istemezdi.

- - "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

42.) Yine de zaman zaman tartıştıklarını duyardım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) "Abla, boş inanç bunlar boş!"

"Bazı şeyleri kestirip atmadan önce düşünmelisin.

(Bazı şeyleri kestirip atmadan önce düşünmelisin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Yılmaz onca yıldır insanların denediği, gözlediği, doğru bellediği şeyleri birdenbire boş inanç deyip atamazsın."

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

45.) Gece tırnak kesmenin niçin uğursuzluk getirdiğini düşününce mantıklı bir sonuca ulaşabiliyordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Çevreye sıçrayabilir / ve / iyi aydınlatılmamış bir odada o tırnağın nereye savrulduğunu görmeyebiliriz.

- - "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

47.) Temizlik açısından önemli bu; / hele geçmişte elektriğin sağladığı pırıl pırıl aydınlık olmayınca bu iş daha da zor oluyordu sanırım.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

(Bu temizlik açısından önemlidir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

48.) Bıçak, makas gibi kesici aletlerin elden alınmayışı da mantıklı olabilir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Dikkatli olmazsak elimizi kesebiliriz.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Bütün bunlara açıklama getirebiliyordum / ama / bazen de anlaşılmaz, garip hatta saçma inanışlarla karşılaşıyordum.

- - "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Yağmurun çok şiddetli olduğu bir gün ekmek almak için bakkala gitmem gerekiyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Halam da bizdeydi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Ben hemen kırmızı kabanımı sırtıma geçirip şemsiyemi aramaya başlamıştım / ki / halam çığlık çığlığa durdurdu beni.

- - "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

(Halam çığlık çığlığa beni durdurdu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) "Bu ne?.. böyle mi çıkacaksın dışarıya?

(Dışarı böyle mi çıkacaksın.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

55.) Nasıl şimşekler çakıyor, / hava gümbür gümbür duymuyor musun?

- - İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

56.) Şaşırmıştım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Görünüşümde bir gariplik yoktu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

58.) "Niçin çıkamazmışım hala?

(Hala niçin çıkmazmışım?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

59.) Islanıp üşütmem merak etme, / kabanım çok kalın, / hem şemsiye de alıyorum yanım**a.**"

- Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

(Hem yanıma şemsiye de alıyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) "Kabanın kalın olmasına kalın / ama / rengi kırmızı.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Allah aşkına annen, baban sana bir şey öğretmiyor mu?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

62.) Hiç böyle havada kırmızı giyilip çıkılır mı dışarıya?

(Hiç böyle havada kırmızı giyilip dışarıya çıkılır mı?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

63.) Allah korusun, yıldırımı üstüne çeker bu renk.

(Allah korusun, bu renk yıldırımı üstüne çeker.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) İşte bunu ilk kez duymuştum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Üstelik akılla, mantıkla açıklanabilir bir yanı yoktu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

66.) "Hala sen yıldırımı boğa mı sandın?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

67.) Kırmızıyı görünce kükreyip üzerime gelecek ha!.."

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

68.) "Sen alay et, / geçen yıl zavallı bir çoban bu yüzden ölmüş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı basit cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Onu bulduklarında boynunda kırmızı bir atkı varmış.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Zavallıcık yağmurdan korunmak için ağaç altına sığınmış / ama / yıldırım onu ağacın altında bile bulmuş.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Hep o kırmızı atkısı yüzünden."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) "Hayır hala, kırmızı atkı yüzünden ölmüş olamaz, / ağacın altına oturduğu için olmuştur.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Bir hendeğin içine yatmış olsaydı bir şey olmazdı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

74.) Senin dediğin gibi olsa bütün okullara yıldırım düşerdi / çünkü / hepsinde kırmızı kırmızı bayraklar asılı.

- "çünkü" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Üstelik giyeceğim başka renkte bir kabanım da yok."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

76.) Halamı ikna edememiştim, / dedim ya çok inatçı bir insan.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

(Ya çok inatçı bir insan dedim.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Babam da çok kızdı halam**a.**

(Babam da halama çok kızdı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Sert bir tartışma geçti aralarında, / halam yine küserek evine döndü.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

(Aralarında sert bir tartışma geçti.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) Benim bir de küçük halam var, / babamdan üç yaş küçük olduğu için ona

"küçük hala" diyorum.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) Yeni evlendiği için bize eskisi gibi sık gelemiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

81.) Özellikle büyük halam bizdeyse hiç gelmiyor zaten.
(Özellikle büyük halam bizdeyse zaten hiç gelmiyor.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

82.) Küçük halam, büyük halamın bize küsmesinden iki gün sonra evimize geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

83.) Olanları duymuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

84.) "Ne olacak ablamın bu hâli?" deyip babamla dertleşiyor, / bir çözüm yolu bulmaya çalışıyorlardı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) Onlar konuşurlarken ben de dışarı çıktım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

86.) Bahçeyi sulasam iyi olacaktı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

87.) Toprağa düşen horozibiği tohumları çarçabuk yeşerirdi o zaman.

(O zaman toprağa düşen horozibiği tohumları çarçabuk yeşerirdi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

88.) Zakkumların kök kısmında sarı bir ışıltı görür gibi oldum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

89.) Dallar gürleşmiş olduğundan iyice göremiyordum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

90.) Yaprakları kaldırıp yakından baktım; / tam yedi tane sapsarı, sanki plastikten yapılmış gibi muntazam çiçekler...

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

91.) O güne dek görmediğim bir çiçek türü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

92.) Hemen halamı çağırdım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

93.) "Hala bak burada ne var."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

94.) Hemen geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

95.) Zakkumların altına saklambaç oynar gibi gizlenmiş olan sarı çiçekleri gösterdim.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

96.) Dondu kaldı, / hiçbir şey söylemedi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

97.) Oysa böyle bir çiçek bizim bahçede ilk kez ortaya çıkmıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

98.) Halam, ilk çiçeğini veren bitkileri görünce çok mutlu olur, / sevinirdi / ama / bu kez öyle olmadı.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

99.) Diz çöküp yakından bakmaya başladı, / çiçekleri inceledi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

100.) Derin derin düşünmeye başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

101.) Dayanamadım artık.

(Artık dayanamadım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

102.) "Hala bu çiçeğin adı ne?"

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kuralı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

103.) "Çiğdem...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

104.) Güzçiğdemi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

105.) Ama bazıları başka adlarla da anarlar.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

106.) Örneğin ablam hiç çiğdem demez."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

107.) "Ne der peki?"

(Peki ne der?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümledir.

108.) "Kalkgit, vargit, acıçiğdem hatta bazen itboğan dediğini de duydum."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

109.) "Ne biçim ad bunlar, / hepsi de çok kötü.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

(Bunlar ne biçim a**d.**)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

B. İkinci cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

110.) Böyle güzel bir çiçeğe daha güzel adlar verilmeli.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

109.) Çiğdem ne güzel!

Niçin kötü adları da var hala?

(Hala niçin kötü adları da var?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümledir.

110.) "Bu çiğdem ilkbaharda çıkanlardan daha farklıdır, / zehirli olduğu için de öyle adlar takmışlar işte."

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

(İşte zehirli olduğu için de öyle adlar takmışlar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

111.) "Sahiden zehirli mi?"

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

112.) "Evet, ansiklopedide de okumuştum senin gibi merak ettiğim için.

(Evet, senin gibi merak ettiğim için ansiklopedide de okumuştum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

113.) İlaç yapımında kullanılıyormuş."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

114.) Küçük halam hâlâ anlayamadığı bir şeyler varmış gibi uzun uzun süzüyordu sarı güz çiğdemlerini.

(Küçük halam hâlâ anlayamadığı bir şeyler varmış gibi sarı güz çiğdemlerini uzun uzun süzüyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

115.) "Ne oldu hala?

(Hala ne oldu?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

116.) Ne düşünüyorsun?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

117.) "Biliyor musun, bu çiğdemin soğanlarını ben ekmiştim buraya, tam yedi yıl önce.

(Tam yedi yıl önce, ben bu çiğdemin soğanlarını buraya ekmiştim, biliyormusun?)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

118.) Gizlice kazmıştım zakkumun kökünü, / çiğdem soğanlarını gömüp üzerini hemen kapayıvermiştim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

(Zakkum kökünü gizlice kazmıştım.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

119.) "Neden gizlice yaptın bu işi?"

(Bu işi neden gizli yaptın?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

120.) "Ablam yüzünden / çünkü o çiğdemlerin de uğursuz olduğunu söylüyordu.

- "çünkü" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A: Birinci cümle

Kesik cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

121.) Ben de kendimce sınamak istedim bunu.
(Bende kendimce bunu sınamak istedim.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

122.) Bakayım dedim, uğursuzluk getirecek mi başımıza?"
("Uğursuzluk getirecek mi başımıza?" bakayım dedim.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

123.) "Yedi yıl boyunca kötü bir şey yaşamadık değil mi?"
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.
(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

124.) "Yaşamadık tabii.
(Tabi yaşamadık.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

125.) Ama ben başka bir şey düşünüyorum şimdi.

(Ama ben şimdi başka bir şey düşünüyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

126.) Neden yedi yıl boyunca açmadı / da / şimdi açtı bu çiçek?

- "da" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A: Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

B. İkinci cümle

(Bu çiçek şimdi açtı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

127.) Üstelik tam yedi çiçeği var, / baksan**a.**

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

Baksan a!

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

128.) Yaprakları da saydım, / tam yedi yaprak, / tohumları da yedi tane.

- - Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

129.) Sence de tuhaf değil mi?"

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

130.) "Aman hala, sakın sen de ona benzeme!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

131.) Yoksa söküp atacak mısın bunları?"

(Yoksa bunları söküp atacak mısın?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

132.) "Yok canım, o kadar da değil.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

133.) Yalnızca tuhaf buldum o kadar / ama / bir açıklaması mutlaka vardır.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

Yalnızca tuhaf buldum (o kadar.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

134.) Belki de toprağa alışması biraz zaman almıştır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

135.) Ya da zakkum, topraktaki besinlerin çoğunu alınca bizim güzçiğdemleri besinsiz kalıp gün ışığına çıkamamışlardır.”

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

136.) O gün bahçe, bitkiler ve böceklerle ilgili epeyce konuştuk.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

137.) Benim için dopdolu yaşanmış bir gün oldu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

138.) Güzçiğdemi aramızda bir sır olarak kaldı, / yine zakkumların dalları arasında gizlice varlığını sürdürecekti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

139.) Özellikle büyük halamın görmesi, güzçiğdeminin sonu olurdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

140.) Büyük halam iki hafta gelmedi bize.

(Büyük halam bize iki hafta gelmedi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

141.) Annemle babam artık gidip gönlünü alalım, diye konuşuyorlardı kendi aralarınd**a.**

(Annemle babam artık gidip gönlünü alalım, diye kendi aralarında konuşuyorlardı.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

142.) Bu konuşmaların yaşandığı sırada halamın komşusu uğradı bize.

(Bu konuşmalar yaşandığı sırada halamın kızı komşusu bize uğradı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

143.) Büyük halam çok hastaymış / ama / bize dargın olduğu için haber yollamıyormuş.

- “ama” edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

144.) Komşusu anlatıyordu:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

145.) “Gitseniz iyi olacak.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

146.) Ben sabah akşam uğruyorum, / durumunda hiçbir iyileşme yok, / ateşi de var.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

147.) Çorba yaptım, / nane limon kaynattım / ama / fayda etmedi.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

148.) Üstelik canı çok sıkkın.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

149.) Kimsem kalmadı, komşuların eline bakar oldum, deyip! ağlıyordu."

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

150.) Hemen hazırlandık, / ben koşa koşa gidip küçük halama da haber verdim.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

151.) O da gelince hep birlikte büyük halamın evine doğru yola çıktık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

152.) Kasabadaki birçok ev gibi onun evinin önünde de bir bahçe vardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

153.) Her çiçeğe bir kusur bulduğu için onun bahçesinde hemen hemen hiç çiçek olmazdı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

154.) Zaman zaman rüzgârın getirdiği birkaç tohum yeşerip çiçeklenmeye çalışsa da halam onu fark, edince hemen söküp yola atardı.

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

155.) Üç tane meyve ağacı vardı bahçesinde.

(Bahçesinde üç tane meyve ağacı vardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

156.) Elma, erik ve dut ağacı...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

157.) Onların yeşilliği dışında başkaca bir yeşillik göremezdik.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

158.) Bahçeden geçip evin kapısını çaldık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

159.) İçeriden halamın yorgun sesi geldi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

160.) "Kapı açık..."

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

161.) İçeri girdik, / sedir dediğimiz bir çeşit kanepede yatıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

162.) Bizi görünce başını duvar tarafına çevirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

163.) "Abla nasılsın?" diyerek elini tuttu babam.
(Babam "Ablam nasılsın?" diyerek elini tuttu.)
a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

164.) Sonra ateşini anlamak için elini alnına götürdü.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

165.) Biz de sedirin çevresine sıralandık.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

166.) Halam ağlamaya benzer bir sızıldamayla konuşmaya, başladı.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

167.) "Yeni yeni aklınıza geldim değil mi?
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

168.) Ne vefasızmışsınız!

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

169.) İnsan bir düşünür, / benim bir ablam vardı, ne oldu, gelip gitmiyor, der.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

170.) Annem de söze karıştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

171.) "Neyse abla, şimdi buradayız ya, üzme artık kendini.

(Neyse abla, ya şimdi buradayız / artık kendini üzme.)

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

172.) Bak, / ateşin de var, / üzülürsen daha da yükselir."

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

173.) Halam epeyce sitem ettikten sonra hastalığını anlatmaya başladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

174.) Kasabadaki sağlık ocağına gitmiş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

175.) Doktor romatizma teşhisi koymuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

176.) Hemen iyileşecek türden bir tedavi değilmiş, / uzun sürecek bir tedavi gerektiriyormuş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

177.) Halam hastalığını anlatırken bize haber getiren halamın komşusu da geldi eve.

(Halam hastalığını anlatırken bize haber getiren
halamın komşusu da eve geldi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

178.) Halamın ayakucuna oturdu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

179.) Bir yandan ayağını ovuyor, / bir yandan anlatıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

180.) Komşum sana iyi bir haberim var.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

181.) Bugün Şifacı Ayşe Kadın'a uğradım.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

182.) Bilirsin bilgili kadındır; / onun ataları da şifalı otlardan ilaçlar yaparlarmış.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle:

(Bilgili kadındır, bilirsin.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

183.) Romatizma ağrıları için en iyisi çiğdemdir, dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

184.) Ama elinde bir çiğdem kalmadığı için sana ilaç yapıp yollayamadı.

a.Yapısına göre, basitcümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

185.) Artık birçok otu bulamıyormuş.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

186.) Dağlara gitmek gerek, diyor; / artık çok yaşlandığı için kendisi gidip toplayamıyormuş."

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

187.) Halamın komşusu anlatırken biz küçük halamla bakıştık.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

188.) Göz kırptı ban**a.**

(Bana göz kırptı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

189.) Herhâlde şöyle demek istiyordu:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

190.) Gördün mü bak ‘itboğan’ diyerek söküp söküp attığı "çiçeğe muhtaç oldu.”

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

191.) Büyük halam çaresiz gözlerle dinliyordu komşusunu.

(Büyük halam komşusunu çaresiz gözlerle dinliyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

192.) Küçük halam, artık bahçedeki çiğdemden söz etmenin zamanıdır diyerek konuşmaya başladı.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

193.) “Kimsenin dağa çıkmasına gerek yok.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

194.) Ağabeyimin bahçesindeki zakkumun altında tam yedi kök çiğdem var,

hem de tam şifalık güzçiğdemi.

(Ağabeyimin bahçesindeki zakkumun altında tam yedi kök çiğdem hem de tam şifalı güzçiğdemi var.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

195.) Söküp atmasın diye ablamdan gizli ekmiştim onları.

(Onları söküp atmasın diye ablamdan gizli ekmiştim.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

196.) İyi ki ekmişim değil mi abla?"

(Abla iyi ki ekmişim değil mi?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Olumsuz soru cümlesidir.)

197.) Büyük halam artık hiçbir şeye karşı çıkamıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

198.) Başını sallayıp onayladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

199.) "Madem böyle şifalıymış, benim bahçeme de birkaç çiğdem soğanı dikiverin bari."

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

(Bari benim bahçeme de birkaç çiğdem soğanı dikiverin.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

200.) Halamın komşusu;

Yarın sabah Ayşe Kadın'a gidip sorun, / kaç çiğdem gerekiyorsa neresini kullanacaksa ona göre sökersiniz.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

201.) Bana sıkı sıkı tembihledi, / sakın kendi başınıza ilaç yapmaya kalkışmayın, zehirlenirsiniz dedi.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

202.) Ölçüsünü, eczacı torunuyla birlikte kendisi ayarlayacakmış."

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

203.) O günden sonra büyük halam Şifacı Ayşe Kadın'la sık sık görüştü.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

204.) Her görüşmeden sonra halamın bahçesinin yeşilliği çoğaldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

205.) Kasabadaki avcılara, çobanlara sık sık tembihliyor, / dağlardan çiğdem soğanları getirtiyor, / onları bahçesine kendi elleriyle dikiyordu.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

206.) Renk renk hatmiler, menekşeler, papatyalar, gelincikler bahçeyi iyice güzelleştirmişti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

207.) Ayşe Kadın'ın şifalı bir yanı yok dediği horozibiği çiçekleri bile artık vardı bahçesinde.

(Bahçesinde Ayşe Kadın'ın şifalı bir yanı yok dediği horozibiği çiçekleri bile artık vardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

208.) Bahçe güzelliştikçe halamın romatizma ağrıları azalıyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

209.) Ya gerçekten bu bitkiler iyileştiriyordu onu / ya da / bahçeyle uğraşmak ağrılarını unutmasına neden oluyordu.

"ya … ya d**a.**.." edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

(Ya gerçekten bu bitkiler onu iyileştiriyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

210.) Hangisi işe yarıyordu bilmiyorum / ama / öğrendiğim bir şey vardı.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

211.) Küçük halamın dediği gibi hayata katılan her canlı dünya için bizler için önemli ve bir biçimde yararlı varlıklardı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13 . METİN : AŞİNASIZ

1.) Bize mekânları da, şehirleri de sevdiren, oranın insanlarına duyduğumuz bağlılıktır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Sevdiğimiz insanlar çekilip gitsin yaşadığımız yerlerden, yabancı bir gezgin gibi kalıveririz ortalıkt**a.**

(Sevdiğimiz insanlar yaşadığımız yerlerden çekilip giderse yabancı bir gezgin gibi ortalıkta kalıveririz.)

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Bin yerinden bağlı bulunduğumuz sokaklar, semtler ve şehir, merhaba

demez olur yüzümüze.

(Bir yerinden bağlı bulunduğumuz sokaklar, semtler ve şehir, yüzümüze merhaba demez olur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir.)

4.) Doğrusu bu ya, bugünün şehirlileri, sokağa çıktığında selam verip ayaküstü eğleşecek, hâl hatır sorup yârenlik edecek aşinalar bulmakta pek şanslı değildir.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5.) Hep göçebe ve hep bir şehrin yabancısı olarak yaşamak, ne aşinalar ne de alıcı dostlar kazandırır onlar**a.**

(Hep göçebe ve hep bir şehrin yabancısı olarak yaşamak, onlara ne aşinalar ne de kalıcı dostlar kazandırır.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümledir.)

6.) Şehirlilerin çoğu, birer mutsuz yabancıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Ne zamandır, bir kasaba yaşamını özlüyorum biliyor musunuz?

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

8.) Herkesin birbirini tanıdığı; sokaklarında, çarşılarında yürürken adım başı selamlaşılan, her dükkânın önünde durulup laflanan; yürüyüşlerin; alışverişlerin koşuşturmayla değil, asude ve hakiki bir zevkle yapıldığı küçük şehir ve kasaba yaşamına hayranlığım ve özlemim her gün biraz daha artıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Aynı şehri, aynı semti, sokağı ve hatta aynı apartmanı paylaştığınız insanlarla büsbütün "bağlantısız" yaşamak, adamakıllı! yoruyor insanı.
(Aynı şehri, aynı semti, sokağı ve hatta aynı apartmanı paylaştığınız insanlarla büsbütün "bağlantısız" yaşamak, insanı adamakıllı yoruyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Bir sokak boyunca kimseye selam vermeden! yürüdüğünüzü fark ediyor / ve / ürperiyorsunuz.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Bakkalla, manavla, kasapla, kırtasiyeciyle bütün ilişkiniz, "Hayırlı işler." ve "İyi günler." den öteye gitmiyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Ne korkunç! Bu iyi niyet sözleriniz bile çoğul zaman karşılıksız kalıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Aldığınız ekmeğin, sütün, elmanın! domatesin, gazetenin hatırı kadar olsun bir muhabbet kurulmuyor! aranızd**a.**

(Aranızda aldığınız ekmeğin, sütün, elmeanın, domatesin, gazetenin hatırı kadar olsun bir muhabbet kurulmuyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) İlişkiniz, yalnızca paranın el değiştirmesiyle sınırlı kalıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Sokakta biri selam verip hâlinizi hatırınızı sorsun istiyorsunuz.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Biriyle şakalaşmak, birinin kapısının önünde çömelmek, birisiyle! hayatı paylaşmak...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

17.) Olmuyor bütün bunlar.

(Bütün bunlar olmuyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Yalnızlığınızla baş başa geçiyorsunuz sokakları; / o kişisel cennetinize, eve atıyorsunuz kendinizi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Yalnızlığınızla baş başa sokakları geçiyorsunuz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(O kişisel cennetinize, eve kendinizi atıyorsunuz.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Orada, uzak ve meçhul bir adada yaşar gibi kendi maceranızı yaşıyorsunuz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Muzaffer Tayyip Uslu'nun dizeleri tam da içimin türküsünü söylüyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Ne zaman okudum bu şiiri, bilmiyorum.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

22.) Fakat hafızamın kuytusunda tazecik duruyor:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) "Ben seviyorum insanlar.

(Ben insanları seviyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bana benziyor birisi

(Birisi bana benziyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Saatlerce

Kim bilir kime benzetmiş beni

(Beni kim bilir kime benzetmiş.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Ve akşam karanlığında

Dönerken evime

Uğurlar olsun diyor bir ses

(Bir ses, akşam karanlığın da dönerken evime uğurlar olsun diyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Eyvallah diyorum hemşerim."

(Eyvallah hemşerim diyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Küçük bir şehir, bir kasaba özlemi git gide büyüyor içimde.

(Küçük bir şehir, bir kasaba özlemi içimde git gide büyüyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Oralarda insanların, sokakta dertleşerek - bu "dertleşmek" kelimesine bayılıyorum- içlerini dökerek daha mutlu yaşadıklarına inanıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Aşinaların, dertleri yarı yarıya unutturduğuna inanıyorum.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Konuşan ve dertleşen insan, sokaklar boyu yalnızlığını sürükleyen insandan daha huzurlu olmalıdır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Orada, sokaktan gelen sesler de, gürültüler de yabancı değildir insan**a.**

(Orada, sokaktan gelen sesler de, gürültüler de insana yardımcı değildir.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

33.) Onlar da yumuşar / ve / sevdirir kendini / ve / yaşama sevincinin bir parçası olur ne vars**a.**

(Onlar da yumuşar ve kendini sevdirir ve ne varsa yaşama sevincinin bir parçası olur.)

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Edip Cansever'in şiiri, aşinalar içinde yaşayan bir "adam"ı anlatıyor olmalıdır:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) "Adam yaşama sevinci içinde
Masaya anahtarlarını koydu
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Bakır kâseye çiçekleri koydu.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Sütünü yumurtasını koydu
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Pencereden gelen ışığı koydu
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Bisiklet sesini, çıkrık sesini
Ekmeğin havanın yumuşaklığını koydu."
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Bahar geldi ya, insanın her zaman, her yerde, herkesle konuşup yârenlik edesi geliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Sevincini de, üzüntüsünü de, memleketin gidişatını da konuşmak, paylaşmak istiyor biriyle.

(Biriyle sevincini de, üzüntüsünü de memleketin gidişatını da konuşmak, paylaşmak istiyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Hele sokakta, dükkânda, çarşı ortasında**.**..

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

43.) Sokaktaki adamla, ayaküstü girişilen sohbetlerin tadına doyum olmuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

44.) Hey de hey! Onlar asude zamanlardı / ki / çokça muhabbet vardı...

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

BASINDAN TEKNOLOJİ HABERLERİ

Başıboş Hayvanlar Vücutlarına Yerleştirilecek Çiple Takip Edilecek

1.) Büyük şehirlerin başlıca sorunlarından olan başıboş kedi ve köpekler, vücutlarına yerleştirilecek çip yardımıyla İnternet ortamından takip edilecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Konuyla ilgili olarak bir proje hazırlayan Ankara Büyükşehir Belediyesi, başıboş hayvanlardan sonra, evlerdeki hayvanların da aynı projeye dâhil edilmesini hedefliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Uluslararası bir barkod sistemi olma özelliğini de taşıyacak olan yöntem

sayesinde, hayvanların kimlik bilgilerine rahatlıkla ulaşılabilecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Hayvanlardan insana geçen 250 civarında hastalığın bulunması insan yararı için hayvan sağlığının ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Her gün parklarda, bahçelerde başıboş gezen hayvanlardan bu ortamlara bırakılan atıklardan insanlara, özellikle de çocuklara bulaşması muhtemel hastalıkların önüne geçilmesi yerel yönetimlerin önemli görevlerinden.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Yeni çıkarılan Büyükşehir Yasası ile bu konuda ağırlıklı yük büyükşehir belediyelerine bırakılmış durumdadır.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Mücavir olan sınırları genişletilmeden önce başkent sokaklarında 35 bin civarında olduğu tahmin edilen sahipsiz hayvanları (kedi-köpek) kontrol altına almayı planlayan Büyükşehir Belediyesi, sahipli hayvanları da ortak bir sistemde toplamaya hazırlanıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Bu sistem sayesinde yakalanıp kısırlaştırman ve varsa hastalığı tedavi edildikten sonra (saldırgan değilse) yasa nedeniyle şehrin sokaklarına geri bırakılan hayvanların deri altına bir çip yerleştirilecek.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Bu çipe hayvanın uluslararası formda kimlik ve sağlık bilgileri yüklenerek İnternet ortamından takip etme imkânı sağlanacak.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Proje çalışması ile ilgili bilgi veren Büyükşehir Belediyesi Veteriner Müdürü, bu konuda karşılarına çıkacak en büyük sorunun maliyet olduğunu söyledi.
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Hayvan sağlığına önem vermenin hayvan severlik olarak değerlendirilmemesi gerektiğine işaret eden veteriner müdür, hayvanlardan insanlara 250 civarında hastalık bulaştığını, bu yüzden insan sağlığı açısından da düşünülerek yatırımların yapılması gerektiğini

bildirdi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Sahipsiz kedi ve köpeklerin park, bahçe demeden dolaştığını ve buralarda bıraktıkları atıkların insan sağlığını tehdit ettiğini aktaran veteriner müdür, hastalık bulaştıktan sonra tedavisinin çok daha masraflı olduğunu belirtti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Avrupa Birliği'nde (AB) bu işler için ayrılmış fonlar bulunduğunu kaydeden veteriner müdür, bir proje hazırlayıp hibe krediden yararlanma yoluna gideceklerini vurguladı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Bu çip sayesinde başkentteki bütün hayvanları takip etme imkânı bulabileceklerini dile getiren veteriner müdür, belediyeler, bazı bakanlıklar ve gümrüklere kurulacak sistemle İnternet'ten hayvanın numarası girilerek her türlü bilgiye ulaşılabilmeğini söyledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Veteriner müdür, bu sistemin, sahiplenilen hayvanların sokağa terk edilmesinin de önüne geçeceğini sözlerine ekledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Nesli tükenen balıklara çipli takip

1.) İstanbul Üniversitesi (İÜ) Su Ürünleri Fakültesi İşsu Ürünleri Üretimi Araştırma ve Uygulama Birimi tarafından üretilen 100 mersinbalığı, Sakarya Nehri ağzından Karadeniz'e bırakıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Nesli tükenen bu balıkların bilimsel takibinin yapılması için kuyruklarında bulunan süzgeçlere özel bir cihazla çip takıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) 20. Kültür Turizm ve Fındık Festivali kapsamında Sapanca ilçesinde üretilen mersinbalıklarının Karadeniz'e bırakılması için düzenlenen

törende İÜ Su Ürünleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Bayram Öztürk, balıkçıları bu balıkları avlamamaları konusunda uyararak vatandaşlardan balıkları avlayanları şikâyet etmelerini istedi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Daha sonra 100 civarında mersinbalığı teknelerle Karadeniz'e bırakıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Karadeniz'de 2 milyon yıldır yaşayan ve dünyada nesli tükenmekte olduğu için koruma altına alınarak avlanması yasaklanan mersinbalıklarının Türkiye'de neslinin, tükendiğini söyleyen Öztürk, 2001'de Rusya'dan döllenmiş yumurta getirdiklerini anlattı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Öztürk, "Havuzlarımızda yetiştirdiğimiz mersinbalıklarının üzerine taktığımız çiplerde üniversitemizin telefon numarası var. Balıkçılar bu numaradan bize ulaşabilecek. Çipler sayesinde bu balıkların göç, büyüme ve beslenme alanlarını takip edeceğiz." dedi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Dünyada yaygın

1.) Yurtdışında pek çok evcil hayvanlar için şart koşulan mikroçip uygulaması, minik bir çip yardımı ile kalıcı bir kimlik sağlamayı ve hayvana ait bilgileri ortak bir veri tabanında toplamayı hedefliyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Kedi ve köpeklere takılan bu minik çipler, sadece o hayvana özel bir numara barındırıyor / ve / mikroçip ortak veri tabanına kayıt edilen kedi ya da köpeğin her yerde tanınmasını sağlıyor.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Kısacası bu mikroçip dostunuzun size ait olduğunu dünyanın her yerinde kanıtlayabilen bir elektronik nüfus cüzdanı olarak çalışıyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Hayvanla ilgili her türlü bilgiye bu numarayla ulaşmak mümkün.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Ülkemizde mikroçip hizmetini bir firma veriyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Firma yetkilisi bu yöntemin dünyadaki pek çok ülkede yaygın olarak uygulandığını ve Avrupa Birliği'nde hayvanlarının ülkeler arasında seyahat edebilmesi için mikroçip takılmasının zorunlu tutulduğunu söylüyor:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) "Türkiye'de yapılan bu uygulama yurtdışında da geçerli oluyor.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Ayrıca farklı ülkelerin kendi içlerinde kurdukları veri tabanlarının bir araya getirilmesi amaçlı bir proje başlatıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Biz de bu projenin içerisindeyiz.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Yakında bu veri tabanlarının hepsi birleşecek / ve / dünyanın neresine giderse gitsin hayvan görüntülenebilecek."

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Carettalara uydudan çipli takip

1.) Muğla'nın Dalaman ilçesinde, Çevre ve Orman Bakanlığının desteğiyle "Caretta Caretta"ları koruma çalışmalarına başkanlık eden Doç. Dr. Yakup Kaska, uydudan kaplumbağa takibine başladıklarını söyledi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Pamukkale Üniversitesi Öğretim Üyesi Yakup Kaska, deneme amaçlı

olarak bir kaplumbağaya çip taktıklarını ve başarılı olduklarını, bu uygulamayı diğer kaplumbağalara yayacaklarını belirtti.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) İlk çip geçtiğimiz nisan ayında akciğer solumunu yaptığından dolayı su yüzeyine çıkan bir carettaya takıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Kaplumbağada 3 ay takılı kalan bu çiple kaplumbağanın nerelere gelip gittiği, ne kadar sürede nefes alıp verdiği tespit edildi.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Ayrıca hızlı yüzme, uyku, gezme ve nefes alma sıklığı araştırıldı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Uygulamadan olumlu sonuç alan Kaska ve ekibi, uydudan takip sistemini kullanmaya devam edecek.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15. METİN : ANADOLU'NUN BAHTI AÇIK KARA TRENİ

1.) Cumhuriyet döneminde, demir yolları Anadolu'ya damar gibi' Anadolu'ya yayıldıkça Anadolu'nun yüzüne kan, yüreğine cani geliyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Kara tren, dağların altından girdi, / bayırların üstünden aştı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Kuş uçmaz, kervan geçmez bölgelere kara tren ulaştı.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Anadolu insanı Anadolu'yu tanıyordu kara trenle.

(Anadolu insanı kara trenle Anadolu'yu tanıyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Aydınları tanıyordu, / yazarlar tanıyorlardı o güne dek gereğince bilinmeyeni Anadolu'yu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Yazarlar o güne dek gereğince bilinmeyen Anadolu!yu tanıyorlardı.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Sivas'ıyla, Erzurum'uyla, Diyarbakır'ı, Malatya'sıyla' Anadolu sayfa sayfa açılıyor, / kara trenin uzun bir yolculuktan sonra oflaya puflaya girdiği her köşe bucak şenleniyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Kara tren umut taşıyor, / mutluluk getiriyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Götürdüğü de oluyordu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Sevenleri birbirinden ayırıyor, / gurbete götürüyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Aslında gurbet her zaman vardı Anadolu için.
(Aslında gurbet Anadolu için her zaman vardır.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Çile vardı, / özlem vardı, / dert hiç bitmezdi.
- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.
B. İkinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.
C. Üçüncü Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

12.) Şair Osman Atillâ içlenirde bu yüzden.
(Şair Osman Atillâ bu yüzden içlendi.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) "Hep tren yollarında serpilirler:
Esmeri, kumralı ve sarışını,
(Esmeri, kumralı ve sarışını hep tren yollarında serpilirler.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Öğrendim yurdumun her karışını,
Sayenizde bütün ey sevgililer..
(Ey sevgililer, bütün yurdumun her karışını sayenizde öğrendim.)
a.Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Gülse Anadolu, âh Anadolu,
Gitmez başımızdan gurbetlik gitmez.
a.Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Uzundur, / çok uzundur tren yolu,
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.
A. Birinci Cümle
a.Yapısına göre, basit cümledir
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Tren yolu çok uzundur.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yol bitmez, / özlem bitmez, / dert bitmez.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

18.) Bittiği de olurdu özlemlerin.

(Özlemlerin bittiği de olurdu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Biter / ki / kara trene "hasret kavuşturan" da derlerdi.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Ayıran ve kavuşturan.

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

21.) İnsanoğlunun alın çizgisinde yaşamının öyküsü buydu.

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Anadolu insanına yaşadığını duyuruyordu; / gözünü, gönlünü doyuruyordu kara tren.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

(Kara tren gözünü gönlünü doyuruyordu.)

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

23.) "Ver bir bilet!

(Bie bilet ver!)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Bindin mi kara trene soluğu Tatvan'da alırsın, / Van Gölü'nü de geçersin / ya da / Kars'a, Edirne'ye, İzmir'e, Samsun'a gidersin.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

2. ve 3. cümleler "ya da " edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) “Yakın uzak neyime, kara tren sağ olsun!” der Anadolu insanı...
(Anadolu insanı “Yakın uzak neyime, kara tren sağ olsun!” der.)

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Cumhuriyet’in ilanından bir yıl sonrasıydı, / “Ulaşamadığın yer senin değildir.” sözündeki gerçeği bilen Atatürk, Anadolu’yu ağ gibi örecek bir demir yolu politikası izlemektedir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) O günlerin birinde, 12 Ekim 1924 günü Sivas’tadır / ve / Sivas’a demir yolu döşenmektedir.

- “ve” edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a.Yapısına göre, basit cümledir

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Atatürk, demir yolunda çalışan yaşlı bir köylüye sorar:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) - Ne yapıyorsun baba?

(Baba ne yapıyorsun?)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

30.) - Demir döşüyorum Paşa'm.

(Paşa'm demir döşüyorum.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Tren gelecek...

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) - Sen hiç tren gördün mü?

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

33.) - Görmedim, / görenlerden duydum Paşa'm.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

(Paşa'm görenlerde duydum.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Sırtında demirden kırk heybesiyle ekmek taşırmış, / su taşırmış.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Yaz kış demeden of diye gelirmiş, / puf diye gidermiş.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Atatürk gülmüş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Çevresindekilere:

- Demir yolları bu memlekete yalnız vatandaşın arzuladığı ekmeği değil, medeniyeti de getirecek, dermiş.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Ve Cumhuriyet'in onuncu yıl dönümünde tüm memleketten kükrek bir ses yükseliyordu:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) “Başta bütün dünyanın saydığı Başkumandan
Demir ağlarla ördük Anayurdu dört baştan”
(Başta bütün dünyanın saydığı Başkumandan [ile] Anayurdu dört baştan demir ağlarla ördük.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Atatürk’ün yurt içi gezilerinde kara tren, “beyaz tren” oluyor, / beyaz tren uğradığı her kasabaya, her şehre mutluluk getiriyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Atatürk’ü görmek, Atatürk’le olmak mutluluğu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) 13 Şubat 1931 günü beyaz treni ile yeni açılmış demir yolunda, Mersin’den Malatya’ya gelen Atatürk, Malatya’da şöyle sesleniyordu:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) "Demir yolları, Türk milletinin refah ve medeniyet yollarıdır."

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Bugün Anadolu'muzda, demir yollarının ulaşamadığı yerlere kara yolları ulaşıyor.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Köyleriyle, kasabasıyla, kentiyle, Anadolu örümcek ağı gibi bir yol şebekesiyle örüldükçe insanların yüzü gülüyor, / Anadolu Anadolu'yu keşfediyor, / Anadolu'yu tanıyor.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir

. **d.** Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) "Bindin mi kara trene gidersin istediğin yere, o da olmadı mı, otobüs var, minibüs var gece gündüz yol alan. Daha olmazsa atla uçağa göz açıp kapayıncaya kadar ya Doğu'dasın ya Batı'd**a.**" diyor Anadolu insanı.
(Anadolu insanı "Bindinmi kara trene gidersin istediğin yere, o da olmadımı otobüs var, minibüs var gece gündüz yol alan. Daha olmazsa atla uçağa göz açıp kapatıncaya kadar ya Doğu'dasın ya Batı'd**a.**" diyor.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

b. . **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Gurbet de, özlem de etkisini yitiriyor çağımızd**a.**
(Çağımızda gurbette özlemde etkisini yitiriyor.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) Gurbet şimdi Anadolu'dan çıktı da yurt dışına göçtü diyorlar.
a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir. **d.**Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Almanya'da çalışan işçilerimizin omuzlarınd**a.**
a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Şimdi onlar gurbet türküleriyle gurbeti yudumlarken bir bakıyorsunuz, / onlar da yolları kısaltıvermiş, / gurbeti bir yana atmış, / sık sık özlemini çektikleriyle yakın oluveriyor, / tüm ayrılık gün olup bitiveriyor.

Beş basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Kara tren üstüne bir sohbet kuralım dedik, / söz nereye vardı.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Biz yine Osman Atillâ'dan dinleyelim:

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) "Tren sesidir uzaklardan gelen.

(Uzaklardan gelen tren sesidir.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Sivas'tan geliyor besbelli uzun.

(Besbelli uzun Sivas'tan geliyor.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Gözümü yaşartan zihnimi çelen,
Ürpermesi gecede ruhumuzun.
(Gözümü yaşartan, zihnimi çelen ruhumuzun gecede ürpermesi.)

a.Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Kesik kesik, acı acı geceyle,
Kayarak bize doğru homurtulu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Yüklü umutlarla bin bilmeceyle,
Geçip tünelleri, bularak yolu.
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

58.) Erzincan, Kayseri, ille Ankara!
Haydarpaşa, deniz sonra Sirkeci,
Her biri ayrı dert, / bir ayrı yara,
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Uyumazlar makinistle ateşçi.
(Makinistle ateşçi uyumazlar.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

60.) Böylece, upuzun Ankara-Afyon,
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

61.) Kütahya'nın çinisinde içimiz.
(İçimiz Kütahya'nın cinisinde.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Uşak sekisinden İzmir'e en son,
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Basmahane'de "dur" der masmavi deniz."
(Masmavi deniz Basmahane'de "dur" der.)
a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16. METİN :BİLGİSAYAR YALNIZLIĞI

1) Bilgisayar meraklılarının konuşmalarına hiç tanık oldunuz mu bilmem.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2) Programlardan, oynadıkları oyunlardan, bilgisayar dünyasındaki yeni gelişmelerden öyle heyecanla söz ederler; / bunları öyle ballandıra ballandıra anlatırlar / ki / siz, bilgisayar denen nesnenin harikulade, efsanevi bir yaratık olduğuna "inanmaya başlarsınız.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

1. ve 2. cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3) Çok geçmeden, karşınızdaki adamın, elindeki makinenin âşığı, mahkûmu ve mecburu olduğunu anlarsınız.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4) Övgüleri ve tasvirlerinin parlaklığı, sevgilisinin meziyetlerini nazmeden divan şairinin marifetlerinden pek aşağı kalası değildir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

5) Anlayacağınız, bilgisayar onlar için mağrur bir sevgilidir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6) Meraklılarının meftunu oldukları bu "medeniyet harikasını hafife aldığımız sanılmasın.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

7) O, insanoğlunun işini kolaylaştıran, zamanını bereketlendiren ve hafızasının yükünü hafifleten hatırı sayılır bir "yardımcıdır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8) Artık "modern" insanın ikinci eli, gözü, kulağı olmuştur bilgisayar.

(Bilgisayar artık "modern" insanın ikinci eli, kulağı olmuştur.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9) Ama bütün marifetlerine rağmen bir makinedir o.

(Ama bütün marifetlerine rağmen o bir makinedir.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10) Makine ise olsa olsa kölesi olur insanın.

(Makine ise olsa olsa insanın kölesi olur.)

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11) Ahmet Haşim, bir yazısında "Zamanımızın kölesi makinedir." der.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12) "İnsan, daha az çalışmak, daha az yorulmak ve manevi zevklere de

hasretmek üzere daha çok boş zaman kazanmak için makineyi icat etmiştir."

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13) Bilgisayar âşıkları, ellerinin altındaki aleti, işlerini kolaylaştıran bir "köle" olarak görmüyor gibi geliyor ban**a.**

(Bana Bilgisayar aşıkları, ellerinin altındaki aleti işlerini kolaylaştıran bir köle olarak görmüyor gibi geliyor.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14) Marifetlerinin çokluğu, bu "alet'i bir teknoloji ürünü olmaktan çıkarıp meraklılarının gözünde "olağanüstü güçlerle donanmış harikulade yaratık" mevkiine yükseltmiş âdet**a.**

(Marifetlerinin çokluğu, "alet'i bir teknoloji ürünü olmaktan çıkarıp meraklılarının gözünde adeta "olağanüstü güçlerle donanmış harikulade yaratık" mevkiine yükseltmiş.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15) Denilebilir / ki / makine "efsanevi"leştikten sonra insan, yavaş yavaş onun kölesi olmaya durur.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16) Hayranlık bir çeşit "kutsama" ya dönüşür.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17) "Manevi zevklere hasretmek için boş zaman kazandıracak olan araç", zamanı bütün bütün tüketen bir canavar olur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18) Gönlünü, hayallerini ve zamanını makinesine hasreden bilgisayar meftunu, sınırsız işlem kabiliyetleri karşısında şaşkına döner.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19) Bu şaşkınlık ona, "bütün işlerini tuşlara dokunarak hâlledebilme" gücüne sahip olduğu havasını verir, / işte burası, onun insanlar arasından el ayak çekip kendi dünyasının duvarları arasında kapandığı yerdir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20) Bilgisayarı ve o...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

21) Haşim'in "O Belde" şiirindeki meşhur dize de ne güzel gider buraya:

(Haşim'in "O Belde" şiirindeki meşhur dize de buraya ne güzel gider.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22) "Bir sen, bir ben, bir de o mai deniz..."

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

23) Teknolojinin ürünü olan araçlar, insanı insandan uzaklaştırmaya başladığı anda efendiliğini ilan etmiş olur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24) Ne yazık ki onların insana dokunan elleri, gülümseyen yüzleri ve sıcak kalp atışları yoktur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

25) Aklı başında bilgisayar kullanıcılarına hatta bu makineye "ölçülü" bir aşkla bağlı olanlara sözümüz olamaz.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

26) Fakat bilgisayarı "insanüstü" bir nesne konumuna çıkarıp bütün zamanını onun başında geçirenlerin, eşyanın soğuk ve derin yalnızlığına düştüklerini; hayallerini işletmek yerine, çağdaş bir köleliği benimsediklerini söyleyebiliriz.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27) Hele çocuklar! Bir yaşa kadar çocuklar bilgisayardan uzak tutulmalıdır kanaatimce...

(Kanaatimce bir yaşa kadar çocuklar bilgisayardan uzak tutulmalıdır.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28) Daha sokak oyunlarının o baştan çıkarıcı zevkini tatmadan, tabiatın

harikulade dilini çözüp kuşların, balıkların ve çiçeklerin adını bile bellemeden; arkadaş edinmeyi, sevmeyi, paylaşmayı, şarkı söylemeyi öğrenmeden günlerini loş odalarda, sözde zekâ geliştirici bilgisayar oyunlarıyla geçirmemeli çocuklar.

(Çocuklar, daha sokak oyunlarının o baştan çıkarıcı zevkini tatmadan, tabiatın harikulade dilini çözüp kuşların, balıkların ve çiçeklerin adını bile bilemeden; arkadaş edinmeyi, paylaşmayı, şarkı söylemeyi öğrenmeden, günlerini loş odalarda, sözde zeka geliştirici boş oyunlarla geçirmemeli.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29) Hayalleri gelişmeli önce, / tabiatı ve insanı tanımalıdır.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Önce hayalleri gelişmeli.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30) Koşup oynamayı, acı çekmeyi, mutlu olmayı öğrenmeli; / sınırsız gökyüzü mavisini görmeli, / çiçeklerin kokularını, suyun ve rüzgârın sesini hissetmeliler...

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31) Çocuklarına iyilik yaptıklarını sanarak dünyayı henüz tanımaya başladıklarında, onları bilgisayar karşısına oturtan anne babalar ne büyük bir günah işlemiş olurlar!

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32) Şüphe yok ki bir zaman sonra sevgisiz, geçimsiz; paylaşmayı, affetmeyi, gülüp mutlu olmayı bilmeyen çocuklar bulurlar evlerinde.
(Şüphe yok ki bir zaman sonra evlerinde sevgisiz, geçimsiz; paylaşmayı, affetmeyi, gülüp mutlu olmayı bilmeyen çocuklar bulurlar.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33) Yalnız, yapayalnız çocuklar...
Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

34) Jean J. Rousseau (Jan J. Russo) ne güzel söyler:
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35) "Salıverin çocuğu tabiata!"
(Çocuğu tabiata salıverin.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36) Bilgisayarların örtüsünü örtün siz de.
(Siz de bilgisayarların örtüsünü örtün.)
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37) Salıverin çocukları gün ışıklarına, salıverin oyunlara, şarkılara ve kalabalıklar**a.**
(Çocukları gün ışıklarına, salıverin, / oyunlara, şarkılara ve kalabalıklara salıverin.)
- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38) Bilgisayar?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

39) Tanrılaştırmayın onu, / zamanı gelince bir "köle" olarak kullansın çocuklar.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

(Onu tanrılaştırmayın.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40) Şimdilik tabiatla, kitaplarla, insanlarla doldursunlar dünyalarını...

(Dünyalarını şimdilik tabiatla, kitaplarla, insanlarla doldursunlar)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17. METİN : HAYATTA BAŞARININ YOLLARI

1) Sayın Dinleyicilerim, Hayatta yalnız kendi çalışması, kendi ehliyeti, kendi bilgisi ile alınteri dökerek kazanılan ve başkasını zarara sokmayan başarı meşrudur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2) Para çalmak, hile yapmak, adam dolandırmak, birinin ayağını kaydırıp yerini kapmaktan, kundura boyacılığı yaparak namusu ile hayatını kazanmak daha iyidir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3) Hayatta başarılı olmak için himayenin, paranın ve şansın yardımını gerekli sayanlar vardır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4) Hatta, sadece şans olduktan sonra hepsi olur diyenler vardır.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

.**b.**Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5) İnsanları, bir kısmı gayet çalışkan, bir kısmı da son derece tembel olmak üzere iki zümreye ayırsak şansın, çalışkanlar tarafından olacağına şüphe etmemek lazımdır.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6) Birkaç tembelin tesadüfün yardımı ile hayatta genel olarak başarılı olanlar, para değil, azim ve çaba sahibi olanlardır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7) Bundan on sene evvel okuduğum, Amerika'da geçen bir olay beni çok düşündürmüştü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8) Size de anlatayım:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9) Kolombiya Üniversitesinin Makine Mühendisi şubesini henüz bitirmiş

dört arkadaş, yıkanmak üzere şehrin hamamlarından birine giderler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10) Hamamın havuzunda yüzüp şakalaşırken içlerinden biri:

- Benim aklıma bir şey geldi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11) Çok orijinal bir fikir, bakınız söyleyeyim.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12) İçimizden biri, kim kendine güvenirse burada çırılçıplak kalsın / ve / hayat mücadelesine öyle başlasın.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13) Eğer bundan bir sene sonra hayatını kazanmaya ve üç yüz dolar da ekonomi yapmaya muvaffak olursa diğer üç arkadaş ona bin dolar versin!

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14) Bu teklif karşısında ötekiler biraz düşündüler, / sonra içlerinden en genç olanı haykırdı:

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15) Ben bu teklifi kabul ediyorum, hemen mukaveleyi yapınız! Notere tasdik ettirin, bana da getirin, imza atayım, der.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16) Üç arkadaş biçarenin elbisesini bir paket yaparak onu orada Hazreti Âdem kıyafetinde bırakıp giderler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17) Genç, bir müddet düşünür.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18) Bu kıyafetle sokağa çıksa polis tutuklar.
a. Yapısına göre, şartlı bileşik cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19) Ne yapsın?
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

20) Hamam sahibine işi anlatır.
a. Yapısına göre, basit cümledir.
b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.
c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.
d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21) Böyle iddiaya giriştiğini söyler / ve / kendisine bir ay zarfında parası ödenmek üzere bir mayo, bir kutu boya, iki fırça tedarik etmesini rica eder / ve / hemen o gün hamama girip çıkanların kunduralarını boyamaya

başlar.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22) O kadar güzel, o kadar mahirane boyar / ki / yalnız müşteriler değil, bütün hamamda çalışanlar, fotinlerini, iskarpinlerini ona boyatırlar.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23) Bir ay zarfında hem borcunu öder / hem sırtına bir gömlek, ayağına bir pantolon ve bir çift iskarpin almaya muvaffak olur.

- "hem … hem de.." edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24) Oradan transatlantik kumpanyasına koşar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25) Kolombiya Üniversitesinin Makine Mühendisi Şubesinden mezun olduğunu ve İngiltere'ye işleyen vapurlarda bir makinistlik istediğini, yoksa üçüncü sınıf ateşçiliğe bile razı olduğunu söyler.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26) Sağlam vücutlu, iri yapılı gencin sözleri direktörü müteessir ederse de ateşçilikten başka yer olmadığını, o işin de çok zor olduğunu, her seferde büyük kazanların karşısında en az on kilo zayıflayacağını öncesinden haber verir.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27) Genç razı olur.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28) New-York'tan büyük vapura kendini atar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29) Üç dört gün içinde kömürü maharetle ocağa atması sayesinde ateşin gayet iyi tavlanması baş ateşçinin dikkatini çeker.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30) Bir dakika boş durmayan genç vakit buldukça makine dairesine gider, / yağlanması, temizlenmesi gereken boruları, vidaları, elden geçirir.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31) Londra'dan dönüşte başmakinist bu çalışkan genci yanına alır / ve / dördüncü sefere ikinci makinist olarak bir tüccar postasına yerleştirir.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32) Böylece kendisini en iyi şekilde gösterebileceği işe kavuşan genç, tam bir yıl sonunda tam beş yüz dolar biriktirmeyi başarır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33) Arkadaşlarını bulur, hayatını anlatır / ve / onlardan üç yüz dolar alırken "Keşke sizlerle beş yüz dolarına bahse girseydim!" der.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle:

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34) İşte bir irade kudreti ki şansı kendisine bağlı kılıyor, / kundura boyamayı onuruna dokunan bir iş saymıyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

35) İşte kendine güvenen bir insan ki kimseye yüz suyu dökmeden hayata çırılçıplak atılıyor, / para kazanıyor / ve / biriktiriyor.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

2. ve 3. Cümleler - "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36) İnsan hayatta yalnız kendisine güvenmelidir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37) Başkasından yardım bekleyenler zaferden ümidi kesmelidirler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18. METİN : İKİ İYİ İNSAN

1.) Ev sahibiyle aralarına anlaşmazlık girince alt katta oturan kiracıya evden çıkmak düştü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Ev sahibi kadının maksadı kirayı arttırmaktı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Çeşitli bahanelerle akla gelmedik rahatsızlık yaratıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Kiracı, hâlden anlar, söz dinler soyundan "efendi" bir adamdı; / kirayı belki bir miktar artırabilirdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Gelgelelim kadının böylesine olumsuz tutumu, bardağı taşırmıştı, / artık burada oturamazdı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

6.) Kışla baharın birleştiği günlerdeydi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Takvim bahar günlerini müjdeliyorsa da paltolar henüz çıkarılmamış, / sobalar henüz kaldırılmamıştı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Bir yandan tomurcuklanan ağaçlar gözü gönlü oyalarken öte yandan sinsi soğuklar, delişmen rüzgârlar, sırnaşık yağmurlar bir türlü dinmek bilmiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

9.) Kısacası kış sürüp gidiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Gidiyordu / ama / bizim kiracı da daire dönüşlerinde ev aramaktan vazgeçmiyordu.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

11.) Yetişkin kızıyla karısı, her akşam onun yolunu dört gözle bekliyorlardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Nasıl beklemesinlerdi / ki / yukarı kattan tepelerine yıkılan gürültü, artık çekilmez olmuştu.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

(Şekilce olumsuz soru cümlesidir.)

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu cümle)

13.) Atalarımız: "Tanrı insanı dünyada mekânsız, âhirette imansız bırakmasın." demişlerdi.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Kiracı bu sözün taşadığı gerçek anlamı hiçbir zaman şu andaki kadar yaşayarak duymamıştı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

15.) "Ev sahibinin bir evi, kiracının bin evi var." sözü, evsizlerin uydurduğu kuru bir avunma idi.

a.Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

.**b.**Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Gerçekten insanın, başını rahatça sokabileceği, "benim" diyebileceği bir yuvası olmalıydı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Sanki ayağı yere basmıyor, kendini boşlukta yürüyor sanıyordu.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Oysa insanın korkmadan basabileceği bir tabanı, başını örten bir tavanı olması, az mutluluk değildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

19.) Bu düşünce ile evlerini sırtlarında taşıyan kaplumbağalarla salyangozlara imrendiği oluyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Gönlüne göre bir şey bulamadan eve döndüğü akşamlar, bütün ailenin sevinci balon gibi sönüyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Ertesi güne bağlı ufak bir umutla dönünce de basbayağı iyimserleşiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bir yandan kendisinin, öte yandan karısı ile kızının durmadan arayıp sormalarıyla bir ev bulabildiler; / hem peşini yoktu / hem de kendi başına bir evdi.

- "hem … hem de" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..
- 1. ve 2. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Haftalardan beri zavallı ailenin dizlerine inen karasular, ter damlaları gibi dökülüp gitmişti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Çok sevinçliydiler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Fakat bu sefer de yeni bir aksilik yakalarına yapışmıştı:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Yeni ev sahibi olan adamla fiyatta bir türlü uzlaşamıyorlardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Bütün anlaşmazlık on liraya dayanıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Kazancı yerinde olsa on liradan kaçar mıydı?

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

(Şekilce olumlu soru cümlesidir.)

29.) Bununla birlikte bu evi kaçırmak niyetinde değildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Boşaltacağı evde çektiklerini, sokak sokak dolaşırken beyninin ve ayaklarının geçirdiği buhranları bu çatı altında bir iki günde unutuvereceğine emindi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Bütün evin yükünü tek başına sırtında taşıyacak kadar hafif hissediyordu kendini.

(Kendini bütün evin yükünü kaldıracak kadar hafif hissediyordu.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Yeni ev sahibinin de gözü onu tutmuştu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Belki bir iki gün nazlandıktan sonra "Peki", deyiverecekti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Çünkü adamcağız yeni kiracısı hakkında enine boyuna bir soruşturma yapmıştı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Bu evi bulduğu günden beri kiracının uykusu kaçtı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Adam, evi kendisine vermekten vazgeçebilir, / başka bir açıkgöz kendisinden önce davranabilirdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Her sabah işine giderken evin önünden geçiyor, / pencerelerine korku ile bakıyor, / perde görmeyince rahat bir nefes alıyor, / seviniyor, / ümitleniyordu.

- Beş basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C.Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) On lira için direnen ev sahibine de için için kızıyor, / kiraya verilecek ikinci bir eve sahip olan bu bahtlı insanın, bu derece eli sıkı oluşunu bir türlü anlamıyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39.) İçindekilerin çıktığı fiyattan aşağı veremezmiş.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

40.) Bu ne korkunç bencillik.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) İşte korktuğu başına gelmişti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Hafta içinde evi gezenler birdenbire çoğaldılar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Bereket versin hiçbiri kendisinin verdiği fiyattan daha yukarı çıkmıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

44.) Hatta daha az verenler de oluyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Üstelik yeni isteklilerin hiçbiri ilki kadar iyi görünmedi ev sahibine.
(Üstelik yeni isteklilerin hiçbiri ev sahibine ilki kadar iyi görünmedi.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Ev, uzun zaman onarım görmemiş; / boyanmamıştı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

47.) Tek başına oluşu da evin değerini pek artırmıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

48.) Nihayet ev sahibi kararını verdi, / bir akşam haber vermeden bizim kiracıya uğrayıverdi, / gözünü kapatıp evi on lira eksiğine vermeye razı olduğunu bildirdi.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) Bu müjde karşısında kiracı sevincinden nerdeyse ev sahibinin boynuna sarılacak, / ellerini öpecekti.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Daha önce ev sahibi hakkında yürüttüğü olumsuz yargıları hatırlayıp utandı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Yeni ev sahibi, yeni kiracısına anahtarı teslim ederken: Ev sizindir, güle

güle oturun, dedi.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Ev gerçekten kiracınındı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Artık alttakiler rahatsız olmasın diye korka korka, yavaş yavaş yürümüyor; / alçak sesle mırıl mırıl konuşmuyorlardı.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

54.) Ayrıca tepesinde çeşitli gürültüler duymadan köşeciğine şöyle kuruluyor, / gazetesini, kitabını rahat rahat okuyabiliyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Evde hafif bir rutubet ve küf kokusu duyuluyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Fakat bu onun keyfini kaçırmıyor, / onu sanki çam kokulu bir yayla havası imiş gibi ciğerlerine çekerek: Korkmayın; diyordu, bu hava tertemizdir, bu, hürriyet havasıdır!

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

(Onu sanki çam kokulu bir yayla havası imiş gibi ciğerlerine çekerek "korkmayın, bu hava tertemizdir, bu, hürriyet havasıdır." diyordu.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Gün geçtikçe kiracı ile ev sahibi arasında akrabalıktan ileri bir dostluk

başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Bu sokulma ve kaynaşmadan sonra kiracı öğrenmişti / ki / ev sahibi, sandığı gibi hâli vakti yerinde bir adam da değildir; / eşi ve küçük oğlu ile dul kızının yanında oturmaktadır.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

2. ve 3. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Damadı ufak bir evden başka bir şey bırakmadan ölüverince iki ocak birleşmiş, / büyük evi kiraya vermişlerdi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Aldıkları kira bedeline, kiracının küçük emekli aylığının da ekleyip kıt kanaat geçiniyorlardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Başka bir gelirleri yoktu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

62.) Böyle nazik bir durumda olduğu hâlde, tek geçim kaynağı olan evini, benzerlerinden daha ucuza vermesi, ev sahibini, kiracı gözünde günden güne yüceltiyor, / asilleştiriyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Bu iyi ruhlu, tok gözlü adama on lira için nasıl dayattığına hatırladıkça kendini suçluyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Üzüntüsü gitgide vicdan azabı hâlini almaya başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Bu işe bir çare bulmak gerekiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Günahını bağışlatmak için evin ufak tefek onarımını kesesinden yaptırmayı uygun buldu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Keser, testere elinden düşmediği gibi, her ay da ufak tefek noksanlar için de birkaç lira harcıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Eski ahşap evin sık sık bozulan musluklarını, elektrik düğmelerini baştan aşağı değiştirdi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Boyattığı sokak kapısı, pencere pervazları, parmaklıklar pırıl pırıl oldu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) Damı aktardı, / sakat kiremitleri yeniledi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Sözün kısası evi iki yıl içinde adam etti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Ev sahibi bu değişikliği, bu asil çabayı gördükçe kiracısına dualar ediyor: /

- İnşallah ev alır da buradan öyle çıkarsınız, benim evim uğurludur, bütün kiracılarım ev alıp öyle çıktılar, diyordu.

- İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Kiracı bu temiz duygulara karşı candan teşekkür ediyor, / tatlı bir rüyada gülümser gibi gülüyor, / İnşallah, inşallah... diye karşılık veriyordu.

Üç cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir

. **b.**Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Yersiz bir inat yüzünden iki yıldır adamcağıza hayli zararı dokunduğunu kabul eden kiracı, yirmi dördüncü kirayı, verirken ay sonuna kadar çıkacağını haber verdi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

75.) Bu ani karar neredeyse ev sahibinin yüreğine inecekti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Niçin çıkıyorlardı?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümlesidir.

77.) Acaba kira ağır mı gelmişti?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

78.) Yoksa sık sık gelip gitmesinden rahatsız mı olmuşlardı?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu soru cümledir.

79.) Hayır, bunların hiçbiri evden çıkmasının sebebi değildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

80.) Kiracı kızını evlendiriyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

81.) Hiç kimsesi olmayan damat, sahibi bulunduğu evde birlikte oturmalarını istiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

82.) Kiracı seviniyordu, / içinde tüy gibi bir hafiflik vardı; / öyle ya ev sahibine evinden daha fazla kira alabilmek için fırsat çıkmıştı.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

83.) Kendisi oturduğu müddetçe onu her ay on liralık rızkına mâni olmuştu / ama / evi de bir başkasına aşağı yukarı yirmi lira farkla kiralanabilecek bir hâle getirmişti.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

84.) Bu geniş vadeli bir ödeşme olmuştu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

85.) Kiracı artık müsterihti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

86.) Ev sahibi ise arkadaştan, akrabadan daha yakın bir insanı yitirmiş gibi göz yaşlarını tutamıyor:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

87.) Ben demedim mi kardeş, benim evim uğurludur. Siz şimdi iki ev almış sayılırsınız. Her zaman evime beklerim, diyordu.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19. METİN : MARTI

1.) (Martı Jonathan(Canıtın), durgun bir denizde ve üzerinde güneşin altın gibi parladığı bir kıyıda yaşar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) Martı Jonathan çoğu martının yapamadığı şeyleri yapmaktadır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

3.) Çok yükseklere uçmak ve ilginç hareketler yapmak gibi...

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

4.) Jonathan'in bu özellikleri onu diğer martılardan uzaklaştırmaktadır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Jonathan hedeflerini büyütüp yükseklere uçmaya başladığında karşısına iki tane martı çıkar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) İki martı Jonathan'ı gökyüzünde bir yere götürür.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Jonathan orada Chiang (Çiang) adında yaşlı bir martıyla tanışır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

8.) Chiang, Jonathan'a uçma ile ilgili bilgiler verir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Chiang yaşlı olduğu için birkaç gün sonra ölür.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

10.) Martıların ölümleri çok ilginçtir, / çünkü / önce şeffaflaşır, / daha sonra ölürler.

"çünkü" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

2. ve 3. Cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Jonathan, Chiang ölünce kendi yurduna döner.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Burada Jonathan, uçmayı bilen ama daha fazlasını öğrenmek isteyen bir martıyla tanışır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Bu martının adı Fletcher (Fileçır)'dır.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

14.) Sürüden kovulan diğer martılarla üç veya dört kişilik grup kurarlar / ve / bu gruplar Jonathan'in öğrencileri olur.

- “ve” edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Uçmak isteyen martılar Jonathan'in yanına gider / ve / Jonathan'a uçmak istediklerini söylerler.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Jonathan şeffaflaşmadan önce Fletcher'e kendi görevini verir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) Yani Fletcher, Jonathan'm öğrencilerine ders verecektir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Sabahın ilk saatleriydi / ve / yeni doğan güneş, durgun denizin küçücük dalgaları üzerinde, altın sarısı ışıklarıyla parıldıyordu.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Kıyıdan bir mil açıkta, sakin sulardaki, bir balıkçı teknesinin görünümü, martı sürüsü için sanki bir "kahvaltı" çağrısıydı / ve / binlerce martı, sürü hâlinde, yiyecek kırıntıları için kurnazca kapışıp kavga etmeye geldi.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir..

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Yoğun ve hareketli bir gün daha başlıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) Bütün bu olanların ötesinde, balıkçı teknesinin ve kıyının çok uzağında Martı Jonathan Livingston, tek başına uçuş denemeleri yapmaktaydı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Gökyüzünde, otuz metre yükseklikte, perdeli ayaklarını indiriyor, / gagasını kaldırıyor / ve / kanatlarının acı veren zor bükümlü eğimini koruyabilmek için geriliyor, kendini kasıyordu.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

1. ve 2. cümleler ile 3. ve 4. cümleler kendi aralarında sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Bu eğim demekti / ki / eskisinden daha yavaş uçabilecekti.

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Rüzgâr, yüzünde sanki bir fısıltı gibi kalana kadar, altındaki okyanus hareketsizleşene değin yavaşlıyor, / bütün dikkatini toplayıp gözlerini kısıyor, / soluğunu tutuyor, / zorluyor... tek... bir... santim... dah**a.**.. eğim...

Dört cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

25.) Ve sonra tüyleri birbirine karışmış bir hâlde, bocalayıp düşüyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Bildiğiniz gibi, martılar asla bocalamaz, / asla sendelemezler.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

27.) Havada bocalamak onlar için bir utanç / ve / onursuzluktur.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Ama utanmadan, o titreyen zor eğimle kanatlarını yeniden geren -yavaşlayan, yavaşlayan ve bir daha bocalayan- Martı Jonathan Livingston sıradan bir kuş değildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

29.) Martıların çoğu, uçuşun en basit gerçeklerinden daha fazlasını öğrenmeye aldırmazlar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

30.) Uçuşun tek gerçeği ve anlamı vardır onlar için:
(Onlar için uçuşun tek gerçeği ve anlamı vardır.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Kıyıdan açıklara doğru yiyeceğe ulaşmak / ve / tekrar kıyıya geri dönmek.
- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Çoğu martı için önemli olan uçmak değil, / karın doyurmaktır.

İki cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) Ama Martı Jonathan Livingston için önemli olan, uçmaktı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) O, uçmayı her şeyden çok seviyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

35.) Onun bulduğu bu düşünce türü, diğer kuşların hoşuna gitmek için değildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

36.) Annesi ve babası bile, Jonathan'ın, bütün günlerini, bir başına alçaktan uçarak yüzlerce defa yaptığı süzülme denemeleriyle geçirmesinden kaygılanıyorlardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Martı Jonathan nedenini bilmiyordu / ama / suyun üzerinde, kanat açıklığının yarısından daha az bir yükseklikte uçtuğunda, az bir çabayla havada daha uzun bir süre kalabiliyordu.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Artık Jonathan'ın havada süzülüşleri, her zaman olduğu gibi inik ayaklarla suya çarpmak yerine, ayakları gövdesine sıkıca yapışmış bir biçimde su yüzeyine dokunduğunda, gerisinde uzun ve düzgün bir iz bırakarak sona eriyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

39.) Kıyıda da benzer süzülmeler yapmaya başlayıp daha sonra da süzüldüğü uzunluğu, kumun üzerinde bıraktığı izi adımlayarak ölçmeye vardırdığında, annesi ve babası dehşetten donup kaldılar.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) "Neden Jon, neden?" diye sordu annesi.

(Annesi "Neden Jon, neden?" diye sordu.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Sürüdeki diğerleri gibi olmak, onlara benzemek senin için neden bu kadar zor Jon?

(Jon sürüdeki diğerleri gibi olmak, onlara benzemek senin için neden bu kadar zor ?)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

42.) Alçaktan uçmayı neden pelikanlara ve albatroslara bırakmıyorsun?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

43.) Neden yemiyorsun?

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümlesidir.

44.) Jon, bir tüy bir kemik kaldın!"

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) "Bir tüy bir kemik kalmaya aldırmıyorum anne.

(Anne bir tüy bir kemik kalmaya aldırmıyorum.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

46.) Yalnızca havada neler yapıp neler yapamayacağımı bilmek istiyorum, / hepsi bu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) Yalnızca bilmek istiyorum.”

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

48.) “ Bak Jonathan.” dedi babası, kırıcı olmayan bir sesle.

(Babası, kırıcı olmayan bir sesle “ Bak Jonathan.” dedi.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) “Kış pek uzak değil.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

50.) Balıkçı tekneleri azalacak / ve / yüzey balıkları derinlere inecekler.

- “ve” edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) Eğer çalışman gerikiyorsa, bir şeyler öğrenmen gerekiyorsa yiyeceğini nasıl bulacağını öğren.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) Bütün bu uçma işi iyi, güzel / de / biliyorsun, süzülmeyi yiyemezsin.

"de" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Süzülmeyi yiyemezsin, biliyorsun.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

53.) Unutma / ki / uçmanın nedeni karın doyurmaktır."

- "ki" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) Jonathan itaatle başını salladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Sonraki birkaç gün içinde diğer martılar gibi davranmaya çalıştı; / gerçekten çabaladı, / iskelelerin ve balıkçı teknelerinin çevresinde, sürüyle birlikte çığlıklar attı, / onlarla kavgalar etti, / balık ve ekmek artıklarına dalışlar yaptı.

Beş basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

Ç. Dördüncü Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

D. Beşinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Ama bu işi sürdüremedi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

57.) "Hepsi o kadar anlamsız ki" diye düşündü, zor kazanılmış bir hamsiyi, kendisini kovalayan yaşlı, aç bir martının önüne bilerek düşürürken.

(Zor kazanılmış bir hamsiyi, kendisini kovalayan yaşlı, aç bir martının önüne bilerek düşürürken "Hepsi o kadar anlamsız ki" diye düşündü.)

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) "Bütün bu zamanı uçmayı öğrenerek geçiriyor olabilirdim.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Öğrenecek bu kadar şey varken!"

Yüklemi yoktur, kesik cümledir.

60.) Kısa bir süre sonra Martı Jonathan, yine bir başına uzaklardaydı, / açık denizde, aç, mutlu ve yine öğreniyordu.

İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Uğraştığı konu "hız" konusuydu / ve / bir haftalık denemeden sonra bu konuda, yeryüzünde yaşayan en hızlı martıdan daha çok şey öğrendi.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) Üç yüz metre yükseklikten, kanatlarını var gücüyle çırparak dalgalara doğru çılgınca, inanılmaz biçimde dimdik bir dalışa geçti / ve / martıların neden böyle çılgınca, dikine dalışlar yapmadığını öğrenmişti.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Yalnızca altı saniyede hızı saatte yetmiş mile ulaşmıştı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Bu hızda kanatlarını denetleyemiyor, / dengesini yitiriyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Zaman içerisinde, her seferinde, sürekli böyle oldu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) Dikkatli olduğu kadar, yeteneğinin son sınırına kadar çalışmasına karşın, yüksek hızda kontrolünü kaybediyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Üç yüz metreye tırmandı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Önce bütün gücüyle ileri atılıp kanatlarını çırparak dimdik bir pikeye geçti / ama / her seferinde sol kanadı bocalayıp şiddetle sola yuvarlanıyor, / sağ kanadı ile dengesini sağlamaya çalışıyorsa da, sağa dönerek alabora oluyordu.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

2. ve 3. cümleler sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Bu savruluşta, bir türlü yeteri kadar dikkatli olamıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

70.) On kez denedi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Onunda da hızı saatte yetmiş mili aştığında, kontrolden çıkıp çalkalanan bir tüy yığını biçiminde suya çakıldı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Her yanından sular damlarken sonunda püf noktasını bulmuştu:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

73.) Yüksek hızlarda kanatlarını hareketsiz tutmalıydı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

74.) Hızı saatte elli mile varıncaya değin kanat çırpmalı, / daha sonra onları hareket ettirmemeliydi.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

75.) Altı yüz metreye çıkıp yeniden denedi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

76.) Gagasını aşağı dikip denize doğru pikeye geçti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

77.) Hızı, saatte elli mili aşınca kanatlarını gerdi / ve / hareketsiz bıraktı.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

78.) Bu deney, olağanüstü güç tüketmişti ond**a.**

(Bu deney, onda olağanüstü güç tüketmişti.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

79.) Ama sonunda başarmıştı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

80.) On saniye içinde hızı saatte doksan mile ulaşmış, / martılar arası dünya hız rekorunu kırmıştı Jonathan.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Jonathan, martılar arası dünya hız rekorunu kırmıştı.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20. METİN :BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

1.) Hellen (Helın) 1880 yılında ABD'nin Tuscumbia (Taskımbiya) şehrinde doğduğu zaman son derece sağlıklı bir bebekti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

2.) 18 aylık oluncaya kadar da ciddi bir sağlık sorunu olmadı küçük kızın.
(18 aylık oluncaya kadar da küçük kızın ciddi bir sağlık sorunu olmadı.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

3.) Ama iki yaşını doldurmaya birkaç ay varken ateşli bir hastalık geçirdi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

4.) Hastalığının tedavisi bitip yaşamsal tehlikeyi atlattığında Hellen Keller (Helın Kö11r)'in yaşamı tümüyle değişmişti.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

5.) Çevresindeki birçok kişi Hellen Keller'in geçirdiği ateşli hastalık nedeniyle zihinsel yeteneğini yitirdiğine inanıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

6.) Bebeklikten çocukluğa geçiş döneminde çevresinde olan biteni çok az anlaması, ele avuca sığmazlığı, asiliği bu inanışın onaylandığının göstergesiydi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

7.) Hellen Keller'in geçirdiği hastalık onu konuşma, görme ve işitme engelli yapmıştı / ama / hiç kimse onun zihinsel yeteneklerinin farkında değildi henüz.

- "ama" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Hiç kimse henüz onun zihinsel yeteneklerinin farkında değildi.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

8.) Konuşma, görme ve duyma engelli Hellen Keller'in asıl yaşamı ise 1887 yılının mart ayında, yedi yaşına girmesine çok az kala başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

9.) Perkins (Pörkins) Görme Engelliler Okulundan yeni mezun olan 20 yaşındaki

genç öğretmen Anne Mansfield Sullivan (En Mensfild Sallıvın), Hellen Keller'a öğretmenlik yapmak üzere Tuscumbia şehrine geldiğinde, karşısında duran konuşma, görme ve işitme engelli küçük kızın insan beyninin doğru kullanıldığında olağanüstü bir kapasitesi olduğunu tüm dünyaya göstereceğini bilmiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

10.) Öğretmen **A.** Sullivan (Sallıvın), Perkins Görme Engelliler Okulundaki öğrencilerinin Hellen'e götürmesi için yaptıkları oyuncak bebekle başladı işe. (Öğretmen **A.** Sullivan (Sallıvın), Perkins Görme Engelliler Okulundaki öğrencilerinin Hellen'e götürmesi için yaptıkları oyuncak bebekle işe başladı.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

11.) Elleri ile Hellen'in ellerine "b-e-b-e-k" sözcüğünü heceledi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

12.) Onun nesneler ve harfler arasında bir bağlantı kurmasını sağlamak istiyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

13.) Hellen, harfleri doğru olarak yapmasını çok hızlı öğrendi / ama / bunu yaparken henüz bir sözcüğü hecelediğini ya da böyle bir sözcük olduğunu

bilmiyordu.

- “ama” edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

14.) Bir gün Hellen ve öğretmeni bahçedeki tulumbanın yanına gittiler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

15.) Öğretmen tulumbadan suyu çekerken Hellen’in elini suyun altına tuttu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

16.) Soğuk su Hellen’in bir eline akarken öğretmen diğer eline “su” sözcüğünü önce yavaş, sonra hızlıca heceledi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

17.) İşte o anda Hellen'in kalbi yerinden fırlarcasına çarpmaya başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

18.) Öğretmenin vermeye çalıştığı mesajı almıştı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

19.) Yaşamının ilk 18 ayında zihninde yer etmiş olan tek sözcüktü su.

(Su Yaşamının ilk 18 ayında zihninde yer etmiş olan tek sözcüktü.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

20.) Bu tek sözcükten yola çıkarak dokunduğu nesnelerle harfler arasında bir bağlantı olduğunu, her nesnenin sözcüklerle ifade edildiğini anladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

21.) O gün akşam karanlığına dek 30 sözcük öğrenmişti Hellen.

(Hellen o gün akşam karanlığına dek 30 sözcük öğrenmişti.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

22.) Bu, Hellen Keller'in eğitiminin başlangıcıydı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

23.) Önlerinde uzun ve engellerle dolu bir yol vardı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

24.) Ama Hellen yenilgiye uğramayı kabullenmektense durmaksızın çalışarak mücadeleden başarıyla çıkmayı seçmişti.

a. Yapısına göre, şartlı birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

25.) Kısa sürede alfabeyi öğrendi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

26.) Sonra elini kullanarak yazmaya ve görme engelliler için hazırlanmış yazıları okumaya başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

27.) Öğretmen **A.** Sullivan ve Hellen Keller kısa sürede ayrılmaz bir ikili

oluşturdular.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

28.) Hellen Keller 10 yaşına geldiğinde konuşmayı öğrenmeye karar verdi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

29.) Norveç'te görme ve işitme engelli küçük bir kızın konuşmayı başardığından haberi olmuştu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

30.) Kendisine duyduğu sonsuz güvenle "Bir başkası başardıysa ben de başarabilirim" diyordu.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

31.) Böylece Horace Mann (Horis Men) okulundan gelen bayan Sarah Fuller (Sera Föllır) ile konuşma derslerine başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

32.) Şimdi önünde yeni bir hedef vardı Hellen Keller için:
(Hellen Keller için şimdi önünde yeni bir hedef vardı.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

33.) "Bir gün koleje gideceğim." diyordu.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

34.) Hellen Keller için "vazgeçmek" yoktu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

35.) Önce Radcliffe (Redklif) Kolejine hazırlık olan Cambrigde (Kembiriç) Okuluna başladı, / 1904 yılında ise edebiyat fakültesi diplomasını aldı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

36.) Tüm eğitimi ve çalışmaları sırasında öğretmeni **A.** Sullivan daima yanındaydı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

37.) Öğrencisinin başarısı için çabalıyor, / Hellen'le birlikte ardı ardına kitaplar okuyor, / konferanslara katılıyordu.

- Üç basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

C. Üçüncü Cümle.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

38.) Öğretmen **A.** Sullivan'ın 1905 yılında tanınmış bir sosyalist olan John Macy (Con Meysi) ile evlenmesi, öğretmen ve öğrencisini amaçlarından uzaklaştırmadı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumsuz cümledir.

39.) Hellen öğretmeninin evinde yaşamaya başladı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

40.) Bay ve Bayan Macy onun tüm çalışmalarında, etkinliklerinde ellerinden gelen yardımı gösterdiler.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

41.) Öğretmen ve öğrencisi Hellen'in bu uyumlu birlikteliği **A.** Sullivan'ın 1936 yılında ölümüne kadar sürdü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

42.) Sonrasında Hellen yalnız devam etti yolun**a.**

(Sonrasında Hellen yoluna yalnız devam etti.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

43.) Ama artık Hellen'i herkes tanıyordu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

44.) Zamanın birçok tanınmış kişisi ile güzel dostluklar kurdu.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

45.) Hellen'in yaşadığı bir deneyim, görme engelli olmayanların da çoğu zaman "görmeden" yaşadıklarını öğretti on**a.**

(Hellen'in yaşadığı bir deneyim, ona görme engelli olmayanların da çoğu zaman "görmeden" yaşadıklarını öğretti.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

46.) Ormanda, parklarda gezintiye çıkan bir arkadaşına heyecanla sormuştu:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

47.) "Haydi anlat, / neler gördün ormanda?"

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

(Ormanda neler gördün.)

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c.Yüklemin yerine göre, devrik cümledir.

d.Anlamına göre,olumlu soru cümlesidir.

48.) Arkadaşı Hellen'in bu heyecanını anlamaktan uzak "Hiçbir şey" dedi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

49.) "Herkesin bildiği sıradan şeyleri gördüm."

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

50.) Hellen aldığı yanıt karşısında büyük bir düş kırıklığı yaşamış / ve / arkadaşı adına çok üzülmüştü.

- "ve" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

51.) "Ben New York (Nivyork)'un müzelerinde dolaşırken dokunduğum eşyaları keşfetmekten inanılmaz bir heyecan duyuyor, sözcüklerle anlatılamayacak kadar büyük bir mutluluk yaşıyordum." dedi.

a. Yapısına göre, iç içe birleşik cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

52.) "Sen nasıl oluyor da görme engelli olmamana karşın çevrendeki güzelliklerin farkına varmıyorsun?"

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz soru cümledir.

53.) Hellen yaşamı parmak uçlarında hissederek yaşarken fiziksel engelleri olmamasına karşın "görmeden, duymadan" yaşayanlara şöyle sesleniyordu:

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

54.) "Yalnızca üç gün daha görebileceğinizi düşünün.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

55.) Nasıl tüm ayrıntıları gördüğünüzü anlayacaksınız.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

56.) Üç gün daha işitebileceğinizi düşünün.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

57.) Her bir sesin, notanın nasıl özlemle ruhunuza dolduğunu göreceksiniz.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

58.) Yaşanacak üç gününüzün kaldığını düşünün.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

59.) Yaşamın tüm saniyelerini nasıl özlemle yaşadığınızı göreceksiniz."

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

60.) Hellen yazılarını önce görme engellilerin kullandığı Braille (Breyıl) daktilosunda yazıyor, / sonra normal daktiloya geçiriyordu.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

61.) Hellen'in Radcliffe'de okuduğu sırada, aralıklarla yazmaya başladığı yaşam öyküsünü bitirmesi 50 yıl sürdü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

62.) "Benim Yaşam Öyküm" adını verdiği kitabı önce Ladies Home Journal (Leydiiz Hom Jörnıl)'da kitap biçiminde seri olarak çıktı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

63.) Hellen Keller'in en çok tanınan bu eseri günümüzde 50'den fazla dile çevrildi.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

64.) Hellen Keller bir yandan yazılarını yazarken diğer yandan üyesi olduğu Amerika Görme Engellileri Derneği ve Dünya Körler Birliği için ülke ülke dolaşarak konferanslara katıldı, / yardımlar topladı.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

65.) Birçok kitap, makale, biyografi yazan Hellen Keller etkinlikleri ve çalışmaları nedeniyle defalarca üstün hizmet ödülü ve çeşitli üniversitelerin onursal doktorasını aldı.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

66.) 1946 ve 1955 yılları arasında beş kıtada 35 ülkeyi dolaşan Hellen Keller gittiği her ülkede milyonlarca görme engelliye yaşama sevinci ve aydınlığı götürdü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

67.) Hellen Keller için yaşam, ya cesaret isteyen bir deneyim / ya da / bir hiçti.

"ya … ya da…" edatıyla bağlanmış bağlı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumlu cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

68.) Hellen Keller 1968 yılında 88' inci doğum gününe çok az kala Arcan Ridge (Arkın Riç)'te öldü.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

69.) Külleri tüm yaşamı boyunca ayrılmaz bir ikili oluşturduğu öğretmeni **A.** Sullivan'ın yanında yerini alan Hellen Keller'i Senatör Lister Hill (Listır Hiyl)'in sözleri çok güzel tanımlıyor.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

70.) "O, ölmedi, / yaşamaya devam edecek.

- İki basit cümleden oluşan sıralı cümlelerdir.

A. Birinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d. Anlamına göre, olumsuz cümledir.

B. İkinci Cümle

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

71.) Hellen Keller, hiç ölmemek üzere doğmuş, az rastlanan ölümsüz isimlerden birisidir.

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, isim cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

72.) Tüm dünyaya, cesaret ve inancın sınırları olmadığını gösteren bu kadının kitapları okunduğu, öyküleri anlatıldığı sürece o yaşayacak.”

a. Yapısına göre, basit cümledir.

b.Yüklemin türüne göre, fiil cümlesidir.

c. Yüklemin yerine göre, kurallı cümledir.

d.Anlamına göre, olumlu cümledir.

ÖZ GEÇMİŞ

16.01.1984 tarihinde Adana / Ceyhan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini, Adana'da tamamladı. 2007'de İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümünü bitirdi. 2007-2008 yılları arasında Malatya ili Pütürge ilçesine bağlı Pazarcık İlköğretim Okulu'nda Türkçe Öğretmeni olarak görev yaptı. 31.01.2009 tarihinden itibaren Elazığ ili Palu ilçesine bağlı Yavuz Selim İlköğretim Okulu'nda Türkçe Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.